L. gr. 555 d

Rom

<36633415640014

<36633415640014

Bayer. Staatsbibliothek

Griechisches
Lesebuch
für die
ersten Anfänger

Herausgegeben

von

D. Friedrich Gedike

Königl. Preuß. Oberkonsistorial- und Oberschulrath, Direktor des Berlinisch-Kölnischen Gymnasiums, und ordentlichem Mitgliede der Königl. Akademie der Wissenschaften, wie auch der Akademie der Künste.

Sechste Auflage.

Mit Kurfürstl. Sächsischer Freiheit.

Berlin,
bei August Mylius
Buchhändler in der Brüderstraße
1795.

(Preis 8 Gr.)

Gbn/49/1156

Bayerische
Staatsbibliothek
MÜNCHEN

Vorrede
zur ersten Auflage.

Das Bedürfnis des unter meiner Aufsicht stehenden Gymnasiums hat dis Buch veranlaßt, das bei der großen Menge von griechischen Chrestomathien manchem beim ersten Anblik überflüssig scheinen wird. Ich wünschte für unsre letzte griechische Klasse ein anziehendes, unterhaltendes, nicht zu schweres, und nicht zu theures Lesebuch. Denn die Anfänger, es sei in welchem Sprachunterricht es wolle, bloß mit Grammatik, oder auch nur hauptsächlich zu beschäftigen, ist abscheulich und wenigstens eben so widersinnig als gewöhnlich. Ich fand Schriftsteller und Sammlungen genug, die eine oder mehrere jener Erfordernisse eines für die ersten Anfänger nützlichen Lesebuchs besaßen, aber keine, die sie alle in sich vereinigten. So ward mein Wunsch — Entschluß, selbst ein solches Buch zu sammlen. Aber so leicht ich mir anfänglich die Ausführung vorstellte, so schwierig fand ich sie nachher. Viele alte Schriftsteller, in denen ich mir eine reiche Ausbeute versprach, täuschten meine Hofnung. Mehr als einen Autor las ich vergebens durch, ohne etwas in meinen Plan passendes zu finden, und auch die, aus denen ich etwas aushob, ließen mich oft lange genug suchen.

Gleich einen ganzen griechischen Schriftsteller mit dem Anfänger zu lesen, scheint mir auf keine Weise rathsam.

Auch weiß ich keinen, der hintereinander weggelesen für den Anfänger Interesse genug hätte; vorausgesezt, daß dieser Anfänger noch Knabe und nicht etwa ein schon erwachsener Jüngling oder Mann ist, mit dem ich selbst gleich einen ganzen Schriftsteller zu lesen anfangen würde. Das Knabenalter verlangt nirgends mehr als beim Sprachunterricht Abwechselung; der junge Lehrling ermüdet, wenn er nicht das Ziel seines Strebens nahe vor sich sieht, und eben darum ist ein Buch, das aus lauter kurzen Abschnitten besteht, deren jeder doch ein für sich bestehendes Ganze ausmacht, weit nützlicher und unterhaltender für ihn, als eine lange, ohne sehr merkliche Ruhepunkte fortlaufende Schrift, sie mag nun Erzählung, oder — was für den Anfänger unendlich ermüdender und zurükschrekkender ist — Räsonnement sein.

Freilich hat man griechische Chrestomathien in Menge. Aber die meisten sorgen für die Bedürfnisse des schon weiter gekommenen Lehrlings, wenige nur für den ersten Anfänger. Herr Kirchenrath Stroth hat in seiner Chrestomathie für beide gesorgt, und ich würde mir es nicht haben in den Sinn kommen lassen, diesem ungemein schäzbaren und nüzlichen Buche meines Freundes ein neues an die Seite zu sezen, wenn nicht der Preis von jenem für gewöhnliche Schulen, wo Kinder reicher und armer Eltern durcheinander unterrichtet werden, zu hoch wäre. Viele andre Sammlungen haben den großen Fehler, daß sie theils ohne gehörige Auswahl und ohne psychologische Kenntniß des Knabenalters gemacht sind, theils nur bloßen Text liefern, ohne ein die Präparation erleich-

tern-

terndes Hülfsmittel, ich meine ohne deutsche Erklärung der griechischen Wörter. Und doch ist dis leztre durchaus nöthig, weil der angehende Lehrling im Griechischen äußerst selten schon ein Wörterbuch hat, und, wenn er es hat, meistentheils auch im Lateinischen noch zu weit zurük ist, um ein griechisch-lateinisches Lexikon mit Nutzen und Vergnügen gebrauchen zu können. Ueberhaupt würden griechisch-deutsche Wörterbücher den Unterricht im Griechischen außerordentlich erleichtern. Es ist sehr augenscheinlich, was für schiefe Begriffe häufig in den Kopf des Lehrlings von der Bedeutung dieses oder jenes griechischen Wortes kommen müssen, wovon er eine nicht selten nur unadäquate lateinische Erklärung liest, die er nun erst wieder in eine eben so wenig oder noch weniger erschöpfende deutsche sich übersetzen muß.

Die Zwekke, die ich mir bei Zusammentragung dieses Lesebuchs vorsezte, waren:

1. Interesse und Unterhaltung für die Knabenseele. Dieser Zwek kann nicht durch bloße moralische Sentenzen erreicht werden. Sie mögen immerhin leicht sein, sie haben nichts anziehendes für das Knabenalter. Sie behalten immer ein zu finstres Ansehen für den noch zu wenig an ernsthaftes Denken gewöhnten Lehrling, als daß ihre Lesung die Lernbegier in irgend einer Sprache reizen und unterhalten könnte. Noch weniger schikt sich aneinanderhängendes Räsonnement für dis Alter. Erzählungen sind das einzige, was für dasselbe Reiz hat. Ich habe diesen Reiz öfters durch die Ueberschriften zu verstärken und die Neugier des Lehrlings rege zu machen gesucht.

2. Leichtigkeit. Manche schöne Erzählung aus dem Plutarch und vielen andern Schriftstellern mußte bloß darum zurükbleiben, weil sie mir zu schwere Wendungen und zu viel Idiotismen zu enthalten schien. Dis ist zugleich der Hauptgrund, warum ich aus manchem Schriftsteller, der sonst mit meinen übrigen Absichten allenfalls harmonirt hätte, nichts entlehnt habe.

3. Kürze und Abwechselung. Der Anfänger ermüdet gar zu leicht, wenn er ein zu langes ununterbrochenes Pensum vor sich sieht, und nichts ist so sehr im Stande, ihn stets aufmerksam zu erhalten, als häufige Abwechselung, für die man, nicht bloß in dem Formellen, oder in der Methode, sondern auch in dem Materiellen, nicht genug sorgen kann.

4. Moralische Bildung. Zu dem Ende habe ich vorzüglich viel solche Geschichten ausgesucht, die ein geschikter Jugendlehrer, der nicht bloß den Kopf oder wol gar nur das Gedächtnis seiner Schüler bearbeiten will, sehr gut nutzen kann, um gelegentliche und eben dadurch desto stärkere Eindrükke auf das Herz seiner Lehrlinge zu machen. Viele Erzälungen dienen freilich unmittelbar mehr zur Unterhaltung als moralischen Bildung. Indessen hab' ich wenigstens überall alles Unsittliche und auch nur von weitem Anstößige zu vermeiden gesucht.

5. Gelegentliche Beförderung des Erlernens und Wiederholens vieler nützlichen und nothwendigen historischen Kenntnisse. Nichts vergißt ein junger Mensch eher, als was er in der eigentlichen, gra-

de nur zu diesem Zwek bestimmten, Lehrstunde gelernt; nichts behält er leichter, als was er nur gelegentlich bei einer andern Lektion gehört hat.

6. **Erleichterung der Vorbereitung und Wiederholung.** Hiezu dient das Register, das, seiner Bestimmung für die ersten Anfänger gemäß, alle Wörter ohne Ausnahme, selbst καὶ und δὲ, enthalten mußte. Auch die Eigennamen von Nationen, Städten, Personen, u. s. w. sind darin befindlich, nur solche nicht, die im Text selbst hinlänglich erklärt werden. Zum bequemern Gebrauch des Registers hab' ich unter jede Erzählung bei den schwerern unkenntlichen Abänderungen vornehmlich der Zeitwörter, das eigentliche Thema unten hingesezt, weil sonst der Lehrling, der in den Abänderungen der Wörter noch nicht erfahren genug ist, leicht ungeduldig werden und sehr häufig vergeblich suchen würde. Doch wollt' ich die deutsche Erklärung lieber in ein Register zusammentragen, als sie unter den jedesmaligen Text setzen, um die Selbstthätigkeit des Lehrlings mehr in Athem zu erhalten, ohne ihm die Sache weder zu leicht, noch zu schwer zu machen. Alles, was der Anfänger bei seiner Vorbereitung im Index nicht gesucht haben würde, hab' ich ebenfalls gleich unter den Text gesezt. Ich wäre übrigens gern noch ausführlicher bei der Erklärung der Wörter im Register gewesen, hätte gern die Bedeutungen noch mehr auf Etymologie (eine so nöthige, den Sprachunterricht so sehr erleichternde, und doch von den meisten Lehrern fast ganz vernachläßigte Sache) zurükgeführt, noch mehr schwerere Abände-

Änderungen eines Worts analysirt, wenn ich nicht in Ansehung des Raums hätte so sparsam als möglich sein wollen. Wer übrigens je eine ähnliche mühsame Arbeit versucht hat, wird sich nicht wundern, wenn er etwa ein und das andre Wort oder eine Bedeutung vermissen sollte, wiewol ich gewis bin, daß dergleichen Auslassungen nur wenige sind, da ich für jeden Buchstaben besonders den ganzen Text durchgelesen.

In Ansehung der Akcente hab ich zwar meine mehrmals vorgetragne Ueberzeugung nicht geändert; doch habe ich in einem Elementarbuche lieber dem Vorurtheil nachgeben, als durch Beleidigung desselben den ausgebreitetern Nutzen meines Buchs hindern wollen. Denn daß dis Buch mit Nutzen beim ersten griechischen Sprachunterricht gebraucht werden kann, davon kann ich, wie mir deucht, ohne Vorwurf des Eigendünkels überzeugt sein. In der That wird es eine große Freude für mich sein, wenn ich mit diesem Schulbuch etwas dazu beitrage, die Liebe für das Studium der griechischen Litteratur hie und da zu erregen und zu unterhalten. Auch der Herr Verleger hat durch einen sehr billigen Preis dis Buch zum Schulunterricht zu empfehlen gesucht. Berlin den 8ten November 1781.

Vorrede

zur zweiten Auflage.

Der Beifall, womit das Publikum dis Schulbuch aufgenommen, hat meine Erwartungen und Wünsche bei weitem übertroffen. Der schnelle Absatz der ersten sehr starken Auflage und die Einführung dieses Buchs in so sehr viele öffentliche Schulen ist für mich ein sehr ehrenvoller und aufmunternder Beweis von dem Zutrauen des Publikums gewesen. Um so eher darf ich glauben, meine Absicht, der deutschen Jugend den griechischen Elementarunterricht zu erleichtern und angenehm zu machen, nicht ganz verfehlt zu haben.

Diese neue Auflage hat theils Zusätze theils Verbesserungen erhalten. Die beiden letzten Abschnitte aus dem Lukian und Herodot sind neu hinzugekommen. In den Anmerkungen und im Wortverzeichnis habe ich manches theils berichtigt theils bestimmter ausgedrukt. Der Abdruk des

Textes ist korrekter als bei der ersten Auflage, welches ich der freundschaftlichen Bemühung meines Kollegen des Herrn Konrektor Weißer danke, der auch die Mühe über sich genommen, die in den hinzugekommnen Abschnitten enthaltnen und noch nicht im Wortverzeichnis befindlichen Wörter nachzutragen. Daß ich in diesem Verzeichnis auch itzt nicht, wie man zum Theil gewünscht, bei den verschiednen Bedeutungen Eines Worts die Stellen citirt, wo es in dieser und wo es in jener Bedeutung vorkäme, hat nicht nur Ersparung des Raums zur Ursache, sondern ich glaubte auch, daß es eine nicht unschikliche Uebung des Scharfsinns und der Beurtheilung für junge Leute wäre, sie unter den mehrern Bedeutungen die zu einer gewissen Stelle passende herausfinden zu lassen.

Von meinem nach gleichem Plan eingerichteten lateinischen Lesebuche wird ebenfals in kurzem eine neue Auflage herauskommen, welches ich darum hier anzeige, um damit zugleich vor einem in Darmstadt in der dasigen Hofbuchdrukkerei erschienenen unrechtmäßigen Nachdruk zu warnen. Berlin den 1sten Mai 1783.

Vor-

Vorrede
zur dritten, vierten, fünften und sechsten Auflage.

Bei dieser neuen Auflage sind bloß einige leichte Lieder aus dem Anakreon hinzugekommen. Bei einer künftigen Auflage werde ich vielleicht noch einige andre leichte poetische Stükke hinzufügen, so wie ich überhaupt fortgesetzt dafür sorgen werde, dis Schulbuch des allgemeinen Beifalls würdig zu erhalten, den es bisher gefunden. Berlin den 14 April 1785.

Diese vierte Auflage ist ein nur in Kleinigkeiten veränderter Abdruk der dritten Auflage. Hauptveränderungen und Zusätze zu machen, dazu fehlte mir es itzt an Zeit. Destomehr Zeit hoffe ich für die nächstkünftige Auflage gewinnen zu können. Berlin den 10ten April 1787.

Auch gegenwärtige fünfte Auflage ist ein nur an wenigen Stellen veränderter Abdruk der vorhergehenden Auflage, da mir meine gehäuften Amtsgeschäfte keine beträchtlichen Veränderungen und Zusätze verstatteten. Vielleicht kann ich indessen bei der nächsten Auflage eine kurze griechische Grammatik hinzufügen, in der Art, wie ich es bei meinem lateinischen und französischen Lesebuche gethan. Berlin den 17ten August 1790.

Diese neue Auflage unterscheidet sich von den vorhergehenden blos durch größere Korrektheit, und durch manche wenn gleich nicht in die Augen fallende kleine Berichtigungen und Zusätze bei den Anmerkungen und dem Wortregister. Berlin den 22ten Julius 1795.

Kur-

Kurze Nachricht von den Schriftstellern,

aus welchen dis Lesebuch zusammengetragen worden.

I.

Hierokles lebte gegen das Ende des fünften Jahrhunderts nach Christi Geburt, und lehrte zu Alexandrien in Aegypten, dem damaligen Sitze griechischer Gelehrsamkeit, die Philosophie mit vielem Beifall. Wir haben noch zwei philosophische Schriften von ihm, eine Auslegung der unter des Pythagoras Namen bekannten goldnen Sprüche, und eine (doch nur auszugsweise vorhandne) Schrift über die göttliche Vorsehung. Die im Lesebuch abgedruckten Histörchen sind aus einer kleinen Sammlung witziger Einfälle und Geschichten entlehnt, die im Griechischen den Namen Aςεῖα (Schnurren) führen. Doch ist ungewis, ob der Verfasser dieser Sammlung eben der Philosoph Hierokles, oder ein unbekannter Mann desselben Namens ist. Das leztere ist fast wahrscheinlicher.

2. Aesopus lebte zur Zeit der Könige Kyrus und Krösus, also ohngefähr 600 Jahr vor Christi Geburt. Er war aus Phrygien in Asien gebürtig, und anfänglich ein Sklave. Seine Geschichte ist mit vielen Märchen verbrämt, wohin vielleicht selbst die gewöhnliche Meinung von seiner häßlichen Gestalt gehört. Seine Methode, politische und moralische Weisheit in Fabeln einzukleiden, nnd dadurch seinen Lehren mehr Eingang und Eindruk zu verschaffen, hat ihn berühmt gemacht. Doch hat er seine Fabeln nicht selbst aufgeschrieben, sondern, nachdem sie sich durch Tradition fortgepflanzt, sind sie erst in spätern Zeiten von andern Schriftstellern gesammlet und aufgezeichnet worden, daher sich unter den Aesopischen Fabeln freilich auch viele befinden, deren Erfindung selbst einem andern gehört, und die nur darum

um Aesopische heißen, weil Aesopus der erste war, der diese Einkleidung der Moral in Ansehn brachte. So ist unter den hier abgedrukten Aesopischen Fabeln S. 15 die Fabel von den Schafen und dem Hunde aus Xenophons Denkwürdigkeiten von seinem Lehrer Sokrates (der ohngefähr 400 Jahr vor Christi Geburt lebte) entlehnt. Und S. 16 ist die Fabel von den tanzenden Affen aus dem Lukian genommen, einem witzigen Schriftsteller des 2ten Jahrhunderts nach Christi Geburt.

3. Aelian lebte in der ersten Hälfte des dritten Jahrhunderts nach Christi Geburt. Er war kein geborner Grieche, sondern ein Römer, aus der Stadt Präneste in Italien gebürtig. Indessen legte er sich mit solchem Fleiß auf die Griechische Sprache, daß er darin so gut als ein geborner Grieche zu schreiben im Stande war. Die hier abgedrukten Erzählungen sind aus seinem Buche, das den Titel führt: Ποικίλη Ἱστορία (Mannigfaltige Geschichten) entlehnt. Wir haben außerdem von ihm noch eine Thiergeschichte, worin er allerlei Merkwürdigkeiten von Thieren, doch ohne Plan und Ordnung, erzählt.

4. Polyän, ein Makedonier von Geburt, lebte in der 2ten Hälfte des 2ten Jahrhunderts n. C. G. Wir haben von ihm eine Sammlung von Kriegsgeschichten, worin er hauptsächlich die Kriegslisten berühmter griechischer und römischer Feldherren beschreibt.

5. Diogenes Laertius ist in Ansehung seiner Lebensumstände sehr unbekannt. Es ist sogar ungewis, woher er den Beinamen Laertius führt, ob von seinem Vater, oder von seiner Vaterstadt, in welchem leztern Fall man annimmt, daß er aus Laerte, einer Stadt in Cilicien (einer Provinz von Kleinasien) gebürtig sei. Auch sein Zeitalter ist ungewis. Wahrscheinlich lebte er entweder im 2ten oder 3ten Jahrhundert n. C. G. Wir haben von ihm eine Geschichte der berühmtesten alten Philosophen Griechenlands, worin er nicht nur von ihren Lehren, sondern

auch

auch von ihren Leben ziemlich ausführliche, aber sehr unzusammenhängende und nicht immer ganz glaubwürdige, Nachrichten liefert.

6. Simplicius war ein griechischer Philosoph des 6ten Jahrhunderts n. C. G. und hat Auslegungen über Schriften des Aristoteles und des Stoiker Epiktets geschrieben.

7. Plutarch, einer der berühmtesten Schriftsteller des Alterthums, lebte im ersten Jahrhundert n. C. G. Er war zu Chäronea in Böotien geboren und stand in großem Ansehn bei den Kaisern Trajan und Hadrian, die ihn auch zu hohen Ehrenämtern beförderten. Trajan ernannte ihn zum Statthalter von Illyricum, und Hadrian zum Statthalter von Griechenland. Wir haben noch sehr viele Schriften von ihm, z. E. 44 Parallelbiographien, oder Lebensbeschreibungen von berühmten Männern Griechenlands und Roms, deren er immer zwei, einen Griechen und einen Römer, neben einander stellt, und nach Erzählung ihres Lebens sie mit einander vergleicht. Außerdem haben wir von ihm eine große Menge längerer und kürzerer Schriften philosophischen besonders moralischen Inhalts. Die hier abgedrukten Erzählungen sind theils aus diesen, theils vornehmlich aus seinen Biographien entlehnt.

8. Athenäus ein griechischer Grammatiker aus Naukratis in Aegypten, lebte im Anfange des 3ten Jahrhunderts n. C. G. Wir haben von ihm ein Buch unter dem Titel Δειπνοσοφισαι oder das Gastmal der Gelehrten, die sich über allerlei grammatische, historische, antiquarische Materien besprechen.

9. Strabo ein Kappadokier lebte unter den Kaisern August und Tiberius. Seine Reisen durch den größten Theil der damals bekannten Erde setzten ihn in den Stand, eine allgemeine Geographie zu schreiben.

10. Stobäus (oder richtiger Johannes von Stobi, einer Makedonischen Stadt) lebte im 5ten oder 6ten Jahrhundert n. C. G.

C. G. Er war bloß Kompilator, der aus vielen, theils poetischen, theils prosaischen Schriften Auszüge und Excerpte zusammenschrieb, die in zwei besondern Sammlungen auf uns gekommen.

11. Vaterland und Zeitalter des Sextus Empirikus sind ungewis. Er war ein eifriger Anhänger der Pyrrhonistischen oder skeptischen d. i. zweifelnden Philosophie, welche er in zwei noch vorhandnen Werken vorgetragen, wovon das eine ein kurzer Entwurf der Pyrrhonischen Philosophie, das andre eine polemische Schrift gegen die Mathematiker (d. i. gegen die gewisheitlehrenden Philosophen) ist. Die hier abgedrukte Sittenvergleichung ist aus dem erstern Werke genommen.

12. Diodor aus Sicilien, lebte zu Cäsars und Augustus Zeiten. Er schrieb unter dem Titel einer Bibliothek eine Universalgeschichte, von der aber mehr als die Hälfte verloren gegangen.

13. Dionysius aus der Karischen Stadt Halikarnas in Kleinasien gebürtig, lebte ohngefähr um dieselbe Zeit mit dem Diodor. Durch seinen vieljährigen Aufenthalt in Rom ward er in den Stand gesetzt, eine Geschichte Roms zu schreiben, der er den Titel: Ῥωμαϊκὴ Ἀρχαιολογία (Römische Alterthümer) gab. Sie ging vom Ursprunge Roms bis auf den ersten Punischen Krieg, ist aber nicht ganz auf uns gekommen. Außerdem hat er verschiedene kleinere Schriften rhetorischen und kritischen Inhalts geschrieben.

14. Apollodor aus Athen, lebte ohngefähr 140 Jahr vor Christi Geburt. Wir haben von ihm ein Mythologisches Buch unter dem Namen einer Bibliothek, worin er die Griechische Mythologie und Fabellehre, vom Ursprunge der Nationalgötter Griechenlands an bis auf die Zeiten des Trojanischen Kriegs, erzählt.

15. Lukian war geboren zu Samosata in Syrien, und lebte im zweiten Jahrhunderte nach C. G. unter der Regie-

rung

rung der Antoninen. Wir haben von ihm noch viele satirische Schriften, unter andern auch Göttergespräche und Todtengespräche.

16. Herodot der älteste griechische Geschichtschreiber war geboren zu Halikarnas in Karien, einer Provinz von Kleinasien. Er lebte ohngefähr 450 Jahr vor Christi Geburt, und schrieb auf Veranlassung der Kriege der Griechen und Perser eine Geschichte, worin er außer der Geschichte der Griechen auch die der Perser und Aegypter und beiläufig mehrerer anderer Völker erzählt. Diese Geschichte ist im Jonischen Dialekt geschrieben.

17. Anakreon ein bekannter lyrischer Dichter, war zu Teos einer Stadt in Jonien geboren, und lebte ohngefähr 530 Jahr vor Christi Geburt. Man hat von ihm noch eine Sammlung kleiner scherzhafter und tändelnder Lieder.

Hi=

Bayerische
Staatsbibliothek
MÜNCHEN

I.

Histörchen aus dem Hierokles

1.

Σχολαστικὸς κολυμβᾷν βουλόμενος παρὰ μικρὸν [1] ἐπνίγη [2]. ὤμοσεν [3] οὖν μὴ ἅψασθαι [4] ὕδατος [5], ἐὰν μὴ πρῶτον μάθῃ [6] κολυμβᾷν.

1 beinahe. 2 von πνίγω. 3 von ὄμνυμι. 4 von ἅπτομαι. 5 von ὕδωρ. 6 von μανθανω.

2. Σχολαστικὸς νοσοῦντα [1] ἐπισκεπτόμενος ἠρώτα [2] περὶ τῆς ὑγιείας. Ὁ δὲ οὐκ ἠδύνατο [3] ἀποκριθῆναι [4]. ὀργισθεὶς [5] οὖν ἐξήλεγξεν [6]· ἐλπίζω κἀμὲ [7] νοσῆσαι [8], καὶ ἐλθόντι [9] σοι μὴ ἀποκριθῆναι.

1 von νοσέω, 2 von ἐρωτάω. 3 von δύναμαι. 4 von ἀποκρίνομαι. 5 von ὀργίζω. 6 ἐξελέγχω. 7 zusammengezogen statt καὶ ἐμὲ. 8 νοσέω. 9 ἔρχομαι.

3. Σχολαστικὸς, ἰατρῷ συναντήσας [1], συγχώρησόν [2] μοι, εἶπε [3], καὶ μή μοι μέμψῃ [4], ὅτι οὐκ ἐνόσησα [5].

1 συναντάω. 2 συγχωρέω. 3 ἔπω. 4 μέμφομαι. 5 νοσέω.

4. Σχολαστικὸς θέλων τὸν ἵππον αὐτοῦ διδάξαι [1] μὴ τρώγειν πολλὰ [2], οὐ παρέβαλεν [3] αὐτῷ τροφάς. Ἀπο-

Ἀποθανόντος[4] δὲ τȢ ἵππȢ τῷ λιμῷ, ἔλεγε· Μέγα ἐζημιώθην[5]· ὅτε γὰρ ἔμαθε[6] μὴ τρώγειν, τότε ἀπέθανε[7].

1 διδάσκω. 2 πολύς. 3 παραβάλλω. 4 ἀποθνήσκω. 4 ζημιόω. 6 μανθάνω. 7 ἀποθνήσκω.

5. Σχολαστικὸς Σχολαστικῷ συναντήσας εἶπεν[1]· ἔμαθον ὅτι ἀπέθανες. κἀκεῖνος[2], ἀλλ' ὁρᾷς με ἔτι, ἔφη,[3] ζῶντα[4]· καὶ ὁ Σχολαστικὸς[5]· καὶ μὴν ὁ εἰπών μοι πολλῷ σȢ ἀξιοπιστότερος ὑπάρχει.

1 ἔπω. 2 zusammengezogen statt καὶ ἐκεῖνος. 3 φημί. 4 ζάω. 5 nehmlich ἔφη, das, wie das lateinische dixit, öfters ausgelassen wird.

6. Σχολαστικὸς μαθὼν[1], ὅτι ὁ κόραξ ὑπὲρ τὰ διακόσια ἔτη ζῇ[2], ἀγοράσας[3] κόρακα εἰς ἀπόπειραν ἔτρεφε.

1 μανθάνω. 2 ζάω. 3 ἀγοράζω.

7. Διδύμων ἀδελφῶν εἷς ἐτελεύτησε[1]. Σχολαστικὸς Ȣ̓ν ἀπαντήσας τῷ ζῶντι[2] ἠρώτα· σὺ ἀπέθανες[3] ἢ ὁ ἀδελφός σȢ;

1 τελευτάω. 2 ζάω. 3 ἀποθνήσκω.

8. Σχολαστικὸς, ποταμὸν βȢλόμενος περάσαι[1], ἀνῆλθεν[2] ἐς τὸ πλοῖον ἔφιππος· πυθομένȢ[3] δέ τινος τὴν αἰτίαν, ἔφη, σπȢδάζειν.

1 περάω. 2 ἀνέρχομαι. 3 πυνθάνομαι.

II.

Aesopische Fabeln.

1. ΓΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΝΙΣ.

Γυνή τις χήρα ὄρνιν εἶχε [1], καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ᾠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. Νομίσασα [2] δὲ, ὡς, εἰ πλείους [3] τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλοι, δὶς τέξεται [4] τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν [5]. Ἡ δ᾽ ὄρνις, πιμελὴς γενομένη [6], οὐδ᾽ ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν [7] ἠδύνατο [8].

Ὁ μῦθος δηλοῖ [9], ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες [10] καὶ τὰ παρόντα [11] ἀποβάλλουσι.

1 ἔχω. 2 νομίζω. 3 statt πλείονας. 4 τίκτω. 5 ποιέω. 6 γίνομαι. 7 τίκτω. 8 δύναμαι. 9 δηλόω. 10 ἐπιθυμέω. 11 πάρειμι.

2. ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ ΛΕΩΝ.

Ἀλώπηξ μήπω θεασαμένη [1] λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε [2], τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη [3], ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν [4]. Ἔπειτα, τὸ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον. Ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάῤῥησεν [5], ὡς καὶ προσελθοῦσα [6] διαλεχθῆναι [7].

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

1 θεάομαι. 2 συναντάω. 3 φοβέομαι. 4 ἀποθνήσκω. 5 καταθαῤῥέω. 6 προσέρχομαι. 7 διαλέγομαι.

3. ΛΕΩΝ ΚΑΙ ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Λέων, καὶ ὄνος, καὶ ἀλώπηξ, κοινωνίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον [1] πρὸς ἄγραν. Πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης [2], προσέταξεν [3] ὁ λέων τῷ ὄνῳ, διελεῖν [4] αὐτοῖς. Ὁ δὲ τρεῖς μερίδας [5] ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι [6] τούτους προὐτρέπετο. [7] Καὶ ὁ λέων θυμωθεὶς [8] τὸν ὄνον κατέφαγεν [9]. Εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν [10]. Ἡ δ' εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπε [11]. Καὶ ὁ λέων πρὸς αὐτὴν [12]· Τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν [13]; ἡ δ' εἶπεν· ἡ τοῦ ὄνου συμφορά.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

1 ἐξέρχομαι. 2 συλλαμβάνω. 3 προστάσσω. 4 διαιρέω. 5 μερίς. 6 ἐκλέγω. 7 zusammengezogen statt προετρέπετο von προτρέπω. 8 θυμόω. 9 καταφάγω. 10 κελεύω. 11 καταλείπω. 12 nehmlich ἔφη. 13 διδάσκω.

4. ΚΥΩΝ.

Κύων κρέας φέρων ποταμὸν διέβαινε. Θεασάμενος [1] δὲ τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν ἐπὶ τοῦ ὕδατος [2], ὑπέλαβεν [3], ἕτερον κύνα εἶναι [4] κρέας κατέχοντα· καὶ ἀφεὶς [5] τὸ ἴδιον, ὥρμησε [6] τὸ ἐκείνου λαβεῖν. ἀπώλεσε [7] δὲ ἀμφότερα· τὸ μὲν οὖν οὐκ ἦν [8]· ὃ δὲ κατεῖχεν [9], ὑπὸ τοῦ ῥεύματος κατεσύρετο [10].

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς πλεονεκτοῦντας, οἵτινες, πλειοτέρων ἐπιθυμοῦντες, καὶ ἃ ἔχουσι προσαπολλῦσιν.

1 θεάομαι. 2 ὕδωρ. 3 ὑπολαμβάνω. 4 εἰμὶ. 5 ἀφίημι. 6 ὁρμάω. 7 ἀπόλλυμι. 8 εἰμὶ. 9 κατέχω. (das Stück, welches er hatte). 10 κατασύρω.

5. ΠΗΡΑΙ ΔΥΟ.

Αἴσωπος ἔφη, δύο πήρας ἕκαστον ἡμῶν ἐπιφέρειν, τὴν μὲν ὄπισθεν, τὴν δὲ ἔμπροσθεν· καὶ εἰς μὲν τὴν ἔμπροσθεν ἀποτιθέναι * τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἁμαρτήματα, εἰς δὲ τὴν ὄπισθεν τὰ ἑαυτῶν.

* nehmlich ἡμᾶς. von ἀποτίθημι.

6. ΓΥΝΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΑΙΝΑΙ.

Γυνὴ χήρα φιλεργὸς, θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει [1] νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. Αἱ δὲ συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι ἔγνωσαν [2], δεῖν [3] τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνου νύκτωρ ἐξανίσαντος [4] τὴν δέσποιναν. Συνέβη [5] δ' αὐταῖς, τοῦτο διαπραξαμέναις [6], χαλεπωτέροις περιπεσεῖν [7] τοῖς δεινοῖς. Ἡ γὰρ δεσπότις, ἀγνοοῦσα [8] τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν, ἐννυχώτερον ταύτας ἀνίστη.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα κακῶν αἴτια γίνεται.

1 von ἔθω. 2 γινώσκω. 3 δεῖ. 4 ἐξανίστημι. 5 συμβαίνω. 6 διαπράσσω. 7 περιπίπτω. 8 ἀγνοέω.

7. ΤΕΤΤΙΞ ΚΑΙ ΜΥΡΜΗΚΕΣ [1].

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων [2] οἱ μύρμηκες ἔψυχον· τέττιξ δὲ λιμώττων ᾔτει [3] αὐτοὺς τροφήν. Οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ· διατί τὸ θέρος

 συνή-

ȣ συνῆγες [4] τροφὴν; ὁ δὲ εἶπεν· ȣ̓κ ἐχόλαζον, ἀλλ᾽ ᾖδον [5] μȣσικῶς. Οἱ δὲ γελάσαντες [6] εἶπον· ἀλλ᾽ εἰ θέρȣς ὥραις ηὔλεις [7], χειμῶνος ὀρχȣ͂ [8].

Οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ [9] καὶ κινδυνεύσῃ.

1 μύρμηξ. 2 βρέχω. 3 αἰτέω. 4 συνάγω. 5 ᾄδω. 6 γελάω. 7 αὐλέω. 8 ὀρχέομαι. 9 λυπέω.

8. ΓΕΡΩΝ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας [1], ταῦτα φέρων πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε [2], καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος [3] ἐν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν θάνατον ἐπεκαλεῖτο [4]. Τȣ͂ δὲ θανάτȣ παρόντος [5], καὶ πυνθανομένȣ τὴν αἰτίαν, δι᾽ ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας [6] ὁ γέρων ἔφη· ἵνα μȣ τὸν φόρτον ἄρῃς [7].

Πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος [8], εἰ καὶ δυςυχεῖ καὶ πτωχός ἐςιν.

1 κόπτω. 2 βαδίζω. 3 ἀποτίθημι. 4 ἐπικαλέω. 5 πάρειμι. 6 δειλιάζω. 7 αἴρω. 8 scil. ἐςί.

9. ΓΕΩΡΓΟΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΣ [1] ΑΥΤΟΥ.

Ἀνήρ τις, τέχνῃ γεωργὸς, μέλλων καταλῦσαι [2] τὸν βίον καὶ βουλόμενος τȣ̀ς παῖδας αὐτοῦ ἐμπείρους ποιῆσαι τῆς γεωργικῆς, προσκαλεσάμενος [3] εἶπεν αὐτοῖς· τέκνα, ἐγὼ τοῦ βίου ὑπεξίςαμαι· πλὴν ἅπερ ὑπάρχει μοι, ἐν τῷ ἀμπελῶνι εὑρήσετε. Οἱ δὲ νομίσαντες [4], θησαυρὸν ἔχειν ἐκεῖσε, μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς [5] αὐτῶν, λαβόντες [6] δικέλλας καὶ ἀξίνας κατέσκαπτον πᾶσαν τὴν γῆν ἐκ πόθου. Καὶ θησαυρὸν μὲν ȣ̓χ εὗρον [7]· ἡ δ᾽ ἄμπελος, καλῶς κατασκαφεῖσα [8] καὶ ὠφεληθεῖσα [9]

πολλαπλάσιον καρπὸν δέδωκε [10], καὶ πλεῖστον ἀνήνεγκεν. [11]

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος θησαυρός ἐςὶ τοῖς ἀνθρώποις.

1 παῖς. 2 καταλύω. 3 προσκαλέω. 4 νομίζω. 5 πατήρ. 6 λαμβάνω. 7 εὑρίσκω. 8 κατασκάπτω. 9 ὠφελέω. 10 δίδωμι. 11 ἀναφέρω.

10. ΞΥΛΕΥΟΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ἙΡΜΗΣ.

Ξυλευόμενός τις παρὰ τῷ ποταμῷ τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε [1] πέλεκυν. Ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας [2] ὠδύρετο [3]. Ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς [4] εἰς τὸν ποταμὸν, χρυσοῦν ἀνήνεγκε [5] πέλεκυν, καὶ, εἰ οὗτός ἐςιν, ὃν ἀπώλεσεν [6], ἤρετο [7]. Τοῦ δὲ, μὴ τοῦτον εἶναι, φαμένου [8], αὖθις καταβὰς [9], ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. Τοῦ δὲ, μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον, εἰπόντος, ἐκ τρίτου καταβὰς, ἐκεῖνον τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε. Τοῦ δὲ, τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα [10], φαμένου [11], Ἑρμῆς ἀποδεξάμενος [12] αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, ἅπαντας [13] αὐτῷ ἐδωρήσατο [14]. Ὁ δὲ παραγενόμενος [15] πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα [16] διεξελήλυθεν [17]· ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο, καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες ἀφεὶς [18] εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο [19]. Ἐπιφανεὶς [20] οὖν ὁ Ἑρμῆς κἀκείνῳ [21], καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως, χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκε, καὶ ἤρετο, εἰ ταύτην ἀπέβαλε. Τοῦ δὲ σὺν ἡδονῇ, ναὶ ἀληθῶς ἥδ' ἐςὶ, φήσαντος [22], μισήσας ὁ θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν [23], ἀλλ' οὐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν [24].

 Ὁ

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι, ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιῦται.

1 ἀποβάλλω. 2 καθίζω. 3 ὀδύρομαι. 4 καταδύμι. 5 ἀναφέρω. 6 ἀπόλλυμι. 7 ἔρομαι. 8 φημί. 9 καταβαίνω. 10 ἀπόλλυμι. 11 φημί. 12 ἀποδέχομαι. 13 ἅπας. 14 δωρέω. 15 nehmlich εἰς οἶκον von παραγίνομαι. 16 συμβαίνω. 17 διεξέρχομαι. 18 ἀφίημι. 19 κάθημαι. 20 ἐπιφαίνω. 21 zusammengezogen statt καὶ ἐκείνῳ. 22 φημί. 23 κατέχω. 24 ἀποδίδωμι.

11. ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΓΡΑΥΣ.

Λύκος λιμώττων περιήει[1] ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκυσε[2] παιδίυ κλαίοντος καὶ γραὸς[3] λεγύσης αὐτῷ· παῦσαι[4] τῦ κλαίειν, εἰ δὲ μὴ, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω[5] σε τῷ λύκῳ. Οἰόμενος δὲ ὁ λύκος, ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵςατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. Ὡς δ᾽ ἑσπέρα κατέλαβεν[6], ἀκούει πάλιν τῆς γραὸς κολακευύσης τὸ παιδίον, καὶ λεγύσης αὐτῷ· ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν. Ταῦτα ἀκύσας ὁ λύκος ἐπορεύετο, λέγων· ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγυσιν, ἄλλα δὲ πράττυσιν.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπυς, οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις ὐκ ἔχυσιν ὅμοια.

1 von περίειμι. 2 ἀκύω. 3 γραῦς. 4 παύομαι. 5 ἐπιδίδωμι. 6 καταλαμβάνω.

12. ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΓΕΡΑΝΟΣ.

Λύκῳ λαιμῷ ὀςέον ἐπεπήγει[1]. ὁ δὲ γεράνῳ μισθὸν παρέξειν[2] εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπιβαλῦ-

βαλȣ̃σα, τὸ ὀςȣ̃ν ἐκ τȣ̃ λαιμȣ̃ αὐτȣ̃ ἐκβάλοι. Ἡ δὲ τȣ̃τ᾽ ἐκβαλȣ̃σα, δολιχόδειρος ȣ̃σα [3], τὸν μισθὸν ἐπεζητεῖ. Ὁ δὲ γελάσας, καὶ τȣ̀ς ὀδόντας [4] θήξας [5], ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τȣ̃το καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκȣ ςόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρες [6] κάραν σῶαν, μηδὲν παθȣ̃σαν [7].

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἵτινες, ἀπὸ κινδύνȣ διασωθέντες [8], τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμȣσι χάριτας.

1 von πηγνύω. 2 παρέχω. 3 εἰμί. 4 ὀδȣ̀ς. 5 θήγω. 6 ἐξαίρω. 7 πάσχω. 8 διασώζω.

13. ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ ΒΟΤΡΥΣ.

Βότρυας πεπείρȣς ἀλώπηξ κρεμαμένȣς ἰδȣ̃σα [1], τȣ́τȣς ἐπειρᾶτο [2] καταφαγεῖν· πολλὰ δὲ καμȣ̃σα [3] καὶ μὴ δυνηθεῖσα [4] ψαῦσαι [5], τὴν λύπην δὲ παραμυθȣμένη, ἔλεγεν, ὄμφακες [6] ἔτι εἰσίν.

Τȣ̀ς δι᾽ ἀδυναμίας τινὸς ἀποτυγχάνοντας πράγματος, καὶ θέλοντας τȣ̃το διὰ ψεύδȣς καλύψαι [7], ἐλέγχει ὁ μῦθος.

1 εἴδω. 2 πειράω. 3 κάμνω. 4 δύναμαι. 5 ψαύω. 6 ὄμφαξ. 7 καλύπτω.

14. ΙΠΠΟΣ ΚΑΙ ΟΝΟΣ.

Ἄνθρωπός τις εἶχεν [1] ἵππον καὶ ὄνον. Ὁδευόντων δὲ, ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ· ἆρον [2] ἐκ τȣ̃ ἐμȣ̃ βάρȣς [3], εἰ θέλεις εἶναί με σῶν [4]. Ὁ δὲ ȣ̓κ ἐπείσθη [5]· ὁ δὲ ὄνος, πεσὼν [6] ἐκ τȣ̃ κόπȣ, ἐτελεύτησε. Τȣ̃ δὲ δεσπότȣ πάντα ἐπιθέντος [7] αὐτῷ, καὶ αὐτὴν τὴν ὄνȣ δορὰν, θρηνῶν ὁ ἵππος ἐβόα [8]·

οἴμοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη[9] τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν[10], ἰδὲ ἅπαντα βαςάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες σωθήσονται[11] ἐν βίῳ.

1 ἔχω. 2 αἴρω. 3 βάρος. 4 σῶς. 5 πείθω. 6 πίπτω. 7 ἐπιτίθημι. 8 βοάω. 9 συμβαίνω. 10 λαμβάνω. 11 σώζω.

15. ΑΙΘΙΟΨ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο[1], τοιοῦτον εἶναι τὸ χρῶμα δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος. Καὶ παραλαβὼν[2] οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε[3] τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν. Καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβάλλειν οὐκ εἶχε[4], νοσεῖν δὲ τῷ πονεῖν παρεσκεύασεν[5].

Μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον[6] τὴν ἀρχὴν.

1 ὠνέομαι. 2 παραλαμβάνω. 3 προσάγω. 4 ἔχω. 5 παρασκευάζω. 6 προέρχομαι.

16. ΛΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Λέων γηράσας[1] καὶ μὴ δυνάμενος διαρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφὴν, ἔγνω[2] δι᾽ ἐπινοίας τὶ πρᾶξαι[3]. Καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ, κατακλινθεὶς[4] προσεποιεῖτο νοσεῖν. Παραγενόμενα οὖν τὰ ζῶα ἐπισκέψεως χάριν συλλαμβάνων, κατήσθιεν[5] αὐτά. Πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων[6], ἀλώπηξ, τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα[7], παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, καὶ ςᾶσα[8] ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου ἐπυνθάνετο, πῶς ἔχει. Τοῦ δὲ εἰπόντος, κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν

τίαν

τίαν πυνθανομένυ, δι' ἣν ὐκ εἰσέρχεται, ἡ ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων [9], ὀλίγων δὲ ἐξιόντων [10].

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι [11], τὰς κινδύνυς ἐκφεύγυσιν.

1 γηράσκω. 2 γινώσκω. 3 πράσσω. 4 κατακλίνω. 5 κατεσθίω. 6 ἀναλίσκω. 7 γινώσκω. 8 ἵςημι. 9 εἴσειμι. 10 ἔξειμι. 11 προοράω.

17. ἙΡΜΗΣ ΚΑΙ ΑΓΑΛΜΑΤΟΠΟΙΟΣ.

Ἑρμῆς γνῶναι βουλόμενος, ἐν τίνι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐςίν, ἧκεν εἰς ἀγαλματοποιῦ [1], ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ. Καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τῦ Διὸς [2] ἠρώτα, πόσυ [3] τὶς αὐτὸ πρίασθαι δύναται. Τῦ δὲ εἰπόντος, δραχμῆς, γελάσας, πόσυ τὸ τῆς Ἥρας, ἔφη. Εἰπόντος δὲ, πλείονος, ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας, ἐπειδὴ ἄγγελός ἐςι θεῶν, καὶ κερδῷος, πολὺν αὐτῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτῦ. Ὁ δ' ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τύτυς ὠνήσῃ καὶ τῦτον προσθήκην σοὶ δίδωμι [4].

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, ὐδεμιᾷ παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

1 in das Haus eines Bildhauers. Es fehlt das Wort οἶκον, welches oft hinzu gedacht werden muß. 2 vom Nominat. Ζεύς. 3 vor πόσυ muß man ἀντὶ hinzudenken. (Für wieviel?) 4 der Bildhauer wollte und konnte darum die Bildsäule des Merkur als eine Zugabe obenein in den Kauf geben, weil sie nicht viel Zeit und Kunst erforderte. Denn die Bildsäulen des Merkurs waren meistens ohne Hände und Füße.

18. ΚΟΡΑΞ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Κόραξ κρέας ἁρπάσας [1], ἐπί τινος δένδρȣ ἐκάθισεν. Ἀλώπηξ δὲ, τȣ̃τον θεασαμένη, βȣλομένη δὲ καὶ τὸ κρέας ἁρπάσαι, ςᾶσα [2] ἐπαινεῖ αὐτὸν ὡς εὐμεγέθη τε καὶ καλὸν, λέγȣσα καὶ ὅτι πρέπει μάλιςα, αὐτὸν τῶν ὀρνέων βασιλεύειν, καὶ τȣ̃το πάντως ἂν γένοιτο, εἰ φωνὴν εἶχεν [3]. Ὁ δὲ, βαλὼν τὸ κρέας, μεγάλα ἔκραγεν [4]· ἐκείνη δὲ προσδραμȣ̃σα [5] ἔφη· ὦ κόραξ, εἰ καὶ φρένας εἶχες, ȣ̓δὲν ἐδέησέν [6] σοι εἰς τὸ βασιλεύειν.

Ὅτι ȣ̓ δεῖ τινα ὑπὸ τῶν κολάκων ἐπαίρεσθαι.

1 ἁρπάζω. 2 ἵςημι. 3 ἔχω. 4 κράζω. 5 προστρέχω. 6 δεῖ.

19. ΟΝΟΣ ΑΓΡΙΟΣ.

Ὄνος ἄγριος ὄνον ἰδὼν [1] ἥμερον ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν [2] αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τȣ̃ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕςερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφορȣ̃ντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη· ἀλλ᾽ ἔγωγε ȣ̓κέτι σε εὐδαιμονίζω· ὁρῶ γὰρ, ὡς ȣ̓κ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ȣ̓κ ἔςι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

1 εἴδω. 2 προσέρχομαι.

20. ΕΛΑΦΟΣ ΚΑΙ ΛΕΩΝ.

Ἔλαφος δίψει συχεθεῖσα [1] παρεγένετο ἐπί τινα πηγήν. πιȣ̃σα [2] δὲ, ὡς ἐθεάσατο τὴν ἑαυτῆς

σκιὰν

σκιὰν κατὰ τοῦ ὕδατος, ἐπὶ μὲν τοῖς κέρασιν ἠγάλλετο[3], ὁρῶσα τὸ μέγεθος καὶ τὴν ποικιλίαν, ἐπὶ δὲ τοῖς ποσὶ σφόδρα ἤχθετο[4], ὡς λεπτοῖς οὖσι[5] καὶ ἀσθενέσιν. ἔτι δὴ αὐτῆς διανουμένης, λέων ἐπιφανεὶς[6] ἐδίωκεν αὐτὴν, κἀκείνη εἰς φυγὴν τραπεῖσα[7], κατὰ τὸ πολὺ[8] αὐτοῦ προεῖχε. μέχρι μὲν οὖν ψιλὸν ἦν τὸ πεδίον, ἡ μὲν προθέουσα διεσώζετο. ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο κατὰ ὑλώδη τόπον, τηνικαῦτα συνέβη[9], τῶν κεράτων αὐτῆς ἐμπλακέντων[10] τοῖς κλάδοις, μὴ δύνασθαι τρέχειν, κἀκεῖσε[11] ὑπὸ τοῦ λέοντος συλληφθῆναι[12]. μέλλουσα δὲ ἀναιρεῖσθαι ἔφη πρὸς ἑαυτήν· δειλαία ἔγωγε, ἥτις ὑφ᾽ ὧν μὲν ᾤμην[13] προδοθήσεσθαι[14], ὑπὸ τούτων ἐσωζόμην, οἷς δὲ σφόδρα ἐπεποίθειν[15], ὑπὸ τούτων ἀπωλόμην[16].

Οὕτω πολλάκις ἐν κινδύνοις, οἱ μὲν ὕποπτοι τῶν φίλων, σωτῆρες· οἱ δὲ σφόδρα ἐμπιστευθέντες, προδόται[17].

1 συνέχω. 2 πίνω. 3 ἀγάλλομαι. 4 ἄχθομαι. 5 εἰμί. 6 ἐπιφαίνω. 7 τρέπω. 8 bei weitem. 9 συμβαίνω. 10 ἐμπλέκω. 11 statt καὶ ἐκεῖσε. 12 συλλαμβάνω. 13 οἴμαι. 14 προδίδωμι. 15 πείθω. 16 ἀπόλλυμι. 17 scil. εἰσί.

21. ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἀστρολόγος, ἐξιὼν[1] ἑκάστην ἑσπέραν, ἔθος εἶχε τοὺς ἀστέρας ἐπισκοπεῖν. Καὶ δή ποτε περιιὼν[2] εἰς τὸ προάστειον, καὶ τὸν νοῦν ὅλον ἔχων πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐξέλαθε[3] καταπεσὼν[4] εἰς τὸ φρέαρ. ὀδυρομένου δὲ αὐτοῦ καὶ βοῶντος, παριών τις, ὡς ἤκουσεν τοῦ στεναγμοῦ, προσελθὼν καὶ μαθὼν τὰ

συμ-

συμβεβηκότα [5], ἔφη πρὸς αὐτόν· ὦ σύ, ἐν οὐρανῷ βλέπειν πειρώμενος, τὰ ἐπὶ τῆς γῆς οὐχ ὁρᾷς;

Πρὸς τοὺς παραδόξως ἀλαζονευομένους, καὶ μηδὲ τὰ κοινὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐπιτελεῖν δυναμένους.

1 ἔξειμι. 2 περίειμι. 3 ἐκλανθάνω. 4 καταπίπτω. 5 συμβαίνω.

22. ΛΕΑΙΝΑ ΚΑΙ ΑΛΩΠΗΞ.

Λέαινα, ὀνειδιζομένη ὑπὸ ἀλώπεκος ἐπὶ τὸ διὰ παντὸς ἕνα [1] τίκτειν, ἕνα, ἔφη, ἀλλὰ λέοντα.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι τὸ καλὸν οὐκ ἐν πλήθει ἀλλ᾽ ἀρετῇ [2].

1 εἷς. 2 scil. κεῖται.

23. ὉΔΟΙΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΑΡΚΤΟΣ.

Δύο φίλοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐβάδιζον· ἄρκτου δὲ αὐτοῖς ἐπιφανείσης [1], ὁ μὲν εἷς φθάσας [2] ἀνέβη [3] ἐπί τι δένδρον, καὶ ἐνταῦθα ἐκρύπτετο· ὁ δὲ ἕτερος μέλλων περικατάληπτος γίνεσθαι, πεσὼν [4] ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἑαυτὸν νεκρὸν προσεποιεῖτο [5]. τῆς δὲ ἄρκτου προσενεγκούσης [6] αὐτῷ τὸ ῥύγχος καὶ περιοσφραινομένης, τὰς ἀναπνοὰς συνεῖχε [7]. φασὶ γὰρ νεκροῦ μὴ ἅπτεσθαι τὸ ζῶον. ἀπαλλαγείσης [8] δὲ, ὁ ἀπὸ τοῦ δένδρου καταβὰς [9] ἐπυνθάνετο τοῦ ἑτέρου, τί ἡ ἄρκτος πρὸς τὸ οὖς εἰρήκει [10]· ὁ δὲ εἶπε, τοῦ λοιποῦ [11] τοιούτοις μὴ συνοδοιπορεῖν φίλοις, οἳ ἐν κινδύνοις οὐ παραμένουσιν.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι τοὺς γνησίους τῶν φίλων αἱ συμφοραὶ δοκιμάζουσι.

1 ἐπιφαίνω. 2 φθάνω. 3 ἀναβαίνω. 4 πίπτω. 5 προσποιέομαι. 6 προσφέρω. 7 συνέχω. 8 ἀπαλλάσσω. 9 καταβαίνω. 10 ῥέω. 11 scil. χρόνȣ.

24. ΠΑΙΣ ΨΕΥΣΤΗΣ.

Παιδίον τὰ πρόβατα νέμον, ὡς λύκον ἐρχόμενον πρὸς διαφθορὰν ὁρῶν [1], ἐπικαλȣ́μενον τȣ̀ς ἀγρότας ἔλεγε, βοηθεῖτε, ὧδε ἔρχεται λύκος· οἱ δὲ ἀγρόται τρέχοντες τȣ̃τον εὕρισκον μὴ ἀληθεύειν· τȣ̃το δὲ ποιήσαντος πολλάκις, εὕρισκον ψευδόμενον· μετὰ δὲ ταῦτα τȣ̃ λύκȣ προσελθόντος, καὶ τȣ̃ παιδὸς βοῶντος [2], δεῦτε [3], λύκος! ȣ̓κέτι τις ἐπεπιςεύκει [4] προσδραμεῖν [5] αὐτῷ καὶ βοηθῆσαι· ὁ δὲ λύκος εὑρηκὼς [6] ἄδειαν, τὴν ποίμνην πᾶσαν διέφθειρεν [7] εὐκόλως.

Ὁ ψεύςης καὶ ἀληθῆ λέγων πολλάκις ȣ̓ πιςεύεται.

1 ὁράω. 2 βοάω. 3 δεῦρο. 4 πιςεύω. 5 προστρέχω. 6 εὑρίσκω. 7 διαφθείρω.

25. ΚΥΩΝ ΚΑΙ ΟΪΣ.

Φασὶν, ὅτε φωνήεντα [1] ἦν τὰ ζῶα, τὴν ὄϊν πρὸς τὸν δεσπότην εἰπεῖν· Θαυμαςὸν ποιεῖς, ὃς ἡμῖν μὲν, ταῖς καὶ ἔριά σοι καὶ ἄρνας καὶ τυρὸν παρεχȣ́σαις, ȣ̓δὲν δίδως [2], ὅ, τι ἂν μὴ ἐκ τῆς γῆς λάβωμεν· τῷ δὲ κυνὶ, ὃς ȣ̓δὲν τοιȣ̃τόν σοι παρέχει, μεταδίδως, ȣ̃̓περ [3] αὐτος ἔχεις, σίτȣ. Τὸν κύνα ȣ̓̃ν ἀκȣ́σαντα εἰπεῖν [4]· Ναὶ μὰ Δία [5], ἐγὼ γάρ εἰμὶ ὁ καὶ ὑμᾶς αὐτὰς σώζων, ὥςε μήτε ὑπ᾽ ἀνθρώπων κλέπτεσθαι, μήτε ὑπὸ λύκων ἁρπάζεσθαι· ἐπεὶ ὑμεῖς γε, εἰ μὴ ἐγὼ προφυλάττοιμι ὑμᾶς, ȣ̓δ᾽

ἂν

ἂν νέμεσθαι δύναισθε, φοβέμεναι, μὴ ἀπόλησθε[6]. ἔτω δὴ λέγεται καὶ τὰ πρόβατα συγχωρῆσαι, τὸν κύνα προτιμᾶσθαι.

1 φωνήεις. 2 δίδωμι. 3 ἔπερ, hier statt ὅνπερ, wegen des Genitiv σίτε, nach einer besondern Eigenheit der griechischen Sprache, da das Relativ ὅς, ἥ, ὅ sich öfters auch im Casus nach seinem Substantiv richtet, ohngeachtet das Verbum einen andern Casus erforderte. 4 scil. φασί. 5 Ζεύς. 6 ἀπόλλυμι.

26. ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΜΕΝΕΣ.

Λύκος ἰδὼν ποιμένας, ἐσθίοντας ἐν σκηνῇ πρόβατον, ἐγγὺς προσελθὼν, Ἡλίκος, ἔφη, ἂν ἦν ὑμῖν θόρυβος, εἰ ἐγὼ τῦτο ἐποίεν.

27. ΟΝΟΥ ΣΚΙΑ.

Νεανίας τὶς θέρες ὥρα ἐμισθώσατο[1] ἐξ ἄστεος ὄνον Μεγάραδε· μεσέσης[2] δὲ τῆς ἡμέρας, καὶ σφοδρῶς φλέγοντος τῦ ἡλίε, ἑκάτερος αὐτῶν ἐβέλετο ὑποδύεσθαι ὑπὸ τὴν σκιάν. εἶργον δὲ ἀλλήλες, ὁ μὲν, μεμισθωκέναι τὸν ὄνον, ἐ τὴν σκιὰν, λέγων· ὁ δὲ μεμισθωμένος, τὴν πᾶσαν ἔχειν ἐξεσίαν.

Ὁ μῦθος[3] ἐπὶ τῶν ὑπὲρ μηδενὸς χρησίμε φιλοτιμεμένων.

1 μισθόω. 2 μεσόω. 3 scil. ἐςί.

28. ΠΙΘΗΚΟΙ ΟΡΧΗΣΑΝΤΕΣ.

Λέγεται βασιλεύς τις Αἰγύπτιος πιθήκες ποτὲ πυῤῥιχίζειν διδάξαι[1], καὶ τὰ θηρία ἐκμαθεῖν[2] τάχιςα

καὶ ὀρχεῖσθαι ἀλϰργίδας ἀμπεχόμενα καὶ προσωπεῖα περικείμενα· καὶ μέχρι πολλȣ̃ εὐδοκιμεῖν τὴν θέαν, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀςεῖος, κάρυα ὑπὸ κόλπον ἔχων, ἀφῆκεν[3] ἐς τὸ μέσον. οἱ δὲ πίθηκοι ἰδόντες καὶ ἐκλαθόμενοι[4] τῆς ὀρχήσεως, τȣ̃θ᾽ ὅπερ ἦσαν[5] πίθηκοι ἐγένοντο ἀντὶ πυῤῥιχιςῶν, καὶ ξυνέτριβον[6] τὰ προσωπεῖα καὶ τὴν ἐσθῆτα κατεῤῥήγνυον[7], καὶ ἐμάχοντο περὶ τῆς ὀπώρας πρὸς ἀλλήλȣς.

1 διδάσκω. 2 ἐκμανθάνω. 3 ἀφίημι. 4 ἐκλήθομαι. 5 εἰμὶ (wurden was sie waren — Affen) 6 συντρίβω, attisch ξυντρίβω. 7 καταῤῥηγνύω.

29. ΛΕΩΝ ΚΑΙ ΜΥΣ.

Λέοντος κοιμωμένȣ[1] μῦς τῷ σώματι ἐπέδραμεν[2]. ὁ δὲ ἐξαναςὰς[3] συνέλαβεν αὐτόν. Ὁ δὲ μῦς ἐδεήθη[4] αὐτȣ̃, μεθεῖναι[5] αὐτὸν, λέγων, ὅτι σωθεὶς[6] πολλὰς χάριτας αὐτῷ ἀποδώσει[7]. γελάσας δὲ ἀπέλυσεν[8] αὐτόν. συνέβη[9] δὲ, αὐτὸν μετ᾽ ȣ̓ πολὺ τῇ τȣ̃ μυὸς χάριτι περισωθῆναι[10]. ἐπειδὴ γὰρ συλληφθεὶς[11] ὑπό τινων κυνηγῶν καμίλῳ ἐδέθη[12] ἐπί τινι δένδρῳ, τηνικαῦτα καὶ ὁ μῦς αὐτȣ̃ ἀκȣ́σας ςένοντος, ἐλθὼν τὸν κάμιλον περιέτρωγε, καὶ λύσας αὐτὸν ἔφη· σὺ δὲ ȣ̓́τω μȣ̃ κατεγέλασας, ὡς μὴ προσδοκῶν ἀμοιβὴν παρ᾽ ἐμȣ̃ κομίσασθαι[13], νῦν δ᾽ εὖ ἴσθι[14] ὅτι ἐςὶ καὶ παρὰ μυσὶ χάρις.

Οἱ εὐνοȣ̃ντες ἀνθρώπων, κἂν[15] πένητες ὦσι[16] δύνανται ἐν καιρῷ καὶ δυνάςας ὠφελεῖν.

1 κοιμάομαι. 2 ἐπιτρέχω. 3 ἐξανίςημι. 4 δέομαι. 5 μεθίημι. 6 σώζω. 7 ἀποδίδωμι. 8 ἀπολύω. 9 συμβαίνω. 10 περισώζω. 11 συλλαμβάνω.

12 δέω.

12 δέω. 13 κομίζω. 14 ἵσημι. 15 κἂν. zusammengezogen aus καὶ und ἐάν. 16 εἰμί.

30. ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΛΕΟΝΤΗ.

Ὄνος δορὰν λέοντος ἐπενδυθεὶς [1] λέων ἐνομίζετο πᾶσι. καὶ φυγὴ μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. ὡς δὲ ἀνέμου πνεύσαντος [2] ἡ δορὰ περιῃρέθη [3], καὶ γυμνὸς ὁ ὄνος ἦν, τότε πάντες ἐπιδραμόντες [4] ξύλοις καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν ἔπαιον.

Πένης καὶ ἰδιώτης ὢν μὴ μιμοῦ τὰ τῶν πλουσίων, μή ποτε καταγελασθῇς καὶ κινδυνεύσῃς.

1 ἐπενδύω. 2 πνέω. 3 περιαιρέω. 4 ἐπιτρέχω. 5 μιμέομαι.

III.
Erzählungen aus dem Aelian.

1. Wie Sokrates den Hochmuth seines Schülers, des Alkibiades, gedemüthigt.

Ὁρῶν ὁ Σωκράτης τὸν Ἀλκιβιάδην τετυφωμένον [1] ἐπὶ τῷ πλούτῳ καὶ μέγα φρονοῦντα [2] ἐπὶ τοῖς ἀγροῖς, ἤγαγεν [3] αὐτὸν ἐπί τινα τόπον, ἔνθα ἀνέκειτο [4] πινάκιον ἔχον γῆς περίοδον, καὶ προσέταξε [5], τὴν Ἀττικὴν [6] ἐνταῦθα ἀναζητεῖν. ὡς δὲ εὗρε [7], προσέταξε, τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἰδίους διαθρῆσαι [8], τοῦ δὲ εἰπόντος, ἀλλ᾽ οὐδαμοῦ γεγραμμένοι [9] εἰσίν· ἐπὶ

τούτοις

τούτοις, εἶπε, μέγα φρονεῖς, οἵπερ οὐδὲν μέρος τῆς γῆς εἰσίν;

1 τυφόω. 2 μέγα φρονεῖν stolz seyn. 3 ἄγω. 4 ἀνάκειμαι. 5 προστάσσω. 6 Sokrates und Alkibiades lebten beide in Athen, der Hauptstadt der Provinz Attika. 7 εὑρίσκω. 8 διαθρέω. 9 γράφω.

2. Alexander und sein Pferd.

Ἀλέξανδρος θεασάμενος τὴν ἐν Ἐφέσῳ εἰκόνα ἑαυτοῦ, τὴν ὑπὸ Ἀπελλοῦ γραφεῖσαν [1], οὐκ ἐπήνεσε [2] κατὰ τὴν ἀξίαν τοῦ γράμματος. εἰσαχθέντος [3] δὲ τοῦ ἵππου, καὶ χρεμετίσαντος [4] πρὸς τὸν ἵππον τὸν ἐν τῇ εἰκόνι, ὡς πρὸς ἀληθινὸν καὶ ἐκεῖνον, ὦ βασιλεῦ, (εἶπεν ὁ Ἀπελλῆς) ἀλλ' ὅγε ἵππος ἔοικε [5] σοῦ γραφικώτερος εἶναι κατὰ πολύ.

1 γράφω. 2 ἐπαινέω. 3 εἰσάγω. 4 χρεμετίζω. 5 εἴκω.

3. Der Philosoph Antisthenes und sein Schüler Diogenes.

Ἐπεὶ ὁ Ἀντισθένης πολλοὺς προὔτρεπεν [1] ἐπὶ φιλοσοφίαν, οἱ δὲ, οὐδεὶς αὐτῷ προσεῖχον· [2] τέλος [3] ἀγανακτήσας [4], οὐδένα προσίετο [5]. καὶ Διογένην οὖν ἤλαυνεν [6] ἀπὸ τῆς συνουσίας αὐτοῦ. ἐπεὶ δὲ ἦν λιπαρέστερος ὁ Διογένης, καὶ ἐνέκειτο [7], ἐνταῦθα ἤδη καὶ τῇ βακτηρίᾳ καθίξεσθαι [8] αὐτοῦ ἠπείλει [9], καί ποτε καὶ ἔπαισε [10] κατὰ τῆς κεφαλῆς. ὁ δὲ οὐκ ἀπηλλάττετο [11], ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἐνέκειτο φιλοπόνως, ἀκούειν αὐτοῦ διψῶν. καὶ ἔλεγε· σὺ μὲν παῖε, εἰ βούλει [12], ἐγὼ δὲ ὑποθήσω [13] τήν κεφαλὴν, καὶ οὐκ ἂν οὕτως ἐξεύροις [14] βακτηρίαν σκληρὰν, ὥστε με

 ἀπε-

ἀπελᾶσαι[15] τῶν διατριβῶν τῶν σῶν. ὁ δὲ ὑπερησπάσατο[16] αὐτόν.

1 προτρέπω. 2 προσέχω. 3 τέλος statt κατὰ τέλος endlich. 4 ἀγανακτέω. 5 προσίημι. 6 ἐλαύνω. 7 ἔγκειμαι. 8 καθικνέομαι. 9 ἀπειλέω. 10 παίω. 11 ἀπαλλάσσω. 12 attisch statt βέλη. 13 ὑποτίθημι. 14 ἐξευρίσκω. 15 ἀπελαύνω. 16 ὑπερασπάζομαι.

4 Eine besondere Art von Wahnsinn.

Θράσυλλος παράδοξον καὶ καινὴν ἐνόσησε[1] μανίαν. Ἀπολιπὼν[2] γὰρ τὸ ἄςυ, καὶ κατελθὼν εἰς τὸν Πειραιᾶ,[3] καὶ ἐνταῦθα οἰκῶν, τὰ πλοῖα τὰ καταίροντα ἐν αὐτῷ πάντα ἑαυτȣ̃ ἐνόμιζεν εἶναι, καὶ ἀπεγράφετο αὐτὰ, καὶ αὖ πάλιν ἐξέπεμπε[4], καὶ τοῖς περισωζομένοις καὶ εἰσιȣ̃σιν[5] εἰς τὸν λιμένα ὑπερέχαιρε. Χρόνȣς δὲ διετέλεσε[6] πολλȣ̀ς συνοικῶν τῷ ἀῤῥωςήματι τȣ́τῳ. Ἐκ Σικελίας δὲ ἀναχθεὶς[7] ὁ ἀδελφὸς αὐτȣ̃ παρέδωκεν[8] αὐτὸν ἰατρῷ ἰάσασθαι[9], καὶ ἐπαύσατο[10] τῆς νόσȣ ȣ̃τως. Ἐμέμνητο[11] δὲ πολλάκις τῆς ἐν μανίᾳ διατριβῆς, καὶ ἔλεγε, μηδέποτε ἡσθῆναι[12] τοσȣ̃τον, ὅσον τότε ἥδετο ἐπὶ ταῖς μηδὲν αὐτῷ προσηκȣ́σαις[13] ναυσὶν ἀποσωζομέναις.

1 νοσέω. 2 ἀπολείπω. 3 Πειραιεὺς. 4 ἐκπέμπω. 5 εἴσειμι. 6 διατελέω. 7 ἀνάγω. 8 παραδίδωμι. 9 ἰάομαι. 10 παύομαι. 11 μνάομαι. 12 ἥδομαι. 13 προσήκω.

5. Demüthigung des stolzen Arztes Menekrates.

Μενεκράτης ὁ ἰατρὸς εἰς τοσȣ̃τον προῆλθε τύφȣ[1], ὥςε ἑαυτὸν ὀνομάζειν Δία[2]. ἀπέςειλε[3] δέ

ποτε

ποτε ἐπιςολὴν Φιλίππῳ τῷ Μακεδόνων Βασιλεῖ τοιαύτην· Φιλίππῳ Μενεκράτης ὁ Ζεὺς εὖ πράττειν [4]. ἀντέγραψε [5] δὲ καὶ ὁ Φίλιππος· Φίλιππος Μενεκράτει ὑγιαίνειν. συμβελεύω σοι προσάγειν σεαυτὸν ἐπὶ τοῖς κατὰ Αντίκυραν [6] τόποις. ᾐνίττετο [7] δὲ ἄρα διὰ τέτων, ὅτι παραφρονεῖ ὁ ἀνήρ.

Εἱςία [8] ποτὲ μεγαλοπρεπῶς ὁ Φίλιππος, καὶ δὴ καὶ τῦτον ἐπὶ θοίνην ἐκάλεσε καὶ ἰδίᾳ κλίνην αὐτῷ ἐκέλευσε παρεσκευάσθαι [9] καὶ κατακλιθέντι [10] θυμιατήριον παρέθηκε [11], καὶ ἐθυμιᾶτο αὐτῷ. οἱ δὲ λοιποὶ εἱςιῶντο, καὶ ἦν μεγαλοπρεπὲς τὸ δεῖπνον. ὁ τοίνυν Μενεκράτης τὰ μὲν πρῶτα ἐνεκαρτέρει, καὶ ἔχαιρε τῇ τιμῇ. ἐπεὶ δὲ κατὰ μικρὸν [12] ὁ λιμὸς περιῆλθεν αὐτῷ, καὶ ἠλέγχετο [13], ὅτι ἦν ἄνθρωπος, καὶ ταῦτα [14] εὐήθης, ἐξαναςὰς [15] ἀπιὼν [16] ᾤχετο [17], καὶ ἔλεγεν ὑβρίσθαι [18], ἐμμελῶς πάνυ τῦ Φιλίππε τὴν ἄνοιαν αὐτῦ ἐκκαλύψαντος [19].

1 εἰς τοσῦτον τύφε ſtatt τοσῦτον τύφον, wie die Lateiner tantum ſuperbiae ſtatt tanta ſuperbia. 2 Ζεύς. 3 ἀποςέλλω. 4 ſcil. εὔχεται. Eben ſo die Lateiner beym Anfang des Briefs: Menecrates Philippo ſalutem *ſc. optat.* 5 ἀντιγράφω. 6 Es gab in Griechenland zwei Städte, die den Nahmen Antikyra führten, die eine in der Provinz Phokis, die andre in Theſſalien. Beide waren vorzüglich bekannt durch die in ihrer Gegend häufig wachſende Nieſewurz (Helleborus), ein Kraut, dem man die Kraft zuſchreibt, das Gehirn zu reinigen und die Tollheit zu heilen. Es war daher kein Kompliment, wenn man jemanden rieth, nach Antikyra zu reiſen. 7 αἰνίττομαι. 8 ἑςιάω. 9 παρασκευάζω. 10 κατακλίνω. 11 παρατίθημι. 12 κατὰ μικρὸν allmä-

 lig

lig. 13 ἐλέγχω. 14 καὶ ταῦτα und noch dazu. 15 ἐξανίστημι. 16 ἄπειμι. 17 οἴχομαι. 18 ὑβρίζω. 19 ἐκκαλύπτω.

6. Freimüthigkeit des jungen Themistokles.

Ἐπανῄει [1] ποτὲ ἐκ διδασκαλείου παῖς ἔτι ὢν Θεμιστοκλῆς. Εἶτα προσιόντος Πεισιστράτου [2], ὁ παιδαγωγὸς ἔφη τῷ Θεμιστοκλεῖ, μικρὸν ἐκχωρῆσαι [3] τῆς ὁδοῦ, προσάγοντος [4] τοῦ τυράννου. Ὁ δὲ καὶ πάνυ ἐλευθερίως ἀπεκρίνατο [5]· αὕτη [6] γὰρ, εἶπεν, αὐτῷ οὐχ ἱκανὴ ὁδός; οὕτως ἄρα εὐγενές τι καὶ μεγαλόφρον ἐνεφαίνετο τῷ Θεμιστοκλεῖ καὶ ἐξ ἐκείνου [7].

1 ἐπάνειμι. 2 Pisistratus, damaliger Tyrann, oder Regent von Athen. 3 ἐκχωρέω. 4 προσάγειν scil. ἑαυτὸν sich heranführen d. i. herankommen. Denn ἑαυτὸν wird sehr oft auf diese Art bei den aktiven Verben ausgelassen. 5 ἀποκρίνομαι. 6 ἔτος. 7 scil. χρόνου schon von der Zeit an.

7. Der Tod ein Bruder des Schlafs.

Γοργίας ὁ Λεοντῖνος ἐπὶ τέρματι ὢν τοῦ βίου, καὶ γεγηρακὼς [1] εὖ μάλα, ὑπό τινος ἀσθενείας καταληφθεὶς [2] κατ' ὀλίγον εἰς ὕπνον ὑπολισθαίνων ἔκειτο [3]. Ἐπεὶ δέ τις αὐτὸν παρῆλθε τῶν ἐπιτηδείων ἐπισκοπούμενος, καὶ ἤρετο [4], τί πράττοι; ὁ Γοργίας ἔφη, ἤδη με ὁ ὕπνος ἄρχεται παρακατατίθεσθαι τῷ ἀδελφῷ.

1 γηράσκω. 2 καταλαμβάνω. 3 κεῖμαι. 4 ἔρομαι.

8. Des Philosophen Anaxagoras Gelassenheit beim Tode seiner Söhne.

Ἀναξαγόρᾳ τις τῷ Κλαζομενίῳ, σπουδάζοντι πρὸς τοὺς ἑταίρους, προσελθὼν ἔφη, τεθνηκέναι[1] οἱ[2] τοὺς δύο παῖδας, οὕσπερ οὖν καὶ εἶχε μόνους ὁ Ἀναξαγόρας. Ὁ δὲ, μηδὲν διαταραχθεὶς[3], εἶπεν, ᾔδειν[4] θνητοὺς γεγεννηκώς[5].

1 θνήσκω. 2 οὗ. Das Reciprokum. οὗ, οἷ (sich) wird öfters gesetzt, wo eigentlich das Relativum αὐτοῦ, αὐτῷ (ihm) stehen sollte. 3 διαταράσσω. 4 εἰδέω. 5 γεννάω. Der Grieche setzt häufig ein Participium, wo der Lateiner den Accusativus mit dem Infinitiv setzt. So hier ᾔδειν γεγεννηκὼς sciebam me genuisse mortales.

9. Ein ähnliches Beispiel des Xenophon.

Ξενοφῶντι θύοντι ἧκέ τις ἐκ Μαντινείας[1] ἄγγελος, λέγων, τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Γρύλλον τεθνᾶναι[2]. Κἀκεῖνος[3] ἀπέθετο[4] μὲν τὸν στέφανον[5], διετέλει δὲ θύων. Ἐπεὶ δὲ ὁ ἄγγελος προσέθηκε[6] καὶ ἐκεῖνο, ὅτι νικῶν τέθνηκε, πάλιν ὁ Ξενοφῶν ἐπέθετο[7] τὸν στέφανον.

1 Bey Mantinea war nehmlich ein Treffen vorgefallen zwischen den Thebern und Spartern. Die Athener waren damals Bundesgenossen der letztern, daher des Athener Xenophons Sohn auch mit zu Felde gegangen war. In diesem Treffen, das vor der großen Slacht bei Mantinea vorherging, waren die Athener Sieger, dagegen nach der Hauptschlacht der Sieg ungewis blieb, indem ihn sich beide Heera zuschrieben. vid. Xenoph. Ἑλλην. L. VII. C. 5 2 θνήσκω. 3 καὶ ἐκεῖνος. 4 ἀποτίθημι. 5 Bey den Griechen und Römern pflegten sich die Opfernden zu bekränzen zum Zeichen der Freude. 6 προστίθημι. 7 ἐπιτίθημι.

10. Alexander und sein Musiklehrer.

Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππε, παῖς ὢν ἔπω πρόσηβος, ἐμάνθανε κιθαρίζειν. Τῦ δὲ διδάσκοντος κρῆσαι [1] κελεύσαντος [2] χορδήν τινα σὺν μέλει [3] καὶ ἣν ἀπήτει [4] τὰ κιθαρίσματα· καὶ τί διοίσει [5], ἔφη, ἐὰν ταύτην κρέσω [7]; ἑτέραν δείξας [7]. Ὁ δὲ, ἐδὲν, ἔφη, διαφέρειν τῷ μέλλοντι βασιλεύειν, ἀλλ᾽ ἐν ἐπὶ τέχνῃ κιθαρίζειν μέλλοντι.

1 κρέω. 2 κελεύω. 3 μέλος. 4 ἀπαιτέω. Er sollte die Saite anschlagen, die die Melodie erforderte. 5 διαφέρω. 6 κρέω. 7 δείκνυμι.

11. Mitleid gegen Thiere.

Ξενοκράτης ὁ Χαλκηδόνιος, ὁ ἑταῖρος Πλάτωνος, τά τε ἄλλα ἦν φιλοικτίρμων, καὶ ἐ μόνον φιλάνθρωπος, ἀλλὰ καὶ πολλὰ [1] τῶν ἀλόγων ζώων ἠλέει [2]. Καὶ ἐν ποτε καθημένε ἐν ὑπαίθρῳ, διωκόμενος βιαίως ςρεθὸς ὑπὸ ἱέρακος [3] εἰς τὲς κόλπες αὐτε κατέπτη [4]. Ὁ δὲ ἀσμένως ἐδέξατο [5] τὸν ὄρνιν, καὶ διεφύλαξεν [6], ἀποκρύψας, ἕς᾽ ἂν ὁ διώκων ἀπῆλθεν. Ἐπεὶ δὲ ἠλευθέρωσεν [7] αὐτὸν τε φόβε, ἁπλώσας [8] τὸν κόλπον, ἀφῆκε [9] τὸν ὄρνιν, ἐπειπὼν, ὅτι μὴ ἐξέδωκε [9] τὸν ἱκέτην.

1 πολλὰ adverbialisch, oft. 2 ἐλεέω. 3 ἱέραξ. 4 καθίπτημι. 5 δέχομαι. 6 διαφυλάσσω. 7 ἐλευθερόω. 8 ἁπλόω. 9 ἀφίημι. 10 ἐκδίδωμι.

12. Stolz und List des Theber Ismenias.

Ἰσμηνίε τε Θηβαίε σοφὸν ἅμα καὶ ἑλληνικὸν ἐκ ἂν ἀποκρυψαίμην [1] ἔργον. Πρεσβεύων ἔτος ὑπὲρ

τῆς

τῆς πατρίδος πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν, ἀφίκετο [2] μὲν, ἐβȣ́λετο δὲ αὐτὸς, ὑπὲρ ὧν ἧκεν [3], ἐντυχεῖν [4] τῷ Πέρσῃ. Ἔφατο [5] ȣ̃ν πρὸς αὐτὸν ὁ χιλίαρχος, ὁ καὶ τὰς ἀγγελίας εἰσκομίζων τῷ βασιλεῖ, καὶ τȣ̀ς δεομένȣς εἰσάγων· Ἀλλ᾽ ὦ ξεῖνε Θηβαῖε, νόμος ἐςὶν ἐπιχώριος Πέρσαις, τὸν εἰς ὀφθαλμȣ̀ς ἐλθόντα τȣ̃ βασιλέως, μὴ πρότερον λόγȣ μεταλαγχάνειν, πρὶν ἢ προσκυνῆσαι αὐτόν. Εἰ τοίνυν αὐτὸς διὰ σαυτȣ̃ [6] συγγενέσθαι θέλεις αὐτῷ, ὥρα σοι, τὰ ἐκ τȣ̃ νόμȣ δρᾶν· εἰ δὲ μὴ, τὸ αὐτό σοι τȣ̃το καὶ δι᾽ ἡμῶν ἀνυσθήσεται [7], καὶ μὴ προσκυνήσαντι [8]. Ὁ τοίνυν Ἰσμηνίας, Ἄγε με, εἶπε. Καὶ προσελθὼν καὶ ἐμφανὴς τῷ βασιλεῖ γενόμενος, περιελόμενος [9] τὸν δακτύλιον, ὃν ἔτυχε [10] φορῶν, ἔῤῥιψεν [11] ἀδήλως παρὰ τȣ̀ς πόδας. Καὶ ταχέως ἐπικύψας [12], ὡς δὴ προσκυνῶν, πάλιν ἀνείλετο [13] αὐτόν. Καὶ δόξαν μὲν ἀπέςειλε τῷ Πέρσῃ προσκυνήσεως [14], ȣ̓ μὴν ἔδρασεν [15] ȣ̓δὲν [16] τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν αἰσχύνην φερόντων. Πάντα ȣ̃ν, ὅσα ἠβȣλήθη [17], κατεπράξατο [18], ȣ̓δὲ ἠτύχησέ [19] τι ἐκ τȣ̃ Πέρσȣ.

1 ἀποκρύπτω. 2 ἀφικνέομαι. 3 über das, weswegen er gekommen war. 4 ἐντυγχάνω. 5 φημί. 6 διὰ σαυτȣ̃ in eigner Person. 7 ἀνύω. 8 der Sinn ist: Wir wollen, wenn du nicht selbst niederfallen willst, deinen Auftrag für dich ausrichten. 9 περιαιρέω. 10 τυγχάνω. (den er gerade trug.) 11 ῥίπτω. 12 ἐπικύπτω. 13 ἀναιρέω. 14 wörtlich: er schikte dem Perser die Meinung der Anbetung d. i. er brachte ihn auf die Gedanken, er sei würklich vor ihm niedergefallen, und doch u. s. w. 15 δράω. 16 ȣ̓δείς. 17 βȣ́λομαι. 18 καταπράσσω. 19 ἀτυχέω.

13. Unerschrokkenheit und Großmuth des Königs Darius.

Ἡμερώτατον δὲ Δαρείȣ τȣ͂το τὸ ἔργον ἀκȣ́ω τȣ͂ παιδὸς τȣ͂ Ὑςάσπȣ. Ἀρίβαζος ὁ Ὑρκανὸς ἐπεβȣ́λευσεν αὐτῷ, μετὰ καὶ ἄλλων ἀνδρῶν [1] ȣ̓κ ἀφανῶν. Ἦν δὲ ἡ ἐπιβȣλὴ ἐν κυνηγεσίῳ. Ἅπερ προμαθὼν [2] ὁ Δαρεῖος ȣ̓κ ἔπτηξεν [3], ἀλλὰ προστάξας [4] αὐτοῖς λαβεῖν τὰ ὅπλα καὶ τȣ̀ς ἵππȣς, ἐκέλευσεν αὐτοῖς διατείνασθαι τὰ παλτά· καὶ δριμὺ ἐνιδὼν, τί ȣ̓͂ν ȣ̓ δρᾶτε [5] τȣ͂το, εἶπεν, ἐφ᾽ ὁ καὶ ὡρμήσατε [6]; Οἱ δὲ ἰδόντες ἄτρεπτον ἀνδρὸς βλέμμα, ἀνεςάλησαν [7] τὴν ὁρμήν. Τὸ δέος δὲ αὐτȣ̀ς κατέχεν [8] ȣ̓͂τως, ὡς καὶ ἐκβαλεῖν τὰς αἰχμὰς καὶ ἀφαλέσθαι [9] τῶν ἵππων, καὶ προσκυνῆσαι Δαρεῖον, καὶ ἑαυτȣ̀ς παραδȣ͂ναι [10], ὅ, τι καὶ βȣ́λοιτο πράττειν. Ὁ δὲ διέςησεν [11] ἄλλȣς ἄλλῃ· καὶ τȣ̀ς μὲν ἐπὶ τὰ τῆς Ἰνδικῆς [12] ὅρια ἀπέπεμψε [13], τȣ̀ς δὲ ἐπὶ τὰ Σκυθικά. Καὶ ἐκεῖνοι ἔμειναν [14] αὐτῷ πιςοὶ, διὰ μνήμης ἔχοντες [15] τὴν εὐεργεσίαν.

1 ἀνὴρ. 2 προμανθάνω, 3 πτήσσω. 4 προστάσσω. 5 δράω. 6 ὁρμάω. (wozu ihr geneigt, oder entschlossen seid.) 7 ἀναςέλλω. 8 κατέχω. 9 ἀφάλλομαι. 10 παραδίδωμι, 11 διΐςημι. 12 scil. γῆς, 13 ἀποπέμπω. 14 μένω. 15 im Gedächtnis haben.

14. Macht der Gewohnheit.

Χιόνος ποτὲ πιπτȣ́σης, ἤρετο [1] ὁ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν τινα, Εἰ ῥιγοῖ, γυμνὸν διακαρτερȣ͂ντα. Ὁ δὲ αὐτὸν ἀντήρετο [2], εἰ αὐτῷ τὸ μέτωπον ῥιγοῖ· τȣ͂ δὲ, Οὔ, φήσαντος, Οὐκȣ͂ν, εἶπεν, ȣ̓δὲ ἐγώ· πᾶς γὰρ μέτωπόν εἰμι.

1 ἔρομαι. 2 ἀντέρομαι.

15. Verwegenheit des Perdikkas.

Περδίκκας ὁ Μακεδὼν, ὁ συστρατευσάμενος Ἀλεξάνδρῳ, οὕτως ἄρα ἦν εὔτολμος, ὥς ποτε εἰς σπήλαιον παρελθεῖν, ἔνθα εἶχεν εὐνὴν λέαινα, μόνος. Καὶ τὴν μὲν λέαιναν οὐ κατέλαβε, τοὺς γε μὴν σκύμνους αὐτῆς κομίζων προῆλθε[1] καὶ ἔδοξεν[2] ἐπὶ τούτῳ θαυμάζεσθαι ὁ Περδίκκας. Πεπίστευται[3] δὲ οὐ μόνον παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀλκιμώτατον τε καὶ δυσμαχώτατον εἶναι θηρίον ἡ λέαινα, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις. Φασὶ γοῦν καὶ Σεμίραμιν τὴν Ἀσσυρίαν, ὅτι, οὐκ εἴποτε εἷλε[4] λέοντα, ἢ πάρδαλιν κατέκτανεν[5] ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' εἰ λεαίνης ἐγκρατὴς ἐγένετο, μέγα ἐφρόνει.

1 προέρχομαι. 2 δοκέω. 3 πιστεύω. 4 αἱρέω. 5 κατακτείνω.

16. Großmuth des Phocion.

Φωκίων ὁ τοῦ Φώκου[1] πολλάκις στρατηγήσας, κατεγνώσθη[2] θανάτῳ, καὶ ἦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἔμελλε πιεῖσθαι[3] τὸ κώνειον. Ἐπεὶ δὲ ὤρεξεν[4] ὁ δήμιος τὴν κύλικα, οἱ προσήκοντες ἤροντο[5], εἴ τι λέγοι πρὸς τὸν υἱόν. Ὁ δὲ, Ἐπισκήπτω αὐτῷ, μηδὲν Ἀθηναίοις μνησικακήσειν ὑπὲρ τῆς παρ' αὐτῶν φιλοτησίας, ἧς νῦν πίνω. Ὅστις δὲ οὐκ ἐπαινεῖ καὶ ὑπερθαυμάζει τὸν ἄνδρα, δοκεῖ μοι μέγα ὁ τοιοῦτος ἐννοεῖν οὐδέν.

1 scil. υἱὸς 2 καταγινώσκω. 3 πίνω. 4 ὀρέγω. 5 ἔρομαι.

IV.

Kriegsgeschichten aus dem Polyán.

1. Vaterlandsliebe des Kodrus.

Ἀθηναίοις καὶ Πελοποννησίοις πόλεμος ἦν. Ὁ θεὸς ἔχρησε [1] νικᾷν Ἀθηναίϐς, εἰ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀποθάνοι πρὸς ἀνδρὸς Πελοποννησίϐ. Κόδρος ἦν Ἀθηναίων βασιλεύς· οἱ πολέμιοι τὸ λόγιον εἰδότες [2], κοινὸν αὐτοῖς ἦν παράγγελμα ἐν ταῖς μάχαις ἀπέχεσθαι Κόδρϐ· ὁ δὲ (ἦν γὰρ ἑσπέρα) σχῆμα Φρυγανιςῆρος λαβὼν, τϐ χάρακος [3] προελθὼν, ἔτεμνε τὴν ὕλην. ἔτυχον [4] δὲ καὶ Πελοποννήσιοι ἄνδρες κατὰ Φρυγανισμὸν ἥκοντες. Ἀψιμαχεῖ τϐτοις Κόδρος, ὥςε καὶ τὸ δρέπανον ἐπ᾽ αὐτϐς ἀνατεινάμενος ἔτρωσεν [5]· οἱ δὲ Φθάσαντες [6] κατακαίνϐσιν αὐτὸν τοῖς δρεπάνοις. καὶ γαννύμενοι ἀπηλλάγησαν [7], ὡς ἀνδραγάθημα δὴ πεποιηκότες. [8] Παιωνίσαντες Ἀθηναῖοι τϐ λογίϐ πεπληρωμένϐ [9], θύμῳ καὶ ῥώμῃ πλείονι προΐασιν [10] ἐς μάχην.

1 χράω. 2 οἱ πολέμιοι εἰδότες statt der gewöhnlichern Construction mit den Genitiven τῶν πολεμίων εἰδότων. 3 χάραξ. 4 ἔτυχον ἥκοντες, sie kamen gerade. 5 τιτρώσκω. 6 φθάνω. φθάσαντες κατακαίνϐσιν sie tödteten ihn auf der Stelle. 7 ἀπαλλάσσω. 8 ποιέω. 9 πληρόω, 10 πρόειμι.

2. Arglist des Pisistratus.

Πεισίςρατος, Μεγακλεῖ διεπολιτεύετο, καὶ ἦν ὁ Μεγακλῆς ὑπὲρ τῶν πλϐσίων τεταγμένος [1]. ὁ δὲ Πει-

Πεισίςρατος ὑπὲρ τῶν πενήτων. Καὶ δή ποτε ἐν ἐκκλησίᾳ πολλὰ τῷ Μεγακλεῖ λοιδορησάμενος [2], καὶ ἀπειλήσας, ἀπηλλάγη [3]· κατατρώσας [4] δ' ἑαυτὸν ἐ καιρίοις τραύμασι, τῆς ὑςεραίας προῆλθεν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, δεικνύων τοῖς Ἀθηναίοις ταῦτα. Ὁ δὲ δῆμος ὑπερηγανάκτησεν [5], ὡς ὁ κηδόμενος αὐτῶν δι' αὐτὲς ταῦτα εἴη παθὼν, καὶ ἐς φυλακὴν τὲ σώματος ἔδωκεν [6] αὐτῷ τριακοσίες φύλακας· οἷς κορυνηφόροις χρησάμενος [7] αὐτός τε τύραννος Ἀθηναίων ἐγένετο, καὶ τοῖς παισὶ τὴν τυραννίδα κατέλιπεν [8].

1 τάσσω. 2 λοιδορέω. 3 ἀπαλλάσσω. 4 κατατιτρώσκω. 5 ὑπεραγανακτέω. 6 δίδωμι. 7 χράομαι. 8 καταλείπω.

3. List des Agesilaus, um sich den Sieg zuzueignen.

Ἀγησίλαος πρὸς τὲς Βοιωτὲς παρετάξατο [1]· ἦν ἀμφίῤῥοπος ἡ νίκη. Νὺξ γὰρ διέλυσε [2] τὴν μάχην. ὁ δὲ μέσης νυκτὸς τὲς πιςοτάτες διέπεμψε [3], κελεύσας, ἓς δύναιντο γνωρίσαι Σπαρτιάτας νεκρὲς, ἐπαμησαμένες [4] κόνιν ἀποκρύψαι· οἱ μὲν τἕτο πράξαντες [5] πρὸ ἡμέρας ἀνεχώρησαν [7]. οἱ πολέμιοι, ἡμέρας γενομένης, τὲς αὐτῶν νεκρὲς ἰδόντες ἅπαντας κειμένες, τὲς δὲ τῶν Σπαρτιατῶν ὀλίγες, ἄθυμοι καὶ δειλότεροι ταῖς γνώμαις ἐγένοντο, ὡς Λακεδαιμονίων τὴν νίκην ἐχόντων.

1 παρατάσσω. 2 διαλύω. 3 διαπέμπω. 4 ἐπαμάομαι. 5 πράσσω. 6 ἀναχωρέω.

4. Wie Chabrias seinen Soldaten Muth eingesprochen.

Χαβρίας τοῖς στρατιώταις παρήγγειλεν [1]· ἐπειδὰν μέλλωμεν μάχεσθαι, μήτοι νομίζωμεν ὡς πολεμίοις συμβάλλοντες· ἀλλὰ ἀνθρώποις, αἷμα καὶ σάρκα ἔχουσι· καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως ἡμῖν κεκοινωνηκόσι [2].

1 παραγγέλλω. 2 κοινωνέω.

5. Alexander beschämt seine aufrührerischen Soldaten.

Ἀλέξανδρος ἐκράτησε τῆς Ἀσίας· οἱ Μακεδόνες ἦσαν ἐπαχθεῖς αὐτῷ καὶ βαρεῖς [1]· καὶ πάντα, φασὶν, αὐτοῖς ἐβιάζοντο παρ' αὐτοῦ γίγνεσθαι. ὁ δὲ προσέταξεν [2] ὁπλισαμένους [3] ἰδίᾳ στῆναι [4] τοὺς Μακεδόνας· εἰς δὲ τοὐναντίον τοὺς Πέρσας· ἐπεὶ δὲ διέστησαν [5], ἐπιλέξασθε [7], οἱ Μακεδόνες, ἔφη, ὃν βούλεσθε ἡγεμόνων· ἐγὼ δὲ ἡγήσομαι [6] τῶν Περσῶν· ἢν μὲν νικήσητε [8], ποιήσω πάντα, ὅσα ἂν κελεύητε· ἢν δὲ ἡττηθῆτε [9], μαθόντες ὅτι οὐδὲν αὐτοὶ δύνασθε, τὴν ἡσυχίαν ἄγετε. Τὸ στρατήγημα ἐξέπληξε [10] τοὺς Μακεδόνας· καὶ τοῦ λοιποῦ [11] πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἐγένοντο μετριώτεροι.

1 βαρὺς. 2 προστάσσω. 3 ὁπλίζω. 4 ἵστημι. 5 διΐστημι. 6 ἐπιλέγω. 7 ἡγέομαι. 8 νικάω. 9 ἡττάομαι. 10 ἐκπλήττω, 11 (διὰ) τοῦ λοιποῦ scil. χρόνου die übrige Zeit hindurch.

6. Alexanders Beispiel für sein Heer.

Ἀλέξανδρος τὴν ἄνυδρον [1] ὁδεύων, αὐτός τε ὑπὸ δίψους ἐπόνει, καὶ οἱ Μακεδόνες. οἱ κατάσκο-

ποι τῆς χώρας, ἐν κοίλῃ πέτρᾳ σμικρὸν ὑδάτιον εὑρόντες [2], τῦτο βαλλοντες ἐπὶ κράνος Ἀλεξάνδρῳ κομίζϐσιν. Ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ δείξας [3] ὡς εὐθυμεῖν χρὴ, φανέντος [4] ὕδατος, αὐτὸς μὴ πιὼν [5] ἐξέχεε [6] τὸ κράνος, πάντων ὁρώντων. Οἱ Μακεδόνες ἀλαλάζοντες, ἐκέλευον αὐτὸν ἡγεῖσθαι τῆς ὁδῦ, πρὸς τὸ δίψος εὐρώστως ἀντέχοντες διὰ τὴν τῦ βασιλέως ἐγκράτειαν.

1 scil. γῆν. 2 εὑρίσκω. 3 δείκνυμι. 4 φαίνω. 5 πίνω. 6 ἐκχέω.

7. Kyrus bewegt die Perser zum Abfall von den Medern.

Κῦρος Πέρσας ἀποστῆναι [1] Μήδων ἔπεισεν [2] ὧδε· δείξας χωρίον αὐτοῖς ἀργὸν καὶ ἀκανθῶδες, ἐκέλευσεν ἡμερῶσαι [3]. Οἱ δὲ σὺν πολλῷ πόνῳ ἡμέρωσαν. Τῆς ὑστεραίας ἐκέλευσε λϐσαμένϐς [4] ἥκειν. Ἐπεὶ δὲ ἧκον, προέθηκεν [5] αὐτοῖς εὐωχίαν ἄφθονον. Καὶ μετὰ τὴν εὐωχίαν ἤρετο [6], ποτέρα κρείσσων ἡμέρα· Οἱ δὲ ὡμολόγησαν [7] τῆς χθὲς [8] τὴν σήμερον τόσῳ κρείττονα ὅσῳ κακοδαιμονίας εὐδαιμονίαν· ἐκῦν, ὁ Κῦρος ἔφη, τὰ τῆς εὐδαιμονίας ἀγαθὰ ἕξετε [9], εἰ τῆς Μήδων δϐλείας ἀποστῆτε. Πέρσαι μὴ μελλήσαντες [10] ἀφίστανται καὶ βασιλέα Κῦρον στησάμενοι [11], αὐτϐς τε Μήδϐς κατέλυσαν [12], καὶ τῆς Ἀσίας ἄλλης ἦρξαν [13].

1 ἀφίστημι. 2 πείθω. 3 ἡμερόω. 4 λούω. 5 προτίθημι. 6 ἔρομαι. 7 ὁμολογέω. 8 scil. ἡμέρας. 9 ἔχω. 10 μέλλω. 11 ἵστημι. 12 καταλύω. 13 ἄρχω.

8. Ein sonderbares Felleisen.

Ἅρπαγος ἐπιςολὴν Κύρῳ κρύφα πέμπων, ἀνέχισε[1] λαγὼν, καὶ τὰ γράμματα ἔνδον κατακρύψας[2], πάλιν αὖθις συνέῤῥαψε[3], καὶ τῷ κομίζοντι λίνα θηρατικὰ περιέθηκεν, ἵνα λάθῃ[4] τὰς φύλακας τῶν ὁδῶν.

1 ἀνασχίζω. 2 κατακρύπτω. 3 συῤῥάπτω. 4 λανθάνω.

9. Seltnes Beyspiel des Diensteifers für seinen König.

Δαρεῖος πολιορκῶν Βαβυλῶνα, χρόνῳ μακρῷ τὴν πόλιν ἑλεῖν[1] ἐχ οἷός τε ἦν. Ζώπυρος Δαρείε σατράπης ἀκρωτηριάσας τὸ πρόσωπον, ἧκεν αὐτόμολος, ὡς ταῦτα δὴ ὑπὸ Δαρείε παθὼν[2]. Βαβυλώνιοι πιςεύεσι τῇ ὄψει τῆς συμφορᾶς, καὶ τῷ Ζωπύρῳ τὴν πόλιν ἐπιτρέπεσιν· ὁ δὲ νύκτωρ ἀνοίγει τὰς πύλας· καὶ Δαρεῖος κρατήσας Βαβυλῶνος, ἐκεῖνο δὴ τὸ λαμπρὸν ἐφθέγξατο[3]· ἀλλ᾽ ἐδὲ εἴκοσι Βαβυλῶνας ἔχειν ἐβελόμην ἂν, ἐφ᾽ ᾧτε[4] ὁρᾷν τοιαῦτα παθόντα Ζώπυρον.

1 αἱρέω. 2 πάσχω. 3 φθέγγομαι. Er that jenen herrlichen Ausspruch. 4 (unter der Bedingung — zu sehn)

10. Amulius und Numitor.

Ἀμέλιος καὶ Νομήτωρ ἀδελφοί· νεώτερος Ἀμέλιος δυνάμει βιασάμενος[1], βασιλεὺς Ἄλβης ἐγένετο, τὸν μὲν δὴ Νομήτορα τὸν ἀδελφὸν ἐφρέρει[2]. θυγατέρα δὲ αὐτε Σιλείαν, ἵνα μὴ παῖδες

ἐξ

ἐξ αὐτῆς γένοιντο, τιμωροὶ τῆς Ἀμϐλίυ παρανομίας, ἀπέφηνεν[3] ἱερείαν τῆς Ἑςίας· ἐπειδὴ νόμος ταῖς Ἑςιάσιν ἀεὶ παρθενεύεσθαι.

1 βιάζομαι. 2 φρυρέω. 3 ἀποφαίνω.

11. Treulosigkeit und Edelmuth.

Κάμιλλος Φαλερίοις ἐπολέμει· τῶν Φαλερίων παίδων ὁ διδάσκαλος, προαγαγὼν αὐτὺς ἔξω τείχυς, ὡς γυμνασομένυς, παρέδωκε[1] Ῥωμαίοις. Κάμιλλος δὲ ἀσεβῆ τὴν τῦ διδασκάλυ προδοσίαν ἡγησάμενος[2], προσέταξεν, ὀπίσω τὰ χεῖρε[3] αὐτῦ περιαχθῆναι[4], καὶ δεθῆναι[5], καὶ τοῖς παισὶν ἐπέτρεψεν[6] ἀπάγειν τὸν προδότην ὡς τὺς πατέρας. Φαλέριοι τὸν μὲν διδάσκαλον αἰκισάμενοι[7] κατέφθειραν[8]· τῦ δὲ Καμίλλυ θαυμάσαντες τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, σφᾶς αὐτὺς ἄνευ μάχης παρέδωκαν. Κάμιλλος δὲ τὺς πολλῷ χρόνῳ ἁλῶναι[9] μὴ δυναμένυς, εὐσεβεῖ ςρατηγήματι παρεςήσατο[10].

1 παραδίδωμι. 2 ἡγέομαι. 3 τὰ χεῖρε der Dualis von χείρ. 4 περιάγω. 5 δέω. 6 ἐπιτρέπω. 7 αἰκίζω. 8 καταφθείρω. 9 ἁλίσκω, das im zweiten Aorist passive Bedeutung hat. 10 παρίςαμαι.

12. Mucius Scävola.

Τυῤῥηνοὶ Ῥωμαίοις ἐπολέμυν. Τυῤῥηνῶν βασιλεὺς ἦν Πορσίνας· Ῥωμαίων ἦρχε[1] Ποπλικόλας, τρίτον ὑπατεύων. Μύκιος Ῥωμαῖος ἀνὴρ, ἄριςος τὰ πολέμια, Πορσίναν βυλόμενος ἀνελεῖν[2], ἐς τὸ Τυῤῥηνικὸν ςρατόπεδον ἦλθεν, ἐσθῆτα ἔχων Τυῤῥη-

 νίδα,

νίδα, καὶ τῇ φωνῇ Τυῤῥηνίζων· καὶ δὴ παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα, τὸν βασιλέα τὸν Πορσίναν ἐκ εἰδὼς ὅςις ἦν, ὃν ᾠήθη[3] μάλιςα τῶν καθεζομένων ἐοικέναι[4] βασιλεῖ, τῦτον ἔκτεινε, σπασάμενος[5] τὸ ξίφος· συλληφθεὶς[6] ὡμολόγησεν[7] ὅςις ἦν. Πορσίνας μὲν δὴ ἔθυεν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τοῖς θεοῖς. Μῦκιος δὲ, τῆς ἐχάρας πῦρ ἐχύσης, ὑπερέχε τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν, καὶ τῆς χειρὸς καιομένης εἱςήκει[8], τῷ Πορσίνᾳ διαλεγόμενος φαιδρῷ καὶ ἀτρέπτῳ τῷ προσώπῳ· ὡς δὲ Πορσίνας τὴν ἀρετὴν ὑπερεθαύμαζε, Μῦκιος, Μηδαμῶς, ἔφη, θαυμάσῃς· τριακόσιοι Ῥωμαῖοι τὴν αὐτὴν ἐμοὶ καρτερίαν ἔχοντες ἐν τῷ ςρατοπέδῳ σῦ πλανῶνται, παραφυλάσσοντες καιρὸν τῆς σῆς ἀναιρέσεως. Πορσίνας πιςεύσας τοῖς λεγομένοις, καὶ φοβηθεὶς[9] τὸν πόλεμον πρὸς Ῥωμαίυς διελύσατο[10].

1 ἄρχω. 2 ἀναιρέω. 3 οἴομαι. 4 εἴκω. 5 σπάω. 6 συλλαμβάνω. 7 ὁμολογέω. 8 ἵςημι. 9 φοβέομαι. 10 διαλύω.

13. Atilius Regulus.

Ἀτίλιος[1] ἁλὺς[2] ὑπὸ Καρχηδονίων, ὤμοσεν[3] αὐτοῖς, ἢν ἀφεθῇ[4], πεῖσαι[5] ἂν τὴν σύγκλητον, διαλύσασθαι τὸν πόλεμον· μὴ πείσας δὲ ὡς αὐτὺς ἀναςρέψαι[6]. Ἀφικόμενος[7] ἐς Ῥώμην, τὐναντίον ἔπεισε τὴν σύγκλητον· τῆς δὲ συγκλήτυ παρακαλύσης αὐτὸν μένειν, καὶ τὸν ἐν ταῖς ἀνάγκαις ὅρκον ἀνώμοτον ἡγεῖσθαι, περιπλεκομένων τέκνων, γυναικὸς, φίλων, συγγενῶν, ὐχ ὑπέμεινε παραβῆναι[8] τὸν ὅρκον· πλεύσας[9] δὲ ὡς τὺς Καρχηδονίυς, ἀνήγγειλεν[10] αὐτοῖς, τό τε αὐτῦ ςρατήγημα, καὶ τὴν Ῥωμαίων γνώμην· οἱ δὲ καθείρξαντες[11] αὐτὸν

αὐτὸν ἐς γαλεάγραν, αἰκίσαντές [12] τε χρόνῳ μακρῷ, καὶ βασανίσαντες [13] ἔκτειναν.

1 eben der, der unter dem Namen Regulus bekannter ist. 2 ἁλίσκω. 3 ὄμνυμι. 4 ἀφίημι. 5 πείθω. 6 ἀναστρέφω. 7 ἀφικνέομαι. 8 παραβαίνω. 9 πλέω. 10 ἀναγγέλλω. 11 καθείργω. 12 αἰκίζω. 13 βασανίζω.

14. Cäsars abgehärtete Soldaten.

Καῖσαρ ἐν λιμῷ τοῖς στρατιώταις ἄρτους διέδωκε [1], σκευάσας [2] ἐκ βοτάνης· Πομπήϊος δὲ πολεμίων πρὸς αὐτὸν ἕνα ἄρτον προσενεχθέντα [3] τοιοῦτον, ἀπέκρυψεν, οὐ βουλόμενος τοῖς ἑαυτοῦ στρατιώταις ἐπιδεῖξαι [4] τὴν τῶν πολεμίων ἐγκράτειαν.

1 διαδίδωμι. 2 σκευάζω. (ich lasse zubereiten). 3 προσφέρω. 4 ἐπιδείκνυμι.

15. Die zerfetzten schönen Gesichter.

Καῖσαρ Πομπηΐῳ παρετάσσετο περὶ Φάρσαλον· ὁρῶν δὲ πολλοὺς τῶν πολεμίων νέους καὶ καλοὺς ἐπὶ τῷ κάλλει φρονοῦντας, καὶ σοβαρούς, παρήγγειλε [1] τοῖς ἰδίοις στρατιώταις, τὰς λόγχας καὶ τοὺς ὑσσοὺς μὴ φέρειν ἐπὶ τὰ σώματα τῶν πολεμίων, ἀλλ᾽ ἐς αὐτὰ τὰ πρόσωπα· οἱ δὲ λωβηθῆναι [2] τὸ κάλλος τῶν προσώπων φοβηθέντες [3], καὶ δὴ ἀποστραφέντες [4] ἔφυγον [5].

1 παραγγέλλω. 2 λωβάομαι. scil. κατά. 3 φοβέομαι. 4 ἀποστρέφω. 5 φεύγω.

16. Abgezwungene Tapferkeit.

Ἰφικράτης ἐν πεδίῳ μεγάλῳ παρετάττετο[1]. οἱ πολέμιοι, πολλῷ πλείους[2] ὄντες, προσέβαλον· ὁ δὲ κατόπιν τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν τάφρον βαθεῖαν ὤρυξεν[3]· ὡς, μὴ φυγῆς ἐλπίδας ἔχοντες, γενναιότερον ἀγωνίζοιντο μένοντες.

1 παρατάσσω, attisch παρατάττω. 2 zusammengezogen statt πλείονες. 3 ὀρύσσω.

17. Raub der Sabinerinnen.

Ῥωμύλος, Ῥωμαίων γυναῖκας οὐκ ἐχόντων, ἐκήρυξεν[1] ἀνὰ τὰς γείτονας πόλεις, ὡς ἑορτὴν ἄξοι[2] δημοτελῆ Ποσειδῶνος Ἱππείου, καὶ ἀγῶνας ἵππων ἐπὶ ἄθλοις μεγίστοις· πολλοὶ δὴ συνῆλθον ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ τὴν θέαν, πᾶν γένος ἀνδρῶν, γυναικῶν, παρθένων. Ῥωμύλος παράγγελμα ἔδωκεν, ἀπέχεσθαι μὲν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· ἁρπάζειν δὲ μόνας παρθένους ἐς γάμον.

1 κηρύσσω. 2 ἄγω.

18. Unterschied der rechten und linken Hand.

Σκηπίων[1] στρατιώτην ἰδὼν μέγα φρονοῦντα ἐπὶ θυρεῷ κεκοσμημένῳ[2], Αἰσχρὸν, ἔφη, Ῥωμαῖον ἄνδρα τῇ ἀριστερᾷ[3] μᾶλλον ἢ τῇ δεξιᾷ πιστεύειν.

1 Scipio. 2 κοσμέω. 3 denn mit der linken Hand ward der Schild festgehalten.

19. Koriolans Ehrfurcht gegen seine Mutter.

Ῥωμαῖοι Κοριολανὸν ἐδίωξαν[1]. ὁ δὲ φυγὰς ἧκεν εἰς Τυῤῥήνην[2], νίκην κατὰ Ῥωμαίων ὑπισχνούμενος· πιστεύουσι Τυῤῥηνοὶ, καὶ στρατηγὸν ἀποφαίνουσιν· ὁ δὲ νικήσας[3] ἐν μάχαις πολλαῖς, τέλος[4] ἐπ᾽ αὐτὴν ἐφέρετο τὴν πόλιν, αἱρήσων κατὰ κράτος. Ῥωμαίων αἱ μητέρες (ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Οὐετουρία[5], μήτηρ Κοριολανοῦ) προελθοῦσαι τῆς πόλεως ἀπήντων[6] τοῖς πολεμίοις ὡπλισμένοις[7]. Καὶ Κοριολανῷ προσπεσοῦσαι[8] ἱκετηρίας προΐσχουσι. Τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς ἱκεσίας ἦν· Εἰ μὲν τὴν πόλιν αἱρεῖν ἔγνωκας[9], πρότερον τὴν μητέρα τὴν σὴν, καὶ πάσας τὰς Ῥωμαίων μητέρας ἀπόκτεινον· Κοριολανὸς ἔπαθεν[10], ἐδάκρυσεν, ἀνέζευξεν[11]. Ἡ μὲν ἀνάζευξις εὐσεβὴς· ὀλέθριος δὲ τῷ στρατηγῷ. Τυῤῥηνοὶ γὰρ, ὡς προδόντα νίκην φανερὰν, ἐψηφίσαντο θανάτῳ κολασθῆναι[12].

1 διώκω. 2 Hetrurien. 3 νικάω. 4 (κατὰ) τέλος endlich. 5 Veturia. Die Griechen drükken das V der Lateiner, weil sie nicht ganz denselben Buchstaben haben, durch Ου oder Β aus. 6 ἀπαντάω. 7 ὁπλίζω. 8 προσπίπτω. 9 γινώσκω. 10 πάσχω. Er ward gerührt. 11 ἀναζεύγνυμι. 12 κολάζω.

V.

Anekdoten aus dem Diogenes Laertius.

Bias.

Βίας συμπλέων ποτὲ ἀσεβέσι, χειμαζομένης τῆς νεὼς, κἀκείνων τοὺς θεοὺς ἐπικαλουμένων, Σιγᾶτε, ἔφη, μὴ αἴσθωνται* ὑμᾶς ἐνθάδε πλέοντας.

* αἰσθάνομαι.

Zeno.

Πρὸς τὸ φλυαροῦν μειράκιον, Διὰ τοῦτο, εἶπε Ζήνων, δύο ὦτα ἔχομεν, στόμα δὲ ἕν, ἵνα πλείω* μὲν ἀκούωμεν, ἧττονα δὲ λέγωμεν.

* zusammengezogen statt πλείονα.

Diogenes.

1. Πλάτωνος ὁρισαμένου[1]· Ἄνθρωπός ἐστι ζῶον δίπουν ἄπτερον, καὶ εὐδοκιμοῦντος, Διογένης τίλας[2] ἀλεκτρυόνα εἰσήνεγκεν[3] εἰς τὴν σχολὴν αὐτοῦ, καί φησιν, Οὗτός ἐστιν ὁ Πλάτωνος ἄνθρωπος.

1 ὁρίζω. 2 τίλλω. 3 εἰσφέρω.

2. Πρὸς τὸν πυθόμενον*, ποίᾳ ὥρᾳ δεῖ ἀριστᾶν; Εἰ μὲν πλούσιος, ἔφη, ὅταν θέλῃ· εἰ δὲ πένης, ὅταν ἔχῃ. —

* πυνθάνομαι.

3. Πρὸς

3. Πρὸς τὸν ἐντινάξαντα[1] αὐτῷ τὴν δοκὸν, εἶτα εἰπόντα, Φύλαξαι[2], Πάλιν γάρ με, ἔφη, παίειν μέλλεις; —

1 ἐντινάσσω. 2 φυλάσσω.

4. Πρὸς τοὺς συμβουλεύοντας τὸν ἀποδράντα[1] αὐτοῦ δοῦλον ζητεῖν, Γελοῖον, ἔφη, εἰ Μάνης μὲν χωρὶς Διογένους ζῇ[2], Διογένης δὲ χωρὶς Μάνου οὐ δύναται.

1 ἀποδιδράσκω. 2 ζάω.

5. Λύχνον μεθ' ἡμέραν ἅψας*, Ἄνθρωπον, φησὶ, ζητῶ.

* ἅπτω.

6. Διογένης εἰς Μύνδον ἐλθὼν[1], καὶ θεασάμενος μεγάλας τὰς πύλας, μικρὰν δὲ τὴν πόλιν, Ἄνδρες Μύνδιοι, ἔφη, κλείσατε[2] τὰς πύλας, μὴ ἡ πόλις ὑμῶν ἐξέλθῃ.

1 ἔρχομαι. 2 κλείω.

7. Ἰδὼν εὐπρεπῆ νεανίσκον ἀπρεπῶς λαλοῦντα*, Οὐκ αἰσχύνῃ, ἔφη, ἐξ ἐλεφαντίνου κολεοῦ μολιβδίνην ἕλκων μάχαιραν;

* λαλέω.

8. Διογένης ἄσωτον ᾔτει[1] μνᾶν· πυθομένου δὲ διὰ τί τοὺς μὲν ἄλλους ὀβολὸν αἰτεῖ, αὐτὸν δὲ μνᾶν; Ὅτι, εἶπε, παρὰ μὲν τῶν ἄλλων πάλιν ἐλπίζω λαβεῖν, παρὰ δὲ σοῦ, θεῶν ἐν γούνασι κεῖται[2], εἰ πάλιν λήψομαι[3].

1 αἰτέω. 2 (es steht bei den Göttern). 3 λαμβάνω.

9. Ἰδὼν τοξότην ἀφυῆ, παρὰ τὸν σκοπὸν ἐκάθισεν [1], εἰπών· Ἵνα μὴ πληγῶ [2].

1 καθίζω. 2 πλήσσω.

10. Διογένης πλέων εἰς Αἴγιναν, καὶ πειραταῖς ἁλοὺς [1] εἰς Κρήτην ἀπαχθεὶς [2] ἐπιπράσκετο· καὶ τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος, τί οἶδε [3] ποιεῖν, ἔφη, Ἀνθρώπων ἄρχειν· καὶ δείξας τινὰ Κορίνθιον εὐπάρυφον, Ξενιάδην, ἔφη· Τούτῳ με πώλει, οὗτος δεσπότου χρῄζει· ὠνεῖται δὴ αὐτὸν ὁ Ξενιάδης, καὶ ἀπαγαγὼν εἰς τὴν Κόρινθον, ἐπέστησε τοῖς ἑαυτοῦ παιδίοις, καὶ πᾶσαν ἐνεχείρισε [4] τὴν οἰκίαν. ὁ δὲ οὕτως αὐτὴν ἐν πᾶσι διετίθει [5], ὥστε ἐκεῖνος περιϊὼν [6], Ἀγαθὸς, ἔλεγε, δαίμων εἰς τὴν οἰκίαν μου εἰσελήλυθε [7].

1 ἁλίσκω. 2 ἀπάγω. 3 εἰδέω. 4 ἐγχειρίζω. 5 διατίθημι. 6 περίειμι. 7 εἰσέρχομαι.

Genügsamkeit des Diogenes aus dem Simplicius.

Διογένης σκύφος ξύλινον ἀεὶ περιφέρων ἐν τῇ πήρᾳ, ᾧ τὸ ὕδωρ ἀρυόμενος ἔπινεν, ἐπειδὴ ποταμὸν διαβαίνων ἐθεάσατο τινὰ ταῖς χερσὶν ἀρυόμενον καὶ πίνοντα, ἔῤῥιψε [1] τὸ σκύφος εἰς τὸν ποταμὸν, εἰπὼν, μηκέτι δεῖσθαι [2] αὐτοῦ, τῶν χειρῶν τὴν χρείαν ποιουσῶν.

1 ῥίπτω. 2 δέομαι.

VI.
Erzählungen aus dem Plutarch.

1. Diogenes und Alexander.

Εἰς τὸν Ἰσθμὸν τῶν Ἑλλήνων συλλεγέντων καὶ ψηφισαμένων[1] ἐπὶ Πέρσας μετ' Ἀλεξάνδρου στρατεύειν, ἡγεμὼν ἀνηγορεύθη[2] Ἀλέξανδρος· πολλῶν δὲ καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ φιλοσόφων ἀπηντηκότων[3] αὐτῷ καὶ συνηδομένων, ἤλπιζε[4] καὶ Διογένη ταὐτὸ[5] ποιήσειν, διατρίβοντα περὶ Κόρινθον· ὡς δὲ ἐκεῖνος ἐλάχιστον Ἀλεξάνδρου λόγον ἔχων[6], ἐν τῷ Κρανείῳ σχολὴν ἦγεν[7], αὐτὸς ἐπορεύετο πρὸς αὐτόν. ἔτυχε δὲ κατακείμενος ἐν ἡλίῳ, καὶ μικρὸν μὲν ἀνεκάθισεν, ἀνθρώπων τοσούτων ἐπερχομένων καὶ διέβλεψεν[8] εἰς τὸν Ἀλέξανδρον· ὡς δὲ ἐκεῖνος ἀσπασάμενος[9] καὶ προσειπὼν αὐτὸν ἠρώτησεν[10], εἴ τινος τυγχάνει δεόμενος· Μικρὸν, εἶπεν, ἀπὸ τοῦ ἡλίου μετάστηθι[11]. πρὸς τοῦτο λέγεται τὸν Ἀλέξανδρον οὕτω διατεθῆναι[12], καὶ θαυμάσαι τὴν ὑπεροψίαν καὶ τὸ μέγεθος τοῦ ἀνδρὸς, ὥστε, τῶν περὶ αὐτὸν, ὡς ἀπήεσαν[13], διαγελώντων καὶ σκωπτόντων· Ἀλλὰ μὴν ἐγὼ, εἶπεν, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἤμην[14], Διογένης ἂν ἤμην.

1 ψηφίζω. 2 ἀναγορεύω. 3 ἀπαντάω. 4 ἐλπίζω. 5 statt τὸ αὐτό. 6 da er sich wenig um den Alexander bekümmerte. 7 ἄγω. 8 διαβλέπω. 9 ἀσπάζομαι. 10 ἐρωτάω. 11 μεθίστημι. 12 διατίθημι. 13 ἄπειμι. 14 εἰμί. (Imperf. Med.)

2. Der gefundene Schatz.

Σεμίραμις, ἑαυτῇ κατασκευάσασα ταφὸν, ἐπέγραψεν, ὅςις ἂν χρημάτων δεηθῇ[1] βασιλεὺς, διελόντα[2] τὸ μνημεῖον, ὅσα βȣ́λεται, λαβεῖν. Δαρεῖος ȣ̃ν διελὼν, χρήματα μὲν ȣ̓χ εὗρε[3], γράμμασι δὲ ἑτέροις ἐνέτυχε[4] τάδε φράζȣσιν· Εἰ μὴ κακὸς ἦσθ'[5] ἀνὴρ καὶ χρημάτων ἄπληςος, ȣ̓κ ἂν νεκρῶν θήκας ἐκίνεις.

1 δέομαι. 2 διαιρέω. 3 εὑρίσκω. 4 ἐντυγχάνω. 5 εἰμί.

3. Brüderliche Einigkeit.

Σκίλȣρος ὀγδοήκοντα παῖδας ἄῤῥενας ἀπολιπὼν, ἐπεὶ τελευτᾷν ἔμελλε, δέσμην ἀκοντίων ἑκάςῳ προτείνων, ἐκέλευσε καταθραῦσαι· πάντων δ' ἀπαγορευσάντων, καθ' ἓν αὐτὸς ἐξελὼν[1] ἀκόντιον, ἅπαντα ῥαδίως συνέκλασε[2], διδάσκων ἐκείνȣς ὅτι συνεςῶτες[3] ἰσχυροὶ διαμενȣ̃σιν, ἀσθενεῖς δ' ἔσονται[4] διαλυθέντες[5] καὶ ςασιάσαντες[6].

1 ἐξαιρέω. 2 συγκλάω. 3 συνίςημι. 4 εἰμί. 5 διαλύω. 6 ςασιάζω.

4. Zwei sehr verschiedne Könige.

Ἀτέας ἔγραφε πρὸς τὸν Φίλιππον· Σὺ μὲν ἄρχεις Μακεδόνων, ἀνθρώπων μεμαθηκότων[1] πολεμεῖν· ἐγὼ δὲ Σκυθῶν, οἳ καὶ λιμῷ καὶ δίψει μάχεσθαι δύνανται. Τȣ̀ς δὲ πρέσβεις τȣ̃ Φιλίππȣ, ψήχων τὸν ἵππον, ἠρώτησεν, εἰ τȣ̃το ποιεῖ Φίλιππος. Ἰσμηνίαν δὲ, τὸν ἄριςον αὐλητὴν, λαβὼν αἰχμάλωτον, ἐκέλευσεν αὐλῆσαι[2]. Θαυμαζόντων[3]

δὲ

δὲ τῶν ἄλλων, αὐτὸς ὤμοσεν [4] ἥδιον ἀκȣ́ειν τȣ̃ ἵππȣ χρεμετίζοντος.

1 μανθάνω. 2 αὐλέω. 3 fcil. τὸν Ἰσμηνίαν αὐλȣ̃ντα. 4 ὀμνύω.

5. Der Töpfersſohn auf dem Thron.

Ἀγαθοκλῆς υἱὸς ἦν κεραμέως [1]· γενόμενος δὲ κύριος Σικελίας, καὶ βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς [2], εἰώθει [3] κεράμεα ποτήρια τιθέναι παρὰ τὰ χρυσᾶ, καὶ τοῖς νέοις ἐπιδεικνύμενος λέγειν, ὅτι τοιαῦτα [4] ποιῶν πρότερον, νῦν ταῦτα [5] ποιεῖ [6] διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἀνδρίαν.

1 κεραμεύς. 2 ἀναγορεύω. 3 ἔθω. 4 nehmlich die irdenen. 5 die goldnen Becher. 6 die Griechen drükken ſich öfters ſo aus, als wenn einer etwas gemacht, was er nur machen laſſen.

6. Ehrgeiz des jungen Alexander.

Ἀλέξανδρος ἔτι παῖς ὤν, πολλὰ τȣ̃ Φιλίππȣ κατορθȣ̃ντος [1], ȣ̓κ ἔχαιρεν, ἀλλὰ πρὸς τȣ̀ς συντρεφομένȣς ἔλεγε παῖδας· Ἐμοὶ δὲ ὁ πατὴρ ȣ̓δὲν ἀπολείψει [2]. Τῶν δὲ παίδων λεγόντων, ὅτι [3] Ταῦτά σοι κτᾶται [4], Τί δ' ὄφελος (εἶπεν) ἐὰν ἔχω μὲν πολλά, πράξω [5] δὲ ȣ̓δέν; — Ἐλαφρὸς δ' ὢν καὶ ποδώκης, καὶ παρακαλȣ́μενος ὑπὸ τȣ̃ πατρὸς Ὀλυμπία [6] δραμεῖν [7] στάδιον· Εἴ γ' (ἔφη,) βασιλεῖς ἕξειν [8] ἔμελλον ἀνταγωνιστάς.

1 κατορθόω. 2 ἀπολείπω. 3 Ὅτι wird öfters geſezt, wenn jemandes Worte angeführt werden. 4 κτάομαι. 5 πράσσω. 6 Ὀλυμπία ſteht adverbialiſch; man muß hinzu denken κατά. In den Olympiſchen Spielen. 7 τρέχω. 8 ἔχω.

7. Wenn

7. Wenn hören Könige die Wahrheit?

Ἀντίοχος ἔν τινι κυνηγεσίῳ καὶ διωγμῷ τῶν Φίλων καὶ θεραπόντων ἀποπλανηθεὶς [1], εἰς ἔπαυλιν πενήτων ἀνθρώπων ἀγνοȣ́μενος εἰσῆλθε· καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον ἐμβαλὼν λόγον περὶ τȣ̃ βασιλέως, ἤκȣσεν [2], ὅτι τἄλλα [3] χρηςὸς ἐςι, Φίλοις δὲ μοχθηροῖς ἐπιτρέπων τὰ πλεῖςα παρορᾷ, καὶ πολλάκις ἀμελεῖ τῶν ἀναγκαίων διὰ τὸ λίαν Φιλόθηρος εἶναι. τότε μὲν ȣ̃ν ἐσιώπησεν· ἅμα δὲ ἡμέρᾳ τῶν δορυΦόρων παραγενομένων ἐπὶ τὴν ἔπαυλιν, Φανερὸς γενόμενος, προσΦερομένης τῆς πορΦύρας αὐτῷ καὶ τȣ̃ διαδήματος· Ἀλλὰ ἀφ᾽ ἧς (εἶπεν) ἡμέρας ὑμᾶς ἀνείληφα [4], πρῶτον ἐχθὲς ἀληθινῶν λόγων ἤκȣσα περὶ ἐμαυτȣ̃.

1 ἀποπλανάομαι. 2 ἀκȣ́ω. 3 statt (κατὰ) τὰ ἄλλα. 4 ἀναλαμβάνω.

8. Alkibiades und sein Hund.

Ἀλκιβιάδης, ὄντος κυνὸς αὐτῷ θαυμαςȣ̃ τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος, ὃν ἑβδομήκοντα μνῶν [1] ἐωνημένος [2] ἐτύγχανεν, ἀπέκοψε [3] τὴν ȣ̓ρὰν, πάγκαλον ȣ̓̃σαν [4]· ἐπιτιμώντων δὲ τῶν συνήθων, καὶ λεγόντων, ὅτι πάντες ἐπὶ τῷ κυνὶ δάκνονται καὶ λοιδορȣ̃σιν αὐτὸν, ἐπιγελάσας, Γίνεται τοίνυν, εἶπεν, ὃ βȣ́λομαι· βȣ́λομαι γὰρ Ἀθηναίȣς τȣ̃το λαλεῖν, ἵνα μή τι χεῖρον περὶ ἐμȣ̃ λέγωσι.

1 μνᾶ. Bei den Wörtern, die ein kaufen oder etwas ähnliches bedeuten, wird öfters die Präposition ἀντὶ (für) ausgelassen. 2 ὠνέομαι. 3 ἀποκόπτω. 4 εἰμί.

9. Der gerechte Aristides.

Ἀριστείδης ἐκτήσατο[1] τὴν βασιλικωτάτην καὶ θειοτάτην προσηγορίαν τοῦ Δικαίου. Γραφομένων δέ ποτε τῶν ὀστράκων[2], λέγεταί τινα τῶν ἀγραμμάτων καὶ παντελῶς ἀγροίκων, ἀναδόντα[3] τῷ Ἀριστείδῃ τὸ ὄστρακον, ὡς ἑνὶ τῶν τυχόντων[4], παρακαλεῖν, ὅπως Ἀριστείδην ἐγγράψῃ[5]. τοῦ δὲ θαυμάσαντος[6] καὶ πυθομένου[7], μή τι κακὸν αὐτῷ Ἀριστείδης πεποίηκεν[8]· Οὐδὲν, εἶπεν· οὐδὲ γινώσκω τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἐνοχλοῦμαι, πανταχοῦ τὸν Δίκαιον ἀκούων. Ταῦτ' ἀκούσαντα τὸν Ἀριστείδην, ἀποκρίνασθαι μὲν οὐδὲν, ἐγγράψαι δὲ τοὔνομα τῷ ὀστράκῳ καὶ ἀποδοῦναι, τῆς δὲ πόλεως ἀπαλλαττόμενος ἤδη τὰς χεῖρας ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν, ηὔξατο[9], μηδένα καιρὸν Ἀθηναίους καταλαβεῖν, ὃς ἀναγκάσει τὸν δῆμον Ἀριστείδου μνησθῆναι[10].

1 κτάομαι. 2 d. i. da das Scherbengericht gehalten ward, durch welches in Athen öfters ein angesehner Mann auf 10 Jahr aus der Stadt verbannt wurde, meistentheils ohne weitere Ursache, als weil man befürchtete, er dürfte vielleicht zu mächtig werden. 3 ἀναδίδωμι. 4 τυγχάνω. als einem, den die Sache nichts anginge. Denn ὁ τυχὼν heißt der erste beste. 5 ἐγγράφω. 6 θαυμάζω. 7 πυνθάνομαι. 8 ποιέω. 9 εὔχομαι. 10 μνάομαι.

10. Die sieben Weisen.

Κώων καταγόντων σαγήνην, καὶ ξένων ἐκ Μιλήτου πριαμένων τὸν βόλον οὔπω φανερὸν ὄντα, χρυσοῦς ἐφάνη[1] τρίπους ἑλκόμενος, ὃν λέγουσιν Ἑλένην πλέουσαν ἐκ Τροίας αὐτόθι καθεῖναι[2]. Γενομένης δὲ τοῖς ξένοις πρῶτον ἀντιλογίας πρὸς τοὺς

ἁλιέ-

ἁλιέας περὶ τοῦ τρίποδος, εἶτα τῶν πόλεων ἀναδεξαμένων[3] τὴν διαφορὰν ἄχρι πολέμου προελθοῦσαν[4], ἀνεῖλεν[5] ἀμφοτέροις ἡ Πυθία, τῷ σοφωτάτῳ τὸν τρίποδα ἀποδοῦναι[6]. καὶ πρῶτον μὲν ἀπεστάλη[7] πρὸς Θαλῆν εἰς Μίλητον, ἑκουσίως Κώων ἑνὶ δωρουμένων ἐκείνῳ, περὶ οὗ πρὸς ἅπαντας ὁμοῦ Μιλησίους ἐπολέμησαν. Θάλεω δὲ Βίαντα σοφώτερον ἀποφαίνοντος αὐτοῦ πρὸς ἐκεῖνον ἧκεν[8], ἀπ' ἐκείνου δὲ αὖθις ἀπεστάλη[9] πρὸς ἄλλον ὡς σοφώτερον. εἶτα περιιὼν καὶ ἀναπεμπόμενος οὕτως, ἐπὶ Θαλῆν τὸ δεύτερον ἀφίκετο[10]. καὶ τέλος εἰς Θήβας ἐκ Μιλήτου κομισθεὶς[11], τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι καθιερώθη[12]. Θεόφραστος δέ φησι πρῶτον μὲν εἰς Πριήνην Βίαντι τὸν τρίποδα πεμφθῆναι[13], δεύτερον δ' εἰς Μίλητον Θάλη Βίαντος ἀποπέμψαντος· οὕτω δὲ διὰ πάντων πάλιν εἰς Βίαντα περιελθεῖν, τέλος δὲ εἰς Δελφοὺς ἀποσταλῆναι[14].

1 φαίνω. 2 καθίημι. 3 ἀναδέχομαι. 4 προέρχομαι. 5 ἀναιρέω. 6 ἀποδίδωμι. 7 ἀποστέλλω. 8 scil. ὁ τρίπους. 9 ἀποστέλλω. 10 ἀφικνέομαι. 11 κομίζω. 12 καθιερόω. 13 πέμπω. 14 ἀποστέλλω.

11. Der Hagestolz und der Vater.

Φασὶ πρὸς Θαλῆν εἰς Μίλητον ἐλθόντα τὸν Σόλωνα, θαυμάζειν, ὅτι γάμου τοπαράπαν ἠμέληκε[1], καὶ τὸν Θαλῆν τότε μὲν σιωπῆσαι[2], διαλιπόντα[3] δ' ὀλίγας ἡμέρας, ἄνδρα παρασκευάσαι ξένον, ἀρτίως ἥκειν φάσκοντα δεκαταῖον[4] ἐξ Ἀθηνῶν. πυθομένου[5] δὲ τοῦ Σόλωνος, εἰ δή τι καινὸν ἐν ταῖς Ἀθήναις, δεδιδαγμένον[6], ἃ χρὴ λέγειν τὸν ἄνθρωπον, Οὐδὲν, εἰπεῖν, ἕτερον, εἰ μὴ νὴ Δία νεανίσκου τινὸς ἦν ἐκφορὰ, καὶ προὔπεμπεν[7] ἡ πό-

λις·

λις· ἦν γὰρ υἱὸς (ὡς ἔφασαν) ἀνδρὸς ἐνδόξου καὶ πρωτεύοντος ἀρετῇ τῶν πολιτῶν· οὐ παρῆν[8] δὲ, ἀλλ' ἀποδημεῖν ἔφασαν αὐτὸν ἤδη πολὺν χρόνον· ὡς δυστυχὴς ἐκεῖνος, φάναι[9] τὸν Σόλωνα, Τίνα δ' ὠνόμαζον αὐτόν; Ἤκουσα[10], φάναι, τοὔνομα, τὸν ἄνθρωπον· ἀλλ' οὐ μνημονεύω· πλὴν ὅτι πολὺς λόγος ἦν αὐτοῦ σοφίας καὶ δικαιοσύνης· οὕτω δὴ καθ' ἑκάστην ἀπόκρισιν τῷ φόβῳ προσαγόμενον τὸν Σόλωνα, καὶ τέλος ἤδη συντεταραγμένον[11] αὐτὸν ὑποβάλλειν τοὔνομα τῷ ξένῳ, πυνθανόμενον, μὴ Σόλωνος ὁ τεθνηκὼς[12] υἱὸς ὠνομάζετο· Φήσαντος[13] δὲ ἀνθρώπου, τὸν μὲν ὁρμῆσαι παίειν τὴν κεφαλὴν, καὶ τἄλλα ποιεῖν καὶ λέγειν, ἃ συμβαίνει τοῖς περιπαθοῦσι[14]· τὸν δὲ Θαλῆν ἐπιλαβόμενον αὐτοῦ, καὶ γελάσαντα· Ταῦτά τοι (φάναι) ὦ Σόλων, ἐμὲ γάμου ἀφίστησιν, ἃ καὶ σε κατερείπει τὸν ἐῤῥωμενέστατον· ἀλλὰ, θάῤῥει τῶν λόγων ἕνεκα τούτων· οὐ γάρ εἰσιν ἀληθεῖς.

1 ἀμελέω. 2 σιωπάω. Bei diesem und allen folgen den Infinitiven muß φασὶ wiederholt werden. Er habe geschwiegen – habe angestiftet u. s. w. 3 διαλείπω. 4 erst seit 10 Tagen. 5 πυνθάνομαι. 6 διδάσκω. 7 προπέμπω. 8 πάρειμι. 9 φημί. Er habe gesagt. 10 ἀκούω. τοὔνομα statt τὸ ὄνομα. 11 συνταράσσω. 12 θνήσκω. 13 da dieser es bejahte. 14 περιπαθέω.

12. Des jungen Themistokles Anwendung seiner Freistunden.

Ὁ Θεμιστοκλῆς ἔτι παῖς ὢν, ὁμολογεῖται φορᾶς μεστὸς εἶναι, καὶ τῇ μὲν φύσει συνετὸς, τῇ προαιρέσει δὲ μεγαλοπράγμων καὶ πολιτικός· ἐν γὰρ ταῖς ἀνέσεσι[1] καὶ σχολαῖς ἀπὸ τῶν μαθημάτων γενό-

γενόμενος, οὐκ ἔπαιζεν, οὐδ' ἐῤῥαθύμει[2] καθάπερ οἱ λοιποὶ παῖδες, ἀλλ' εὑρίσκετο λόγους τινὰς μελετῶν καὶ συνταττόμενος πρὸς ἑαυτὸν[3]· ἦσαν[4] δ' οἱ λόγοι κατηγορία τινὸς ἢ συνηγορία τῶν παίδων. ὅθεν εἰώθει[5] λέγειν ὁ διδάσκαλος· οὐδὲν ἔσῃ[6], παῖ, σὺ μικρὸν, ἀλλὰ μέγα πάντως ἀγαθὸν ἢ κακόν.

1 ἄνεσις. 2 ῥαθυμέω. 3 vor sich. 4 εἰμί. 5 ἔθω. 6 εἰμί.

13. Ehrgeiz des Themistokles.

Ὁ Θεμιστοκλῆς λέγεται οὕτω παράφορος πρὸς δόξαν εἶναι, καὶ πράξεων μεγάλων ὑπὸ φιλοτιμίας ἐραστὴς, ὥστε νέος ὢν ἔτι, τῆς ἐν Μαραθῶνι[1] μάχης πρὸς τοὺς βαρβάρους γενομένης καὶ τῆς Μιλτιάδου στρατηγίας διαβοηθείσης[2], σύννους ὁρᾶσθαι[3] τὰ πολλὰ πρὸς ἑαυτῷ, καὶ τὰς νύκτας ἀγρυπνεῖν, καὶ λέγειν πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας καὶ θαυμάζοντας τὴν περὶ τὸν βίον μεταβολὴν, ὡς καθεύδειν αὐτὸν οὐκ ἐῴη[4] τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόπαιον.

1 die Schlacht, in der der Athener Miltiades den Perserkönig aufs Haupt geschlagen. 2 διαβοάω. 3 der Infinitiv ὁρᾶσθαι hängt von dem vorherstehenden ὥστε ab, das am gewöhnlichsten mit dem Infinitiv verbunden wird. 4 ἐάω.

14. Mütterliche Freude.

Πολλῶν Ῥωμαίοις ἀγώνων καὶ πολέμων γενομένων, ὁ Μάρκιος[1] ἐξ οὐδενὸς ἀστεφάνωτος ἦλθεν οὔτ' ἀγέραστος. ἦν δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις ἡ δόξα τῆς ἀρετῆς τέλος, ἐκείνῳ δὲ τῆς δόξης ἡ τῆς μητρὸς εὐφροσύνη· τὸ γὰρ ἐκείνην ἐπαινουμένην ἀκοῦσαι[2], καὶ στεφα-

στεφανέμενον ἰδεῖν καὶ περιβαλεῖν [3] δακρύσαν ὑφ' ἡδονῆς, ἐντιμότατον [4] αὐτὸν ἐνόμιζε ποιεῖν καὶ μακαριώτατον.

1 eben der Mann, der oben S. 37 unter dem Namen Koriolan vorgekommen. Denn dies war nur sein Beiname, den ihm seine Tapferkeit bei Eroberung der Volskischen Stadt Korioli erworben. Sein eigentlicher Name war Marcius. 2 Die Griechen gebrauchen ganze Redensarten als ein Substantiv mit dem vorgesetzten Artikel. Die Construction ist: τὸ γὰρ ἀκῦσαι ἐκείνην ἐπαινέμενον (αὐτὸν) daß sie ihn loben hörte. 3 περιβάλλω. 4 ἔντιμος.

15. Große Würkung einer Fabel.

Ἡ βελὴ (τῶν Ῥωμαίων) τοῖς πλεσίοις ἀμύνεσα, πρὸς τὸν δῆμον ἐςασίασε [1], πολλὰ καὶ δεινὰ πάχειν ὑπὸ τῶν δανειςῶν δοκῦντα. Οἱ δὲ πένητες, συςάντες ἄφνω, καὶ παρακαλέσαντες [2] ἀλλήλες, ἀπέλιπον τὴν πόλιν, καὶ καταλαβόντες ὄρος, ὃ νῦν ἱερὸν καλεῖται, παρὰ τὸν Ἀνίηνα ποταμὸν ἐκαθέζοντο. Ταῦτ' ἔδεισεν [3] ἡ βελὴ, καὶ τὲς ἐπιεικεῖς μάλιςα καὶ δημοτικὲς τῶν πρεσβυτέρων ἐξαπέςειλε [4]· προηγόρει [5] δὲ Μενήνιος Ἀγρίππας· καὶ πολλὰ μὲν τῷ δήμῳ δεόμενος, τελευτῶν [6] ἔφη· τῷ ἀνθρώπῳ τὰ μέλη πάντα πρὸς τὴν γαςέρα ςασιάσαι, καὶ κατηγορεῖν αὐτῆς, ὡς μόνης ἀργῦ καὶ ἀσυμβόλε καθεζομένης ἐν τῷ σώματι, τῶν δ' ἄλλων εἰς τὰς ἐκείνης ὀρέξεις πόνες τε μεγάλες καὶ λειτεργίας ὑπομενόντων· τὴν δὲ γαςέρα τῆς εὐηθείας αὐτῶν καταγελᾷν [7], ἀγνοέντων, ὅτι τὴν τροφὴν ὑπολαμβάνει μὲν εἰς ἑαυτὴν ἅπασαν [8], ἀναπέμπει δ' αὖθις ἐξ αὐτῆς καὶ διανέμει τοῖς ἄλλοις. Οὕτως ἒν, ἔφη, καὶ τῆς συγκλήτε λόγος ἐςὶν, ὦ

πολῦ-

πολῖται, πρὸς ὑμᾶς[9]· τὰ γὰρ ἐκεῖ τυγχάνοντα βουλεύματα καὶ πράγματα πᾶσιν ὑμῖν ἐπιφέρει καὶ διανέμει τὸ χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον. Ἐκ τούτου διηλλάγησαν[10].

1 ϛασιάζω. 2 παρακαλέω. 3 δείδω. 4 ἐξαποϛέλλω. 5 προαγορέω. 6 τελευτῶν ἔφη. Er sprach endigend, d. i. Endlich sagte er. 7 der Infinit. hängt wieder ab von dem obigen ἔφη. Der Magen habe verspottet. 8 ἅπας. 9 eben so verhält sich der Senat gegen euch. 10 διαλλάσσω.

16. Der sterbende Plato.

Πλάτων, ἤδη πρὸς τῷ τελευτᾷν γενόμενος, ὕμνει τὸν αὐτοῦ δαίμονα καὶ τὴν τύχην, ὅτι πρῶτον μὲν ἄνθρωπος, εἶτα Ἕλλην, οὐ βάρβαρος, οὐδ' ἄλογον τῇ φύσει θηρίον γένοιτο[1]· πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι τοῖς Σωκράτους χρόνοις ἀπήντησεν[2] ἡ γένεσις αὐτοῦ.

1 γίνομαι. 2 ἀπαντάω.

17. Der verkannte Feldherr.

Φιλοποίμην ἦν τὸ μὲν εἶδος οὐκ αἰσχρὸς· τὴν δὲ τῆς ξένης τῆς Μεγαρικῆς ἄγνοιαν συμβῆναι[1] λέγουσι δι' εὐκολίαν τινὰ καὶ ἀφέλειαν αὐτοῦ. πυνθανομένη γὰρ ἔρχεσθαι πρὸς αὐτοὺς τὸν ϛρατηγὸν τῶν Ἀχαιῶν[2], ἐθορυβεῖτο, παρασκευάζουσα δεῖπνον, οὐ παρόντος κατὰ τύχην τοῦ ἀνδρός. ἐν τούτῳ δὲ τοῦ Φιλοποίμενος εἰσελθόντος, χλαμύδιον εὐτελὲς ἔχοντος, οἰομένη τινὰ τῶν ὑπηρετῶν εἶναι καὶ προδρόμων, παρεκάλει τῆς διακονίας συνεφάψασθαι[3]. καὶ ὁ μὲν εὐθὺς ἀποῤῥίψας τὴν χλαμύδα τῶν ξύλων[4] ἔσχιζεν· ὁ δὲ ξένος[5] ἐπεισελθὼν, καὶ θεασά-

σάμενος· Τί τῦτο, ἔφη, Φιλοποίμην; Τί γὰρ ἄλλο, ἔφη ἐκεῖνος, ἢ κακῆς ὄψεως δίκας δίδωμι[6].

1 συμβαίνω. 2 Eben Philopömen selbst war der Feldherr der Achäer. 3 συνεφάπτομαι. 4 Einiges Holz. Der Genitiv ξύλων wird nicht von dem Verbum σχίζειν, das vielmehr einen Accusat. zu sich nimmt, regiert, sondern von dem ausgelassnen Worte τὶ oder τινά. 5 sein Gastfreund. 6 ich muß für mein schlechtes äußres Ansehn büßen.

18. Deutliche Erklärung einer Sonnenfinsternis.

Τῦ Περικλέυς ἀναβεβηκότος[1] ποτὲ ἐπὶ τὴν ἑαυτῦ τριήρη, τὸν μὲν ἥλιον ἐκλιπεῖν[2] συνέβη[3] καὶ γενέσθαι σκότος, ἐκπλαγῆναι[4] δὲ πάντας, ὡς πρὸς μέγα σημεῖον. ὁρῶν ῦν ὁ Περικλῆς περίφοβον τὸν κυβερνήτην καὶ διηπορημένον[5], ἀνέσχε[6] τὴν χλαμύδα πρὸ τῆς ὄψεως αὐτῦ, καὶ παρακαλύψας[7] ἠρώτησε[8], μή τι δεινὸν ἢ δεινῦ τινος οἴεται σημεῖον; ὡς δ' ὐκ ἔφη[9], Τί ῦν (εἶπεν) ἐκεῖνο τύτυ διαφέρει, πλὴν ὅτι μεῖζόν τι τῆς χλαμύδος ἐςὶ τὸ πεποιηκὸς[10] τὴν ἐπισκότησιν.

1 ἀναβαίνω. 2 ἐκλείπω. 3 συμβαίνω. 4 ἐκπλήσσω. 5 διαπορέω. 6 ἀνέχω. 7 παρακαλύπτω. 8 ἐρωτάω. 9 als dieser Nein sagte. 10 ποιέω.

19. Eine Gespenstergeschichte.

Ὁ Βρῦτος μέλλων τὸν ςρατὸν ἐξ Ἀβύδου διαβιβάζειν εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον[1], ἀνεπαύετο νυκτὸς (ὥσπερ εἰώθει) κατὰ σκηνὴν, οὐ καθεύδων, ἀλλὰ φροντίζων περὶ τῦ μέλλοντος· (λέγεται γὰρ ῦτος ἀνὴρ ἥκιςα δὴ τῶν ςρατηγῶν ὑπνώδης γενέσθαι) ψόφου δέ τινος αἰσθέσθαι[2] περὶ τὴν θύραν ἔδοξε,

 καὶ

καὶ πρὸς τὸ τοῦ λύχνου φῶς ἤδη καταφερομένου[3] σκεψάμενος, ὄψιν εἶδε φοβερὰν ἀνδρὸς ἐκφύλου τὸ μέγεθος, καὶ χαλεποῦ τὸ εἶδος· ἐκπλαγεὶς[4] δὲ τὸ πρῶτον, ὡς ἑώρα[5] μήτε πράττοντά τι, μήτε φθεγγόμενον, ἀλλὰ ἑστῶτα[6] σιγῇ παρὰ τὴν κλίνην, ἠρώτα ὅστις ἐστίν· ἀποκρίνεται δ' αὐτῷ τὸ φάσμα· Ὁ σὸς, ὦ Βροῦτε, δαίμων κακός· ὄψῃ[7] δέ με περὶ Φιλίππους. Τότε μὲν οὖν ὁ Βροῦτος εὐθαρσῶς, Ὄψομαι, εἶπεν, καὶ τὸ δαιμόνιον εὐθὺς ἐκποδὼν ἀπῄει[8]. τῷ δὲ ἱκνουμένῳ χρόνῳ περὶ τοὺς Φιλίππους ἀντιταχθεὶς[9] Ἀντωνίῳ καὶ Καίσαρι[10], τῇ μὲν πρώτῃ μάχῃ κρατήσας τὸ καθ' ἑαυτὸν[11] ἐτρέψατο[12] καὶ διεξήλασεν[13] πορθῶν τὸ Καίσαρος στρατόπεδον· τὴν δὲ δευτέραν[14] αὐτῷ μάχεσθαι μέλλοντι φοιτᾷ τὸ αὐτὸ φάσμα τῆς νυκτὸς αὖθις, οὐχ ὥστε τι προσειπεῖν[15]. ἀλλὰ συνεὶς[16] ὁ Βροῦτος τὸ πεπρωμένον, ἔῤῥιψε[17] ἑαυτὸν εἰς τὸν κίνδυνον· οὐ μὴν ἔπεσεν[18] ἀγωνιζόμενος, ἀλλὰ τῆς τροπῆς γενομένης, ἀναφυγὼν[19] πρός τι κρημνῶδες, καὶ τῷ ξίφει γυμνῷ προσβαλὼν τὸ στέρνον ἀπέθανεν[20].

1 nehmlich nach Europa. Denn Abydus lag am Hellespont auf der Seite von Asien. Brutus kam mit seiner Armee aus Asien, um dem Augustus und Antonius entgegen zu rükken. 2 αἰσθάνομαι. 3 Das schon heruntergebrannt war, schon verlöschen wollte. 4 ἐκπλήσσω. 5 ὁράω. 6 ἵστημι. 7 ὄπτομαι. 8 ἄπειμι. 9 ἀντιτάσσω. 10 Augustus, der, weil ihn Julius Cäsar adoptirt hatte, auch Cäsar hieß. 11 scil. μέρος, den ihm entgegenstehenden Theil oder Flügel der feindlichen Armee. 12 τρέπω. 13 διεξελαύνω. 14 scil. μάχην, aus dem vorhergehenden. 15 ohne etwas zu sagen. 16 συνίημι. 17 ῥίπτω. 18 πίπτω. 19 ἀναφεύγω. 20 ἀποθνήσκω.

20. Spartische Kinderzucht.

Οἱ παλαιοὶ Σπαρτιάται τὺς Εἱλώτας ἐν ταῖς ἑορταῖς πολὺν ἀναγκάζοντες πίνειν ἄκρατον, εἰσῆγον[1] εἰς τὰ συμπόσια, τοῖς νέοις, οἷόν ἐςι τὸ μεθύειν, ἐπιδεικνύντες· ἡμεῖς δὲ τὴν ἐκ διαςροφῆς ἑτέρων ἐπανόρθωσιν, ὰ πάνυ φιλάνθρωπον ὐδὲ πολιτικὴν ἡγύμεθα[2].

1 εἰσάγω. 2 ἡγέομαι.

21. Der betrügende und betrogene Fischer.

Ἀντώνιος ἐπεὶ ἁλιεύων ποτὲ καὶ δυσαγρῶν ἤχθετο[1] παρύσης[2] τῆς Κλεοπάτρας, ἐκέλευσε τὺς ἁλιεῖς ὑπονηξαμένυς[3] κρύφα τῷ ἀγκίςρῳ περικαθάπτειν ἰχθῦς τῶν προεαλωκότων[4], καὶ δὶς ἢ τρὶς ἀνασπάσας[5] ὐκ ἔλαθε[6] τὴν Αἰγυπτίαν· προσποιυμένη δὲ θαυμάζειν, τοῖς φίλοις διηγεῖτο, καὶ παρεκάλει τῇ ὑςεραίᾳ γενέσθαι θεατάς. ἐμβάντων[7] δὲ πολλῶν εἰς τὰς ἁλιάδας, καὶ τῦ Ἀντωνίυ τὴν ὁρμιὰν καθέντος[8], ἐκέλευσε τινὰ τῶν αὐτῆς[9], ὑποφθάσαντα[10] καὶ προσνηξάμενον[11] τῷ ἀγκίςρῳ περιπεῖραι Ποντικὸν τάριχος· ὡς δὲ ἔχειν[12] πεισθεὶς[13] ὁ Ἀντώνιος ἀνεῖλκε[14], γέλωτος, οἷον εἰκὸς, γενομένυ, Παράδος[15] ἡμῖν (ἔφη[16],) τὸν κάλαμον, αὐτοκράτωρ, τοῖς Φαρίταις καὶ Κανωβίταις βασιλεῦσιν[17]· ἡ δὲ σὴ θήρα, πόλεις εἰσὶ καὶ βασιλεῖς καὶ ἤπειροι.

1 ἄχθομαι. 2 πάρειμι. 3 ὑπονήχομαι. 4 προαλίσκω. 5 ἀνασπάω. 6 λανθάνω. Er blieb der Aegyptischen Königin (Kleopatra) nicht verborgen d. i. Kleopatra bemerkte seine List. 7 ἐμβαίνω. 8 καθίημι. 9 scil. δύλων. (einen von ihren Leuten) 10 ὑποφθάνω. 11 προσνήχομαι. 12 scil. ἰχθύν τινα.

 13 πεί-

13 πείθω. 14 ἀνέλκω. 15 παραδίδωμι. 16 scil. ἡ Κλεοπάτρα. 17 Pharus und Kanopus gehörten zu Aegypten und lagen beide am Meere.

22. Der Menschenhasser.

Ὁ Τίμων ἦν Ἀθηναῖος, ὃς γέγονεν ἡλικίᾳ μάλιστα κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον [1], ἐκκλίνων δὲ καὶ διωθέμενος ἅπασαν ἔντευξιν· λέγεται δὲ Ἀθηναίων ἐκκλησιαζόντων, ἀναβὰς [2] ἐπὶ τὸ βῆμα, ποιῆσαι σιωπὴν καὶ προσδοκίαν μεγάλην διὰ τὸ παράδοξον· εἶτα εἰπεῖν· Ἔστι μοι μικρὸν οἰκόπεδον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ συκῆ τις ἐν αὐτῷ πέφυκεν [3], ἐξ ἧς ἤδη συχνοὶ τῶν πολιτῶν ἀπήγξαντο [4]· μέλλων οὖν οἰκοδομεῖν τὸν τόπον, ἐβουλήθην [5] δημοσίᾳ προειπεῖν, ἵνα, ἂν ἄρα τινὲς ἐθέλωσιν ὑμῶν, πρὶν ἐκκοπῆναι [6] τὴν συκῆν, ἀπάγξωνται.

1 Der lange Krieg, der vornehmlich zwischen den Athenern und Spartern geführt ward. 2 ἀναβαίνω. 3 φύω. 4 ἀπάγχομαι. 5 βούλομαι. 6 ἐκκόπτω.

23. Unglückliches Tyrannenleben.

Ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος οὕτως ἦν ἄπιστος, καὶ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ὕποπτος, ὥστε μηδὲ τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας ἀφελεῖν κουρικαῖς μαχαίραις, ἀλλὰ τῶν πελατῶν τις ἐπιφοιτῶν ἄνθρακι τὴν κόμην περιέκαιεν· εἰσῄει [1] δὲ πρὸς αὐτὸν εἰς τὸ δωμάτιον οὔτε ἀδελφὸς, οὔθ' υἱὸς, ὡς ἔτυχεν [2] ἠμφιεσμένος [3]· ἀλλ' ἔδει πρὶν εἰσελθεῖν, ἀποδύντα [4] τὴν ἑαυτοῦ στολὴν ἕκαστον, ἑτέραν ἀναλαβεῖν [5], ὁραθέντα [6] γυμνὸν ὑπὸ τῶν φυλαττόντων.

1 εἰσει-

1 εἴσειμι. 2 τυγχάνω. 3 ἀμφιέννυμι. 4 ἀποδύω. ἀναλαμβάνω. 6 ὁράω.

24. Natur und Kunst.

Ὁ Ἀγησιλάος παρακαλέμενος ποτὲ ἀκῦσαι τῦ τὴν ἀηδόνα μιμεμένε, παρῃτήσατο[1], Φήσας, Αὐτᾶς[2] ἄκεκα[3] πολλάκις·

1 παραιτέω. 2 scil. τῆς ἀηδόνος. (αὐτᾶς ist Dorisch statt αὐτῆς. Denn Agesilaus sprach, als Lacedämonier, Dorisch). 3 ἀκέω. (ἄκεκα wieder Dorisch statt ἤκεκα.)

25. Alexanders Freigebigkeit.

Τῶν πολλῶν τις Μακεδόνων ἤλαυνεν ἡμίονον, βασιλικὸν χρυσίον κομίζοντα· κάμνοντος δὲ τῦ κτήνες, αὐτὸς ἀράμενος[1] ἐκόμιζε τὸ Φορτίον. ἰδὼν ὖν ὁ Ἀλέξανδρος θλιβόμενον αὐτὸν σφόδρα, καὶ πυθόμενος[2] τὸ πρᾶγμα, μέλλοντος[3] κατατίθεσθαι, μὴ κάμης[4] (εἶπεν) ἀλλὰ πρόσθες[5] ἔτι τὴν λοιπὴν ὁδὸν, ἐπὶ τὴν σκηνὴν σεαυτῷ τῦτο κομίσας[6].

1 αἴρω. 2 πυνθάνομαι. 3 scil. ἐκείνε. 4 κάμνω. 5 προστίθημι. 6 κομίζω.

26. Sprich nicht von Dingen, die du nicht verstehst.

Ἀπελλῆς ὁ ζωγράφος, Μεγαβύζε παρακαθίσαντος αὐτῷ, καὶ περὶ γραμμῆς τι καὶ σκιᾶς βελομένε λαλεῖν· Ὁρᾷς (ἔφη) τὰ παιδάρια ταυτὶ[1] τὰ τὴν μηλίδα τρίβοντα; πάνυ σοι προσεῖχε[2] τὸν νῦν σιωπῶντι, καὶ τὴν πορφύραν ἐθαύμαζε καὶ τὰ χρυσία· νῦν δὲ σῦ καταγελᾷ περὶ ὧν[3] ὐ μεμάθηκας[4] ἀρξαμένε[5] λαλεῖν.

1 attisch statt ταῦτα. 2 wegen des Pluralis παιδάρια sollt' es eigentlich προσεῖχον heißen. Allein es ist

im Griechischen gewöhnlich, mit dem Nominativ des Pluralis im Neutrum den Singular des Verbums zu verbinden: So auch im folgenden ἐθαύμαζε und καταγελᾷ. 3 eigentlich sollte es heißen περὶ ἐκείνων ἃ &c. 4 μανθάνω. 5 ἄρχομαι.

27. Kindliche Liebe.

Τὰ περὶ Κλέοβιν καὶ Βίτωνα τὲς Ἀργείες νεανίσκες διηγήσομαι. Φασὶ γὰρ, τῆς μητρὸς αὐτῶν ἱερείας ὔσης τῆς Ἥρας, ἐπειδὴ τῆς εἰς τὸν νεὼν ἀναβάσεως ἧκεν ὁ καιρὸς, τῶν ἑλκόντων τὴν ἀπήνην ἡμιόνων ὑϛερησάντων [1], καὶ τῆς ὥρας ἐπειγέσης, τέτες ὑποδύντας [2] ὑπὸ τὴν ἀπήνην, ἀγαγεῖν [3] εἰς τὸ ἱερὸν τὴν μητέρα· τὴν δ᾽ ὑπερησθεῖσαν [4] τῇ τῶν υἱῶν εὐσεβείᾳ, κατεύξασθαι [5] τὸ κράτιϛον αὐτοῖς παρὰ τῆς θεᾶ δοθῆναι [6] τῶν [7] ἐν ἀνθρώποις· τὲς δὲ κατακοιμηθέντας [8] μηκέτι ἀναϛῆναι [9], τῆς θεᾶ τὸν θάνατον αὐτοῖς τῆς εὐσεβείας ἀμοιβὴν δωρησαμένης [10].

1 ὑϛερέω. 2 ὑπόδυμι. 3 ἄγω. 4 ὑπερήδομαι. 5 κατεύχομαι. 6 δίδωμι. 7 scil. πραγμάτων. 8 κατακοιμάομαι. 9 ἀνίϛημι. 10 δωρέω.

28. Der König auf dem Stekkenpferd.

Ἀγησίλαος, φιλοτεκνότατος ὢν διαφερόντως, λέγεται, ὅτι μικροῖς τοῖς παιδίοις, κάλαμον ἐπιβεβηκὼς [1], ὥσπερ ἵππον, οἴκοι συνέπαιζεν· ὀφθεὶς [2] δὲ ὑπό τινος τῶν φίλων, παρεκάλει μηδενὶ φράζειν, πρὶν καὶ αὐτὸς πατὴρ παίδων γένηται [3].

1 ἐπιβαίνω. 2 ὄπτομαι. 3 γίνομαι.

29. Grausame Belohnung einer grausamen Erfindung.

Φάλαρις Ἀκραγαντίνων τύραννος ἀπότομος, τὲς παριόντας[1] ξένες ἐστρέβλε καὶ ἐκόλαζε. Πέριλλος δὲ τῇ τέχνῃ χαλκεργὸς, δάμαλιν κατασκευάσας χαλκῆν, ἔδωκε τῷ βασιλεῖ, ὡς ἂν τὲς ξένες κατακαίῃ ζῶντας ἐν αὐτῇ· ὁ δὲ μόνον τότε γενόμενος δίκαιος, αὐτὸν ἐνέβαλεν[2]· ἐδόκει δὲ μυκηθμὸν ἀναδιδόναι[3] ἡ δάμαλις.

1 πάρειμι. 2 ἐμβάλλω. 3 ἀναδίδωμι.

30. Treue eines Hundes.

Πύῤῥος ὁ βασιλεὺς ὁδεύων ἐνέτυχε[1] κυνὶ φρερῦντι σῶμα πεφονευμένε[2], καὶ πυθόμενος, τρίτην ἡμέραν ἐκείνην ἄσιτον παραμένειν καὶ μὴ ἀπολιπεῖν[3], τὸν μὲν νεκρὸν ἐκέλευσε θάψαι[4], τὸν δὲ κυνὰ μεθ᾽ ἑαυτῦ κομίζειν ἐπιμελεμένες· ὀλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐξέτασις ἦν τῶν στρατιωτῶν, καὶ παρόδος καθημένε τῦ βασιλέως, καὶ παρῆν ὁ κύων ἡσυχίαν ἔχων· ἐπεὶ δὲ τὲς φονέας[5] τῦ δεσπότε παριόντας εἶδεν, ἐξέδραμεν[6] μετὰ φωνῆς καὶ θυμῦ ἐπ᾽ αὐτὲς, καὶ καθυλάκτει, πολλάκις μεταστρεφόμενος εἰς τὸν Πύῤῥον, ὥστε μὴ μόνον ἐκείνῳ δι᾽ ὑποψίας[7] ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς παρῦσι[8] τὲς ἀνθρώπες γενέσθαι· διὸ συλληφθέντες[9] εὐθὺς καὶ ἀνακρινόμενοι, μικρῶν τινων τεκμηρίων ἔξωθεν προσγενομένων ὁμολογήσαντες τὸν φόνον, ἐκολάσθησαν[10].

1 ἐντυγχάνω. 2 φονεύω. 3 ἀπολείπω. 4 θάπτω. 5 φονεὺς. 6 ἐκτρέχω. 7 δι᾽ ὑποψίας γίνεσθαι verdächtig werden. 8 πάρειμι. 9 συλλαμβάνω. 10 κολάζω.

31. Der griechische Skävola. (Siehe S. 33.)

Ξέρξης μετὰ πεντακοσίων μυριάδων Ἀρτεμισίῳ προσορμίσας, πόλεμον τοῖς ἐγχωρίοις κατήγγειλεν [1]. Ἀθηναῖοι δὲ συγκεχυμένοι [2] κατάσκοπον ἔπεμψαν Ἀγησίλαον τὸν Θεμιστοκλέους ἀδελφόν, καίπερ Νεοκλέους, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, κατ᾽ ὄναρ ἑωρακότος [3] ἀμφοτέρας ἀποβεβληκότα [4] τὰς χεῖρας· παραγενόμενος δὲ εἰς τοὺς βαρβάρους ἐν σχήματι Περσικῷ, Μαρδόνιον ἕνα τῶν σωματοφυλάκων ἀνεῖλεν [5], ὑπολαμβάνων Ξέρξην εἶναι· συλληφθεὶς [6] δὲ πρὸς τῶν πέριξ, δέσμιος ἤχθη [7] πρὸς τὸν βασιλέα· βουθυτεῖν δὲ τοῦ προειρημένου [8] μέλλοντος ἐπὶ τῷ τοῦ ἡλίου βωμῷ, τὴν δεξιὰν ἐπέθηκε [9] χεῖρα, καὶ ἀστενάκτως ὑπομείνας [10] τὴν ἀνάγκην τῶν βασάνων, ἠλευθερώθη [11] τῶν δεσμῶν, εἰπών· Πάντες μὲν τοιοῦτοι Ἀθηναῖοι [12]· εἰ δὲ ἀπιστεῖς, καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπιθήσω [13]· φοβηθεὶς [14] δὲ ὁ Ξέρξης, φρουρεῖσθαι αὐτὸν προσέταξε [15].

1 καταγγέλλω. 2 συγχέω. 3 scil. αὐτὸν. von ὁράω. 4 ἀποβάλλω. 3 ἀναιρέω. 6 συλλαμβάνω. 7 ἄγω. 8 scil. βασιλέως von προείρω (der eben genannte). 9 ἐπιτίθημι. 10 ὑπομένω. 11 ἐλευθερόω. 12 πάντες Ἀθηναῖοι (scil. εἰσὶ) τοιοῦτοι. 13 ἐπιτίθημι. 14 φοβέομαι. 15 προστάσσω.

32. Die Vorbedeutung.

Λέγεται Αἰμίλιον, ὡς ἀνηγορεύθη [1] κατὰ τοῦ Περσέως [2] στρατηγὸς ὑπὸ τοῦ δήμου παντός, οἴκαδε προπεμφθέντα [3] λαμπρῶς, εὑρεῖν [4] τὸ θυγάτριον τὴν Τερτίαν δεδακρυμένην [5], ἔτι παιδίον οὖσαν [6]· ἀσπαζόμενον οὖν αὐτὴν ἐρωτᾷν ἐφ᾽ ὅτῳ [7] λελύπηται [8]· τὴν δὲ περιβαλοῦσαν καὶ καταφιλοῦσαν· Οὐ

γὰρ

γὰρ οἶδα⁹, εἰπεῖν, ὦ πάτερ, ὅτι ἡμῖν ὁ Περσεὺς τέθνηκεν[10]; λέγουσαν[11] κυνίδιον σύντροφον, οὕτω προσαγορευόμενον· καὶ τὸν Αἰμίλιον· Ἀγαθῇ τύχῃ[12], φάναι[13], ὦ θύγατερ, καὶ δέχομαι τὸν οἰωνόν.

1 ἀναγορεύω. 2 Perseus, der letzte König von Makedonien. 3 προπέμπω. 4 εὑρίσκω. 5 δακρύω. δεδακρυμένος hat, ob es gleich ein passives Participium ist, dennoch aktive Bedeutung, welches in Ansehung des passiven Perfektums überhaupt öfters geschieht. 6 εἰμί. 7 worüber. ἐφ' ὅτῳ steht attisch statt ἐφ' ᾧτινι. 8 λυπέω. 9 εἰδέω. (οἶσθα statt οἶδας). 10 θνήσκω. 11 bezieht sich noch auf τὴν δέ. — Sie meinte damit. 12 Eine Wunschformel: Glück zu! 13 φημί der Infinit. hängt ab von dem obigen λέγεται.

33. Standhaftigkeit des jungen Kato.

Ἔτι παιδὸς τοῦ Κάτωνος ὄντος, ἔπραττον οἱ σύμμαχοι τῶν Ῥωμαίων, ὅπως μεθέξουσι[1] τῆς ἐν Ῥώμῃ πολιτείας· καὶ Πομπαίδιος Σίλλων, ἀνὴρ πολεμικὸς, καὶ μέγιστον ἔχων ἀξίωμα, τοῦ δὲ Δρούσου[2] φίλος, κατέλυσεν[3] παρ' αὐτῷ πλείονας ἡμέρας, ἐν αἷς γεγονὼς τοῖς παιδίοις συνήθης, Ἄγε, εἶπεν, ὅπως ὑπὲρ ἡμῶν δεήσεσθε τοῦ θείου, συναγωνίσασθαι περὶ τῆς πολιτείας· ὁ μὲν οὖν Καιπίων[4] διαμειδιάσας[5] ἐπένευσεν[6]· τοῦ δὲ Κάτωνος οὐδὲν ἀποκρινομένου, καὶ βλέποντος εἰς τοὺς ξένους ἀτενὲς καὶ βλοσυρὸν, ὁ Πομπαίδιος, Σὺ δὲ (εἶπεν) ἡμῖν, ὦ νεανία, τί λέγεις; οὐχ οἷος εἶ[7] τοῖς ξένοις συλλαμβάνεσθαι πρὸς τὸν θεῖον, ὥσπερ ὁ ἀδελφός· μὴ φθεγγομένου δὲ τοῦ Κάτωνος, ἀλλὰ τῇ σιωπῇ καὶ τῷ προσώπῳ δοκοῦντος ἀπολέγεσθαι τὴν δέησιν, ἀρά-

ἀράμενος[2] αὐτὸν ὁ Πομπαίδιος ὑπὲρ θυρίδος, ὡς ἀφήσων[9], ὁμολογεῖν ἐκέλευεν, ἢ ῥίψειν[10] ἔφασκεν· ἅμα τῇ τε φωνῇ τραχυτέρᾳ χρώμενος[11], καὶ ταῖς χερσὶν ἀπηρτημένον[12] τὸ σῶμα πολλάκις ὑπὲρ τῆς θυρίδος κραδαίνων· ἐπεὶ δὲ πολὺν χρόνον οὕτω διεκαρτέρησεν ὁ Κάτων ἀνέκπληκτος καὶ ἀδεὴς, καταθέμενος[13] αὐτὸν ὁ Πομπαίδιος, ἡσυχῇ πρὸς τοὺς φίλους εἶπεν· Οἷον εὐτύχημα τῆς Ἰταλίας ὁ παῖς οὗτός ἐστιν· εἰ δὲ ἀνὴρ ἦν[14], μίαν οὐκ ἂν οἶμαι ψῆφον ἡμῖν ἐν τῷ δήμῳ γενέσθαι.

1 μετέχω. 2 Drusus war Kato's Oheim. 3 καταλύω. 4 Cäpio, Kato's Bruder. 5 διαμειδιάω. 6 ἐπινεύω. 7 bist du nicht geneigt? 8 αἴρω. 9 ἀφίημι. 10 ῥίπτω. 11 χράομαι. 12 scil. κατὰ. — von ἀπαρτάω. 13 κατατίθημι. 14 εἰμί.

34. Edle Gleichgültigkeit bei Schmähungen.

Ἀντίγονος πρὸς τοὺς στρατιώτας, τοὺς παρὰ τὴν σκηνὴν λοιδοροῦντας αὐτὸν ὡς οὐκ ἀκούοντα, τὴν βακτηρίαν ὑποβαλὼν ἔξω, Παπαὶ (εἶπεν) οὐ πορρωτέρω ποι τραπόμενοι[1] κακῶς ἐρεῖτε[2] ἡμᾶς;

1 τρέπω. 2 εἴρω.

35. Verwandlung eines Gärtners in einen König.

Ἐν Πάφῳ, τοῦ βασιλεύοντος ἀδίκου καὶ πονηροῦ φανέντος[1], ἐκβαλὼν τοῦτον Ἀλέξανδρος, ἕτερον ἐζήτει, τοῦ Κινυραδῶν[2] γένους ἤδη φθίνειν καὶ ἀπολείπειν δοκοῦντος· ἕνα δ' οὖν ἔφασαν[3] περιεῖναι πένητα καὶ ἄδοξον ἄνθρωπον ἐν κήπῳ τινὶ παρημελημένως διατρεφόμενον· ἐπὶ τοῦτον οἱ πεμφθέντες[4] ἧκον· εὑρέθη[5] δὲ τρασιαῖς ὕδωρ ἐπαντλῶν· καὶ διετα-

διεταράχθη[6] τῶν στρατιωτῶν ἐπιλαμβανομένων αὐτοῦ, καὶ βαδίζειν κελευόντων· ἀχθεὶς[7] δὲ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐν εὐτελεῖ σινδονίσκῃ, βασιλεὺς ἀνηγορεύθη[8], καὶ πορφύραν ἔλαβε.

1 φαίνω. 2 das Geschlecht der Kinyraden (der Abkömmlinge des Kinyras, eines alten Königs von Kyprus) schien verlöschen und aussterben zu wollen. 3 φημί. 4 πέμπω. 5 εὑρίσκω. 6 διαταράσσω. 7 ἄγω. 8 ἀναγορεύω.

36. Das umgekehrte Gemälde.

Ὁ ζωγράφος Παύσων ἐκλαβὼν ἵππον ἀλινδούμενον γράψαι, τρέχοντα ἔγραψεν· ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ ἀνθρώπου, γελάσας ὁ Παύσων κατέστρεψε[1] τὸν πίνακα[2]· καὶ γενομένων ἄνω τῶν κάτω, πάλιν ὁ ἵππος οὐ τρέχων ἀλλ' ἀλινδούμενος ἐφαίνετο.

1 καταστρέφω. 2 πίναξ.

37. Der plauderhafte Barbier.

Χαριέντως ὁ βασιλεὺς Ἀρχέλαος, ἀδολέσχου κουρέως περιβαλόντος αὐτῷ τὸ ὠμόλινον, καὶ πυθομένου*· Πῶς σε κείρω, βασιλεῦ; Σιωπῶν, ἔφη.

* πυνθάνομαι.

38. Katos Ehrensäule.

Ὁ Κάτων, ἤδη ποτὲ τῆς Ῥώμης ἀναπιμπλαμένης ἀνδριάντων, οὐκ ἐῶν[1] αὐτοῦ γενέσθαι[2], Μᾶλλον, ἔφη, βούλομαι πυνθάνεσθαί τινας, διὰ τί μου ἀνδριὰς οὐ κεῖται[3], ἢ διὰ τί κεῖται.

1 ἐάω. 2 scil. ἀνδριάντα. 3 κεῖμαι.

39. Der allzugehorsame Bediente.

Πϐπιος Πείσων ὁ ῥήτωρ, μὴ βϐλόμενος ἐνοχλεῖσθαι, προσέταξε[1] τοῖς οἰκέταις πρὸς τὰ ἐρωτώμενα λαλεῖν, καὶ μηδὲν πλέον· εἶτα Κλώδιον ἄρχοντα δεξιώσασθαι[2] βϐλόμενος, ἐκέλευσε κληθῆναι[3], καὶ παρεσκευάσατο λαμπρὰν (ὡς εἰκὸς) ἑςίασιν. ἐνςάσης[4] δὲ τῆς ὥρας, οἱ μὲν ἄλλοι παρῆσαν[5], ὁ δὲ Κλώδιος προσεδοκᾶτο[6]. καὶ πολλάκις ἔπεμψε[7] τὸν εἰωθότα[8] καλεῖν οἰκέτην, ἐποψόμενον[9], εἰ πρόσεισιν· ὡς δ' ἦν ἑσπέρα, καὶ ἀπέγνωςο[10]. Τί δέ; (ἔφη πρὸς τὸν οἰκέτην) ἐκάλεσας αὐτόν; Ἔγωγε, εἶπε. Διά τί ϐν ϐκ ἀφῖκται[11]; Κἀκεῖνος[12]. Ὅτι ἠρνήσατο[13]. Πῶς ϐν ϐκ εὐθὺς ἔφρασας[14]; Ὅτι τϐτό με ϐκ ἠρώτησας[15].

1 προστάσσω. 2 δεξιϐμαι. 3 καλέω. 4 ἐνίςημι. 5 πάρειμι. 6 προσδοκάω. 7 πέμπω. 8 ἔθω. 9 ἐπόπτομαι. 10 ἀπογινώσκω. (da man alle Hoffnung aufgegeben.) 11 ἀφικνέομαι. 12 καὶ ἐκεῖνος scil. ἔφη. 13 ἀρνέομαι. 14 φράζω. 15 ἐρωτάω.

40. Die Zunge.

Ὁ Πιττακὸς ϐ κακῶς, τϐ Αἰγυπτίων βασιλέως πέμψαντος[1] ἱερεῖον αὐτῷ, καὶ κελεύσαντος τὸ κάλλιςον καὶ τὸ χείριςον ἐξελεῖν[2] κρέας, ἔπεμψεν ἐξελὼν τὴν γλῶτταν, ὡς ὄργανον μὲν ἀγαθῶν, ὄργανον δὲ τῶν κακῶν τῶν μεγίςων ϐσαν[3].

1 πέμπω. 2 ἐξαιρέω. 3 εἰμί.

41. Der Schwätzer.

Ἀριςοτέλης ἐνοχλϐμενος ὑπὸ ἀδολέχϐ καὶ κοπτόμενος ἀτόποις τισὶ διηγήμασι, πολλάκις αὐτϐ λέ-

λέγοντος· Οὐ θαυμαστὸν, Ἀριστότελες; Οὐ τοῦτο, φησὶ, θαυμαστὸν· ἀλλ᾽ εἴ[1] τις πόδας ἔχων σὲ ὑπομένει[2]. ἑτέρῳ δέ τινι τοιούτῳ μετὰ πολλοὺς λόγους εἰπόντι, Κατηδολέσχηκά[3] σου, φιλόσοφε· Μὰ Δί᾽, εἶπεν· οὐ γὰρ προσεῖχον[4].

1 εἰ steht zuweilen statt ὅτι. 2 der Sinn ist: daß nicht jeder vor dir läuft. 3 καταδολεσχέω. 4 scil. τὸν νοῦν.

42. Zu grausam bestrafte Vorschnelligkeit.

Σέλευκος ὁ Καλλίνικος, ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας μάχῃ πᾶν ἀποβαλὼν τὸ στράτευμα καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ περισπάσας[1] τὸ διάδημα, καὶ φυγὼν[2] ἵππῳ, μετὰ τριῶν ἢ τεττάρων, ἀνοδίαις καὶ πλάναις πολὺν δρόμον, ἤδη δι᾽ ἔνδειαν ἀπαγορεύων, ἐπαυλίᾳ τινὶ προσῆλθε, καὶ τὸν δεσπότην αὐτὸν εὑρὼν[3] κατὰ τύχην, ἄρτον καὶ ὕδωρ ᾔτησεν[4]. Ὁ δὲ καὶ ταῦτα καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα παρῆν[5] ἐν τῷ ἀγρῷ, δαψιλῶς ἐπιδιδοὺς καὶ φιλοφρονούμενος, ἐγνώρισε τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως καὶ περιχαρὴς γενόμενος τῇ συντυχίᾳ τῆς χρείας, οὐ κατέσχεν[6], οὐδὲ συνεψεύσατο[7] βουλομένῳ λανθάνειν, ἀλλ᾽ ἄχρι τῆς ὁδοῦ προπέμψας, καὶ ἀπολυόμενος, Ὑγίαινε, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ Σέλευκε· κἀκεῖνος ἐκτείνας τὴν δεξιὰν αὐτῷ καὶ προσελκόμενος ὡς φιλήσων, ἔνευσεν[8] ἑνὶ τῶν μετ᾽ αὐτοῦ, ξίφει τὸν τράχηλον ἀποκόψαι[9] ἀνθρώπου.

1 περισπάω. 2 φεύγω. 3 εὑρίσκω. 4 αἰτέω. 5 πάρειμι. 6 scil. ἑαυτόν. 7 συμψεύδομαι (er unterstützte nicht die Verheimlichung des Königs, der nicht gekannt sein wollte.) 8 νεύω. 9 ἀποκόπτω.

43. Der erobernde Esel.

Φίλιππος Φρέριόν τι βȣλόμενος λαβεῖν ὀχυρὸν, ὡς ἀπήγγειλαν [1] οἱ κατάσκοποι, χαλεπὸν εἶναι παντάπασι καὶ ἀνάλωτον, ἠρώτησεν, εἰ χαλεπὸν ȣ̓́τως ἐςὶν, ὥςε μηδὲ ὄνον προσελθεῖν χρυσίον κομίζοντα [2].

1 ἀπαγγέλλω. 2 Er wollte nehmlich den Kommandanten der Festung bestechen.

44. Der erwartete Kuchen.

Φίλιππος ὑπό τινος ξένȣ κληθεὶς [1] ἐπὶ δεῖπνον ἐν ὁδῷ πολλȣ̀ς ἐπήγετο. [2] Ἐπεὶ δὲ τὸν ξένον ἑώρα [3] θορυβȣ́μενον, (ἦν γὰρ ȣ̓χ ἱκανὰ τὰ παρεσκευασμένα [4]) προπέμπων τῶν φίλων ἑκάςῳ, πλακȣ̃ντι [5] χώραν ἐκέλευεν ἀπολιπεῖν [6]· οἱ δὲ πειθόμενοι καὶ προσδοκῶντες, ȣ̓κ ἤσθιον [7] πολλὰ, καὶ πᾶσιν ȣ̃τως ἤρκεσεν [8].

1 καλέω. 2 ἐπάγω. 3 ὁράω. 4 παρασκευάζω. 5 πλακȣ̃ς. 6 ἀπολείπω. 7 ἐσθίω. 8 ἀρκέω.

45. Der schlafende König.

Φιλίππȣ ἡμέρας καθεύδοντος, καὶ τῶν ἠθροισμένων [1] ἐπὶ θύραις Ἑλλήνων ἀγανακτȣ́ντων καὶ ἐγκαλȣ́ντων, ὁ Παρμενίων, Μὴ θαυμάσητε, εἶπεν, εἰ καθεύδει νῦν Φίλιππος· ὅτε γὰρ ἐκαθεύδετε ὑμεῖς, οὗτος ἐγρηγόρει [2].

1 ἀθροίζω. 2 γρηγορέω.

46. Der König und der Virtuose.

Φιλίππȣ ψάλτην τινὰ βȣλομένȣ παρὰ δεῖπνον ἐπανορθȣ̃ν καὶ λαλεῖν περὶ κρȣμάτων, ὁ ψάλτης, Μὴ

Μὴ γένοιτό σοι, εἶπεν, κακῶς οὕτως, ὦ βασιλεῦ, ἵνα ταῦτ' ἐμοῦ βέλτιον εἰδῇς.

47. Die dreiste alte Frau.

Πρεσβύτιδος πενιχρᾶς ἀξιούσης ἐπὶ Φιλίππου [1] κριθῆναι [2], καὶ πολλάκις ἐνοχλούσης, ἔφη, μὴ σχολάζειν· ἡ δὲ πρεσβῦτις ἐγκραγοῦσα [3], Καὶ μὴ βασίλευε, εἶπεν· ὁ δὲ θαυμάσας τὸ ῥηθὲν [4], οὐ μόνον ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων εὐθὺς διήκουσεν [5].

1 in Philipps Gegenwart. 2 κρίνω. 3 ἐγκράζω. 4 ῥέω. 5 διακούω.

48. Der vergötterte Alexander.

'Αλέξανδρος τοξεύματι πληγεὶς [1] εἰς τὸ σκέλος, ὡς πολλοὶ συνέδραμον [2] τῶν πολλάκις εἰωθότων [3] αὐτὸν θεὸν προσαγορεύειν, διαχυθεὶς [4] τῷ προσώπῳ, Τουτὶ μὲν, αἷμα, εἶπεν, ὡς ὁρᾶτε, καὶ οὐκ

ἰχὼρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν [5].

1 πλήσσω. 2 συντρέχω. 3 ἔθω. 4 διαχέω. 5 Ein Vers des Homer bei Gelegenheit der Verwundung der Venus vom Diomedes. (Il. E. 340.)

49. Die vorwitzige Frage.

Ἄγις ὁ νεώτερος ἔφη πρὸς τὸν ἄνθρωπον πονηρὸν ἐρωτῶντα πολλάκις, τίς ἄριστος εἴη * Σπαρτιάτης· Ὁ σοὶ ἀνομοιότατος.

* εἰμί.

50. Schimpfen und streiten ist zweierlei.

Μέμνων ὁ 'Αλεξάνδρῳ [1] πολεμῶν ὑπὲρ Δαρείου τοῦ βασιλέως, μισθοφόρον τινὰ πολλὰ βλάσφημα

καὶ ἀσελγῆ περὶ Ἀλεξάνδρε λέγοντα τῇ λόγχῃ πατάξας [2], Ἐγώ σε, εἶπε, τρέφω μαχέμενον, ἀλλ᾽ ἐ λοιδορέμενον Ἀλεξάνδρῳ.

1 gegen den Alexander. 2 πατάσσω.

51. Verhalten gegen seine Feinde.

Ἀρίςων, ἐπαινἕντός τινος τὴν τἕ Κλεομένες χρείαν [1], ὅτι, ἐρωτηθεὶς [2], τί δεῖ τὸν ἀγαθὸν βασιλέα ποιεῖν, εἶπε, τὲς μὲν φίλες εὐεργετεῖν, τὲς δὲ ἐχθρὲς κακῶς ποιεῖν· καὶ πόσῳ κρεῖσσον, ἔφη, ὦ λῷςε, τὲς μὲν φίλες εὐεργετεῖν, τὲς δὲ ἐχθρὲς φίλες ποιεῖν;

1 Den Ausspruch des Kleomenes. 2 ἐρωτάω.

52. Eine eigene Methode Geld zu erwerben.

Ξένε τινὸς ἰδίᾳ φράσειν [1] φάσκοντος Διονυσίῳ καὶ διδάξειν [2], ὅπως προειδῇ τὲς ἐπιβελεύοντας, ἐκέλευσεν εἰπεῖν· ἐπεὶ δὲ προσελθὼν, Δὸς [3], εἶπε, μοὶ τάλαντον, ἵνα δόξῃς ἀκηκοέναι [4] τὰ σημεῖα τῶν ἐπιβελευόντων, ἔδωκε προσποιέμενος ἀκηκοέναι, [4] καὶ ἐθαύμαζε τὴν μέθοδον τἕ ἀνθρώπε.

1 φράζω. 2 διδάσκω. 3 δίδωμι. 4 ἀκέω.

53. Der besiegte Sieger.

Πύῤῥος δὶς τὲς Ῥωμαίες νικήσας [1], πολλὲς δὲ τῶν φίλων καὶ τῶν ἡγεμόνων ἀπολέσας, Ἂν ἔτι μίαν ἔφη, μάχην [2] Ῥωμαίες νικήσωμεν, ἀπολώλαμεν [3].

1 νικάω. 2 μίαν μάχην scil. κατά. 3 ἀπόλλυμι.

54. Dreiste

54. Dreiste Reden beim Wein.

Πύῤῥος ἀκούσας, ὅτι νεανίσκοι πολλὰ βλάσφημα περὶ αὐτοῦ πίνοντες εἰρήκασιν [1], ἐκέλευσεν ἀχθῆναι μεθ' ἡμέραν πρὸς αὐτὸν ἅπαντας· ἀχθέντων [2] δὲ τὸν πρῶτον ἠρώτησεν [3], εἰ ταῦτα εἰρήκασι περὶ αὐτοῦ· καὶ ὁ νεανίσκος, Ταῦτα, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ· πλείονα δ' ἂν τούτων εἰρήκειμεν, εἰ πλείονα οἶνον εἴχομεν.

1 ῥέω. 2 ἄγω. 3 ἐρωτάω.

55. Unterschied des Dichters und des Helden.

Θεμιστοκλῆς ἐρωτηθεὶς [1], πότερον Ἀχιλλεὺς ἐβούλετ' ἂν ἢ Ὅμηρος εἶναι, Σὺ δ' αὐτὸς, ἔφη, πότερον ἤθελες [2] ὁ νικῶν ἐν Ὀλυμπιάσιν [3] ἢ ὁ κηρύσσων τοὺς νικῶντας εἶναι.

1 ἐρωτάω. 2 ἐθέλω. 3 in den Olympischen Spielen.

56. Genügsamkeit und Unbestechlichkeit.

Σαυνιτῶν [1] μετὰ τὴν ἧτταν ἀφικομένων [2] πρὸς Μάνιον Κούριον, καὶ χρυσίον διδόντων, ἔτυχεν [3] ἐν χύτραις ἕψων γογγυλίδας· ἀπεκρίνατο [4] δὲ τοῖς Σαυνίταις μηδὲν χρυσίου δεῖσθαι τοιοῦτον δεῖπνον δειπνῶν· αὐτῷ δὲ βέλτιον εἶναι, τοῦ χρυσίον ἔχειν [5], τὸ κρατεῖν τῶν ἐχόντων [6].

1 die Samniten. 2 ἀφικνέομαι. 3 τυγχάνω (er kochte gerade Rüben). 4 ἀποκρίνομαι. 5 τοῦ χρυσίον ἔχειν wird von dem Comparativ βέλτιον regiert. (besser zu herrschen über die, welche Gold besitzen, als u. s. w.) 6 scil. χρυσίον.

57. Fabricius.

Γάϊος [1] Φαβρίκιος ἐλθὼν πρὸς Πύῤῥον, περὶ λύσεως αἰχμαλώτων, χρυσίον μὲν πολὺ διδόντος [2], ὐκ ἔλαβε· τῇ δ᾽ ὑςεραίᾳ τὸν μέγιςον ἐλέφαντα τȣ̃ Πύῤῥȣ παρακελεύσαντος ἐξόπισθεν ἀγνοȣ̃ντι τῷ Φαβρικίῳ ῥήξαντα [3] φωνὴν ἐπιφανῆναι [4], καὶ τȣ́τȣ γενομένȣ, ἐπιςραφεὶς [5] ὁ Φαβρίκιος καὶ μειδιάσας, Ἐμὲ μὲν, εἶπεν, ὔτε τὸ χρυσίον ἐχθὲς, ὔτε σήμερον τὸ θηρίον ἐξέπληξε [6]. Ὑπατεύοντι δὲ τῷ Φαβρικίῳ προσέπεμψεν ἐπιςολὴν ὁ τȣ̃ Πύῤῥȣ ἰατρὸς, ἐπαγγελλόμενος, ἐὰν κελεύῃ, φαρμάκοις τὸν Πύῤῥον ἀποκτενεῖν [7]· ὁ δὲ Φαβρίκιος τὴν ἐπιςολὴν πρὸς Πύῤῥον ἔπεμψεν, αἰσθέσθαι [8] κελεύσας, ὅτι καὶ φίλων κάκιςός ἐςι κριτὴς, καὶ πολεμίων. Ἐπεὶ δὲ φωράσας [9] τὴν ἐπιβȣλὴν ὁ Πύῤῥος τὸν μὲν ἰατρὸν ἐκρέμασε [10], τῷ δὲ Φαβρικίῳ τȣ̀ς αἰχμαλώτȣς ἄνευ λύτρων ἀπέδωκεν [11], ὐκ ἐδέξατο δωρεὰν, ἀλλ᾽ ἴσȣς ἀντέδωκε, μὴ δόξῃ [12] λαμβάνειν μισθόν.

1 Cajus. 2 scil. Πύῤῥȣ. 3 ῥήσσω. 4 ἐπιφαίνομαι. 5 ἐπιςρέφω. 6 ἐκπλήττω. 7 ἀποκτείνω. 8 αἰσθάνομαι. 9 φωράω. 10 κρεμάω. 11 ἀποδίδωμι. 12 δοκέω.

58. Alexanders Freigebigkeit und Großmuth.

Ἀλέξανδρος Ξενοκράτῃ τῷ φιλοσόφῳ πεντήκοντα τάλαντα πέμψας [1], ὡς ὐκ ἐδέξατο [2], μὴ δεῖσθαι φήσας [3], ἠρώτησεν, εἰ μηδὲ φίλον ἔχει Ξενοκράτης· ἐμοὶ μὲν γὰρ ἔφη, μόλις ὁ Δαρείȣ πλȣ̃τος εἰς τȣ̀ς φίλȣς ἤρκεσεν [4]. Ἐπεὶ δὲ Πῶρος ἐρωτηθεὶς ὑπ᾽ αὐτȣ̃ μετὰ τὴν μάχην, Πῶς σοὶ χρήσομαι;

μαι; Βασιλικῶς, εἶπε· καὶ προσερωτηθεὶς, μή τι ἄλλο; Πάντα, εἶπεν, ἐν τῷ Βασιλικῶς ἔνεςι, θαυμάσας καὶ τὴν σύνεσιν αὐτȣ̃ καὶ τὴν ἀνδραγαθίαν, πλείονα χώραν, ἧς [5] πρότερον εἶχε, προσέθηκε [6].

1 πέμπω. 2 δέχομαι. 3 φημὶ. 4 ἀρκέω. 5 statt ἐκείνης, ἣν (als er vorher hatte.) 6 προστίθημι.

59. Cicero.

Μετὰ τὴν ἐν Φαρσάλῳ μάχην Πομπηΐȣ μὲν φυγόντος [1], Νονίȣ δέ τινος ἔτι παρ᾽ αὐτοῖς ἀετȣ̀ς ἑπτὰ [2] φήσαντος [3] εἶναι, καὶ διὰ τȣ̃το θαῤῥεῖν παρακαλȣ̃ντος, Κικέρων, Καλῶς ἂν παρήνεις [4], εἶπεν, εἰ κολοιοῖς ἐπολεμȣ̃μεν. Ἐπεὶ δὲ Καῖσαρ κρατήσας, τὰς Πομπηΐȣ καταβεβλημένας [5] εἰκόνας ἀνέςησε [6] μετὰ τιμῆς, ἔφη περὶ αὐτȣ̃ λέγων ὁ Κικέρων, ὅτι τȣ̃ Πομπηΐȣ Καῖσαρ ἱςὰς ἀνδριάντας [7] τȣ̀ς ἑαυτȣ̃ πήγνυσιν [8].

1 φεύγω. 2 Die römischen Legionen hatten silberne Adler statt der Fahnen. 3 φημί. 4 παραινέω. 5 καταβάλλω. 6 ἀνίςημι. 7 ἀνδριάς. 8 πήγνυμι.

60. Cäsar.

Γάϊος Καῖσαρ ἔτι μειράκιον ὢν, περιέπεσε [1] πειραταῖς, καὶ πρῶτον μὲν αἰτηθεὶς [2] ἀργυρίȣ πλῆθος, κατεγέλασε τῶν λῃςῶν ὡς ἀγνοȣ́ντων ὃν ἔχȣσι, καὶ διπλάσιον ὡμολόγησε [3] δώσειν· ἔπειτα φρȣρȣ́μενος, ὡς συνῆγε [4] τὰ χρήματα, προσέταττεν ἡσυχίαν αὐτῷ παρέχειν κοιμωμένῳ [5] καὶ σιωπᾷν. λόγȣς δὲ καὶ ποιήματα γράφων ἀνεγίνωσκεν αὐτοῖς, καὶ τȣ̀ς μὴ λίαν ἐπαινȣ̃ντας, ἀναισθήτȣς καὶ βαρβάρȣς ἀπεκάλει, καὶ μετὰ γέλωτος ἠπεί-

λει [6] κρεμᾶν αὐτὰς· ὃ καὶ μετ' ὀλίγον [7] ἐποίησεν· τῶν γὰρ λύτρων κομισθέντων [8] ἀπολυθεὶς, καὶ συναγαγὼν [9] ἄνδρας ἐξ Ἀσίας καὶ πλοῖα, συνήρπασε [10] τὰς λῃστὰς καὶ προσήλωσεν [11]. — Τὰς δὲ Ἀλεξάνδρε πράξεις ἀναγινώσκων ἐδάκρυσε, καὶ πρὸς τὰς Φίλες εἶπεν, ὅτι Ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχων ἐνίκησε Δαρεῖον· ἐμοὶ δὲ μέχρι νῦν ὐδὲν πέπρακται. Πολίχνιον δ' αὐτῷ λυπρὸν ἐν ταῖς Ἄλπεσι περιερχομένε, καὶ τῶν Φίλων διαπορέντων, εἰ καὶ ἐνταῦθά τινες στάσεις εἰσὶ καὶ ἅμιλλαι περὶ πρωτείων, ἐπιστὰς [12] καὶ σύννες γενόμενος, Μᾶλλον ἂν, ἔφη, ἐβελόμην πρῶτος ἐνταῦθα εἶναι ἢ δεύτερος ἐν Ῥώμῃ. — Φαρνάκην νικήσας τὸν Ποντικὸν [13] ἐξ ἐφόδε [14], πρὸς τὰς φίλες ἔγραψε [15]· Ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα [16]. Λόγε δὲ παρὰ δεῖπνον ἐμπεσόντος περὶ θανάτε, ποῖος ἄριστος, Ὁ ἀπροσδόκητος, εἶπε.

2 περιπίπτω. 2 αἰτέω. 3 ὁμολογέω. 4 συνάγω. 5 κοιμάομαι. 6 ἀπειλέω. 7 scil. χρόνον. 8 κομίζω. 9 συνάγω. 10 συναρπάζω. 11 προσηλόω. 12 ἐφίστημι. 13 scil. βασιλέα. 14 Beim ersten Angrif. 15 γράφω. 16 Veni, vidi, vici, (der Krieg war in Einem Tage geendigt.)

61. Ehrfurcht gegen das Alter.

Πρεσβύτης ἐν Ὀλυμπίᾳ συντελεμένε τῷ ἀγῶνος προθυμέμενος θεάσασθαι [1], καθέδρας ἠπόρει [2]· πολλὰς δ' ἐπιπορευόμενος τόπες, ὑβρίζετο καὶ ἐσκώπτετο, μηδενὸς αὐτὸν παραδεχομένε. ὡς δὲ κατὰ τὰς Λακεδαιμονίες ἧκεν, ἀνέστησαν [3] πάντες οἱ παῖδες καὶ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν, τῷ τόπε ἐκχωρεντες· Τῶν δὲ Πανελλήνων ἐπισημειωσαμένων [4] κρότῳ τὸ ἦθος καὶ ὑπερεπαινέντων, ὁ πρεσβύτης κινήσας πολιὸν

λιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον[5], καὶ δακρύσας· Οἴμοι τῶν κακῶν[6], φησὶν, ὡς ἅπαντες μὲν οἱ Ἕλληνες ἐπίςανται τὰ καλὰ, χρῶνται[7] δ᾽ αὐτοῖς μόνοι Λακεδαιμόνιοι.

1 θεάομαι. 2 ἀπορέω. (er konnte keinen Sitz finden.) 3 ἀνίςημι. 4 ἐπισημειόω. 5 Homerische Ausdrükke, vom alten Priamus. Il. X, 74. 6 scil. ἕνεκα. Ein Ausruf des Kummers: welch ein Unglük. — 7 χράομαι.

62. Spartischer Muth.

Λεωνίδας λέγοντός τινος· Ἀπὸ τῶν οἰςευμάτων τῶν βαρβάρων[1] ἐδὲ τὸν ἥλιον ἰδεῖν ἐςὶν[2]· Οὐκῦν, ἔφη, χαρίεν, εἰ ὑπὸ σκιὰν αὐτοῖς μαχεσόμεθα[3]. Ἄλλε δὲ εἰπόντος· Πάρεισιν ἐγγὺς ἡμῶν, Οὐκῦν, ἔφη, καὶ ἡμεῖς αὐτῶν ἐγγύς; Πάλιν δὲ τῦ Ξέρξε γράψαντος[4]. Πέμψον[5] τὰ ὅπλα, ἀντέγραψεν, Μολὼν[6] λάβε.

1 nehmlich der Perser. 2 ἐςὶν statt ἔξεςιν. 3 μάχομαι. 4 γράφω. 5 πέμπω. 6 (Komm und hole sie).

63. Der schnelle Mahler.

Ζωγράφος ἄθλιος Ἀπελλῇ δείξας[1] εἰκόνα, Ταύτην, ἔφη, νῦν γέγραφα[2]· ὁ δὲ, καὶ ἣν μὴ λέγῃς, εἶπεν, οἶδα,[3] ὅτι ταχὺ γέγραπται[4]· θαυμάζω δὲ, πῶς ἐχὶ τοιαύτας πλείες γέγραφας.

1 δείκνυμι. 2 γράφω. 3 εἰδέω. 4 γράφω.

VII.
Aus dem Athenäus.

1. Der Fresser.

Μίλων ὁ Κροτωνιάτης ἤσθιε[1] μνᾶς κρεῶν εἴκοσι, καὶ τοσαύτας ἄρτων, οἴνου τε τρεῖς χόας ἔπινεν· ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ ταῦρον ἀναθέμενος[2] τοῖς ὤμοις τετραετῆ, καὶ τοῦτον περιενέγκας[3] τὸ σαδίον, μετὰ ταῦτα δαιτρεύσας, μόνος αὐτὸν κατέφαγεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.

1 ἐσθίω. 2 ἀνατίθημι. 3 περιφέρω.

2. Der Possenreißer und der Affe.

Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης, ἐν συμποσίῳ γελωτοποιῶν εἰσαχθέντων[1], ἀγέλαςος διέμεινε·[2] πιθήκου δ' ἐπεισαχθέντος, γελάσας ἔφη, ὡς οὗτος μὲν φύσει γελοῖός ἐστιν, ὁ δ' ἄνθρωπος ἐπιτηδεύσει[3].

1 εἰσάγω. 2 διαμένω. 3 ἐπιτήδευσις.

VIII.
Gebräuche und Sitten verschiedner Völker.
Aus dem Strabo.

1. Von dem vergötterten Ochsen der Aegyptier.

Ἡ Μέμφις τὸ βασίλειον τῶν Αἰγυπτίων ἔχει ἱερὸν τοῦ Ἄπιδος. Ὁ δὲ βοῦς ὁ Ἄπις ἐν σηκῷ τινι τρέφε-

τρέφεται, θεὸς νομιζόμενος· διάλευκος τὸ μέτωπον καὶ ἄλλα τινὰ μέρη[1] τοῦ σώματος· τὰ δ' ἄλλα μέλας, οἷς σημείοις ἀεὶ κρίνουσι τὸν ἐπιτήδειον εἰς τὴν διαδοχὴν, ἀπογενομένου[2] τοῦ τὴν τιμὴν ἔχοντος. Ἔστι δ' αὐλὴ προκειμένη τοῦ σηκοῦ, ἐν ᾧ καὶ ἄλλος σηκὸς τῆς μητρὸς τοῦ βοός· εἰς ταύτην δὲ τὴν αὐλὴν ἐξαφιᾶσι[3] τὸν Ἄπιν καθ' ὥραν τινὰ, καὶ μάλιστα πρὸς ἐπίδειξιν τοῖς ξένοις· ὁρῶσι μὲν γὰρ καὶ διὰ θυρίδος ἐν τῷ σηκῷ· βούλονται δὲ καὶ ἔξω[4]. ἀποσκιρτήσαντα[5] δ' ἐν αὐτῇ μικρὰ[6], ἀναλαμβάνουσι πάλιν εἰς τὴν οἰκείαν στάσιν.

1 μέρος. 2 ἀπογίγνομαι. 3 ἐξαφίημι. 4 scil. ὁρᾶν. 5 ἀποσκιρτάω. 6 eine Weile.

2. Sitten der Einwohner am Gebirge Kaukasus.

Ἐπιμνηστέον[1] τῶν παραδόξων ἐνίων, ἃ θρυλλοῦσι περὶ τῶν τελέως βαρβάρων, οἷον τῶν περὶ τὸν Καύκασον καὶ τὴν ἄλλην ὀρεινήν[2]. Τοῖς μὲν γὰρ νόμιμον εἶναί φασι, τὸν φύντα θρηνεῖν τὸν δ' αὖ θανόντα χαίροντας ἐκπέμπειν δόμων· ἑτέροις δὲ, μηδένα ἀποκτείνειν τῶν ἐξαμαρτόντων τὰ μέγιστα, ἀλλ' ἐξορίζειν μόνον μετὰ τέκνων, ὑπεναντίως τοῖς Δέρβιξι[3]· καὶ γὰρ ἐπὶ μικροῖς[4] οὗτοι σφάττουσι· σέβονται δὲ γῆν οἱ Δέρβικες· θύουσι δ' οὐδὲν θῆλυ οὐδὲ ἐσθίουσι· τοὺς δ' ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονότας σφάττουσι· ἀναλίσκουσι δὲ τὰς σάρκας οἱ ἄγχιστα[5] γένους· τὰς δὲ γραίας ἀπάγχουσιν, εἶτα θάπτουσι· τοὺς δὲ ἐντὸς[6] ἑβδομήκοντα ἐτῶν ἀποθανόντας[7] οὐκ ἐσθίουσιν, ἀλλὰ θάπτουσι· Σίγυννοι δὲ τ' ἄλλα μὲν περσίζουσιν, ἱππαρίοις δὲ χρῶνται[8] μικροῖς δασέσιν[9], ἅπερ ἱππότην μὲν ὀχεῖν οὐ δύνανται· τεθρίππα δὲ ζευγνύουσιν, ἡνιοχοῦσι δὲ γυναῖκες; ἐκ παίδων[10] ἠσκημέ-

κημέναι[11]. ἡ δ᾽ ἄριστα ἡνιοχοῦσα συνοικεῖ, ᾧ βούλεται[12]· τινὰς δ᾽ ἐπιτηδεύειν φασὶν, ὅπως ὡς μακροκεφαλώτατοι φαίνονται[13], καὶ προπεπτωκότες[14] τοῖς μετώποις. Ταπυρίων δ᾽ ἐστὶ[15], καὶ τὸ τοὺς μὲν ἄνδρας μελανειμονεῖν, καὶ μακροκομεῖν· τὰς δὲ γυναῖκας λευχειμονεῖν, καὶ βραχυκομεῖν· οἰκοῦσι δὲ μεταξὺ Δερβίκων, καὶ Ὑρκανῶν· καὶ ὁ ἀνδρειότατος κριθεὶς[16] γαμεῖ, ἣν βούλεται. Κάσπιοι δὲ τοὺς ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη λιμοκτονήσαντες[17], εἰς τὴν ἐρημίαν ἐκτιθέασιν[18]· ἄποθεν δὲ σκοπεύοντες, ἐὰν μὲν ὑπ᾽ ὀρνίθων[19] κατασπωμένους[20] ἀπὸ τῆς κλίνης ἴδωσιν, εὐδαιμονίζουσι· ἐὰν δ᾽ ὑπὸ θηρίων ἢ κυνῶν, ἧττον[21]· ἐὰν δ᾽ ὑπὸ μηδενὸς[22] κακοδαιμονίζουσι.

1 ἐπιμνάομαι. 2 scil. γῆν. 3 Die Derbiker, ein barbarisches Volk in Asien. 4 wegen geringer Ursachen. 5 von ἄγχι — die nächsten Verwandten. 6 vor dem 70sten Jahr. 7 ἀποθνήσκω. 8 χράομαι. 9 δασὺς. 10 von Jugend auf. 11 ἀσκέω. 12 verheirathet sich, mit wem sie will. 13 φαίνω. 14 προπίπτω, mit hervorragenden Stirnen. 15 scil. νόμος oder ἔθος. 16 κρίνω. 17 λιμοκτονέω. 18 ἐκτίθημι. 19 ὄρνις. 20 κατασπάω. 21 scil. εὐδαιμονίζουσι. 22 scil. κατασπωμένους ἴδωσι.

3. Sitten der Massageten.

Μασσαγέται ἐδήλωσαν[1] τὴν σφετέραν ἀρετὴν ἐν τῷ πρὸς Κῦρον πολέμῳ[2]· περὶ ὧν θρυλλοῦσι πολλοί· ὅτι κατοικοῦσιν οἱ μὲν ὄρη[3], τινὲς δ᾽ αὐτῶν πεδία· οἱ δὲ ἕλη[4], ἃ ποιοῦσιν οἱ ποταμοί· οἱ δὲ τὰς ἐν τοῖς ἕλεσι νήσους· θεὸν δὲ ἥλιον μόνον ἡγοῦνται[5]· τούτῳ δὲ ἱπποθυτοῦσι. θάνατος δὲ νομίζεται παρ᾽ αὐτοῖς ἄριστος, ὅταν γηράσαντες[6] κατακοπῶσι[7]

μετὰ

μετὰ τῶν προβατείων κρεῶν, καὶ ἀναμὶξ βρωθῶσι [8]. τοὺς δὲ νόσῳ θανόντας ῥίπτουσιν ὡς ἀσεβεῖς, καὶ ἀξίους ὑπὸ θηρίων βεβρῶσθαι [9]· ἀγαθοὶ δὲ ἱππόται, καὶ πεζοί [10]. τόξοις δὲ χρῶνται [11], καὶ μαχαίραις, καὶ θώραξι, καὶ σαγάρεσι χαλκαῖς· ζῶναι δὲ αὐτοῖς εἰσι χρυσαῖ καὶ διαδήματα ἐν ταῖς μάχαις· οἵ τε ἵπποι χρυσοχάλινοι, μασχαλιστῆρες δὲ χρυσοῖ. ἄργυρος δ' οὐ γίνεται παρ' αὐτοῖς, σίδηρος δ' ὀλίγος· χαλκὸς δέ, καὶ χρυσὸς ἄφθονος. Οἱ μὲν οὖν ἐν ταῖς νήσοις οὐκ ἔχοντες σπόριμα, ῥιζοφαγοῦσι, καὶ ἀγρίοις χρῶνται καρποῖς· ἀμπέχονται δὲ τοὺς τῶν δένδρων φλοιούς. οὐδὲ γὰρ βοσκήματα ἔχουσι· πίνουσι δὲ τὸν ἐκ τῶν δένδρων καρπὸν ἐκθλίβοντες. Οἱ δ' ἐν τοῖς ἕλεσιν [12] ἰχθυοφαγοῦσιν· ἀμπέχονται δὲ τὰ τῶν φωκῶν δέρματα τῶν ἐκ θαλάττης ἀνατρεχουσῶν. Οἱ δ' ὄρειοι τοῖς ἀγρίοις τρέφονται καὶ αὐτοὶ καρποῖς· ἔχουσι δὲ καὶ πρόβατα ὀλίγα, ὥστ' οὐδὲ κατακόπτουσι, φειδόμενοι [13] τῶν ἐρίων χάριν καὶ τοῦ γάλακτος [14]· τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυσεξίτηλον ἔχουσι τὸ ἄνθος. Οἱ δὲ πεδινοί, καίπερ ἔχοντες χώραν, οὐ γεωργοῦσιν· ἀλλ' ἀπὸ προβάτων καὶ ἰχθύων ζῶσι [15] Νομαδικῶς, καὶ Σκυθικῶς.

1 δηλόω. 2 denn Kyrus kam in dem Kriege gegen diese Nation und ihre Königin Tomyris um. 3 ὄρος. 4 ἕλος. 5 ἡγέομαι. 6 γηράσκω. 7 κατακόπτω. 8 βρώσκω. 9 ebenfalls von βρώσκω. 10 scil. εἰσί. 11 χράομαι. 12 scil. οἰκοῦντες. 13 scil. αὐτῶν (τῶν προβάτων) 14 γάλα. 15 ζάω.

4. Sitten der Perser.

Οἱ Πέρσαι ἀγάλματα μὲν καὶ βωμοὺς οὐχ ἱδρύονται· θύουσι δὲ ἐν ὑψηλῷ τόπῳ. Τιμῶσι δὲ Ἥλιον,

λιον, καὶ Σελήνην, καὶ πῦρ καὶ γῆν καὶ ἀνέμους καὶ ὕδωρ. Εἰς ποταμὸν οὔτ᾽ οὐροῦσιν, οὔτε νίπτονται Πέρσαι, οὐδὲ λούονται, οὐδὲ νεκρὸν ἐμβάλλουσιν, οὐδ᾽ ἄλλα τῶν δοκούντων εἶναι μυσαρά· ὅτῳ[1] δ᾽ ἂν θύσωσι θεῷ, πρῶτον τῷ πυρὶ εὔχονται. Βασιλεύονται δ᾽ ὑπὸ τῶν ἀπὸ γένους[2]· ὁ δ᾽ ἀπειθῶν[3], ἀποτμηθεὶς[4] κεφαλὴν καὶ βραχίονα ῥίπτεται. Γαμοῦσι δὲ πολλάς· τιθέασι[5] δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἆθλα πολυτεκνίας κατ᾽ ἔτος[7]· τὰ δὲ τρεφόμενα μέχρι τῶν τεττάρων ἐτῶν, οὐκ ἄγεται τοῖς γονεῦσιν εἰς ὄψιν. Ἀπὸ δὲ πέντε ἐτῶν ἕως τετάρτου καὶ εἴκοσι παιδεύονται τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν, καὶ ἱππάζεσθαι, καὶ ἀληθεύειν, διδασκάλοις τε λόγων τοῖς σωφρονεστάτοις χρῶνται[7]. Συνάγουσι[8] δ᾽ εἰς ἕνα τόπον ψόφῳ χαλκοῦ πρὸ ὄρθρου, διεγείροντες ἐπὶ ἐξοπλισίαν, ἢ θήραν· τάξαντες[9] δ᾽ ἀνὰ πεντήκοντα[10], ἡγεμόνα τῶν βασιλέως τινὰ παίδων αὐτοῖς ἢ Σατράπου, τρέχοντι[11] κελεύουσιν ἕπεσθαι, χωρίον ἀφορίσαντες τριάκοντα ἢ τετταράκοντα σταδίων. Ἀπαιτοῦσι δὲ καὶ λόγον ἑκάστου μαθήματος, ἅμα καὶ μεγαλοφωνίαν, καὶ πνεῦμα, καὶ πλευρὰν ἀσκοῦντες, καὶ πρὸς καῦμα δὲ, καὶ πρὸς ψῦχος, καὶ ὄμβρον, καὶ χειμάῤῥου διαβάσεις, ὥστ᾽ ἄβροχα φυλάττειν καὶ ὅπλα καὶ ἐσθῆτα· καὶ ποιμαίνειν δὲ, καὶ ἀγραυλεῖν, καὶ καρποῖς ἀγρίοις χρῆσθαι[12], δρυοβαλάνοις, ἀχράδι[13]. Ἡ δὲ καθ᾽ ἡμέραν δίαιτα[14] ἄρτος μετὰ τὸ γυμνάσιον, καὶ μάζα, καὶ κάρδαμον, καὶ ἁλῶν χόνδρος, καὶ κρέα ὀπτὰ, ἢ ἑφθὰ ἐξ ὕδατος· ποτὸν δ᾽ ὕδωρ. Θηρεύουσι δὲ, σαύνια ἀφ᾽ ἵππων βάλλοντες, καὶ σφενδονοῦντες. Δείλης[15] δὲ φυτουργεῖν, καὶ ῥιζοτομεῖν ἀσκοῦσι, καὶ ὁπλοποιεῖν, καὶ λίνα καὶ ἄρκυς φιλοτεχνεῖν· οὐχ ἅπτονται δὲ τῶν θηρευμάτων οἱ παῖδες, ἀλλὰ κομίζειν

μίζειν οἴκαδε ἔθος[16]. Τίθεται δ᾽ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἆθλα δρόμου, καὶ τῶν ἐν τοῖς πεντάθλοις. — Ἐν οἴνῳ τὰ μέγιστα βουλεύονται, καὶ βεβαιότερα τῶν ἐν νήψει τίθενται[17]. Τῶν κατὰ τὰς ὁδοὺς συναντώντων[18], τοὺς μὲν γνωρίμους καὶ ἰσοτίμους φιλοῦσι προσιόντας, τοῖς δὲ ταπεινοτέροις παραβάλλουσι τὴν γνάθον, καὶ δέχονται ταύτῃ τὸ φίλημα· οἱ δ᾽ ἔτι ταπεινότεροι προσκυνοῦσι μόνον. Θάπτουσι δὲ, κηρῷ περιπλάσσοντες τὰ σώματα· τοὺς δὲ Μάγους οὐ θάπτουσιν, ἀλλ᾽ οἰωνοβρότους ἐῶσι[19].

1 attisch statt ᾧτινι. was für einen Gott auch u. s. w. 2 der Sinn ist: die Königswürde ist erblich. 3 scil. τῷ βασιλεῖ. 4 ἀποτέμνω. 5 τίθημι. 6 jährlich. 7 χράομαι. 8 scil. τοὺς νέους. 9 τάσσω. 10 jedesmal über funfzig setzen sie einen Anführer. 11 τούτῳ τῷ ἡγεμόνι. 12 χράομαι. 13 ἀχρεὰς. 14 ihre tägliche Nahrung. 15 am Abend. Die Bestimmungen der Zeit werden häufig mit dem bloßen Genitiv ausgedrückt. Man muß die Präposition διὰ oder ἐκ hinzudenken. 16 scil. ἐστί. 17 sie halten diese Entschlüsse für fester als die, welche sie nüchtern gefaßt haben. 18 συναντάω. 19 ἐάω.

5. Assyrer.

Τὰ ἔθη παρὰ τοῖς Ἀσσυρίοις τἄλλα μὲν ἔοικε[1] τοῖς Περσικοῖς· ἴδιον δὲ, τὸ καθεστάναι[2] τρεῖς ἄνδρας σώφρονας ἑκάστης ἄρχοντας φυλῆς, οἳ τὰς ἐπιγάμους κόρας προσάγοντες εἰς τὸ πλῆθος, ἀποκηρύττουσι τοῖς νυμφίοις ἀεὶ τὰς ἐντιμωτέρας πρώτας· οὕτω μὲν αἱ συζυγίαι τελοῦνται. — Τοὺς δ᾽ ἀῤῥώστους εἰς τὰς τριόδους ἐκτιθέντες[3], πυνθάνονται τῶν παριόντων, εἴ τίς τι ἔχοι λέγειν τοῦ πάθους ἄκος· οὐδείς τέ ἐστιν οὕτω κακὸς τῶν παριόντων, ὃς οὐκ ἐντυχὼν[4], εἴ τι φρονεῖ σωτήριον, ὑποτίθεται. — Ἐσθὴς δ᾽ αὐ-

τοῖς

τοῖς ἐςὶ χιτὼν λινῦς ποδήρης, καὶ ἐπενδύτης ἐρεῦς, ἱμάτιον λευκὸν· φορῦσι δὲ καὶ σφραγῖδα, καὶ σκῆπτρον ϐ λιτὸν, ἀλλ' ἐπίσημον, ἔχον ἐπάνω μῆλον ἢ ῥόδον ἢ κρῖνον ἤ τι τοιϐτον· ἀλείφονται δ' ἐκ τῦ σησάμϐ. θρηνῦσι δὲ τῦς ἀποθανόντας, ὡς οἱ Αἰγύπτιοι καὶ πολλοὶ τῶν ἄλλων. θάπτϐσι δ' ἐν μέλιτι, κηρῷ περιπλάσαντες [5].

1 εἴκω. Weil ἔθη der Plural eines Neutrums ist, so steht das Verbum im Singular. 2 καθίςημι. 3 ἐκτίθημι. 4 ἐντυγχάνω. 5 περιπλάσσω.

IX.

Völkersitten aus dem Stobäus.

1. Die Taurer.

Ταῦροι, Σκυθικὸν ἔθνος, τοῖς βασιλεῦσι τὰς εὐνϐςάτϐς [1] τῶν φίλων συγκαταθάπτϐσιν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποθανόντος φίλϐ, ἢ μέρος, ἢ τὸ ὅλον ἀποτέμνει ὠτίον, πρὸς τὴν ἀξίαν τῦ τελευτήσαντος [2].

1 εὐνάς. 2 τελευτάω.

2. Inder.

Ἰνδοὶ συγκατακαίϐσιν [1], ὅταν τελευτήσωσι, τῶν γυναικῶν τὴν προσφιλεςάτην· αὐτῶν δὲ ἐκείνων ἀγὼν μέγιςος γίνεται, σπϐδαζόντων νικῆσαι [2] ἑκάςην τῶν φίλων [3].

1 lassen mit sich verbrennen. 2 νικάω. 2 die Freunde von jeder geben sich Mühe, daß sie den Sieg erlange, und die Ehre habe, mit verbrannt zu werden.

3. Be:

3. Begräbnis der Perser und Aegyptier.

Πέρσαι καὶ Αἰγύπτιοι ὀυχ ὅσιον ἡγοῦνται[1] τοὺς νεκροὺς καίειν. Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσιν εἶναι τὸ πῦρ. διὸ οὐ δίκαιον εἶναι λέγουσι θεῷ νέμειν νεκρὸν ἀνθρώπου. Αἰγυπτίοις δὲ νενόμισται[2] τὸ πῦρ θηρίον εἶναι ἔμψυχον· πάντα δὲ αὐτὸ κατεσθίειν, ἅ ' ν περ λάβῃ, πλησθὲν[3] δὲ αὐτὸ τῆς βορῆς, συναποθνήσκειν τῷ κατεσθιομένῳ[4]. οὔκουν θηρίῳ οὐδαμῶς σφιν νόμος ἐστὶ τὸν νέκυν διδόναι· καὶ διὰ ταῦτα ταριχεύουσιν, ἵνα μὴ κείμενος ὑπὸ εὐλῶν καταβρωθῇ[5].

1 ἡγέομαι. 2 νομίζω. 3 πλήθω. 4 scil. νενόμισται. aus dem vorhergehenden. 5 καταβρώσκω.

4. Aethiopier.

Αἰθίοπες τὰς ἀδελφὰς μάλιστα τιμῶσι[1], καὶ τὰς διαδοχὰς μάλιστα καταλείπουσιν οἱ βασιλεῖς οὐ τοῖς ἑαυτῶν, ἀλλὰ τοῖς τῶν ἀδελφῶν υἱοῖς· ὅταν δ ' ὁ διαδεξάμενος[2] μὴ ᾖ, τὸν κάλλιστον ἐκ πάντων καὶ μαχιμώτατον αἱροῦνται βασιλέα. ἀσκοῦσι δὲ εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην. ἄθυροι δ' αὐτῶν αἱ οἰκίαι[3], καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς κειμένων πολλῶν, οὐδὲ εἷς κλέπτει,

1 τιμάω. 2 διαδέχομαι. 3 scil. εἰσί.

5. Galaktophagen.

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικὸν ἔθνος, ἄοικοί εἰσιν, ὥσπερ καὶ οἱ πλεῖστοι Σκυθῶν. Τροφὴν ἔχουσι γάλα μόνον ἵππειον, ἐξ οὗ τυροποιοῦντες ἐσθίουσι καὶ πίνουσι. καὶ εἰσὶ διὰ τοῦτο δυσμαχώτατοι, σὺν αὐτοῖς πάντη τὴν τροφὴν ἔχοντες. Εἰσὶ δὲ καὶ δικαιότατοι. Παρὰ

τούτοις οὐδὲ εἷς οὔτε φθονῶν, οὔτε μισῶν, οὔτε φοβούμενος ἰσορήθη [1], διὰ τὴν τοῦ βίου κοινότητα καὶ δικαιοσύνην· μάχιμοι δ' οὐχ ἧττον αὐτῶν αἱ γυναῖκες, ἢ οἱ ἄνδρες, καὶ συμπολεμοῦσιν αὐτοῖς, ὅταν δέῃ [2].

1 ἱστορήθη soviel als λέγεται, von ἱστορέω. 2 δεῖ.

6. Celten.

Κελτοὶ σιδηροφοροῦντες τὰ κατὰ πόλιν πάντα πράττουσι. Μείζω [1] δ' ἐστὶν ἐπιτίμια κατὰ τοῦ ξένον ἀνελόντος [2] ἢ πολίτην. ὑπὲρ τοῦ μὲν γὰρ θάνατος ἡ ζημία· ὑπὲρ δὲ τοῦ πολίτου, φυγή. Τὰς δὲ θύρας τῶν οἰκιῶν οὐδέποτε κλείουσι.

1 μείζω zusammengezogen statt μείζονα. 2 ἀναιρέω.

7. Sauromaten.

Σαυρομάται ταῖς γυναιξὶ πάντα * πείθονται ὡς δεσποίναις· παρθένον δὲ οὐ πρότερον συνοικίζουσι πρὸς γάμον, πρὶν ἂν πολέμιον ἄνδρα κτείνῃ.

* (κατὰ) πάντα in allen Stükken.

8. Phrygier.

Φρύγες ὅρκοις οὐ χρῶνται [1], οὔτ' ὀμνύντες, οὔτε ἄλλους ἐξορκοῦντες, Ἐὰν δέ τις παρ' αὐτοῖς γεωργικὸν βοῦν ἀποκτείνῃ, ἢ σκεῦος τὸ περὶ γεωργίαν κλέψῃ [2], θανάτῳ ζημιοῦσι [3].

1 χράομαι. 2 κλέπτω. 3 ζημιόω.

9. Lykier.

Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι [1], καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τάς τε κληρονομίας

μίας ταῖς θυγατράσι [2] λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. ὃς δ᾽ ἂν ἐλεύθερος ἁλῷ [3] κλέπτων, δοῦλος γίνεται.

1 τιμάω. 2 θυγάτηρ. 3 ἁλίσκω.

10. Perser.

Πέρσαις νόμος ἦν, ὁπότε βασιλεὺς ἀποθάνοι [1], ἀνομίαν εἶναι πέντε ἡμερῶν, ἵν᾽ αἴσθοιντο [2], ὅσου ἄξιός ἐστιν βασιλεὺς καὶ ὁ νόμος.

1 ἀποθνήσκω. 2 αἰσθάνομαι.

11. Iberier.

Ἰβήρων αἱ γυναῖκες κατ᾽ ἔτος ὅ, τι ἂν ἐξυφάνωσιν [1] ἐν κοινῷ δεικνύουσιν· ἄνδρες δὲ χειροτονητοὶ κρίναντες [2], τὴν πλεῖστα ἐργασαμένην [3] προτιμῶσιν. ἔχουσι δὲ καὶ μέτρον τι ζώνης, ἣ τὴν γαστέρα περιλαβεῖν ἂν μὴ δυνηθῶσιν [4], αἰσχρὸν ἡγοῦνται [5].

1 ἐξυφαίνω. 2 κρίνω. 3 ἐργάζομαι. 4 δύναμαι. 5 ἡγέομαι.

X.

Vergleichung der Sitten mehrerer Völker.

Aus dem Sextus Empirikus.

1.

Τὸ ἐστίχθαι [1] παρ᾽ ἡμῖν [2] μὲν αἰσχρὸν καὶ ἄτιμον εἶναι δοκεῖ· πολλοὶ δὲ Αἰγυπτίων καὶ Σαρματῶν

ςίζȣσι τὰ γεννώμενα[3]. τό, τε ἐλλόβια ἔχειν τȣ̀ς ἄῤῥενας, παρ' ἡμῖν μὲν αἰσχρόν ἐςι, παρ' ἐνίοις δὲ τῶν βαρβάρων, (ὥσπερ καὶ Σύροις) εὐγενείας ἐςὶ σύνθημα· τινὲς δὲ καὶ τὰς ῥῖνας τῶν παίδων τιτρώσκοντες, κρίκȣς ἀπ' αὐτῶν ἀργυρέȣς ἢ χρυσȣ̃ς ἀπαρτῶσιν[4], ὃ παρ' ἡμῖν ȣ̓κ ἂν ποιήσειέ[5] τις· ὥσπερ ȣ̓́τε ἀνθοβαφῆ καὶ ποδήρη τις ἄῤῥην ἐνταῦθα[6] ἀμφιέσαιτο[7] ἐσθῆτα· καίτοι παρὰ Πέρσαις εὐπρεπεςάτȣ, τȣ̃ παρ' ἡμῖν αἰσχρȣ̃ τȣ́τȣ, δοκȣ̃ντος εἶναι.

1 ςίζω. 2 in meinem Vaterlande. Nur ist das Vaterland dieses Schriftstellers, der im 4ten Jahrhundert nach Christi Geburt lebte, nicht mit Gewisheit bekannt. 3 ihre Kinder, von γεννάω. 4 ἀπαρτάω. 5 ποιέω. 6 hier zu Lande. 7 ἀμφιέννυμι.

2. Ἄθεσμόν ἐςι παρ' ἡμῖν, μητέρα ἢ ἀδελφὴν ἰδίαν γαμεῖν. Πέρσαι δὲ, καὶ μάλιςα αὐτῶν οἱ σοφίαν ἀσκεῖν δοκȣ̃ντες, οἱ Μάγοι, γαμȣ̃σι τὰς μητέρας· καὶ οἱ Αἰγύπτιοι τὰς ἀδελφὰς ἄγονται πρὸς γάμον. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνθρωπείων γεύσασθαι[1] σαρκῶν, παρ' ἡμῖν μὲν ἄθεσμον, παρ' ὅλοις δὲ βαρβάροις ἔθνεσιν[2] ἀδιάφορόν ἐςι. Τό, τε ἀνθρωπείῳ μιαίνειν αἵματι βωμὸν Θεȣ̃, παρ' ἡμῖν μὲν τοῖς πολλοῖς ἄθεσμον· Λάκωνες δὲ ἐπὶ τȣ̃ βωμȣ̃ τῆς Ἀρτέμιδος μαςίζονται πικρῶς, ὑπὲρ[3] τȣ̃ πολλὴν αἵματος ἐπὶ τȣ̃ βωμȣ̃ τῆς Θεȣ̃ γενέσθαι ῥύσιν. ἀλλὰ καὶ τῷ Κρόνῳ θύȣσιν ἄνθρωπόν τινες, καθάπερ καὶ Σκύθαι τῇ Ἀρτέμιδι τȣ̀ς ξένȣς· ἡμεῖς δὲ χραίνεσθαι τὰ ἱερὰ δοκȣ̃μεν ἀνθρώπȣ φόνῳ.

1 γεύομαι. 2 ἔθνος. 3 so daß — viel Blut auf den Altar sprützt.

3. Τὰς πατέρας ὑπὸ τῶν παίδων ἐπιμελείας ἀξιεῖσθαι[1] κελεύει παρ' ἡμῖν νόμος· οἱ Σκύθαι δὲ ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἔτη γενομένες αὐτὰς ἀποσφάττεσι. Καὶ ὁ Σόλων Ἀθηναίοις τὸν νόμον ἔθετο[2], καθ' ὃν φονεύειν ἑκάστῳ τὸν ἑαυτᾶ παῖδα ἐπέτρεψε[3]· παρ' ἡμῖν δὲ τὸ τὰς παῖδας φονεύειν, ἀπαγορεύεσιν οἱ νόμοι· οἵτε Ῥωμαίων νομοθέται, τὰς παῖδας ὑποχειρίες καὶ δέλες τῶν πατέρων κελεύεσιν εἶναι· καὶ τῆς ἐσίας τῶν παίδων μὴ κυριεύειν τὰς παῖδας, ἀλλὰ τὰς πατέρας, ἕως ἂν ἐλευθερίας οἱ παῖδες τύχωσι[4], κατὰ[5] τὰς ἀργυρωνήτες· παρ' ἑτέροις δὲ ὡς τυραννικὸν τᾶτο ἐκβέβληται[6].

1 ἀξιόω. 2 τίθημι. 3 ἐπιτρέπω. 4 τυγχάνω. 5 eben so wie die Sklaven. 6 ἐκβάλλω.

4. Νόμος ἐςὶ τὰς ἀνδροφόνες κολάζεσθαι· οἱ μονομάχοι δὲ φονεύοντες, πολλάκις καὶ τιμῆς τυγχάνεσιν· ἀλλὰ καὶ τὸ τύπτειν ἐλευθέρες οἱ νόμοι κωλύεσιν· οἱ ἀθληταὶ δὲ τύπτοντες ἐλευθέρες ἄνδρας, πολλάκις καὶ ἀναιρᾶντες, τιμῶν καὶ ςεφάνων ἀξιᾶνται[1]. νόμος τε παρ' ἡμῖν κελεύει, μιᾷ[2] συνοικεῖν ἕκασον. Θρακῶν δὲ καὶ Γαιτέλων, (Λιβύων δὲ ἔθνος τᾶτο) πολλαῖς ἕκασος συνοικεῖ.

1 ἀξιόω. 2 scil. γυναικί.

5. Τὸ λῃςεύειν, παρ' ἡμῖν μὲν παράνομον καὶ ἄδικόν ἐςι, παρὰ δὲ πολλοῖς τῶν βαρβάρων ἐκ ἄτοπον. Φασὶ δὲ, ὅτι καὶ εὐκλεὲς τᾶτο οἱ Κίλικες ἐνόμιζον εἶναι· ὡς καὶ τὰς ἐν λῃςείᾳ τελευτήσαντας[1] τιμῆς ἀξίες εἶναι δοκεῖν. Φασὶ[2] δέ τινες, ὅτι καὶ οἱ Λάκωνες τὰς κλέψαντας[3] ἐκόλαζον, ἐ διὰ τὸ κεκλοφέναι[4], ἀλλὰ διὰ τὸ πεφωρᾶσθαι[5].

 1 τελευ-

1 τελευτάω. 2 φημί. 3 κλέπτω. 4 ebenfalls von κλέπτω. 5 φωράω.

6. Αἱ Ἀμάζονες ἐχώλευον τὰ ἄῤῥενα τῶν περὶ αὐτὰς γεννωμένων [1], ὑπὲρ [2] τοῦ μηδὲν ἀνδρεῖον αὐτὰ ποιῆσαι [3] δύνασθαι· περὶ πόλεμον δὲ ἔχον [4] αὗται, τοῦ ἐναντίου παρ' ἡμῖν καλῶς ἔχειν νενομισμένου [5].

1 γεννάω. 2 so daß sie keinen Beweis der Tapferkeit geben, d. i. nicht zu Felde ziehen können. 3 ποιέω. 4 ἔχω. Sie beschäftigen sich. 5 νομίζω. (da das Gegentheil bei uns für anständig gehalten wird.)

7. Παραπλήσιά ἐστι [1] λέγειν καὶ περὶ τῆς εἰς τοὺς κατοιχομένους ὁσιότητος· οἱ μὲν γὰρ ὁλοκλήρως περιστείλαντες [2] τοὺς ἀποθανόντας [3], γῇ καλύπτουσιν, ἀσεβὲς εἶναι νομίζοντες ἡλίῳ δεικνύειν αὐτούς. Αἰγύπτιοι δὲ τὰ ἔντερα ἐξελόντες [4], ταριχεύουσιν αὐτούς, καὶ σὺν ἑαυτοῖς ὑπὲρ γῆς ἔχουσιν. Αἰθιόπων δὲ οἱ Ἰχθυοφάγοι [5], εἰς τὰς λίμνας ἐμβάλλουσιν αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἰχθύων βρωθησομένους [6]· Ὑρκανοὶ δὲ κυσὶν [7] αὐτοὺς ἐκτίθενται [8]· Ἰνδῶν δὲ ἔνιοι γυψί [9]. Τρωγλωδύτας δέ φασιν ἐπί τινα γεώλοφον ἄγειν τὸν ἀποθανόντα [10]· εἶτα δεσμεύσαντας [11] αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν πρὸς τοὺς πόδας, λίθοις βάλλειν μετὰ γέλωτος· εἶθ' ὅταν χώσωσιν [12] αὐτὸν τοῖς βαλλομένοις [13], ἀπαλλάσσεσθαι [14]· τινὲς δὲ βάρβαροι τοὺς μὲν ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότας [15] θύσαντες [16] ἐσθίουσι· τοὺς δὲ ἐν νεότητι ἀποθανόντας γῇ κρύπτουσιν· ἔνιοι δὲ καίουσι τοὺς τετελευτηκότας [17]· ὧν οἱ μὲν ἀναλαβόντες αὐτῶν τὰ ὀστέα κηδεύουσιν· οἱ δὲ ἀφροντίστως καταλείπουσιν ἐῤῥιμμένα [18]. Πέρσας δέ φασιν ἀνασκολοπίζειν τοὺς

ἀπο-

ἀποθανόντας, καὶ νίτρῳ ταριχεύειν, εἶθ᾽ ὄτω τελαμῶσι [19] συνειλεῖν.

1 man kann. 2 περιστέλλω. 3 ἀποθνήσκω. 4 ἐξαιρέω. 5 der Stamm unter den Aethiopiern, der den Namen der Ichthyophagen (Fischfresser) von seiner gewöhnlichen Nahrung führt. 6 βρώσκω. 7 κύων. 8 ἐκτίθημι. 9 γύψ. 10 ἀποθνήσκω. 11 δεσμεύω. 12 χόω. 13 scil. λίθοις. 14 hängt noch ab von dem obigen φασί. 15 γίνομαι. 16 θύω. 17 τελευτάω. 18 ῥίπτω. 19 τελαμών.

XI.

Vom Thierdienst der Aegypter.

Aus dem Diodor von Sicilien.

1.

Περὶ τῶν ἀφιερωμένων ζώων κατὰ Αἴγυπτον εἰκότως φαίνεται πολλοῖς παράδοξον τὸ γινόμενον, καὶ ζητήσεως ἄξιον. σέβονται γὰρ ἔνια τῶν ζώων Αἰγύπτιοι καθ᾽ ὑπερβολὴν [1], ὀ ζῶντα [2] μόνον, ἀλλὰ καὶ τελευτήσαντα· οἷον τὰς τε αἰλούρους, καὶ τοὺς ἰχνεύμονας καὶ κύνας· ἔτι δὲ ἱέρακας, καὶ τὰς καλουμένας παρ᾽ αὐτοῖς ἴβεις· πρὸς δὲ τούτοις τοὺς τε λύκους, καὶ τοὺς κροκοδείλους, καὶ ἕτερα τοιαῦτα πλείω [3].

1 übermäßig. 2 ζάω. 3 zusammengezogen statt πλείονα.

2. Ἑκάστῳ γένει τῶν σεβασμοῦ τυγχανόντων ζώων ἀφιέρωται χώρα, πρόσοδον φέρουσα ἀρκοῦσαν εἰς ἐπιμέ-

ἐπιμέλειαν καὶ τροφὴν αὐτῶν. ὅταν δ' ἀποθάνῃ[1] τι τῶν εἰρημένων[2], σινδόνι κατακαλύψαντες[3], καὶ μετ' οἰμωγῆς τὰ στήθη καταπληξάμενοι[4], φέρουσιν εἰς τὰς ταριχείας· ἔπειτα θεραπευθέντων[5] αὐτῶν κεδρίᾳ καὶ τοῖς δυναμένοις εὐωδίαν παρέχεσθαι καὶ πολυχρόνιον τοῦ σώματος τήρησιν, θάπτουσιν ἐν ἱεραῖς θήκαις.

1 ἀποθνήσκω. 2 scil. ζώων, von dem veralteten ἐρέω. 3 κατακαλύπτω. 4 καταπλήσσω. 5 θεραπεύω.

3. Ὃς δ' ἂν τούτων τι τῶν ζώων ἑκὼν διαφθείρῃ, θανάτῳ περιπίπτει· πλὴν ἐὰν αἴλουρον ἢ τὴν ἶβιν ἀποκτείνῃ· ταῦτα δὲ ἐάν τε ἄκων ἀποκτείνῃ, πάντως θανάτῳ περιπίπτει, τῶν ὄχλων συντρεχόντων καὶ τὸν πράξαντα[1] δεινότατα διατιθέντων[2], ἄνευ κρίσεως· διὰ δὲ τὸν ἐπὶ τούτοις φόβον, οἱ θεασάμενοι[3] τεθνηκός[4] τι τῶν ζώων τούτων, ἀποστάντες[5] μακρὰν βοῶσιν[6], ὀδυρόμενοί τε καὶ μαρτυρόμενοι κατειλῆφθαι[7] τὸ τετελευτηκός.[8] οὕτω δ' ἐν ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς ἐντέτηκεν[9] ἡ πρὸς τὰ ζῶα ταῦτα δεισιδαιμονία, καὶ τοῖς πάθεσιν ἀμεταθέτως ἕκαστος διάκειται[10] πρὸς τὴν τούτων[12] τιμήν, ὥστε, καὶ καθ' ὃν χρόνον Πτολεμαῖος μὲν ὁ βασιλεὺς ὑπὸ Ῥωμαίων οὔπω προσηγορεύετο φίλος, οἱ δ' ὄχλοι πᾶσαν εἰσεφέροντο σπουδὴν ἐκθεραπεύοντες τοὺς παρεπιδημοῦντας τῶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ σπεύδοντες μηδεμίαν ἀφορμὴν ἐγκλήματος ἢ πολέμου δοῦναι[12], διὰ τὸν φόβον, ἀποκτείναντος Ῥωμαίου τινὸς αἴλουρον, καὶ τοῦ πλήθους συνδραμόντος[13] ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ πράξαντος, οὔτε οἱ πεμφθέντες[14] ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἄρχοντες ἐπὶ τὴν παραίτησιν, οὔτε ὁ κοινὸς ἀπὸ τῆς Ῥώμης φόβος ἴσχυ-

σεν

σεν[15] ἐξελέσθαι[16] τῆς τιμωρίας τὸν ἄνθρωπον, καίπερ ἀκουσίως τοῦτο πεπραχότα[17].

1 πράσσω. 2 διατίθημι. 3 θεάομαι. 4 θνήσκω. 5 ἀφίστημι. 6 βοάω. 7 καταλαμβάνω. (sie bezeugen, das Thier nicht selbst getödtet, sondern todt gefunden zu haben.) 8 τελευτάω. 9 ἐντήκω. 10 διάκειμαι. (jeder hat eine so hartnäkige leidenschaftliche Neigung zu dieser Verehrung.) 11 scil. ζώων. 12 δίδωμι. 13 συντρέχω. 14 πέμπω. 15 ἰσχύω. 16 ἐξαιρέω. 17 πράσσω.

4. Ἀπίστων φαινομένων πολλοῖς τῶν εἰρημένων καὶ μύθοις παραπλησίων, πολλῷ παραδοξότερα φανήσεται[1] τὰ μετὰ ταῦτα ῥηθησόμενα[2]. Λιμῷ γάρ ποτε πιεζομένων τῶν κατ' Αἴγυπτον, φασὶ πολλοὺς ἀλλήλων μὲν ἅψασθαι[3] διὰ τὴν ἔνδειαν· τῶν δ' ἀφιερωμένων ζώων τὸ παράπαν μηδ' αἰτίαν χἂν[4] μηδένα προσενηνέχθαι[5].

1 φαίνομαι. 2 ῥέω. 3 ἅπτομαι. 4 ἔχω. 5 προσφέρω.

5. Καθ' ἣν ἂν οἰκίαν εὑρεθῇ[1] κύων τετελευτηκὼς, ξυρῶνται[2] πάντες οἱ κατ' οἶκον ὄντες ὅλον τὸ σῶμα, καὶ ποιοῦνται πένθος· καὶ τὸ τούτου θαυμασιώτερον, ἐὰν οἶνος ἢ σῖτος ἤ τι τῶν πρὸς τὸν βίον ἀναγκαίων τυγχάνῃ κείμενον ἐν τοῖς οἰκήμασιν, οὗ τὸ ζῆν[3] ἐξέλιπε[4] τι τῶν θηρίων, οὐκ ἂν ἔτι χρήσασθαι[5] πρὸς οὐδὲν αὐτοῖς ὑπομείνειαν[6]· κἂν[7] ἐν ἄλλῃ χώρᾳ που στρατευόμενοι τύχωσι[8], λυπούμενοι τοὺς αἰλούρους καὶ τοὺς ἱέρακας ἀπάγουσιν εἰς Αἴγυπτον· καὶ τοῦτο πράττουσι, ἐνίοτε τῶν ἐφοδίων αὐτοὺς ἀπολιπόντων[9].

1 εὑρίσκω. 2 ξυράω. 3 ζάω. 4 ἐκλείπω. 5 χράομαι. 6 ὑπομένω. 7 zusammengezogen aus καὶ ἐάν. 8 τυγχάνω. 9 ἀπολείπω.

6. Ὅταν ὁ Ἆπις τελευτήσας ταφῇ[1] μεγαλοπρεπῶς, ζητοῦσιν οἱ περὶ ταῦτ᾽ ὄντες ἱερεῖς μόσχον, ἔχοντα κατὰ τὸ σῶμα παράσημα τὰ παραπλήσια τῷ προϋπάρξαντι[2]· ὅταν δ᾽ εὑρεθῇ[3], τὰ μὲν πλήθη τοῦ πένθους ἀπολύεται· τῶν δ᾽ ἱερέων[4], οἷς ἐστὶν ἐπιμελὲς[5], ἄγουσι τὸν μόσχον τὸ μὲν πρῶτον εἰς Νείλου πόλιν, ἐν ᾗ τρέφουσιν αὐτὸ ἐφ᾽ ἡμέρας τετταράκοντα· ἔπειτα εἰς ναῦν, οἴκημα κεχρυσωμένον[6] ἔχουσαν, ἐμβιβάσαντες[7], ὡς θεὸν ἀνάγουσιν εἰς Μέμφιν. ἐν δὲ ταῖς προειρημέναις[8] τετταράκονθ᾽ ἡμέραις μόνον ὁρῶσιν[9] αὐτὸν αἱ γυναῖκες[10]· τὸν δ᾽ ἄλλον χρόνον ἅπαντα κεκωλυμένον[11] ἐστὶν εἰς ὄψιν αὐτὰς ἔρχεσθαι τούτῳ τῷ θεῷ.

1 θάπτω. 2 προϋπάρχω. 3 εὑρίσκω. 4 scil. ἐκεῖνοι. 5 scil. τοῦτο. 6 χρυσόω. 7 ἐμβιβάζω. 8 προειπεῖν (von den veralteten ἐρέω. 9 ὁράω. 10 γυνή. 11 κωλύω.

Ein seltnes Beispiel der Freundschaft, ebenfalls aus dem Diodor.

Διονυσίου τυραννοῦντος Φιντίας τις Πυθαγόρειος ἐπιβεβουλευκὼς[1] τῷ τυράννῳ, μέλλων δὲ τῆς τιμωρίας τυγχάνειν, ᾐτήσατο[2] παρὰ τοῦ Διονυσίου χρόνον εἰς τὸ[3] περὶ τῶν ἰδίων πρότερον, ἃ βούλεται, διοικῆσαι[4]· δώσειν[5] δ᾽ ἔφησεν[6] ἐγγυητὴν τοῦ θανάτου τῶν φίλων ἕνα[7]· τοῦ δὲ δυνάστου θαυμάσαντος[8], εἰ τοιοῦτός ἐστι φίλος, ὃς ἑαυτὸν εἰς τὴν εἱρκτὴν ἀντ᾽ ἐκείνου παραδώσει[9], προεκαλέσατό[10] τινα τῶν γνωρίμων ὁ Φιντίας, Δάμωνα ὄνομα, Πυθαγόρειον φιλόσοφον, ὃς οὐδὲ διστάσας[11] ἔγγυος εὐθὺς ἐγενήθη θανάτου· τινὲς μὲν οὖν ἐπῄνουν[12] τὴν ὑπερβολὴν τῆς πρὸς τοὺς φίλους εὐνοίας, τινὲς δὲ τοῦ ἐγγύου προπέτειαν καὶ μανίαν κατεγίνωσκον· πρὸς

δὲ

δὲ τὴν τεταγμένην [13] ὥραν ἅπας ὁ δῆμος συνέδραμεν [14] καραδοκῶν εἰ φυλάξει [15] τὴν πίστιν ὁ καταστήσας [16]. ἤδη δὲ τῆς ὥρας συγκλειούσης [17], πάντες μὲν ἀπεγίγνωσκον· ὁ δὲ Φιντίας ἀνελπίστως ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ῥοπῆς δρομαῖος ἦλθε [18], τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην· θαυμαστῆς δὲ τῆς φιλίας φανείσης [19] ἅπασιν, ἀπέλυσεν [20] ὁ Διονύσιος τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκαλούμενον, καὶ παρεκάλεσε [21] τοὺς ἄνδρας, τρίτον ἑαυτὸν εἰς τὴν φιλίαν προσλαβέσθαι.

1 ἐπιβουλεύω. 2 αἰτέω. 3 εἰς τὸ hängt mit dem folgenden διοικῆσαι zusammen: um die Anstalten zu treffen. 4 διοικέω. 5 δίδωμι. 6 φημί. 7 εἷς. 8 θαυμάζω. 9 παραδίδωμι. 10 προκαλέω. 11 δισάζω. (ohne sich zu bedenken.) 12 ἐπαινέω. 13 τάσσω. 14 συντρέχω. 15 φυλάσσω. 16 scil. ἐγγυητὴν, von καθίστημι. 17 da die Zeit fast verlaufen war. 18 ἔρχομαι. 19 φαίνω. 20 ἀπολύω. 21 παρακαλέω.

XII.

Die Sibyllinischen Bücher.

Aus dem Dionys von Halikarnas.

Γυνή τις ἀφίκετο [1] πρὸς τὸν τύραννον Ταρκύνιον [2], οὐκ ἐπιχωρία, βίβλους ἐννέα μεστὰς Σιβυλλείων χρησμῶν ἀπεμπολῆσαι [3] θέλουσα· οὐκ ἀξιοῦντος [4] δὲ τοῦ Ταρκυνίου τῆς αἰτηθείσης [5] τιμῆς [6] πρίασθαι [7] τὰς βίβλους, ἀπελθοῦσα [8] τρεῖς ἐξ αὐτῶν κατέκαυσε [9]· καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον τὰς λοιπὰς ἐνέγκασα [10], τῆς αὐτῆς ἐπώλει [11] τιμῆς.

δόξασα [12] δὲ ἄφρων τις εἶναι, καὶ γελαθεῖσα [13] ἐπὶ τῷ τὴν αὐτὴν τιμὴν αἰτεῖν περὶ τῶν ἐλαττόνων, ἣν οὐδὲ περὶ τῶν πλειόνων ἠδυνήθη [14] λαβεῖν, ἀπελθοῦσα πάλιν τὰς ἡμισείας [15] τῶν ἀπολειπομένων κατέκαυσε, καὶ τὰς λοιπὰς τρεῖς ἐνέγκασα τὸ ἴσον ᾔτει [16] χρυσίον. θαυμάσας [18] δὲ τὸ βούλευμα τῆς γυναικὸς ὁ Ταρκύνιος, τοὺς οἰωνοσκόπους μετεπέμψατο [18], καὶ διηγησάμενος [19] αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα, τί χρὴ πράττειν, ἤρετο [20]· κἀκεῖνοι [21] ἐκέλευσαν ἀπαριθμεῖσθαι τῇ γυναικὶ τὸ χρυσίον, ὅσον ᾔτει, καὶ τοὺς περιόντας [22] τῶν χρησμῶν λαβεῖν. ἡ μὲν οὖν γυνὴ τὰς βίβλους δοῦσα [23], καὶ φράσασα [24] τηρεῖν ἐπιμελῶς, ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη [25]. ὁ δὲ Ταρκύνιος τῶν ἀστῶν ἄνδρας ἐπιφανεῖς δύο προχειρισάμενος [26] καὶ δημοσίους αὐτοῖς δύο θεράποντας παραζεύξας [27], ἐκείνοις ἀπέδωκε [28] τὴν τῶν βιβλίων φυλακήν· μετὰ δὲ τὴν ἐκβολὴν τῶν βασιλέων ἡ πόλις ἀναλαβοῦσα τὴν τῶν χρησμῶν προστασίαν, ἄνδρας τοὺς ἐπιφανεστάτους ἀποδείκνυσιν αὐτῶν φύλακας [29], οἳ διὰ βίου ταύτην ἔχουσι τὴν ἐπιμέλειαν, στρατειῶν ἀφειμένοι [30] καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὴν πόλιν πραγματειῶν.

1 ἀφικνέομαι. 2 Tarquinius der Stolze, der letzte König von Rom. 3 ἀπεμπολέω. 4 ἀξιόω. 5 αἰτέω. 6 der Genitiv hängt von der bei allen Verben die ein Kaufen oder etwas ähnliches bedeuten, häufig ausgelassenen Präposition ἀντὶ ab. 7 πρίαμαι. 8 ἀπέρχομαι. 9 κατακαίω. 10 φέρω. 11 πωλέω. (sie bot sie feil). 12 δοκέω. 13 γελάω. 14 δύναμαι. 15 ἥμισυς. 16 αἰτέω. 17 θαυμάζω. 18 μεταπέμπομαι. 19 διηγέομαι. 20 ἔρομαι 21 καὶ ἐκεῖνοι. 22 περίειμι. 23 δίδωμι. 24 φράζω. 25 ἀφανίζω. 26 προχειρίζω. 27 παραζευγνύω. 28 ἀποδίδωμι. 29 φύλαξ. 30 ἀφίημι.

XIII.

Noch einige Anekdoten.

Aus dem Stobäus.

1. Der widrige Geruch.

Γέλων ὁ Σικελίας τύραννος δυσπρόσοπος ἦν. ὡς οὖν τῶν φίλων εἶπέν τις αὐτῷ, ὠργίζετο [1] τῇ γυναικὶ, ὅτι οὐκ ἐμήνυσεν [2] αὐτῷ. ἡ δὲ ἔφη· ᾤμην [3] γὰρ καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως ὄζειν τὸ στόμα.

1 ὀργίζω. 2 μηνύω. 3 οἶμαι.

2. Die Sparterin.

Γοργόνη Λακεδαιμονία Λεωνίδου γυνὴ, τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐπὶ στρατείαν πορευομένου, τὴν ἀσπίδα ἐπιδιδοῦσα [1] εἶπεν· ἢ ταύταν [2], ἢ ἐπὶ ταύταν [3].

1 ἐπιδίδωμι. 2 scil. ἀσπίδα. 3 der Sinn ist: Entweder komm lebendig und rühmlich mit deinem Schilde zurük, oder werde wenigstens todt auf demselben aus der Schlacht getragen; nur komm auf keinen Fall lebendig ohne denselben. Denn Verlust des Schildes war überhaupt bei den Alten sehr schimpflich.

3. Der Dieb.

Δημοσθένης πρὸς κλέπτην εἰπόντα, οὐκ ᾔδειν*, ὅτι σόν ἐστιν, Ὅτι δὲ, ἔφη, σὸν οὐκ ἔστιν, ᾔδεις.

* εἰδέω.

4. Der

4. Der bestrafte Verräther des Vaterlandes.

Περσῶν τὴν Ἑλλάδα[1] λεηλατέντων, καὶ πάντων τῶν ἐγχωρίων συγκεχυμένων[2], Παυσανίας ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ϛρατηγὸς ἀπὸ Ξέρξȣ πεντακόσια τάλαντα χρυσίȣ λαβὼν, ἔμελλε προδιδόναι τὴν Σπάρτην. τῶν δὲ ἐπιϛολῶν μεσολαβηθεισῶν[3], Ἡγησίλαος ὁ πατὴρ τȣ͂ προειρημένȣ[4], περὶ τῶν συμβεβηκότων[5] ἀκȣ́σας, τὸν υἱὸν μέχρι τȣ͂ ναȣ͂ τῆς Ἀθηνᾶς[6] συνεδίωξεν[7], καὶ τὰς θύρας τȣ͂ τεμένȣς πλίνθοις ἐμφράξας[8], μετὰ τῆς γυναικὸς[9] τὴν εἴσοδον ἐφρȣ́ρησε[10], καὶ λιμῷ τὸν προδότην ἀνεῖλεν[11], ὃν ἡ μήτηρ ἀείρασα ὑπὲρ τȣ̀ς ὅρȣς ἔρριψεν[12].

1 Ἑλλάς. 2 συγχέω. 3 μεσολαβέω. 4 προείρω. 5 συμβαίνω. 6 Minerva. 7 συνδιώκω. 8 ἐμφράσσω. 9 γυνή. 10 φρȣρέω. 11 ἀναιρέω. 12 ῥίπτω.

5. Beschwerlichkeiten der Königswürde.

Ἀντίγονος πρός τινα μακαρίζȣσαν αὐτὸν γραῦν, Εἰ ᾔδεις[1], ἔφη, ὦ μῆτερ, ὅσων κακῶν μεϛόν ἐϛι τȣτὶ τὸ ῥάκος, δείξας[2] τὸ διάδημα, ȣ̓κ ἂν ἐπὶ κοπρίας κείμενον αὐτὸ ἐβάϛασας[3].

1 εἰδέω. 2 δείκνυμι. 3 βαϛάζω.

6. Der Astronom in der Grube.

Θαλῆν εἰς τὸν ȣ̓ρανὸν ὁρῶντα[1] καὶ ἐμπεσόντα[2] εἰς τὸ βάραθρον, ἡ θεράπαινα δίκαια παθεῖν[3] ἔφη, ὃς, τὰ παρὰ ποσὶν[4] ἀγνοῶν, τὰ ἐν ȣ̓ρανῷ ἐσκόπει.

1 ὁράω. 2 ἐμπίπτω. 3 πάσχω. 4 πȣ́ς.

7. Das beste Mittel, um alt zu werden.

Γοργίας ἐρωτηθεὶς [1], ποίᾳ διαίτῃ χρώμενος [2] εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθεν [3], Οὐδὲν ἐδέποτε, ἔφη, πρὸς ἡδονὴν, ἔτε φαγὼν, ἔτε δράσας [4].

1 ἐρωτάω. 2 χράομαι. 3 ἔρχομαι. 4 δράω.

XIV.

Mythologische Erzählungen.

Aus dem Apollodor.

1. Die ältesten Götter, Cölus; — der Kinderfresser Saturn.

Οὐρανὸς πρῶτος τε παντὸς ἐδυνάςευσε κόσμε· γήμας [1] δὲ Γῆν ἐτέκνωσε [2] πρώτες τὲς Ἑκατόγχειρας προσαγορευθέντας [3], Βριάρεων, Γύην, Κοττον, οἳ μεγέθει τε ἀνυπέρβλητοι, καὶ δυνάμει καθειςήκεσαν [4]· χεῖρας μὲν, ἀνὰ ἑκατὸν [5], κεφαλὰς δὲ, ἀνὰ πεντήκοντα ἔχοντες. Μετὰ τέτες δὲ αὐτῷ τεκνοῖ [6] Γῆ Κύκλωπας, Ἄργην, Στερόπην, Βρόντην, ὧν ἕκαςος εἶχεν [7] ἕνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τε μετώπε· ἀλλὰ τέτες μὲν Οὐρανὸς δήσας [8], εἰς Τάρταρον ἔῤῥιψε [9]. τόπος δὲ ἔτος ἐρεβώδης ἐςὶν ἐν ᾅδε [10], τοσἕτον ἀπὸ γῆς ἔχων διάςημα, ὅσον ἀπ᾽ ἐρανε γῆ. Τεκνοῖ δὲ αὖθις ἐκ Γῆς παῖδας μὲν τὲς Τιτᾶνας προσαγορευθέντας, Ὠκεανὸν, Κοῖον, Ὑπερίονα, Κρῖον, Ἰαπετὸν, καὶ νεώτατον [11] ἁπάντων, Κρόνον· θυγατέρας τε τὰς κληθεῖσας Τιτανίδας, Τηθὺν, Ῥέαν, Θέμιν, Μνημοσύνην, Φοίβην,

βην, Διώνην, Θείαν. Ἀγανακτοῦσα δὲ Γῆ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν εἰς Τάρταρον ῥιφθέντων[12] παίδων, πείθει τοὺς Τιτᾶνας ἐπιθέσθαι[13] τῷ πατρί. οἱ δὲ, Ὠκεανοῦ χωρὶς, ἐπιτίθενται. Τῆς δὲ ἀρχῆς ἐκβαλόντες[14], τούς τε καταταρταρωθέντας[15] ἀνήγαγον ἀδελφοὺς, καὶ τὴν ἀρχὴν Κρόνῳ παρέδωκαν[16]. Ὁ δὲ τούτους μὲν τῷ Ταρτάρῳ, πάλιν δήσας[17], καθεῖρξε[18]. Τὴν δὲ ἀδελφὴν Ῥέαν γήμας (ἐπειδὴ Γῆ τε, καὶ Οὐρανὸς ἐθεσπιῴδουν αὐτῷ, λέγοντες, ὑπὸ παιδὸς ἰδίου τὴν ἀρχὴν ἀφαιρεθήσεσθαι[19]) κατέπινε τὰ γεννώμενα[20], καὶ πρώτην μὲν γεννηθεῖσαν[21] Ἑστίαν κατέπιεν[22]. εἶτα Δήμητραν, καὶ Ἥραν· μεθ' ἃς Πλούτωνα καὶ Ποσειδῶνα. Ὀργισθεῖσα[23] δὲ ἐπὶ τούτοις Ῥέα, παραγίνεται μὲν εἰς Κρήτην, γεννᾷ δὲ ἐν ἄντρῳ Δία[24], καὶ τοῦτον μὲν δίδωσι τρέφεσθαι Κούρησί τε καὶ ταῖς Μελισσέως παισὶ Νύμφαις, Ἀδραστείᾳ τε καὶ Ἴδῃ. Αὗται μὲν οὖν τὸν παῖδα ἔτρεφον τῷ τῆς Ἀμαλθείας γάλακτι· οἱ δὲ Κούρητες ἔνοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος φυλάσσοντες, τοῖς δόρασι[25] τὰς ἀσπίδας συνέκρουον, ἵνα μὴ τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Κρόνος ἀκούσῃ. Ῥέα δὲ λίθον σπαργανώσασα, δέδωκε[26] Κρόνῳ καταπιεῖν, ὡς τὸν γεγεννημένον[22] παῖδα.

1 γαμέω. 2 τεκνόω. 3 προσαγορεύω. 4 καθίστημι. 5 jeder hatte hundert Hände. 6 τεκνόω. 7 ἔχω. 8 δέω. 9 ῥίπτω. 10 scil. τόπῳ. 11 νέος. 12 ῥίπτω. 13 ἐπιτίθημι. 14 scil. Οὐρανόν. 15 καταταρταρόω. 11 παραδίδωμι. 17 δέω. 18 καθείργω. 19 ἀφαιρέω. 20 γεννάω. 21 ebenfalls von γεννάω. 22 καταπίνω. 23 ὀργίζω. 24 Ζεύς. 25 δόρυ. 26 δίδωμι. 27 γεννάω.

2. Ju=

2. Jupiter, Neptun, Pluto.

Ἐπειδὴ δὲ Ζεὺς ἐγενήθη τέλειος, λαμβάνει Μῆτιν, τὴν Ὠκεανȣ̃ [1], συνεργόν· ἣ δίδωσι Κρόνῳ καταπιεῖν [2] φάρμακον, ὑφ᾽ ȣ̃ ἐκεῖνος ἀναγκασθεὶς [3], πρῶτον μὲν ἐξεμεῖ τὸν λίθον, ἔπειτα τȣ̀ς παῖδας, ȣ̂ς κατέπιε· μεθ᾽ ὧν Ζεὺς τὸν πρὸς Κρόνον καὶ Τιτᾶνας ἐσήνεγκε [4] πόλεμον. μαχομένων δὲ αὐτῶν ἐνιαυτȣ̀ς δέκα, ἡ Γῆ τῷ Διὶ ἔχρησε [5] τὴν νίκην, τȣ̀ς καταταρταρωθέντας ἂν ἔχῃ συμμάχȣς. ὁ δὲ ἔλυσε· καὶ Κύκλωπες τότε Διὶ μὲν διδόασι [6] βροντὴν καὶ κεραυνὸν· Πλȣ́τωνι δὲ κυνέην [7]· Ποσειδῶνι δὲ τρίαιναν. Οἱ δὲ, τȣ́τοις ὁπλισθέντες [8], κρατȣ̃σι Τιτάνων, καὶ καθείρξαντες [9] αὐτȣ̀ς ἐν τῷ Ταρτάρῳ, τȣ̀ς Ἑκατόγχειρας κατέστησαν [10] φύλακας· αὐτοὶ δὲ διακληρȣ̃νται περὶ τῆς ἀρχῆς· καὶ λαγχάνει Ζεὺς μὲν τὴν ἐν ȣ̓ρανῷ δυναστείαν, Ποσειδῶν δὲ τὴν ἐν θαλάσσῃ, Πλȣ́των δὲ τὴν ἐν ᾅδῃ.

1 scil. θυγατέρα. 2 καταπίνω. 3 ἀναγκάζω. 4 εἰσφέρω. 5 χράω. 6 δίδωμι. 7 dieser Helm hatte die Eigenschaft, den, der ihn trug, unsichtbar zu machen. 8 ὁπλίζω. 9 καθείργω. 10 καθίστημι.

3. Jupiters Kinder.

Ζεὺς δὲ γαμεῖ μὲν Ἥραν, καὶ τεκνοῖ Ἥβην, Εἰλείθυιαν, Ἄρην· ἐκ δὲ Θέμιδος τῆς Οὐρανȣ̃ * γεννᾷ θυγατέρας Ὥρας, Εἰρήνην, Εὐνομίαν, Δίκην· Μοίρας, Κλωθὼ, Λάχεσιν, Ἄτροπον· ἐκ Διώνης δὲ, Ἀφροδίτην· ἐξ Εὐρυνόμης δὲ τῆς Ὠκεανȣ̃ Χάριτας, Ἀγλαΐην, Εὐφροσύνην, Θάλειαν· ἐκ δὲ Μνημοσύνης, Μȣ́σας, πρώτην μὲν Καλλιόπην, εἶτα Κλειὼ,

Μελ-

Μελπομένην, Εὐτέρπην, Ἐρατὼ, Τερψιχόρην, Οὐρανίαν, Θάλειαν, Πολυμνίαν.

* scil. θυγατρὸς.

4. Orpheus und Eurydice.

Καλλιόπης καὶ Οἰάγρε, κατ' ἐπίκλησιν[1] δὲ Ἀπόλλωνος, Ὀρφεὺς, ὁ ἀσκήσας[2] κιθαρῳδίαν· ὃς ᾄδων ἐκίνει[3] λίθες τε καὶ δένδρα· ἀποθανέσης[4] δὲ Εὐρυδίκης τῆς γυναικὸς αὐτε, δηχθείσης[5] ὑπὸ ὄφεως, κατῆλθεν[6] εἰς ᾅδε[7], θέλων ἀγαγεῖν[8] αὐτήν· καὶ Πλέτωνα ἔπεισεν[9] ἀναπέμψαι[10]. ὁ δὲ ὑπέχετο[11] τετο ποιήσειν, ἂν μὴ πορευόμενος Ὀρφεὺς ἐπιςραφῇ[12], πρὶν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτε παραγενέσθαι. ὁ δὲ ἀπιςῶν, ἐπιςραφεὶς[13] ἐθεάσατο[14] τὴν γυναῖκα· ἡ δὲ πάλιν ὑπέςρεψεν. εὗρε δὲ Ὀρφεὺς καὶ τὰ Διονύσε μυςήρια, καὶ τέθαπται[15] περὶ τὴν Πιερίαν, διασπασθεὶς[16] ὑπὸ τῶν Μαινάδων.

1 Nach seinem gewöhnlichen Beinamen. 2 ἀσκέω. 3 κινέω. 4 ἀποθνήσκω. 5 δάκνω. 6 κατέρχομαι. 7 εἰς ᾅδε scil. τόπον oder οἶκον. 8 ἄγω. 9 πείθω. 10 ἀναπέμπω. 11 ὑπισχνέομαι. 12 ἐπιςρέφω. 13 ebenfalls von ἐπιςρέφω. 14 θεάομαι. 15 θάπτω. 16 διασπάω.

5. Latona. Diana. Apollo.

Λητὼ κατὰ τὴν γῆν ἅπασαν ὑφ' Ἥρας ἠλαύνετο[1], μέχρις, εἰς Δῆλον ἐλθεσα γεννᾷ πρώτην Ἄρτεμιν· ὕςερον Ἀπόλλωνα ἐγέννησεν. Ἄρτεμις μὲν ἒν, τὰ περὶ θήραν ἀσκήσασα[2], παρθένος ἔμεινεν· Ἀπόλλων δὲ, τὴν μαντικὴν μαθὼν[3] παρὰ τε Πανός,

νὸς, ἧκεν εἰς Δέλφους, χρησμῳδούσης τότε Θέμιδος. ὡς δὲ ὁ φρουρῶν τὸ μαντεῖον Πύθων ὄφις ἐκώλυεν αὐτὸν παρελθεῖν ἐπὶ τὸ χάσμα, τοῦτον ἀνελὼν [4], τὸ μαντεῖον παραλαμβάνει.

1 ἐλαύνω. 2 ἀσκέω. 3 μανθάνω. 4 ἀναιρέω.

6. Der geschundene Marsyas.

Ἀπέκτεινε δὲ Ἀπόλλων καὶ τὸν Μαρσύαν. οὗτος γὰρ, εὑρὼν [1] αὐλοὺς, οὓς ἔρριψεν [2] Ἀθηνᾶ, διὰ τὸ τὴν ὄψιν αὐτῆς ποιεῖν ἄμορφον, ἦλθεν [3] εἰς ἔριν περὶ μουσικῆς Ἀπόλλωνι. συνθεμένων [4] δὲ αὐτῶν, ἵνα ὁ νικήσας [5], ὃ βούλεται, διαθῇ [6] τὸν ἡττημένον [7], τῆς κρίσεως γενομένης, τὴν κιθάραν στρέψας [8] ἠγωνίζετο [9] ὁ Ἀπόλλων, καὶ ταὐτὸ [10] ποιεῖν ἐκέλευσε τὸν Μαρσύαν. τοῦ δὲ ἀδυνατοῦντος, εὑρεθεὶς [11] κρείσσων ὁ Ἀπόλλων, κρεμάσας [12] τὸν Μαρσύαν ἔκ τινος ὑπερτενοῦς πίτυος, ἐκταμὼν [13] τὸ δέρμα, οὕτως διέφθειρεν [14].

1 εὑρίσκω. 2 ῥίπτω. 3 ἔρχομαι. 4 συντίθημι. 5 νικάω. 6 διατίθημι. 7 ἡττάομαι. 8 στρέφω. 9 ἀγωνίζομαι. 10 statt τὸ αὐτό. Er sollte nehmlich ebenfalls mit umgekehrtem Instrument spielen. 11 εὑρίσκω. 12 κρεμάω. 13 ἐκτέμνω. 14 διαφθείρω.

7. Prometheus.

Προμηθεὺς ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀνθρώπους πλάσας [1], ἔδωκεν [2] αὐτοῖς καὶ πῦρ, λάθρα Διὸς, ἐν νάρθηκι κρύψας [3]. ὡς δὲ ᾔσθετο [4] Ζεὺς, ἐπέταξεν [5] Ἡφαίστῳ, τῷ Καυκάσῳ ὄρει τὸ σῶμα αὐτοῦ προσηλῶσαι [6]· τοῦτο δὲ Σκυθικὸν ὄρος ἐστίν. ἐν δὲ τούτῳ προσηλωθεὶς Προμηθεὺς, πολλῶν ἐτῶν ἀριθμὸν ἐδέδετο [7]. καθ᾽ ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀετὸς,

 ἐφιπ-

Bayerische Staatsbibliothek MÜNCHEN

ἐφιπτάμενος αὐτῷ, τὰς λοβὰς ἐνέμετο τῶν ἡπάτων, αὐξανομένων διὰ νυκτός. καὶ Προμηθεὺς μὲν πυρὸς κλαπέντος [8] δίκην ἔτινε ταύτην, μέχρις Ἡρακλῆς αὐτὸν ὕστερον ἔλυσεν [9].

1 πλάσσω. 2 δίδωμι. 3 κρύπτω. 4 αἰσθάνομαι. 5 ἐπιτάσσω. 6 προσηλόω. 7 δέω. 8 κλέπτω. 9 λύω.

8. Deukalion.

Προμηθέως παῖς Δευκαλίων ἐγένετο. οὗτος, βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Φθίαν τόπων, γαμεῖ Πύῤῥαν τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρας, ἣν ἔπλασαν [1] θεοὶ πρώτην γυναῖκα· ἐπεὶ δὲ ἀφανίσαι [2] Ζεὺς τὸ χαλκοῦν γένος ἠθέλησεν [3], ὑποθεμένου [4] Προμηθέως Δευκαλίων τεκτηνάμενος [5] λάρνακα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύῤῥας ἀνέβη [6]. Ζεὺς δὲ πολὺν ὑετὸν ἀπ᾽ οὐρανοῦ χέας [7], τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσεν [8], ὥστε διαφθαρῆναι [9] πάντας ἀνθρώπους, ὀλίγων χωρὶς, οἳ συνέφυγον [10] εἰς τὰ πλησίον ὑψηλὰ ὄρη. Δευκαλίων δὲ, ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φερόμενος ἐφ᾽ ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας ἴσας, τῷ Παρνασσῷ προσίσχει, κἀκεῖ τῶν ὄμβρων παῦλαν λαβόντων, ἐκβὰς [11] ἔθυσε [12] Διΐ [13]. Ζεὺς δὲ, πέμψας Ἑρμῆν πρὸς αὐτὸν ἐπέτρεψεν αἰτεῖσθαι ὅ, τι βούλεται. ὁ δὲ αἰτεῖται, ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι· καὶ Διὸς εἰπόντος, ὑπὲρ κεφαλὴν αἴρων ἔβαλλε τοὺς λίθους· καὶ οὓς μὲν ἔβαλλε Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο· οὓς δὲ Πύῤῥα, γυναῖκες.

1 πλάσσω. 2 ἀφανίζω. 3 ἐθέλω. 4 ὑποτίθημι. 5 τεκταίνω. 6 ἀναβαίνω. 7 χέω. 8 κατακλύζω. 9 διαφθείρω. 10 συμφεύγω. 11 ἐκβαίνω. 12 θύω. 13 Ζεύς.

9. Atha=

9. Athamas, Ino, Phrixus.

Ἀθάμας δυναστεύων Βοιωτίας ἐκ Νεφέλης τεκνοῖ[1] μὲν παῖδα Φρίξον, θυγατέρα δὲ Ἕλλην· αὖθις δὲ Ἰνὼ γαμεῖ, ἐξ ἧς αὐτῷ Λέαρχος καὶ Μελικέρτης ἐγένοντο. ἐπιβουλεύουσα δὲ Ἰνὼ τοῖς Νεφέλης τέκνοις, ἔπεισε[2] τὰς γυναῖκας τὸν πυρὸν φρύγειν· λαμβάνουσαι δὲ κρύφα τῶν ἀνδρῶν, τοῦτο ἔπρασσον. Γῆ δὲ, πεφρυγμένους[3] πυροὺς δεχομένη, καρποὺς ἐτησίους οὐκ ἀνεδίδου[4]· διὸ πέμπων ὁ Ἀθάμας εἰς Δελφοὺς, ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο ἀφορίας. Ἰνὼ δὲ τοὺς πεμφθέντας[5] ἀνέπεισε[6] λέγειν, ὡς εἴη[7] κεχρησμένον[8], παύσασθαι[9] τὴν ἀκαρπίαν, ἐὰν σφαγῇ[10] Διῒ ὁ Φρίξος. τοῦτο ἀκούσας Ἀθάμας, συναναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν τὴν γῆν κατοικούντων, τῷ βωμῷ παρέστησε[11] Φρίξον. Νεφέλη δὲ μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτὸν ἀνήρπασε[12], καὶ παρὰ Ἑρμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριὸν ἔδωκεν[13], ἐφ᾽ οὗ φερόμενοι δι᾽ οὐρανοῦ, τὴν γῆν ὑπερέβησαν[14] καὶ θάλασσαν. Ὡς δὲ ἐγένοντο κατὰ τὴν μεταξὺ[15] κειμένην θάλασσαν Σιγείου καὶ Χεῤῥονήσου, ὤλισθεν[16] εἰς τὸν βυθὸν ἡ Ἕλλη· κἀκεῖ[17] θανούσης[18] αὐτῆς, ἀπ᾽ ἐκείνης Ἑλλήσποντος ἐκλήθη[19] τὸ πέλαγος. Φρίξος δὲ ἦλθεν[20] εἰς Κόλχους, ὧν Αἰήτης ἐβασίλευε. οὗτος αὐτὸν ὑποδέχεται, καὶ μίαν τῶν θυγατέρων Χαλκιόπην δίδωσιν· ὁ δὲ τὸν χρυσόμαλλον κριὸν Διῒ θύει Φυξίῳ· τὸ δὲ τούτου δέρας Αἰήτῃ δίδωσιν· ἐκεῖνος δὲ αὐτὸ περὶ δρῦν ἐν Ἄρεος ἄλσει καθήλωσεν. Ἀθάμας δὲ ὕστερον διὰ μῆνιν Ἥρας, καὶ τῶν ἐξ Ἰνοῦς ἐστερήθη[21] παίδων· αὐτὸς μὲν γὰρ μανεὶς[22], ἐτόξευσε[23] Λέαρχον, Ἰνὼ δὲ Μελικέρτην μεθ᾽ ἑαυτῆς εἰς πέλαγος ἔῤῥιψεν[24].

1 τεκνόω. 2 πείθω. 3 φεύγω. 4 ἀναδίδωμι. 5 πέμπω. 6 ἀναπείθω. 7 εἰμί. 8 χράω. 9 παύομαι. 10 σφάττω. 11 παρίστημι. 12 ἀναρπάζω. 13 scil. αὐτοῖς. 14 ὑπερβαίνω. 15 die zwischen dem Vorgebürge Sigeum (in Asien) und dem thrakischen Chersones (in Europa) liegende Meerenge. 16 ὀλισθαίνω. 17 καὶ ἐκεῖ. 18 θνήσκω. 19 καλέω. 20 ἔρχομαι. 21 στερέω. 22 μαίνομαι. 23 τοξεύω. 24 ῥίπτω.

10. Sisyphus.

Κολάζεται Σίσυφος ἐν ᾅδου πέτρον ταῖς χερσὶ καὶ τῇ κεφαλῇ κυλίων, καὶ τοῦτον ὑπερβάλλειν θέλων· οὗτος δὲ ὠθούμενος ὑπ' αὐτοῦ, ὠθεῖται πάλιν εἰς τοὐπίσω [1]· τίνει δὲ ταύτην τὴν δίκην, διὰ τὴν Ἀσωποῦ θυγατέρα Αἴγιναν· ἁρπάσαντα [2] γὰρ αὐτὴν κρύφα Δία, Ἀσωπῷ μηνῦσαι [3] ζητοῦντι [4] λέγεται.

1 statt τὸ ὀπίσω. 2 ἁρπάζω. 3 μηνύω. 4 scil. τὴν θυγατέρα.

11. Admet und Alceste.

Ἀδμήτου βασιλεύοντος τῶν Φερῶν, ἐθήτευσεν [1] Ἀπόλλων αὐτῷ μνηστευομένῳ τὴν Πελίου θυγατέρα Ἄλκηστιν. ἐκείνῳ δὲ δώσειν [2] ἐπαγγειλαμένου [3] Πελίου τὴν θυγατέρα, τῷ καταζεύξαντι [4] ἅρμα λεόντων καὶ κάπρων, Ἀπόλλων ζεύξας ἔδωκεν· ὁ δὲ κομίσας [5] πρὸς Πελίαν, Ἄλκηστιν λαμβάνει. Ἀπόλλων δὲ ᾐτήσατο [6] παρὰ Μοιρῶν, ἵνα, ὅταν Ἄδμητος μέλλει τελευτᾷν, ἀπολυθῇ [7] τοῦ θανάτου, ἂν ἑκουσίως τὶς ὑπὲρ αὐτοῦ θνήσκειν ἕληται [8], πατὴρ, ἢ μήτηρ, ἢ γυνή. Ὡς δὲ ἦλθεν [9] ἡ τοῦ θνήσκειν ἡμέρα,

ϱα, μήτε τȣ̃ πατϱὸς, μήτε τῆς μητϱὸς ὑπὲϱ αὐτȣ̃ θνήσκειν θελόντων, Ἄλκηστις ὑπὲϱ αὐτȣ̃ ἀπέθανε· καὶ αὐτὴν πάλιν ἀνέπεμψεν ἡ Κόϱη [10]· ὡς δὲ ἔνιοι λέγȣσιν, Ἡϱακλῆς [11] μαχεσάμενος [12] Ἅδῃ.

1 θητεύω. 2 δίδωμι. 3 ἐπαγγέλλομαι. 4 καταζευγνύω. 5 κομίζω. 6 αἰτέω. 7 ἀπολύω. 8 αἱϱέω. 9 ἔϱχομαι. 10 Proserpina. 11 scil. αὐτὴν ἀνέπεμψε. 12 μάχομαι.

12. Argonautenzug.

Ἰάσων ᾤκει [1] ἐν Ἰωλκῷ. τῆς δὲ Ἰωλκȣ̃ Πελίας ἐβασίλευσε, ᾧ χϱωμένῳ [2] πεϱὶ τῆς βασιλείας ἐθέσπισεν [3] ὁ θεὸς, τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι [4]. τὸ μὲν ȣ̃ν πϱῶτον ἠγνόει [5] τὸν χϱησμόν· αὖθις δὲ ὕστεϱον αὐτὸν ἔγνω [6]. τελῶν γὰϱ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ Ποσειδῶνι θυσίας, ἄλλȣς τε πολλȣ̀ς ἐπὶ ταύτῃ, καὶ τὸν Ἰάσονα μετεπέμψατο [7]. ὁ δὲ πόθῳ γεωϱγίας ἐν τοῖς χωϱίοις διατελῶν, ἔσπευσεν [8] ἐπὶ τὴν θυσίαν. διαβαίνων δὲ ποταμὸν Ἄναυϱον, ἐξῆλθε [9] μονοσάνδαλος, τὸ ἕτεϱον ἀπολέσας [10] ἐν τῷ ῥείθϱῳ πέδιλον. θεασάμενος [11] δὲ Πελίας αὐτὸν, καὶ τὸν χϱησμὸν συμβαλὼν [12], ἠϱώτα [13] πϱοσελθὼν, τί ἂν ἐποίησεν [14] ἐξȣσίαν ἔχων, εἰ λόγιον ἦν [15] αὐτῷ, πϱός τινος φονευθήσεσθαι [16] τῶν πολιτῶν. ὁ δὲ, τὸ χϱυσόμαλλον δέϱας, ἔφη, πϱοσέταττον ἂν [17] φέϱειν αὐτῷ. τȣ̃το Πελίας ἀκȣ́σας, εὐθὺς ἐπὶ τὸ δέϱας ἐλθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν. τȣ̃το δὲ ἐν Κόλχοις ἦν ἐν Ἄϱεος ἄλσει κϱεμάμενον [18] ἐκ δϱυὸς. ἐφϱȣϱεῖτο δὲ ὑπὸ δϱάκοντος ἀΰπνȣ. ἐπὶ τȣ̃το πεμπόμενος Ἰάσων, Ἄϱγον παϱεκάλεσε τὸν Φϱίξȣ [19]· κἀκεῖνος, Ἀθηνᾶς ὑποθεμέ-

θεμένης [20], πεντηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε τὴν προσαγορευθεῖσαν [21] ἀπὸ τȣ̃ κατασκευάσαντος [22] Ἀργώ. Ὡς δὲ ἡ ναῦς κατεσκευάσθη, χρωμένῳ [23] ὁ θεὸς πλεῖν ἐπέτρεψε, συναθροίσαντι [24] τȣ̀ς ἀρίςȣς τῆς Ἑλλάδος.

1 οἰκέω. 2 χράομαι (das Orakel fragen). 3 θεσπίζω. 4 φυλάσσω. 5 ἀγνοέω. 6 γινώσκω. 7 μεταπέμπομαι. 8 σπεύδω. 9 ἐξέρχομαι. 10 ἀπόλλυμι. 11 δέχομαι. 12 συμβάλλω. 13 scil. τὸν Ἰάσονα. 14 ποιέω (was er thun würde). 15 εἰμί. 16 φονεύω. 17 ich würde ihm auftragen. 18 κρέμαμαι. 19 scil. υἱόν. 20 ὑποτίθημι. 21 προσαγορεύω. 22 κατασκευάζω. 23 χράομαι (da er das Orakel befragte). 24 συναθροίζω.

13. Ankunft der Argonauten in Kolchis; Eroberung des goldnen Vließes durch Hülfe der Medea.

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται παραπλεύσαντες [1] Θερμώδοντα καὶ Καύκασον, ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν ἦλθον [2]· ȣ̃τος τῆς Κολχικῆς ἐςὶ γῆς. Καθορμισθείσης [3] δὲ τῆς νηὸς, ἧκε πρὸς Αἰήτην Ἰάσων καὶ τὰ ἐπιταγέντα [4] ὑπὸ Πελίȣ λέγων, παρεκάλει δȣ̃ναι [5] τὸ δέρας αὐτῷ. ὁ δὲ δώσειν [6] ὑπέσχετο [7], ἐὰν τȣ̀ς χαλκόποδας ταύρȣς μόνος καταζεύξῃ [8], ἦσαν [9] δὲ ἄγριοι παρ᾽ αὐτῷ ταῦροι δύο, μεγέθει διαφέροντες, δῶρον Ἡφαίςȣ, οἳ χαλκȣ̃ς μὲν εἶχον [10] πόδας [11], πῦρ δὲ ἐκ ςομάτων ἐφύσων [12], τȣ́τȣς αὐτῷ ζεύξαντι [13] ἐπετάσσετο σπείρειν δράκοντος ὀδόντας. ἀπορȣ̃ντος δὲ τȣ̃ Ἰάσονος, πῶς ἂν δύναιτο [14] τȣ̀ς ταύρȣς καταζεῦξαι, Μήδεια αὐτȣ̃ ἔρωτα ἔσχεν· ἦν δὲ αὕτη θυγάτηρ Αἰήτȣ, φαρμακίς. δεδοικυῖα [15] δὲ, μὴ πρὸς τῶν ταύρων διαφθαρῇ [16], κρύφα τȣ̃ πατρὸς συνεργήσειν [17] αὐτῷ πρὸς

τὴν κατάζευξιν τῶν ταύρων ἐπηγγείλατο[18], καὶ τὸ δέρας ἐγχειριεῖν[19], ἐὰν ὀμόσῃ[20] αὐτὴν ἕξειν[21] γυναῖκα, καὶ εἰς Ἑλλάδα σύμπλουν ἀγάγηται[22]. ὀμόσαντος δὲ Ἰάσονος, φάρμακον δίδωσιν, ᾧ καταζευγνύναι μέλλοντα τοὺς ταύρους, ἐκέλευσε χρίσαι[23] τήν τε ἀσπίδα, καὶ τὸ δόρυ, καὶ τὸ σῶμα. τούτῳ γὰρ χρισθέντα[24], ἔφη, πρὸς μίαν ἡμέραν μήτε ἂν ὑπὸ πυρὸς ἀδικηθήσεσθαι[25], μήτε ὑπὸ σιδήρου. ἐδήλωσε[26] δὲ αὐτῷ, σπειρομένων τῶν ὀδόντων, ἐκ γῆς ἄνδρας μέλλειν ἀναδύεσθαι ἐπ' αὐτὸν καθωπλισμένους[27], οὓς, ἔλεγεν, ἐπειδὰν ἀθρόους θεάσηται[28], βάλλῃ εἰς μέσον λίθους ἄποθεν· ὅταν δὲ ὑπὲρ τούτου μάχωνται πρὸς ἀλλήλους, τότε κτείνειν αὐτούς. Ἰάσων δὲ τοῦτο ἀκούσας, καὶ χρισάμενος τῷ φαρμάκῳ, παραγενόμενος εἰς τὸ τοῦ νεὼ* ἄλσος, ἐμάστευε τοὺς ταύρους, καὶ σὺν πολλῷ πυρὶ ὁρμήσαντας[29] αὐτοὺς κατέζευξε. σπείροντος δὲ αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας, ἀνέτελλον[30] ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι. ὁ δὲ, ὅπου πλείονας ἑώρα[31], βάλλων ἀφανῶς λίθους πρὸς αὐτοὺς, μαχομένους πρὸς ἀλλήλους, προσιὼν ἀνῄρει[32]. κατεζευγμένων δὲ τῶν ταύρων, οὐκ ἐδίδου[33] τὸ δέρας Αἰήτης· ἐβούλετο δὲ τήν τε Ἀργὼ καταφλέξαι[34], καὶ κτεῖναι τοὺς ἐμπλέοντας. Φθάσασα[35] δὲ Μήδεια, τὸν Ἰάσονα νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγε[36], καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα[37] τοῖς φαρμάκοις, μετὰ Ἰάσονος, ἔχουσα τὸ δέρας, ἐπὶ τὴν Ἀργὼ παρεγένετο. συνείπετο[38] δὲ αὐτῇ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἄψυρτος. οἱ δὲ νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνήχθησαν[39]. Αἰήτης δὲ ἐπιγνοὺς[40] τὰ τῇ Μηδείᾳ τετολμημένα[41], ὥρμησε τὴν ναῦν διώκειν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν πλησίον ὄντα Μήδεια, τὸν ἀδελφὸν φονεύει· καὶ μελίσασα[42], κατὰ βυθοῦ ῥίπτει. συναθροίζων δὲ Αἰήτης τὰ τοῦ παιδὸς μέλη,

τῆς διώξεως ὑστέρησε[43]. διόπερ ὑποστρέψας[44], καὶ τὰ σωθέντα[45] τοῦ παιδὸς μέλη θάψας[46], τὸν τόπον προσηγόρευσε[47] Τόμους[48].

1 παραπλέω. 2 ἔρχομαι. 3 καθορμίζω. 4 ἐπιτάσσω. 5 δίδωμι. 6 ebenfalls von δίδωμι. 7 ὑπισχνέομαι. 8 καταζευγνύω. 9 εἰμί. 10 ἔχω. 11 ποῦς. 12 φυσάω. 13 ζευγνύω. 14 δύναμαι. 15 δείδω. 16 διαφθείρω. 17 συνεργέω. 18 ἐπαγγέλλομαι. 19 ἐγχειρίζω. 20 ὀμνύω. 21 ἔχω. 22 ἄγω. 23 χρίω. 24 ebenfalls von χρίω. 25 ἀδικέω. 26 δηλόω. 27 καθοπλίζω. 28 θεάομαι. * τοῦ νεὼ attische Form statt τοῦ ναοῦ. 29 ὁρμάω. 30 ἀνατέλλω. 31 ὁράω. 32 ἀναιρέω. 33 δίδωμι. 34 καταφλέγω. 35 φθάνω. 36 ἄγω. 37 κατακοιμίζω. 38 συνέπομαι. 39 ἀνάγω. 40 ἐπιγινώσκω. 41 τολμάω. 42 μελίζω. 43 ὑστερέω. 44 ὑποστρέφω. 45 σώζω. 46 θάπτω. 47 προσαγορεύω. 48 von τέμνω, zerschneiden, zerstükken, weil Medea hier ihren Bruder zerstükt hatte.

14. Perseus und Andromeda.

Ὁ Περσεὺς παραγενόμενος εἰς Αἰθιοπίαν, ἧς ἐβασίλευε Κηφεὺς, εὗρε[1] τὴν τούτου θυγατέρα Ἀνδρομέδαν παρακειμένην[2] βορὰν θαλασσίῳ κήτει. Κασσιόπεια γὰρ ἡ Κηφέως γυνὴ, Νηρηΐσιν ἤρισε[3] περὶ κάλλους, καὶ πασῶν εἶναι κρείσσων ηὔχησεν[4]· ὅθεν αἱ Νηρηΐδες ἐμήνισαν[5]· καὶ Ποσειδῶν αὐταῖς συνοργισθεὶς[6], πλημμύραν τε ἐπὶ τὴν χώραν ἔπεμψε[7] καὶ κῆτος. Ἄμμωνος[8] δὲ χρήσαντος[9] τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς συμφορᾶς, ἐὰν ἡ Κασσιοπείας θυγάτηρ Ἀνδρομέδα προτεθῇ[10] τῷ κήτει βορὰ, τοῦτο ἀναγκασθεὶς[11] ὁ Κηφεὺς ὑπὸ τῶν Αἰθιόπων ἔπραξε[12], καὶ προσέδησε[13] τὴν θυγατέρα πέτρᾳ. ταύτην θεασάμενος ὁ Περσεὺς,

καὶ ἐρασθεὶς [14], ἀναιρήσειν ὑπέσχετο [15] Κηφεῖ τὸ κῆτος, εἰ μέλλει σωθεῖσαν [16] αὐτὴν αὐτῷ δώσειν [17] γυναῖκα. ἐπὶ τούτοις γενομένων ὅρκων, ὑποστὰς [18] τὸ κῆτος ἔκτεινε, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν ἔλυσεν. ἐπιβουλεύοντος δὲ αὐτῷ Φινέως, ὃς ἦν ἀδελφὸς τοῦ Κηφέως, ἐγγυώμενος [19] πρῶτος τὴν Ἀνδρομέδαν, μαθὼν [20] τὴν ἐπιβουλὴν, τὴν Γοργόνα [21] δείξας [22], μετὰ τῶν συνεπιβουλευόντων αὐτὸν ἐλίθωσε [23] παραχρῆμα.

1 εὑρίσκω. 2 παράκειμαι. 3 ἐρίζω. 4 αὐχέω. 5 μηνίω. 6 συνοργίζομαι. 7 πέμπω. 8 Jupiter Ammon. χράω. 10 προτίθημι. 11 ἀναγκάζω. 12 πράσσω. 13 προσδέω. 14 ἔραμαι. 15 ὑπισχνέομαι. 16 σώζω. 17 δίδωμι. 18 ὑφίστημι. 19 ἐγγυάω. (der erste Bräutigam der Andromeda). 20 μανθάνω. 21 den Kopf der von ihm getödteten Gorgo oder Medusa. 22 δείκνυμι. 23 λιθόω.

15. Herkules Kampf mit dem nemeischen Löwen.

Ὁ Ἡρακλῆς, τὸ προσταττόμενον ὑπὸ Εὐρυσθέως ἐτέλει. πρῶτον μὲν οὖν ἐπέταξεν [1] αὐτῷ τοῦ Νεμεαίου λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν· τοῦτο δὲ ζῶον ἦν ἄτρωτον. εἰς δὲ τὴν Νεμέαν ἀφικόμενος [2], καὶ τὸν λέοντα μαστεύσας [3] ἐτόξευσε πρῶτον. ὡς δὲ ἔμαθεν [4] ἄτρωτον ὄντα [5], ἀνατεινάμενος [6] τὸ ῥόπαλον, ἐδίωκε· συμφυγόντος δὲ εἰς ἀμφίστομον σπήλαιον αὐτοῦ, τὴν ἑτέραν ἀπῳκοδόμησεν [7] εἴσοδον· διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἐπεισῆλθε τῷ θηρίῳ καὶ περιθεὶς [8] τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, κατέχεν [9] ἄγχων, ἕως ἔπνιξε [10]· καὶ θέμενος [11] ἐπὶ τῶν ὤμων, ἐκόμιζεν εἰς Μυκήνας [12]. Εὐρυσθεὺς δὲ καταλαβὼν [13] αὐτοῦ τὴν ἀνδρείαν, ἀπεῖπε [14] τὸ λοιπὸν αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν εἰσιέναι [15].

 1 scil.

1 scil. Εὐρυσθεύς. ' von ἐπιτάσσω. 2 ἀφικνέομαι. 3 μαστεύω. 4 μανθάνω. 5 εἰμί. 6 ἀνατείνω. 7 ἀποικοδομέω. 8 περιτίθημι. 9 κατέχω. 10 πνίγω. 11 τίθημι. 12 zu Mykenä residirte Eurystheus. 13 καταλαμβάνω. 14 ἀπειπεῖν. 15 εἴσειμι.

16. Lernäische Schlange.

Δεύτερον δὲ ἆθλον ἐπέταξεν αὐτῷ, τὴν Λερναίαν Ὕδραν κτεῖναι. αὕτη δὲ ἐν τῷ τῆς Λέρνης ἕλει ἐκτραφεῖσα [1], ἐξέβαινεν εἰς τὸ πεδίον, καὶ τά τε βοσκήματα καὶ τὴν χώραν διέφθειρεν· εἶχε [2] δὲ ἡ Ὕδρα ὑπερμέγεθες σῶμα, κεφαλὰς ἔχον ἐννέα, τὰς μὲν ὀκτὼ θνητὰς, τὴν δὲ μέσην ἀθάνατον. ἐπιβὰς [3] οὖν ἅρματος, ἡνιοχοῦντος Ἰολάου, παρεγένετο εἰς τὴν Λέρνην· καὶ τοὺς μὲν ἵππους ἔστησε [4]· τὴν δὲ Ὕδραν εὑρὼν ἔν τινι λόφῳ, ὅπου ὁ φωλεὸς αὐτῆς ὑπῆρχε, βαλὼν βέλεσι πεπυρωμένοις [5], ἠνάγκασεν [6] ἐξελθεῖν· ἐκβαίνουσαν δὲ αὐτὴν κρατήσας κατεῖχεν [7]· ἡ δὲ θατέρῳ τῶν ποδῶν ἐνείχετο [8] περιπλακεῖσα [9]· τῷ ῥοπάλῳ δὲ τὰς κεφαλὰς κόπτων, οὐδὲν ἀνύειν ἐδύνατο· μιᾶς γὰρ κοπτομένης κεφαλῆς, δύο ἀνεφύοντο [10]. ἐπεβοήθει [11] δὲ καρκῖνος τῇ Ὕδρᾳ ὑπερμεγέθης, δάκνων τὸν πόδα. διὸ τοῦτον ἀποκτείνας, ἐπεκαλέσατο [12] καὶ αὐτὸς βοηθὸν, τὸν Ἰόλαον, ὃς, μέρος τι καταπρήσας [13] τῆς ἐγγὺς ὕλης, τοῖς δαλοῖς ἐπικαίων τὰς ἀνατολὰς τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν, ἐκώλυεν ἀνιέναι [14]. κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν περιγενόμενος, τὴν ἀθάνατον ἀποκόψας [15] κατώρυξε [16]· τὸ δὲ σῶμα τῆς Ὕδρας ἀναχίσας [17], τῇ χολῇ τοὺς οἰστοὺς ἔβαψεν [18].

1 ἐκτρέφω. 2 ἔχω. 3 ἐπιβαίνω. 4 ἵστημι. 5 πυρόω. 6 ἀναγκάζω. 7 κατέχω. 8 ἐνέχομαι. 9 περιπλέκω.

κω. 10 ἀναφύω. 11 ἐπιβοηθέω. 12 ἐπικαλέω. 13 καταπρήθω. 14 ἄνειμι. 15 ἀποκόπτω. 16 κατορύσσω. 17 ἀναχίζω. 18 βάπτω.

17. Augias Stall.

Ἄλλον ἐπέταξεν Εὐρυσθεὺς αὐτῷ ἆθλον, τῶν Αὐγείου βοσκημάτων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μόνον ἐκφορῆσαι [1] τὴν ὄνθον. ἦν δὲ Αὐγείας βασιλεὺς Ἤλιδος, πολλὰς δὲ εἶχε [2] βοσκημάτων ποίμνας. τούτῳ προσελθὼν [3] Ἡρακλῆς, οὐ δηλώσας τὴν Εὐρυσθέως ἐπιταγὴν, ἔφασκε μιᾷ ἡμέρᾳ τὴν ὄνθον ἐκφορήσειν, εἰ δώσει [4] τὴν δεκάτην [5] αὐτῷ τῶν βοσκημάτων. Αὐγείας δὲ ἀπιστῶν ὑπισχνεῖται. Ἡρακλῆς δὲ τῆς τε αὐλῆς τὸ θεμέλιον διεῖλε [6], καὶ τὸν Ἀλφειὸν ποταμὸν, καὶ τὸν Πηνειὸν, σύνεγγυς ῥέοντας, παροχετεύσας [7] ἐπήγαγεν [8], ἔκρουν δι' ἄλλης ἐξόδου ποιήσας· μαθὼν δὲ Αὐγείας, ὅτι κατ' ἐπιταγὴν Εὐρυσθέως τοῦτο ἐπιτετέλεσται [9], τὸν μισθὸν οὐκ ἀπεδίδου [10].

1 ἐκφορέω. 2 ἔχω. 3 προσέρχομαι. 4 δίδωμι 5 scil. μερίδα (den zehnten Theil). 6 διαιρέω. 7 παροχετεύω. 8 ἐπάγω. 9 ἐπιτελέω. 10 ἀποδίδωμι.

18. Aktäon.

Ἀκταίων τραφεὶς [1] παρὰ Χείρωνι [2], κυνηγὸς ἐδιδάχθη [3], καὶ ὕστερον κατεβρώθη [4] ὑπὸ τῶν ἰδίων κυνῶν· καὶ τοῦτον ἐτελεύτησε τὸν τρόπον, ὅτι τὴν Ἄρτεμιν λουομένην εἶδε· καὶ φασὶ τὴν θεὸν παραχρῆμα αὐτοῦ τὴν μορφὴν εἰς ἔλαφον ἀλλάξαι [5], καὶ τοῖς ἑπομένοις αὐτῷ πεντήκοντα κυσὶν ἐμβαλεῖν λύσσαν, ὑφ' ὧν κατὰ ἄγνοιαν ἐβρώθη. ἀπολομένου δὲ Ἀκταίονος, οἱ κύνες, ἐπιζητοῦντες τὸν δεσπότην,

σπότην, κατωδύροντο, καὶ ζήτησιν ποιούμενοι, παρεγένοντο ἐπὶ τὸ τοῦ Χείρωνος ἄντρον, ὃς εἴδωλον κατεσκεύασεν Ἀκταίονος, ὃ καὶ τὴν λύπην αὐτῶν ἔπαυσε [6].

1 τρέφω. 2 der Centaur Chiron erzog mehrere Prinzen, und führte sie vornehmlich zur Jagd an. 3 διδάσκω. 4 καταβρώσκω. 5 ἀλλάσσω. 6 παύω.

19. Niobe.

Ἀμφίων γαμεῖ Νιόβην τὴν Ταντάλου [1], ἣ γεννᾷ παῖδας μὲν ἑπτὰ, θυγατέρας δὲ ἴσας. Εὔτεκνος δὲ οὖσα Νιόβη, τῆς Λητοῦς [2] εὐτεκνωτέρα εἶπεν ὑπάρχειν. Λητὼ δὲ ἀγανακτήσασα [3] τήν τε Ἄρτεμιν καὶ τὸν Ἀπόλλω κατ᾽ αὐτῶν [4] παρώξυνε, καὶ τὰς μὲν θηλείας ἐπὶ τῆς οἰκίας κατετόξευσεν [5] Ἄρτεμις· τοὺς δὲ ἄῤῥενας κοινῇ πάντας ἐν Κιθαιρῶνι Ἀπόλλων κυνηγετοῦντας ἀπέκτεινεν. αὐτὴ δὲ Νιόβη Θήβας ἀπολιποῦσα [6], πρὸς τὸν πατέρα Τάνταλον ἧκεν εἰς Σίπυλον, κἀκεῖ [7] Διῒ εὐξαμένη [8], τὴν μορφὴν εἰς λίθον μετέβαλε [9]· καὶ χεῖται [10] δάκρυα νύκτωρ καὶ μεθ᾽ ἡμέραν τοῦ λίθου [11].

1 scil. θυγατέρα. 2 weil nehmlich Latona nur zwei Kinder, den Apollo und die Diana, geboren hatte. 3 ἀγανακτέω. 4 nehmlich gegen die Kinder der Niobe. 5 κατατοξεύω. 6 ἀπολείπω. Theben war die Residenz ihres Gemahls, des Königs Amphion. 7 zusammengezogen statt καὶ ἐκεῖ. 8 εὔχομαι. 9 μεταβάλλω. 10 χέω. 11 τοῦ λίθου scil. ἐκ.

20. Oedipus tödtet seinen Vater, ohne es zu wissen.

Μετὰ τὴν Ἀμφίονος τελευτὴν, Λάϊος τὴν βασιλείαν [1] παρέλαβε, γήμας [2] Ἰοκάστην. Χρήσαντος

τος [3] δὲ τοῦ θεοῦ, τὸν γεννηθέντα [4] πατροκτόνον ἔσεσθαι [5], τὸ γεννηθὲν [6] ἐκθεῖναι [7] δίδωσι νομεῖ [8], περόναις διατρήσας [9] τὰ σφυρά. Ἀλλ' οὗτος μὲν ἐξέθηκεν [10] εἰς Κιθαιρῶνα. Πολύβου δὲ βουκόλοι, τοῦ Κορινθίων βασιλέως, τὸ βρέφος εὑρόντες [11], πρὸς τὴν αὐτοῦ γυναῖκα Περίβοιαν ἤνεγκαν [12]. ἡ δὲ ἀνελοῦσα [13] ὑποβάλλεται, καὶ θεραπεύσασα [14] τὰ σφυρὰ Οἰδίπουν καλεῖ, τοῦτο θεμένη [15] τὸ ὄνομα διὰ τὸ τοὺς πόδας ἀνοιδῆσαι [16]. τελειωθεὶς [17] δὲ ὁ παῖς, καὶ διαφέρων τῶν ἡλίκων ἐν ῥώμῃ, διὰ φθόνον ὠνειδίζετο [18] ὑπόβλητος. Ὁ δὲ, πυνθανόμενος παρὰ τῆς Περιβοίας μαθεῖν [19] οὐκ ἠδύνατο [20]. ἀφικόμενος δὲ εἰς Δελφοὺς, περὶ τῶν ἰδίων ἐπυνθάνετο γονέων· ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτῷ, εἰς τὴν πατρίδα μὴ πορεύεσθαι· τὸν μὲν γὰρ πατέρα φονεύσειν, τὴν δὲ μητέρα γαμήσειν. Τοῦτο ἀκούσας Κόρινθον μὲν ἀπέλιπεν [21]. ἐφ' ἅρματος δὲ διὰ τῆς Φωκίδος φερόμενος, συντυγχάνει κατά τινα στενὴν ὁδὸν ἐφ' ἅρματος ὀχουμένῳ Λαΐῳ καὶ Πολυφόντῃ· κήρυξ δὲ οὗτος ἦν Λαΐου· καὶ κελεύσαντος ἐκχωρεῖν, καὶ δι' ἀπείθειαν καὶ ἀναβολὴν κτείναντος τῶν ἵππων τὸν ἕτερον, ἀγανακτήσας Οἰδίπους καὶ Πολυφόντην καὶ Λάϊον ἀπέκτεινε, καὶ παρεγένετο εἰς Θήβας. Τὴν δὲ βασιλείαν Κρέων παραλαμβάνει.

1 die Herrschaft von Theben. 2 γαμέω. 3 χράω. 4 γεννάω. (sein Sohn). 5 εἰμί. 6 das Kind. 7 ἐκτίθημι. 8 νομεύς. 9 διατρέω. 10 ἐκτίθημι. 11 εὑρίσκω. 12 φέρω. 13 ἀναιρέω (sie nahm das Kind auf). 14 θεραπεύω. 15 τίθημι. 16 ἀνοιδέω. 17 τελειόω. 18 ὀνειδίζω. 19 μανθάνω. 20 δύναμαι. 21 ἀπολείπω.

21. Ferneres Schicksal des Oedipus; Räthsel der Sphinx.

Κρέοντος βασιλεύοντος ȣ̓ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε [1] Θήβας. ἔπεμψε [2] γὰρ Ἥρα Σφίγγα, ἣ εἶχε [3] πρόσωπον μὲν γυναικὸς, ςῆθος δὲ καὶ βάσιν καὶ ȣ̓ρὰν λέοντος, καὶ πτέρυγας [4] ὄρνιθος· μαθȣ̃σα [5] δὲ αἴνιγμά τι παρὰ Μȣσῶν, ἐπὶ τὸ Φίκειον ὄρος ἐκαθέζετο· καὶ τȣ̃το πρȣ̈τεινε [6] Θηβαίοις. ἦν δὲ τὸ αἴνιγμα· τί ἐςιν, ὃ μίαν ἔχον φωνὴν, τετράπȣν καὶ δίπȣν καὶ τρίπȣν γίνεται; χρησμȣ̃ δὲ Θηβαίοις ὑπάρχοντος, τηνικαῦτα ἀπαλλαγήσεσθαι [7] τῆς Σφιγγὸς, ἡνίκα ἂν τὸ αἴνιγμα λύσωσι [8], καὶ συνιόντων [9] εἰς αὐτὸ πολλάκις, ἐζήτει, τί τὸ λεγόμενόν ἐςιν. ἐπεὶ δὲ μὴ εὕρισκον, ἁρπάσασα [10] ἕνα, κατεβίβρωσκε. πολλῶν δὲ ἀπολλυμένων, καὶ τὸ τελευταῖον Αἵμονος τȣ̃ Κρέοντος [11], κηρύσσει Κρέων, τῷ τὸ αἴνιγμα λύσοντι [12] καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν Λαΐȣ δώσειν [13] γυναῖκα. Οἰδίπȣς δὲ ἀκȣ́σας ἔλυσεν [14], εἰπὼν [15], τὸ αἴνιγμα, τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς λεγόμενον, ἄνθρωπον εἶναι· γεννᾶσθαι γὰρ τετράπȣν βρέφος, τοῖς τέτταρσιν ὀχȣ́μενον [16] κώλοις [17]· τελειȣ́μενον δὲ τὸν ἄνθρωπον, δίπȣν· γηρῶντα [18] δὲ τρίτην προσλαμβάνειν βάσιν τὸ βάκτρον. ἡ μὲν ȣ̃ν Σφίγξ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἑαυτὴν ἔῤῥιψεν [19]. Οἰδίπȣς δὲ τὴν βασιλείαν παρέλαβε [20], και τὴν μητέρα ἔγημεν [21] ἀγνοῶν· καὶ παῖδας ἐτέκνωσεν [22] ἐξ αὐτῆς Πολυνείκη καὶ Ἐτεοκλέα· θυγατέρας δὲ Ἰσμήνην καὶ Ἀντιγόνην. Φανέντων [23] δὲ ὕςερον τῶν λανθανόντων [24], Ἰοκάςη μὲν ἐξ αἰσχύνης ἑαυτὴν ἀνήρτησεν [25]. Οἰδίπȣς δὲ τὰς ὄψεις τυφλώσας [26] ἐκ Θηβῶν ἠλαύνετο [27], ἀρὰς τοῖς παισὶ θέμενος [28], οἳ, τῆς πόλεως αὐτὸν ἐκβαλλόμενον θεωρȣ̃ντες, [29] ȣ̓κ ἐπήμυναν. [30] Παραγενόμενος

μενος δὲ σὺν Ἀντιγόνῃ εἰς Κολωνὸν τῆς Ἀττικῆς [31], ἔνθα τὸ τῶν Εὐμενίδων ἐςὶ τέμενος, καθίζει ἱκέτης· καὶ προσδεχθεὶς [32] ὑπὸ Θησέως μετ' ȣ̓ πολὺν χρόνον ἀπέθανεν.

1 κατέχω. 2 πέμπω. 3 ἔχω. 4 πτέρυξ. 5 μανθάνω. 6 προτείνω. 7 ἀπαλλάσσω. 8 λύω. 9 σύνειμι. öfters, wenn die Theber des Räthsels wegen (εἰς αὐτὸ scil. αἴνιγμα) zusammen gekommen waren, fragte sie sie u. s. w. 10 ἁρπάζω. 11 scil. υἱȣ̃. 12 λύω. 13 δίδωμι. 14 λύω. 15 ἕπω. 16 ὀχέω. 17 weil nehmlich das Kind auf Händen und Füßen kriecht. 18 γηράω. 19 ῥίπτω. 20 παραλαμβάνω. 21 γαμέω. 22 τεκνόω. 23 φαίνω. 24 als die bisher verborgnen Begebenheiten, nehmlich der Vatermord und die Blutschande des Oedipus, an den Tag kamen. 25 ἀναρτάω. 26 τυφλόω. 27 ἐλαύνω. 28 τίθημι (er verfluchte seine Söhne). 29 θεωρέω. 30 ἐπαμύνω. 31 scil. τόπον. 32 προσδέχομαι.

22. Der erste Thebische Krieg.

1. Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης [1] περὶ τῆς βασιλείας συντίθενται [2] πρὸς ἀλλήλȣς· καὶ αὐτοῖς δοκεῖ τὸν ἕτερον παρ' ἐνιαυτὸν [3] ἄρχειν. Τινὲς μὲν ȣ̓̃ν λέγȣσι, πρῶτον ἄρξαντος [4] Πολυνείκȣς, παραδȣ̃ναι [5] μετ' ἐνιαυτὸν τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ· τινὲς δὲ, πρῶτον Ἐτεοκλέȣς ἄρξαντος, μὴ βȣ́λεσθαι παραδȣ̃ναι τὴν βασιλείαν.

1 die hinterlaßnen Söhne des Oedip. 2 συντίθημι. 3 einer um den andern ein Jahr lang. 4 ἄρχω. 5 παραδίδωμι.

2. Φυγαδευθεὶς [1] ȣ̓̃ν Πολυνείκης ἐκ Θηβῶν ἧκεν εἰς Ἄργος, τὸν ὅρμον ἔχων [2]. ἐβασίλευε δὲ Ἄργȣς

γυς Ἄδρασος· καὶ τοῖς τοῦ βασιλείοις νύκτωρ προσπελάζει· καὶ συνάπτει μάχην [3] Τυδεῖ τῷ Οἰνέως, φεύγοντι Καλυδῶνα [4]. γενομένης δὲ ἐξαίφνης βοῆς, ἐπιφανεὶς [5] Ἄδρασος διέλυσεν [6] αὐτούς· καὶ μάντεώς τινος ὑπομνησθεὶς [7], λέγοντος αὐτῷ, κάπρῳ καὶ λέοντι συζεῦξαι [8] τὰς θυγατέρας, ἀμφοτέρους εἵλετο [9] νυμφίους· εἶχον [10] γὰρ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων, ὁ μὲν, κάπρου προτομὴν, ὁ δὲ, λέοντος· καὶ αὐτοὺς Ἄδρασος ἀμφοτέρους εἰς τὰς πατρίδας ὑπέσχετο [11] κατάξειν [12].

1 φυγαδεύω. 2 dis Halsband war eine Arbeit Vulkans und ehemals von diesem dem Kadmus, des Polynikes Ahnherrn, bei seiner Vermählung für seine Gemahlin Harmonia geschenkt worden. 3 er ward handgemein mit dem Tydeus, der dieselbe Nacht beim Adrast angekommen war. 4 Kalydon war des Tydeus Vaterstadt, aus der er wegen eines unvorsätzlichen Mordes hatte entweichen müssen. 5 ἐπιφαίνομαι. 6 διαλύω. 7 ὑπομνάομαι. 2 συζευγνύω. 9 (er wählte sie) von αἱρέω. 10 ἔχω. 11 ὑπισχνέομαι. 12 κατάγω.

3. Ἄδρασος δὲ πρῶτον ἐπὶ Θήβας ἔσπευδε στρατεύεσθαι, καὶ τοὺς ἀριστέας συνήθροιζεν [1]. Ἀμφιάραος δὲ ὁ Οἰκλέους [2], μάντις ὢν, καὶ προειδὼς [3], ὅτι δεῖ πάντας τοὺς στρατευσαμένους χωρὶς Ἀδράστου τελευτῆσαι, αὐτός τε ὤκνει [4] στρατεύεσθαι καὶ τοὺς λοιποὺς ἀπέτρεπε. Πολυνείκης δὲ ἀφικόμενος πρὸς Ἶφιν ἠξίου [5] μαθεῖν, πῶς ἂν Ἀμφιάραος ἀναγκασθείη [6] στρατεύεσθαι· ὁ δὲ εἶπεν, εἰ λάβοι τὸν ὅρμον Ἐριφύλη. Ἀμφιάραος μὲν οὖν ἀπεῖπεν [7] Ἐριφύλῃ, παρὰ Πολυνείκους δῶρα λαμβάνειν. Πολυνείκης δὲ δοὺς [7] αὐτῇ τὸν ὅρμον ἠξίου

τὸν Ἀμφιάραον πεῖσαι [9] στρατεύειν. Ἐριφύλη δὲ, τὸν ὅρμον λαβοῦσα, ἔπεισε τὸν Ἀμφιάραον στρατεύειν. Ἀμφιάραος δὲ τοῖς παισὶν ἐντολὰς ἔδωκε τελειωθεῖσι [10], τὴν μητέρα κτείνειν.

1 συναθροίζω. 2 scil. υἱός. 3 προειδέω. 4 ὀκνέω. 5 ἀξιόω. 6 ἀναγκάζω. 7 ἀπειπεῖν. 8 δίδωμι. 9 πείθω. 10 τελειόω (wenn sie erwachsen sein würden).

4. Ἄδραστος δὲ συναθροίσας [1], σὺν ἡγεμόσιν ἑπτὰ πολεμεῖν ἔσπευδε Θήβας. Οἱ δὲ ἡγεμόνες ἦσαν [2] οἵδε, Ἄδραστος, Ἀμφιάραος, Καπανεὺς, Ἱππομέδων· οὗτοι μὲν ἐξ Ἄργους· Πολυνείκης Οἰδίποδος [3], ἐκ Θηβῶν· Τυδεὺς Οἰνέως, Αἰτωλός· Παρθενοπαῖος, Ἀρκάς. Ὡς δὲ ἦλθον [4] εἰς τὸν Κιθαιρῶνα, πέμπουσι Τυδέα προεροῦντα [5] Ἐτεοκλεῖ, τὴν βασιλείαν παραχωρεῖν Πολυνείκει, καθὰ συνέθεντο [6]· μὴ προσέχοντος δὲ Ἐτεοκλέους, διάπειραν τῶν Θηβαίων Τυδεὺς ποιούμενος, καθ᾽ ἕνα προκαλούμενος [7] πάντων περιεγένετο. οἱ δὲ πεντήκοντα ἄνδρας ὁπλίσαντες [8] ἀπιόντα [9] ἐνήδρευσαν [10] αὐτόν· πάντας δὲ αὐτοὺς χωρὶς Μαίονος ἀπέκτεινε· κἄπειτα [11] ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἦλθεν.

1 συναθροίζω (scil. στρατόν). 2 εἰμί. 3 scil. υἱός. 4 ἔρχομαι. 5 προερέω. 6 συντίθημι. 7 er forderte sie einzeln zum Kampf auf. 8 ὁπλίζω. 9 ἄπειμι. 10 ἐνεδρεύω. 11 zusammengezogen aus καὶ ἔπειτα.

5. Ἀργεῖοι δὲ καθοπλισθέντες [1] προσήεσαν [2] τοῖς τείχεσι. Καθώπλισε δὲ καὶ Ἐτεοκλῆς Θηβαίους, καὶ, πῶς ἂν περιγένοιτο τῶν πολεμίων, ἐμαντεύετο. ἦν δὲ παρὰ Θηβαίοις μάντις Τειρεσίας πολυχρόνιος. οὗτος οὖν Θηβαίοις μαντευόμενος, εἶπε

 νική-

νικήσειν[3], ἐὰν Μενοικεὺς ὁ Κρέοντος Ἄρει[4] σφάγιον αὐτὸν ἐπιδιδῷ. τοῦτο ἀκούσας Μενοικεὺς ὁ Κρέοντος ἑαυτὸν πρὸ τῶν πυλῶν ἔσφαξε[5].

1 καθοπλίζω. 2 πρόσειμι. 3 scil. αὐτοὺς. 4 Ἄρης. 5 σφάττω.

6. Μάχης δὲ γενομένης, οἱ Καδμεῖοι μέχρι τῶν τειχῶν συνεδιώχθησαν[1]. Καὶ Καπανεὺς ἁρπάσας[2] κλίμακα, ἐπὶ τὰ τείχη δι᾽ αὐτῆς ἀνῄει[3], καὶ Ζεὺς αὐτὸν κεραυνοῖ. Τούτου δὲ γενομένου, τροπὴ τῶν Ἀργείων γίνεται. ὡς δὲ ἀπώλλυντο[4] πολλοὶ, δόξαν[5] ἑκατέροις τοῖς στρατεύμασι, Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης περὶ τῆς βασιλείας μονομαχοῦσι, καὶ κτείνουσιν ἀλλήλους. Καρτερᾶς δὲ πάλιν γενομένης μάχης, Ἀμφιαράῳ φεύγοντι πρὶν τὰ νῶτα τρωθῇ[6], Ζεὺς κεραυνὸν βαλὼν τὴν γῆν διέστησεν[7]. Ὁ δὲ σὺν τῷ ἅρματι καὶ τῷ ἡνιόχῳ ἐκρύφθη[8]· καὶ Ζεὺς ἀθάνατον αὐτὸν ἐποίησεν. Ἄδραστον δὲ μόνον ἵππος διέσωσεν[9] Ἀρίων.

1 συνδιώκω. 2 ἁρπάζω. 3 ἄνειμι. 4 ἀπόλλυμι. 5 von δοκέω. Das Particip δόξαν steht absolute statt des Genitivs δόξαντος. (da es ihnen gut dünkte.) 6 τιτρώσκω. 7 διΐστημι. 8 κρύπτω. 9 διασώζω.

7. Κρέων δὲ τὴν Θηβαίων βασιλείαν παραλαβὼν[1], τοὺς τῶν Ἀργείων νεκροὺς ἔῤῥιψεν[2] ἀτάφους· καὶ κηρύξας[3], μηδένα θάπτειν, φύλακας κατέστησεν[4]. Ἀντιγόνη δὲ, μία τῶν Οἰδίποδος θυγατέρων, κρύφα τὸ Πολυνείκους σῶμα κλέψασα[5] ἔθαψε[6]· καὶ φωραθεῖσα[7] ὑπὸ Κρέοντος τῷ τάφῳ ζῶσα[8] ἐνεκρύφθη[9].

1 παραλαμβάνω. 2 ῥίπτω. 3 κηρύσσω. 4 καθίστημι. (er stellte darum Wache, damit niemand seinen Befehl, keinen zu begraben, übertreten sollte.) 5 κλέπτω. 6 θάπτω. 7 φωράω. 8 ζάω. 9 ἐγκρύπτω.

8. Μετὰ δὲ ἔτη δέκα οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες, κληθέντες [1] Ἐπίγονοι, στρατεύειν ἐπὶ Θήβας προῃροῦντο [2], τὸν τῶν πατέρων θάνατον τιμωρήσασθαι [3] βουλόμενοι. οὗτοι πρῶτον μὲν πορθοῦσι τὰς πέριξ κώμας· ἔπειτα τῶν Θηβαίων ἐπελθόντων [4], γενναίως μάχονται, καὶ εἰσίασιν εἰς τὴν πόλιν καὶ συναθροίζουσι τὴν λείαν, καὶ καθαιροῦσι τὰ τείχη.

1 καλέω. 2 προαιρέομαι. 3 τιμωρέω. 4 ἐπέρχομαι.

23. Achilles.

Θέτις ἐγέννησε [1] ἐκ Πηλέως βρέφος. Ἀθάνατον δὲ θέλουσα ποιῆσαι [2] τοῦτο, κρύφα Πηλέως [3] εἰς τὸ πῦρ ἐγκρύβουσα [4] τῆς νυκτὸς, ἔφθειρεν ὃ ἦν αὐτῷ θνητὸν πατρῷον· μεθ᾽ ἡμέραν δὲ ἔχριεν ἀμβροσίᾳ. Πηλεὺς δὲ ἐπιτηρήσας [5], καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἐβόησε [6], καὶ Θέτις κωλυθεῖσα [7] τὴν προαίρεσιν τελειῶσαι [8], νήπιον τὸν παῖδα ἀπολιποῦσα [9], πρὸς Νηρηΐδας [10] ᾤχετο [11]· κομίζει δὲ τὸν παῖδα πρὸς Χείρωνα Πηλεύς. ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸν ἔτρεφε σπλάγχνοις λεόντων, καὶ συῶν ἀγρίων καὶ ἄρκτων μυελοῖς· καὶ ὠνόμασεν [12] Ἀχιλλέα. ὡς δὲ ἐγένετο ἐνναετὴς Ἀχιλλεὺς, Κάλχαντος λέγοντος οὐ δύνασθαι χωρὶς αὐτοῦ Τροίαν αἱρεθῆναι [13], Θέτις προειδυῖα [14], ὅτι δεῖ στρατευόμενον αὐτὸν ἀπολέσθαι [15], ἔκρυψεν [16]

ἐσθῆτι γυναικείᾳ ὡς παρθένον. Ὀδυσσεὺς δὲ εὗρε αὐτόν· καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς Τροίαν ἦλθε.

1 γεννάω. 2 ποιέω. 3 ohne daß Peleus es wußte. 4 ἐγκρύπτω. 5 ἐπιτηρέω. 6 βοάω. 7 κωλύω. 8 τελειόω. 9 ἀπολείπω. 10 die Nereiden waren ihre Schwestern. 11 οἴχομαι. 12 ὀνομάζω. 13 αἱρέω. 14 προειδέω. 15 ἀπόλλυμι. 16 κρύπτω.

25. Das kretische Labyrinth; Dädalus.

Μινώταυρος εἶχε ταύρου πρόσωπον, τὰ δὲ λοιπὰ ἀνδρός. οὗτος ἐν Λαβυρίνθῳ ἦν καθειργμένος[1]· ἐν ᾧ τὸν εἰσελθόντα ἀδύνατον ἦν ἐξιέναι[2]· πολυπλόκοις γὰρ καμπαῖς τὴν ἀγνοουμένην ἔξοδον ἀπέκλειε. κατεσκευάκει[3] δὲ αὐτὸν Δαίδαλος· οὗτος ἦν ἀρχιτέκτων ἄριστος καὶ πρῶτος ἀγαλμάτων εὑρετής. οὗτος ἐξ Ἀθηνῶν ἔφυγεν[4], ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως βαλὼν τὸν τῆς ἀδελφῆς υἱὸν Τάλω, μαθητὴν[5] ὄντα, δείσας[6], μὴ διὰ τὴν εὐφυΐαν αὐτὸν ὑπερβάλῃ. Φωραθέντος[7] δὲ τοῦ νεκροῦ κριθεὶς[8] ἐν Ἀρείῳ πάγῳ[9], καὶ καταδικασθεὶς[10] πρὸς Μίνωα ἔφυγε· κἀκεῖ[11] τὸν Λαβύρινθον κατεσκεύασεν, εἰς ὃν κατὰ ἔτος Ἀθηναῖοι κόρους ἑπτὰ καὶ κόρας τὰς ἴσας τῷ Μινωταύρῳ βορὰν ἔπεμπον.

1 καθείργω. 2 ἔξειμι. 3 κατασκευάζω. 4 φεύγω. 5 scil. αὐτοῦ 6 δείδω. 7 φωράω. 8 κρίνω. 9 im Areopagus. 10 καταδικάζω. 11 zusammengezogen aus καὶ ἐκεῖ.

XV.

Aus dem Lukian.

1. Nachricht von sehr alt gewordenen Menschen.

1.

Ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα ἱστορεῖται [1], ὥσπερ Σῆρας μὲν ἱστοροῦσι μέχρι τριακοσίων ζῆν ἐτῶν, οἱ μὲν τῷ ἀέρι, οἱ δὲ τῇ γῇ τὴν αἰτίαν τοῦ μακροῦ γήρως [2] προστιθέντες, οἱ δὲ καὶ τῇ διαίτῃ· ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ Ἀθῶτας δὲ μέχρι τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν βιοῦν [3] ἱστόρηται, καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος· τούτους μὲν καὶ κριθίνῳ ἄρτῳ χρωμένους, ὡς ὀξυδορκίας τοῦτο φάρμακον· οἷς γε φασὶ διὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους [4] ἐῤῥωμένας εἶναι.

1 man erzählt von ganzen Völkern, die u. s. w. 2 zusammengezogen statt γήρατος von γῆρας. 3 βιόω 4 vor allen andern.

2. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τῶν μακροβίων ἐθνῶν, ἅτινά φασιν ἐπὶ πλεῖστον διαγίγνεσθαι χρόνον· οἱ μὲν διὰ τὴν γῆν καὶ τὸν ἀέρα, οἱ δὲ διὰ τὴν δίαιταν, οἱ δὲ καὶ δι᾽ ἄμφω. Ἐγὼ δ᾽ ἂν ὑμῖν δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥᾳδίως παράσχοιμι [1], ἱστορήσας, ὅτι καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν καὶ κατὰ πάντα ἀέρα μακρόβιοι γεγόνασιν [2] ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθήκουσι καὶ διαίτῃ τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι [3].

1 παρέχω. 2 γίγνομαι. 3 χράομαι.

3. Πομπίλιος Νεμᾶς ὁ εὐδαιμονέστατος τῶν Ῥωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιστα περὶ τὴν θεραπείαν τῶν θεῶν ἀσχοληθεὶς [1] ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι [2] ἱστορεῖται. Σέρβιος δὲ Τέλλιος, Ῥωμαίων καὶ ἕτος βασιλεὺς, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσας ἱστορεῖται. Ταρκύνιος δὲ ὁ τελευταῖος Ῥωμαίων βασιλεὺς, φυγαδευθεὶς, καὶ ἐπὶ Κύμης διατρίβων, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται ςεῤῥότατα βιῶσαι.

1 ἀσχολέω. 2 βιόω.

4. Οὗτοι μὲν ἕν Ῥωμαίων βασιλεῖς, οἷς συνάψω [1] καὶ τὲς λοιπὲς βασιλέας, τὲς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένες [2]. Ἀργανθώνιος μὲν ἕν Ταρτησσίων βασιλεὺς πεντήκοντα καὶ ἕκατον ἔτη βιῶναι [3] λέγεται. ἀλλὰ τἕτο μὲν μῦθος τισὶ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς δὲ ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενήκοντα πέντε τελευτᾷ. Ἱέρων δὲ ὁ Συρακεσίων τύραννος, δύο καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν γενόμενος, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη. Ἀτέας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος πρὸς Φιλίππον περὶ τὸν Ἴςρον ποταμὸν, ἔπεσεν [4] ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς [5]. Βάρδυλις δὲ ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππε λέγεται μάχεσθαι ἐν τῷ πρὸς Φιλίππον πολέμῳ, εἰς ἐνενήκοντα τελῶν [6] ἔτη.

1 συνάπτω. 2 ἀφικνέομαι. 3 βίωμι. 4 πίπτω. 5 γίνομαι. 6 gelangend.

5. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγε, ὁ τῶν καθ' ἑαυτὸν [1] εὐδαιμονέςατος βασιλέων, Αἰγύπτε μὲν ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη, ζῶν

δὲ

δὲ παρέδωκε[2] τὴν ἀρχὴν πρὸ δυοῖν ἐτοῖν τῆς τελευτῆς τῷ Πτολεμαίῳ τῷ υἱῷ, Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπίκλησιν[3], ὅςις διεδέξατο[4] τὴν πατρῴαν βασιλείαν. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς[5] ἑκατοντέτης γενόμενος ἐζήτει μὲν ἕνα[6] ἕκαςον τῶν φίλων· μαθὼν[7] δὲ τὲς πλείςες διεφθαρμένες[8] ὑπὸ Καμβύσε τῦ υἱέως, καὶ φάσκοντος Καμβύσε κατὰ πρόσταγμα τὸ ἐκείνε ταῦτα πεποιηκέναι[9], ἀθυμήσας ἐτελεύτα τὸν βίον.

1 in seinem Zeitalter. 2 παραδίδωμι. 3 für κατ' ἐπίκλησιν. 4 διαδέχομαι. 5 zum Unterschiede von dem jüngern Kyrus, der gegen seinen Bruder, den König Artaxerxes, rebellirte. 6 εἷς. 7 μανθάνω. 8 ποιέω. 9 διαφθείρω.

6. Ἐπεὶ δὲ καὶ φιλόσοφοι καὶ πάντες οἱ περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως καὶ ὗτοι ποιέμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, ἀναγράψωμεν[1] καὶ τέτων τὲς ἰςορημένες. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης, ἐτῶν γεγονὼς[2] τεσσάρων καὶ ἑκατὸν, ἀποχόμενος[3] τροφῆς ἐτελεύτα. Σόλων δὲ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιττακὸς, οἵτινες τῶν κληθέντων[4] ἑπτὰ σοφῶν ἐγένοντο, ἑκατὸν ἕκαςος ἔζησεν[5] ἔτη. Ζήνων δὲ ὁ τῆς Στωϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς, ὀκτὼ καὶ ἐνενήκοντα, ὅν φασιν ἀποχόμενον τροφῆς τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης δὲ ὁ Ζήνωνος μαθητὴς καὶ διάδοχος, ἐννέα καὶ ἐνενήκοντα ὗτος γεγονὼς ἔτη, φῦμα ἔχεν[6] ἐπὶ τῦ χείλες, καὶ ἀποκαρτερῶν, ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἑταίρων τινῶν γραμμάτων, προσενεγκάμενος[7] τροφὴν, καὶ πράξας περὶ ὧν ἠξίεν[8] οἱ φίλοι, ἀποχόμενος αὖθις τροφῆς, ἐξέλιπε[9] τὸν βίον. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, ῥᾶγα[10] ςαφυλῆς καταπιὼν[11] ἀπεπνίγη[12].

γη[12], πέντε καὶ ἐνενήκοντα ζήσας[13] ἔτη· ὗτος ὑπὸ Ἰοφῶντος τῦ υἱέως[14] ἐπὶ τέλει τῦ βίυ παρανοίας κρινόμενος, ἀνέγνω[15] τοῖς δικαςαῖς Οἰδίπυν τὸν ἐπὶ Κολωνῷ[16], ἐπιδεικνύμενος διὰ τῦ δράματος, ὅπως τὸν νῦν ὑγιαίνει· ὡς τὺς δικαςὰς τὸν μὲν ὑπερθαυμάσαι[17], καταψηφίσασθαι[18] δὲ τῦ υἱῦ αὐτῦ μανίαν. Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς, ἑπτὰ καὶ ἐνενήκοντα ἔτη βιὺς[19], κατέκειτο[20] μὲν ἐπὶ κλίνης ἠρεμῶν. Θεασάμενος[21] δὲ ὄνον, τὰ παρεσκευασμένα[22] αὐτῷ σῦκα κατεσθίοντα, ὥρμησε[23] μὲν εἰς γέλωτα· καλέσας δέ τὸν οἰκέτην καὶ σὺν πολλῷ καὶ ἀθρόῳ γέλωτι εἰπὼν προσδῦναι[24] τῷ ὄνῳ ἀκράτυ ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς[25] ὑπὸ τῦ γέλωτος ἀπέθανε.

1 ἀναγράφω. 2 γίνομαι. 3 ἀπέχω. 4 καλέω. 5 ζάω. 6 ἔχω. 7 προσφέρω. 8 ἀξιόω. (nachdem er das Verlangen oder den Auftrag seiner Freunde ausgerichtet) 9 ἐκλείπω. 10 ῥάξ. 11 καταπίνω. 12 ἀποπνίγω. 13 ζάω. 14 υἱεύς. 15 ἀναγινώσκω. 16 den Oedip auf dem Hügel Kolonus bei Athen. Wir haben vom Sophokles noch zwei Trauerspiele unter dem Titel Oedip. Das hier gemeinte enthält den Tod desselben. 17 ὑπερθαυμάζω. 18 καταψηφίζομαι. 19 βίωμι. 20 κατακειμαι. 21 θεάομαι. 22 παρασκευάζω. 23 ὁρμάω. (er brach in ein Gelächter aus). 24 προσδίδωμι. 25 ἀποπνίγω.

2. Einige Gespräche aus dem Lukian.

1. Jupiter, Aeskulap und Herkules.

ΖΕΥΣ. Παύσασθε[1] ὦ Ἀσκληπιὲ καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἄνθρωποι· ἀπρεπῆ γὰρ ταῦτα καὶ ἀλλότρια[2] τοῦ συμποσίου τῶν θεῶν. — ἩΡΑΚΛΗΣ. Ἀλλὰ ἐθέλεις, ὦ Ζεῦ, τουτονὶ τὸν φαρμακέα προκατακλίνεσθαί μου; ἈΣΚΛΗΠΙΟΣ. νὴ Δία, καὶ ἀμείνων γάρ εἰμι. ἩΡ. κατὰ τί, ὦ ἐμβρόντητε· ἢ διότι σε ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσεν[3], ἃ μὴ θέμις ποιοῦντα, νῦν δὲ κατ᾽ ἔλεον αὖθις ἀθανασίας μετείληφας[4]; ἈΣΚΛ. Ἐπιλέλησαι[5] γὰρ καὶ σὺ, ὦ Ἥρακλες, ἐν τῇ Οἴτῃ καταφλεγεὶς, ὅτι μοι ὀνειδίζεις τὸ πῦρ; ἩΡ. οὔκουν ἴσα καὶ ὅμοια βεβίωται ἡμῖν[6] ὃς Διὸς μὲν υἱός εἰμι, τοσαῦτα δὲ πεπόνηκα[7], ἐκκαθαίρων τὸν βίον[8], θηρία καταγωνιζόμενος, καὶ ἀνθρώπους ὑβριστὰς τιμωρούμενος· σὺ δὲ ῥιζοτόμος εἶ, καὶ ἀγύρτης, νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιθήσειν[9] τῶν φαρμάκων[10], ἀνδρῶδες δὲ οὐδὲν ἐπιδεδειγμένος. ἈΣΚΛ. Εὖ λέγεις, ὅτι σου τὰ ἐγκαύματα ἰασάμην, ὅτε πρώην ἀνῆλθες ἡμίφλεκτος, ὑπ᾽ ἀμφοῖν διεφθαρμένος[11] τὸ σῶμα, τοῦ χιτῶνος[12] καὶ μετὰ τοῦτο, τοῦ πυρός. ἐγὼ δὲ εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, οὔτε ἐδούλευσα, ὥσπερ σὺ, οὔτε ἔξαινον ἔρια ἐν Λυδίᾳ, πορφυρίδα ἐνδεδυκὼς[13], καὶ παιόμενος ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης[14] χρυσῷ σανδάλῳ, ἀλλ᾽ οὐδὲ μελαγχολήσας ἀπέκτεινα τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα[15]. ἩΡ. εἰ μὴ παύσῃ λοιδορούμενός μοι, αὐτίκα μάλα

εἴσῃ [16], ὡς ἐ πολύ σε ὀνήσει [17] ἡ ἀθανασία, ἐπεὶ ἀράμενός [18] σε, ῥίψω ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ τῦ ἐρανῦ, ὥστε μηδὲ τὸν Παιήονα ἰάσασθαί σε, τὸ κρανίον συντριβέντα. ΖΕΥΣ. Παύσασθέ, φημι, καὶ μὴ ἐπιταράττετε ἡμῖν τὴν ξυνεσίαν, ἢ ἀμφοτέρες ἀποπέμψομαι ὑμᾶς τῦ συμποσίε· καίτοι εὔγνωμον, ὦ Ἥρακλες, προκατακλίνεσθαί σε τὸν Ἀσκληπιὸν, ἅτε καὶ πρότερον ἀποθανόντα.

1 παύομαι. 2 unschiklich beim Schmause 3 Jupiter erschlug mit seinem Blitze den Aeskulap, als er den Sohn des Theseus, Hippolytus, wieder vom Tode erwekt hatte. 4 μεταλαμβάνω. 5 ἐπιλανθάνομαι. 6 wir haben nicht einerlei Lebensart geführt. 7 πονέω. 8 d. i. ich habe das Leben (die Gesellschaft der Meuschen) gereinigt, sowol von wilden Thieren als von gewaltthätigen Menschen. 9 ἐπιτίθημι. 10 scil. τινά. 11 διαφθείρω. 12 das mit dem vergifteten Blute des Centaur Nessus bestrichene Hemd, welches dem Herkules seine Gemalin Dejanira zuschikte. 13 ἐνδύω. 14 bei der Omphale, Königin von Lydien, diente Herkules eine Zeit lang als Sklave. 15 Herkules hatte in der Raserei seine Gemalin Megara und seine Kinder getödtet. 16 εἴδω. 17 ὀνέω. 18 αἴρω.

2. Merkur und seine Mutter Maja.

ἙΡΜΗΣ. Ἔστι γάρ τις, ὦ μῆτερ, ἐν ἐρανῷ θεὸς ἀθλιώτερος ἐμῦ; — ΜΑΙΑ. μὴ λέγε, ὦ Ἑρμῆ, τοιῦτον μηδέν. ἙΡΜ. τί μὴ λέγω, ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω, μόνος κάμνων καὶ πρὸς τοσαύτας ὑπηρεσίας διασπώμενος [1]; ἕωθεν γὰρ ἐξαναστάντα [2] σαίρειν τὸ συμπόσιον δεῖ καὶ διαστρώσαντα [3] τὴν ἐκκλησίαν, εἶτα εὐθετήσαντα [4] ἕκαστα, παρεστάναι [5] τῷ Διΐ, καὶ διαφέρειν τὰς ἀγγελίας τὰς παρ' αὐτῦ ἄνω καὶ κάτω ἡμεροδρομῦντα·

καὶ

καὶ ἐπανελθόντα ἔτι κεκονιμένον [6] παρατιθέναι [7] τὴν ἀμβροσίαν· πρὶν δὲ τὸν νεώνητον τοῦτον οἰνοχόον [8] ἥκειν, καὶ τὸ νέκταρ ἐγὼ ἐνέχεον. τὸ δὲ πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲ νυκτὸς καθεύδω μόνος τῶν ἄλλων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε τῷ Πλούτωνι ψυχαγωγεῖν, καὶ νεκροπομπὸν εἶναι, καὶ παρεστάναι τῷ δικαστηρίῳ. οὐ γὰρ ἱκανά μοι τὰ τῆς ἡμέρας ἔργα, ἐν παλαίστραις εἶναι, κἀν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττειν, καὶ ῥήτορας ἐκδιδάσκειν, ἀλλ' ἔτι καὶ νεκρικὰ συνδιαπράττειν μεμερισμένον [9]. Καίτοι τὰ μὲν τῆς Λήδας τέκνα [10] παρ' ἡμέραν ἑκάτερος ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν ᾅδου εἰσίν. — ἐμοὶ δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ταῦτα κἀκεῖνα ποιεῖν ἀναγκαῖον. Καὶ οἱ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱοὶ [11], ἐκ γυναικῶν δυστήνων γενόμενοι, εὐωχοῦνται ἀφρόντιδες· ὁ δὲ Μαίας τῆς Ἄτλαντος διακονοῦμαι αὐτοῖς. Καὶ νῦν ἄρτι ἥκοντα με ἀπὸ Σιδῶνος παρὰ τῆς Κάδμου ἀδελφῆς [12], ἐφ' ἣν πέπομφέ [13] με ὀψόμενον [14] ὅ, τι πράττει ἡ παῖς, μηδὲ ἀναπνεύσαντα πέπομφεν αὖθις ἐς τὸ Ἄργος ἐπισκεψόμενον [15] τὴν Δανάην [16]. Καὶ ὅλως ἀπηγόρευκα [17] ἤδη. εἰ γοῦν μοὶ δυνατὸν ἦν, ἡδέως ἂν ἠξίωσα [18] πεπρᾶσθαι [19], ὥσπερ οἱ ἐν γῇ κακῶς δουλεύοντες. ΜΑΙΑ. Ἔα ταῦτα, ὦ τέκνον. χρὴ γὰρ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατρί, νεανίαν ὄντα. καὶ νῦν ὥσπερ ἐπέμφθης [20], σόβει ἐς Ἄργος, μὴ καὶ πληγὰς βραδύνων λάβοις· ὀξύχολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

1 διασπάω. 2 ἐξανίστημι. 3 διαστρώννυμι. 4 εὐθετέω. 5 παρίστημι. 6 κονίω. 7 παρατίθημι. 8 Ganymedes. 9 μερίζω. 10 Kastor und Pollux. 11 Herkules und Bakchus. 12 Europa. 13 πέμπω. 14 ὀπτομαι. 15 ἐπισκέπτομαι. 16 Danae, Tochter des Königs

Königs Akrisius von Argos. 17 ἀπαγορεύω. 18 ἀξιόω. 19 πιπράσκω. 20 πέμπω.

3. Der Kyklop Polyphem und sein Vater Neptun.

ΚΥΚΛΩΨ. Ὦ Πάτερ, οἷα πέπονθα[1] ὑπὸ τȣ̃ καταράτȣ ξένȣ· ὃς μεθύσας[2] ἐξετύφλωσέ[3] με, κοιμωμένῳ ἐπιχειρήσας. ΠΟΣΕΙΔΩΝ. Τίς δὲ ὁ ταῦτα τολμήσας, ὦ Πολύφημε; ΚΥΚΛ. τὸ μὲν πρῶτον Οὖτιν ἑαυτὸν ἀπεκάλει· ἐπεὶ δὲ διέφυγε, καὶ ἔξω ἦν βέλȣς, Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔφη. ΠΟΣ. Οἶδα ὃν λέγεις, τὸν Ἰθακήσιον· ἐξ Ἰλίȣ δ᾽ ἀνέπλει. ἀλλὰ πῶς ταῦτ᾽ ἔπραξεν, ȣ̓δὲ πάνυ εὐθαρσὴς ὤν; ΚΥΚΛ. Κατέλαβον ἐν τῷ ἄντρῳ, ἀπὸ τῆς νομῆς ἀναστρέψας[4], πολλȣ́ς τινας, ἐπιβȣλεύοντας δηλονότι τοῖς ποιμνίοις· ἐπεὶ γὰρ ἐπέθηκα[5] τῇ θύρᾳ τὸ πῶμα (πέτρα δὲ ἐστι μοι παμμεγέθης) καὶ τὸ πῦρ ἀνέκαυσα[6], ἐναυσάμενος[7] ὃ ἔφερον δένδρον ἀπὸ τȣ̃ ὄρȣς, ἐφάνησαν[8] ἀποκρύπτειν αὑτȣ̀ς πειρώμενοι· ἐγὼ δὲ συλλαβὼν[9] αὐτῶν τινας, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, κατέφαγον λῃστὰς ὄντας· ἐνταῦθα ὁ πανȣργότατος ἐκεῖνος, εἴτε Οὖτις, εἴτε Ὀδυσσεὺς ἦν, δίδωσι μοι πιεῖν φάρμακόν τι[10] ἐγχέας, ἡδὺ μὲν καὶ εὔοσμον, ἐπιβȣλότατον δὲ καὶ ταραχωδέστατον· ἅπαντα γὰρ εὐθὺς ἐδόκει μοι περιφέρεσθαι πιόντι, καὶ τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἀνεστρέφετο, καὶ ȣ̓κ ἔτι ὅλως ἐν ἐμαυτῷ ἤμην[11]· τέλος δὲ ἐς ὕπνον κατεσπάσθην[12]. ὁ δὲ, ἀποξύσας[13] τὸν μοχλὸν καὶ πυρώσας γε προσέτι, ἐτύφλωσέ με καθεύδοντα· καὶ ἀπ᾽ ἐκείνȣ τυφλός εἰμί σοι, ὦ Πόσειδον. ΠΟΣ. Ὡς βαθὺν[14] ἐκοιμήθης, ὦ τέκνον, ὃς ȣ̓κ ἐξέθορες[15] μεταξὺ τυφλȣ́μενος. ὁ δ᾽ ȣ̓̃ν Ὀδυσσεὺς πῶς διέφυγεν[16]; ȣ̓ γὰρ ἂν εὖ οἶδ᾽ ὅτι ἐδυνήθη[17] ἀποκινῆσαι τὴν πέτραν

ἀπὸ τῆς θύρας. ΚΥΚΛ. Ἀλλ' ἐγὼ ἀφεῖλον [18], ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάβοιμι ἐξιόντα, καὶ καθίσας παρὰ τὴν θύραν, ἐθήρων [19] τὰς χεῖρας ἐκπετάσας [20], μόνα παρεὶς [21] τὰ πρόβατα ἐς τὴν νομὴν, ἐντειλάμενος [22] τῷ κριῷ, ὁπόσα ἐχρῆν πράττειν αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ*. ΠΟΣ. Μανθάνω, ὑπ' ἐκείνοις [23] ὅτι γε ἔλαθεν ὑπεξελθών σε· ἀλλὰ τοὺς ἄλλους γε Κύκλωπας ἔδει ἐπιβοήσασθαι [24] ἐπ' αὐτόν. ΚΥΚΛ. Συνεκάλεσα, ὦ πάτερ, καὶ ἧκον. ἐπεὶ δὲ ἤροντο [25] τοῦ ἐπιβουλεύοντος τὸ ὄνομα, κἀγὼ [26] ἔφη ὅτι Οὖτις ἐστὶ, μελαγχολᾶν οἰηθέντες [27] με, ᾤχοντο [28] ἀπιόντες· οὕτω κατεσοφίσατό [29] με ὁ κατάρατος τῷ ὀνόματι, καὶ ὃ μάλιστα ἠνίασέ [30] με, ὅτι καὶ ὀνειδίζων ἐμοὶ τὴν συμφορὰν, οὐδ' ὁ πατήρ φησιν, ὁ Ποσειδῶν, ἰάσεταί [31] σε. ΠΟΣ. Θάρσει, ὦ τέκνον, ἀμυνοῦμαι γὰρ αὐτὸν, ὡς μάθῃ, ὅτι, εἰ καὶ πήρωσίν μοι ὀφθαλμῶν ἰᾶσθαι ἀδύνατον, τὰ γοῦν τῶν πλεόντων, τὸ σώζειν αὐτοὺς καὶ ἀπολλύναι, ἐπ' ἐμοὶ πάντως ἐστί [32]. πλεῖ δὲ ἔτι.

1 πάσχω. 2 μεθύσκω. 3 ἐκτυφλόω. 4 ἀναστρέφω. 5 ἐπιτίθημι. 6 ἀνακαίω. 7 ἐναύω. 8 φαίνω. 9 συλλαμβάνω. 10 er meint den Wein, den ihm Ulysses reichte. 11 εἰμὶ (ich war gar nicht mehr bei mir selbst). 12 κατασπάω. 13 ἀποξύω. 13 scil. ὕπνον. 15 ἐκθορέω. 16 διαφεύγω. 17 δύναμαι. 18 ἀφαιρέω. 19 θηράω. 20 ἐκπετάννυμι. 21 παρίημι. 22 ἐντέλλομαι. * bezieht sich auf die beim Homer befindliche Anrede Polyphems an den größten Bock in seiner Heerde, an dessen Bauch Ulysses sich festhielt. (s. Odyss. IX. v. 447. &c.) 23 unter den Bökken versteckt und festgebunden entging Ulysses mit seinen Gefährten dem Polyphem. 24 ἐπιβοάω. 25 ἔρομαι. 26 καὶ ἐγώ. 27 οἴομαι. 28 οἴχομαι. 29 κατασοφίζομαι. 30 ἀνιάω. 31 ἰάομαι. 32 in meiner Gewalt steht.

4. Jupiter, und der Sonnengott.

ΖΕΥΣ. Οἷα πεποίηκας[1], ὦ Τιτάνων κάκιστε; ἀπολώλεκας[2] τὰ ἐν τῇ γῇ ἅπαντα, μειρακίῳ ἀνοήτῳ[3] πιστεύσας τὸ ἅρμα, ὃς τὰ μὲν κατέφλεξε[4], πρόσγειος ἐνεχθεὶς[5], τὰ δὲ ὑπὸ κρύους διαφθαρῆναι[6] ἐποίησε, πολὺ αὐτῶν ἀποσπάσας τὸ πῦρ· καὶ ὅλως οὐδὲν[7] ὅ, τι οὐ ξυνετάραξε[8] καὶ ξυνέχεε[9]. Καὶ εἰ μὴ ἐγὼ ξυνεὶς[10] τὸ γιγνόμενον, κατέβαλον αὐτὸν τῷ κεραυνῷ, οὐδὲ λείψανον ἀνθρώπων ἐπέμεινεν ἄν· τοιοῦτον ἡμῖν τὸν καλὸν ἡνίοχον καὶ διφρηλάτην ἐκπέπομφας[11]. ΗΛΙΟΣ. Ἥμαρτον[12] ὦ Ζεῦ. ἀλλὰ μὴ χαλέπαινε, εἰ ἐπείσθην[13] υἱῷ πολλὰ ἱκετεύοντι· πόθεν γὰρ ἂν καὶ ἤλπισα[14] τηλικοῦτον γενήσεσθαι[15] κακόν; ΖΕΥΣ. Οὐκ ᾔδεις[16], ὅσης ἐδεῖτο ἀκριβείας τὸ πρᾶγμα, καὶ ὡς, εἰ βραχύ τις ἐκβαίη[17] τῆς ὁδοῦ, οἴχεται πάντα; ἠγνόεις δὲ καὶ τῶν ἵππων τὸν θυμὸν, ὡς δεῖ συνέχειν ἀνάγκη τὸν χαλινόν; εἰ γὰρ ἐνδοίη[18] τις, ἀφηνιάζουσιν εὐθὺς· ὥσπερ ἀμέλει[19] καὶ τοῦτον ἐξήνεγκαν[20], ἄρτι μὲν ἐπὶ λαιὰ, μετ᾽ ὀλίγον δὲ ἐπὶ τά δεξιὰ καὶ ἐς τὸ ἐναντίον τοῦ δρόμου ἐνίοτε, καὶ ἄνω καὶ κάτω ὅλως ἔνθα ἐβούλοντο αὐτοί· ὁ δὲ οὐκ εἶχεν[21], ὅ, τι χρήσαιτο[22] αὐτοῖς. ΗΛΙΟΣ. Ταῦτα μὲν πάντα ἠπιστάμην[23], καὶ διὰ τοῦτο ἀντεῖχον[24] ἐπιπολὺ, καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῷ τὴν ἔλασιν· ἐπεὶ δὲ κατελιπάρησε δακρύων, καὶ ἡ μήτηρ Κλυμένη μετ᾽ αὐτοῦ, ἀναβιβασάμενος[25] ἐπὶ τὸ ἅρμα ὑπεθέμην[26], ὅπως μὲν χρὴ βεβηκέναι[27] αὐτὸν, ἐφ᾽ ὁπόσον δὲ ἐς τὸ ἄνω ὑπερενεχθῆναι[28], εἶτα ἐς τὸ κάταντες αὖθις ἐπινεύειν, καὶ ὡς ἐγκρατῆ εἶναι τῶν ἡνιῶν, καὶ μὴ ἐφιέναι[29] τῷ θυμῷ τῶν ἵππων· εἶπον δὲ καὶ ἡλίκος ὁ κίνδυνος,

νος, εἰ μὴ ὀρθὴν[30] ἐλαύνοι. ὁ δὲ (παῖς γὰρ ἦν) ἐπιβὰς[31] τοσούτου πυρὸς, καὶ ἐπικύψας[32] ἐς βάθος ἀχανὲς, ἐξεπλάγη[33], ὡς τὸ εἰκός· οἱ δὲ ἵπποι, ὡς ᾔσθοντο[34] οὐκ ὄντα ἐμὲ τὸν ἐπιβεβηκότα[35], καταφρονήσαντες τοῦ μειρακίου, ἐξετράποντο[36] τῆς ὁδοῦ, καὶ τὰ δεινὰ ταῦτα ἐποίησαν. ὁ δὲ τὰς ἡνίας ἀφεὶς[37], οἶμαι δεδιὼς[38] μὴ ἐκπέσῃ[39], αὐτὸς εἴχετο[40] τοῦ δίφρου· ἀλλὰ ἐκεῖνός τε ἤδη ἔχει τὴν δίκην, κἀμοὶ, ὦ Ζεῦ, ἱκανὸν τὸ πένθος. ΖΕΥΣ. Ἱκανὸν λέγεις, τοιαῦτα τολμήσας; νῦν μὲν οὖν συγγνώμην ἀπονέμω σοι· ἐς δὲ τὸ λοιπὸν, ἤν τι ὅμοιον παρανομήσῃς, ἤ τινα τοιοῦτον σεαυτοῦ διάδοχον ἐκπέμψῃς, αὐτίκα εἴσῃ[41], ὁπόσον τοῦ σοῦ πυρὸς ὁ κεραυνὸς πυρωδέστερος[42]. ὥς᾽ ἐκεῖνον μὲν αἱ ἀδελφαὶ θαπτέτωσαν ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ἵνα περ ἔπεσεν[43] ἐκδιφρευθεὶς, ἤλεκτρον ἐπ᾽ αὐτῷ δακρύουσαι, καὶ αἴγειροι γιγνέσθωσαν ἐπὶ τῷ πάθει[44]· σὺ δὲ συμπηξάμενος[45] τὸ ἅρμα (κατέαγε[46] γὰρ καὶ ὁ ῥυμὸς αὐτοῦ καὶ ἅτερος[47] τῶν τροχῶν συντέτριπται[48]) ἔλαυνε, ὑπαγαγὼν τοὺς ἵππους· ἀλλὰ μέμνησο[49] τούτων ἁπάντων.

1 ποιέω. 2 ἀπόλλυμι. 3 nehmlich dem Phaethon, dessen Vater der Helios oder Sonnengott war. 4 καταφλέγω. 5 φέρω. 6 διαφθείρω. 7 ἐςί. 8 Attisch für συνετάραξε von συνταράσσω. 9 Attisch für συνέχεε. 10 von συνίημι. 11 ἐκπέμπω. 12 ἁμαρτάνω. 13 πείθω. 14 ἐλπίζω (erwarten). 15 γίνομαι. 16 εἰδέω. 17 ἐκβαίνω. 18 ἐνδίδωμι. 19 nehmlich. 20 ἐκφέρω (sie sind mit ihm durchgegangen) 21 ἔχω (er wußte nicht). 22 χράομαι. (was er mit ihnen anfangen sollte). 23 ἐπίςαμαι. 24 ἀντέχω. 25 ἀναβιβάζω. 26 ὑποτίθημι. 27 βαίνω. 28 ὑπερφέρω. 29 ἐφίημι. 30. scil. ὁδὸν. 31 ἐπιβαίνω. 32 ἐπικύπτω. 33 ἐκπλήσσω. 34 αἰσθάνομαι. 35 ἐπιβαίνω. 36 ἐκτρέπω. 37 ἀφίημι. 38 δείδω.

39 ἐκπί-

39 ἐκπίπτω. 40 ἔχω (er hielt sich fest). 41 εἴδεω. 42 scil. ἐςί. 43 πίπτω. 44 die Schwestern Phaethons wurden mitten in der Trauer über seinen Tod in Pappelbäume verwandelt. 45 συμπήγνυμι. 46 καταγνύω. 47 zusammengezogen statt ὁ ἕτερος. 48 συντρίβω. 49 μνάομαι.

5. Neptun und die Nereiden.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ. Τὸ μὲν ςενὸν τȣ̃το, ἐς ὃ ἡ παῖς [1] κατηνέχθη [2], Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς καλείσθω· τὸν δὲ νεκρὸν ὑμεῖς, ὦ Νηρηΐδες, παραλαβȣ̃σαι τῇ Τρῳάδι προσενέγκατε, ὡς ταφείη [3] ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων. ΝΗΡΗΙΔΕΣ. Μηδαμῶς, ὦ Πόσειδον· ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐπωνύμῳ πελάγει [4] τεθάφθω [5]. ἐλεȣ̃μεν γὰρ αὐτὴν, οἴκτιςα ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς [6] πεπονθυῖαν [7]. ΠΟΣ. τȣ̃το μὲν, ὦ Ἀμφιτρίτη, ȣ̓ θέμις· ȣ̓δ' ἄλλως καλὸν ἐνταῦθά πȣ κεῖσθαι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτὴν, ἀλλ' ὅπερ ἔφην ἐν τῇ Τρῳάδι ἢ ἐν τῇ Χεῤῥονήσῳ [8] τεθάψεται. ἐκεῖνο δὲ παραμύθιον ȣ̓ μικρὸν ἔςαι αὐτῇ, ὅτι μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ καὶ ἡ Ἰνὼ πείσεται [9] καὶ ἐμπεσεῖται [10] ὑπὸ τȣ̃ Ἀθάμαντος διωκομένη εἰς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρȣ τȣ̃ Κιθαιρῶνος, καθόπερ καθήκει ἐς τὴν θάλασσαν, ἔχȣσα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῆς ἀγκάλης. ΝΗΡ. Ἀλλὰ κἀκείνην σῶσαι δεήσει [11], χαρισαμένȣς [12] τῷ Διονύσῳ· τροφὸς γὰρ αὐτȣ̃ καὶ τίτθη ἡ Ἰνώ. ΠΟΣ. Οὐκ ἐχρῆν ȣ̃τω πονηρὰν ȣ̃σαν [13]· ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριςεῖν, ὦ Ἀμφιτρίτη, ȣ̓κ ἄξιον. ΝΗΡ. αὕτη [14] δὲ ἄρα τί παθȣ̃σα κατέπεσεν ἀπὸ τȣ̃ κριȣ̃; ὁ ἀδελφὸς δὲ ὁ Φρίξος ἀσφαλῶς ὀχεῖται; ΠΟΣ. Εἰκότως· νεανίας γὰρ [15] καὶ δύναται ἀντέχειν πρὸς τὴν φοράν· ἡ δὲ ὑπὸ ἀηθείας ἐπιβᾶσα ὀχήματος παραδόξȣ, καὶ ἀπιδȣ̃-

σα

σα[16] ἐς βάθος ἀχανὲς, ἐκπλαγεῖσα[17], καὶ τῷ θάμβει ἅμα χεθεῖσα[18] καὶ ἰλιγγιάσασα[19] πρὸς τὸ σφοδρὸν τῆς πτήσεως ἀκρατὴς ἐγένετο τῶν κεράτων τοῦ κριοῦ, ὧν τέως ἐπείληπτο[20] καὶ κατέπεσεν ἐς τὸ πέλαγος. ΝΗΡ. οὐκοῦν ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν Νεφέλην βοηθεῖν πιπτούσῃ; ΠΟΣ. ἐχρῆν· ἀλλ᾽ ἡ Μοῖρα πολλῷ τῆς Νεφέλης δυνατωτέρα.

1 Helle, Athamas Tochter, Phrixus Schwester. 2 καταφέρω. 3 θάπτω. 4 in dem nach ihr benannten Hellespont 5 θάπτω. 6 von der Ino. 7 πάσχω. 8 der thracische Chersones am Hellespont. 9 πάσχω. 10 ἐμπίπτω. 11 δεῖ. scil. ἡμᾶς. 12 χαρίζομαι. (aus Gefälligkeit für den Backchus.) 13 scil. σώζεσθαι. 14 οὗτος (nehmlich die Helle). 15 scil. ἐστί. 16 ἀπειδῶ. 17 ἐκπλήσσω. 18 ἔχω. 19 ἰλιγγιάζω. 20 ἐπιλαμβάνω.

6. Der Philosoph Menippus und Merkur im Unterreich.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ. Ποῦ δὲ οἱ καλοί εἰσιν, ἢ αἱ καλαὶ, ὦ Ἑρμῆ; ξενάγησόν με νέηλυν ὄντα. ἙΡΜΗΣ. οὐ σχολή μοι[1], ὦ Μένιππε· πλὴν κατ᾽ ἐκεῖνο ἀπόβλεψον[2], ὡς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἔνθα Ὑάκινθός τέ ἐστι, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς[3] καὶ Λήδα, καὶ ὅλως τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. ΜΕΝ. Ὀστᾶ[4] μόνον ὁρῶ, καὶ κρανία, τῶν σαρκῶν γυμνὰ, ὅμοια τὰ πολλά. ἙΡΜ. Καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐστιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι, τὰ ὀστᾶ, ὧν σὺ ἔοικας[5] καταφρονεῖν. ΜΕΝ. ὅμως τὴν Ἑλένην μοι δεῖξον[6]· οὐ γὰρ ἂν διαγνοίην[7] ἔγωγε. ἙΡΜ. τουτὶ τὸ κρανίον ἡ Ἑλένη ἐστίν. ΜΕΝ. Εἶτα αἱ χίλιαι νῆες[8] διὰ τοῦτο ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοσοῦτοι ἔπεσον Ἕλληνές τε καὶ βάρβαροι, καὶ τοσαῦται πό-

λεις ἀνάςατοι γεγόνασιν; ῾ΕΡΜ. Ἀλλ᾽ ἐκ εἶδες, ὦ Μένιππε, ζῶσαν[9] τὴν γυναῖκα· ἔφης γὰρ ἂν καὶ σὺ ἀνεμέσητον εἶναι Τοιῇδ᾽ ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν[10]· ἐπεὶ καὶ τὰ ἄνθη ξηρὰ ὄντα εἴ τις βλέποι ἀποβεβληκότα[11] τὴν βαφὴν, ἄμορφα δηλονότι αὐτῷ δόξει· ὅτε μέντοι ἀνθεῖ, καὶ ἔχει τὴν χροιὰν, κάλλιςά ἐςιν. ΜΕΝ. ἐκἒν τἒτο θαυμάζω, εἰ[12] μὴ συνίεσαν[13] οἱ Ἀχαιοὶ περὶ πράγματος ἔτως ὀλιγοχρονίε καὶ ῥαδίως ἀπανθἒντος πονἒντες. ῾ΕΡΜ. ἐ σχολή μοι, ὦ Μένιππε, συμφιλοσοφεῖν σοι· ὥςε ἐπιλεξάμενος[14] τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλῃς, κεῖσο[15] καταβαλὼν σεαυτόν. ἐγὼ δὲ τὲς ἄλλες νεκρὲς ἤδη μετελεύσομαι[16].

1 scil. ἐςί. 2 ἀποβλέπω. 3 Nireus war der schönste unter allen griechischen Helden vor Troja. 4 ὀςέον. 5 εἴκω. 6 δείκνυμι. 7 διαγινώσκω. 8 ναῦς. 9 ζάω. 10 ein Homerischer Vers (Il. 3, 155.) von der Helena. 11 ἀποβάλλω. 12 εἰ steht zuweilen statt ὅτι. 13 συνίημι. 14 ἐπιλέγω. 15 κεῖμαι. 16 μετέρχομαι.

7. Charon, Menippus und Merkur.

ΧΑΡΩΝ. Ἀπόδος[1], ὦ κατάρατε, τὰ πορθμία. ΜΕΝ. βόα, εἰ τἒτό σοι ἥδιον, ὦ Χάρων. ΧΑΡ. Ἀπόδος, φημὶ, ἀνθ᾽ ὧν[2] σε διεπορθμευσάμην[3]. ΜΕΝ. οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τἒ μὴ ἔχοντος. ΧΑΡ. ἔςι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; ΜΕΝ. εἰ μὲν καὶ ἄλλός τις, ἐκ οἶδα· ἐγὼ δὲ ἐκ ἔχω. ΧΑΡ. καὶ μὴν ἄγξω[4] σε νὴ τὸν Πλἔτωνα, ὦ μιαρὲ, ἢν μὴ ἀποδῷς. ΜΕΝ. κἀγὼ τῷ ξύλῳ σε πατάξας[5] διαλύσω[6] τὸ κρανίον. ΧΑΡ. μάτην ἒν ἔσῃ πεπλευκὼς τοσἒτον πλἒν; ΜΕΝ. ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμἒ σοι ἀποδότω[7], ὅς με παρέδωκέ[8] σοι. ΕΡΜΗΣ. Νὴ Δία ὀναίμην[9], εἰ μέλλω γε καὶ ὑπερεκτίνειν

τῶν νεκρῶν. ΧΑΡ. ἐκ ἀποςήσομαί [10] σε. ΜΕΝ. τέτε γε ἕνεκα νεωλκήσας, τὸ πορθμεῖον παράμενε. πλὴν ἀλλ᾽ ὅ γε μὴ ἔχω πῶς ἂν λάβοις; ΧΑΡ. σὺ δ᾽ ἐκ ᾔδεις [11], ὡς κομίζειν δέον; ΜΕΝ. ᾔδειν μὲν, ἐκ εἶχον δέ. τί ἔν; ἐχρῆν διὰ τῦτο μὴ ἀποθανεῖν; ΧΑΡ. μόνος ἔν αὐχήσεις [12] προῖκα πεπλευκέναι [13]; ΜΕΝ. ἐ προῖκα, ὦ βέλτιςε· καὶ γὰρ ἤντλησα [14], καὶ τῆς κώπης ἐπελαβόμην, καὶ ἐκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. ΧΑΡ. ἐδὲν ταῦτα πρὸς τὰ πορθμία· τὸν ὀβολὸν ἀποδῦναι [15] σε δεῖ· ἐ γὰρ θέμις ἄλλως γενέσθαι. ΜΕΝ. ἐκῦν ἀπάγαγέ με αὖθις ἐς τὸν βίον. ΧΑΡ. χαρίεν λέγεις, ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τέτῳ παρὰ τῦ Αἰακῦ προσλάβω [16]. ΜΕΝ. μὴ ἐνόχλει ἔν. ΧΑΡ. δεῖξον, τί ἐν τῇ πήρᾳ [17] ἔχεις. ΜΕΝ. θέρμες [18], εἰ θέλεις, καὶ τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον [19]. ΧΑΡ. πόθεν τῦτον ἡμῖν, ὦ Ἑρμῆ, τὸν κύνα ἤγαγες [20]; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει παρὰ τὸν πλῦν, τῶν ἐπιβατῶν ἁπάντων καταγελῶν καὶ ἐπισκώπτων καὶ μόνος ᾄδων, οἰμωζόντων ἐκείνων; ΕΡΜ. ἀγνοεῖς, ὦ Χάρων, ὁποῖον ἄνδρα διεπόρθμευσας; ἐλεύθερον ἀκριβῶς, κἐδενὸς [21] αὐτῷ μέλει· ἕτός ἐςιν ὁ Μένιππος. ΧΑΡ. Καὶ μὴν ἄν σε λάβω ποτέ [22]. ΜΕΝ. ἂν λάβῃς, ὦ βέλτιςε· δὶς δὲ ἐκ ἂν λάβοις.

1 ἀποδίδωμι. 2 dafür, daß. 3 διαπορθμεύω. 4 ἄγχω. 5 πατάσσω. 6 διαλύω. 7 ἀποδίδωμι. 8 παραδίδωμι. Merkur hatte auch das Geschäft die Seelen zum Unterreiche hinabzubegleiten. 9 ὀνίνημι (wahrhaftig ich hätte schönen Vortheil). 10 ἀφίςημι. 11 εἰδέω. 12 αὐχέω. 13 πλέω. 14 ἀντλέω. 15 ἀποδίδωμι. 16 προσλαμβάνω. 17 die Kynischen Philosophen, zu denen Menippus gehört, trugen einen Bettelsak. 18 Wolfsbohnen, eine Speise der ärmsten Leute und der Kyniker. 19 das Mahl der

Hekate (der Zaubergöttin) sind die Speisen, die die Reichen jeden Monat, als Sühnopfer, auf die Scheidewege, die ihr geheiligt waren, hinsetzten. Diese Speisen wurden denn von den Bettlern geraubt und genossen. 20 ἄγω. 21 zusammengezogen aus καὶ οὐδενός. 22 drohend: wo ich dich einmal kriege.

8. Ajax und Agamemnon.

ΑΓΑΜ. Εἰ σὺ μανεὶς[1], ὦ Αἶαν, σεαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλλησας[2] δὲ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας[3], τί αἰτιᾷ τὸν Ὀδυσσέα; καὶ πρώην οὔτε προσέβλεψας αὐτὸν, ὁπότε ἧκε μαντευσόμενος[4], οὔτε προσειπεῖν ἠξίωσας ἄνδρα συστρατιώτην καὶ ἑταῖρον, ἀλλ᾽ ὑπεροπτικῶς μεγαλα βαίνων παρῆλθες. ΑΙΑΣ. εἰκότως ὦ Ἀγάμεμνον. αὐτὸς γάρ μοι τῆς μανίας αἴτιος κατέστη, μόνος ἀντεξετασθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις[5]. ΑΓΑΜ. ἠξίους[6] δὲ ἀνανταγώνιστος εἶναι, καὶ ἀκονιτὶ κρατεῖν ἁπάντων; ΑΙΑΣ. ναὶ, τάγε τοιαῦτα[7]. οἰκεία γάρ μοι ἦν ἡ πανοπλία, τοῦ ἀνεψιοῦ γε οὖσα[8]. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι, πολὺ ἀμείνους[9] ὄντες, ἀπείπατε τὸν ἀγῶνα, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τῶν ἄθλων. ὁ δὲ Λαέρτου[10], ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα[11] κινδυνεύοντα κατακεκόφθαι[12] ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἠξίου εἶναι, καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα. ΑΓΑΜ. Αἰτιῶ[13] τοιγαροῦν, ὦ γενναῖε, τὴν Θέτιν, ἣ, δέον[14] σοι τὴν κληρονομίαν τῶν ὅπλων παραδιδόναι συγγενεῖ γε ὄντι, φέρουσα ἐς τὸ κοινὸν κατέθετο[15] αὐτά. ΑΙΑΣ. οὔκ· ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσέα, ὃς ἀντεποιήθη[16] μονος. ΑΓΑΜ. συγγνώμη, ὦ Αἶαν, εἰ ἄνθρωπος ὢν ὠρέχθη[17] δόξης, ἡδίστου[18] πραγματος, ὑπὲρ οὗ καὶ ἡμῶν ἕκαστος κινδυνεύειν ὑπομένει· ἐπεὶ καὶ ἐκράτησέ σου, καὶ ταῦ-

τα

τα, παρὰ Τρωσὶ δικασαῖς [19]. ΑΙΑΣ. οἶδα ἐγὼ, ἥτις μυ κατεδίκασεν [20]· ἀλλ' ὐ θέμις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν· τὸν γῦν Ὀδυσσέα μὴ ὐχὶ μισεῖν οὐκ ἂν δυναίμην, ὦ Ἀγάμεμνον· ὐδ' εἰ αὐτή μοι Ἀθηνᾶ τῦτο ἐπιτάττοι.

1 μαίνομαι. 2 μέλλω (du warest im Begrif). 3 scil. φονεύειν. 4 μαντεύομαι. Ulysses stieg zum Unterreich hinab, um sich dort über die Zukunft von dem Schatten des Propheten Tiresias belehren zu lassen. 5 über die Waffen des Achilles stritten nach seinem Tode Ulysses und Ajax, und sie wurden dem erstern zugesprochen. 6 ἀξιόω. 7 in diesem Falle freilich. 8 Achill und Ajax waren Vettern: denn ihre Väter Peleus und Telamon waren Brüder. 9 statt ἀμείνονες. 10 scil. υἱός d. i. Ulysses. 11 σώζω. 12 κατακόπτω. 13 αἰτιάομαι. 14 von δεῖ absolute (da sie sollte). 15 κατατίθημι. 16 ἀντιποιέομαι. 17 ὀρέγομαι. 18 ἡδύς. 19 Da die Trojanischen Gefangenen sich erklärten, Ulysses habe der Stadt Troja mehr Schaden gethan als Ajax, so ward auf dieses ihr Urtheil sogleich dem Ulysses die Rüstung des Achilles zugesprochen. 20 nehmlich Minerva.

XVI.

Einige Erzählungen aus dem Herodot.

1. Die älteste Nation und Sprache.

Οἱ Αἰγύπτιοι, πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφέων [1] βασιλεῦσαι, ἐνόμιζον ἑωϋτὺς [2] πρώτυς [3] γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων. ἐπειδὴ δὲ Ψαμμήτιχος βασιλεύσας ἠθέλησε [4] εἰδέναι, οἵτινες γενοίατο [5] πρῶτοι, ἀπὸ τύτυ [6] νομίζυσι Φρύγας προτέρυς γενέσθαι ἑωϋ-

ἑωϋτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἑωϋτοῦς. Ψαμμήτιχος δὲ ὡς οὐκ ἐδύνατο πυνθανόμενος πόρον οὐδένα τούτου ἀνευρεῖν, οἳ γενοίατο πρῶτοι ἀνθρώπων, ἐπιτεχνᾶται τοιόνδε. παιδία δύο νεογνὰ ἀνθρώπων τῶν ἐπιτυχόντων [7] διδοῖ ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποίμνια, τροφήν [8] τινα τοιήνδε· ἐντειλάμενος [9] μηδένα ἀντίον αὐτέων [10] μηδεμίην [11] φωνὴν ἱέναι [12], ἐν στέγῃ δὲ ἐρήμῃ ἐπ᾽ ἑωϋτῶν [13] κέεσθαι [14] αὐτὰ, καὶ τὴν ὥρην [15] ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας [16]· πλήσαντα [17] δὲ τοῦ γάλακτος [18] τἆλλα [19] διαπρήσσεσθαι [20]. ταῦτα δ᾽ ἐποιέετο, καὶ ἐνετέλλετο ὁ Ψαμμήτιχος, θέλων ἀκοῦσαι τῶν παιδίων, ἀπαλλαχθέντων [21] τῶν ἀσήμων κνυζημάτων [22], ἥντινα φωνὴν ῥήξουσι [23] πρώτην. τάπερ [24] ὦν [25] καὶ ἐγένετο· ὡς γὰρ διέτης χρόνος ἐγεγόνεε [26] ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσσοντι, ἀνοίγοντι τὴν θύρην καὶ εἰσιόντι τὰ παιδία ἀμφότερα προσπίπτοντα βεκὸς ἐφώνεον, ὀρέγοντα τὰς χεῖρας. τὰ μὲν δὴ πρῶτα ἀκούσας, ἥσυχος ἦν ὁ ποιμήν· ὡς δὲ πολλάκι φοιτέοντι [27] καὶ ἐπιμελουμένῳ [28] πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ ἔπος [29], οὕτω δὴ σημήνας τῷ δεσπότῃ, ἤγαγε τὰ παιδία κελεύσαντος ἐς ὄψιν τὴν ἐκείνου. ἀκούσας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ψαμμήτιχος, ἐπυνθάνετο, οἵτινες ἀνθρώπων βεκός τι καλέουσι [30]. πυνθανόμενος δὲ εὕρισκε Φρύγας καλέοντας τὸν ἄρτον. οὕτω συνεχώρησαν [31] Αἰγύπτιοι, καὶ τοιούτῳ σταθμησάμενοι [32] πρήγματι, τοὺς Φρύγας πρεσβυτέρους εἶναι ἑωϋτῶν.

1 σφεῖς. 2 ionisch statt ἑαυτοὺς. 3 die ältesten. 4 ἐθέλω. 5 ionisch statt γένοιντο. 6 von der Zeit an. 7 ἐπιτυγχάνω (von den ersten besten Eltern). 8 scil. κατὰ. 9 ἐντέλλομαι. 10 vor ihnen oder vor ihren Ohren. 11 μηδείς. 12 ἵημι (einen Ton von sich geben). 13 ganz für sich allein. 14 ionisch statt κεῖσθαι.

κεῖσθαι. 15 zur bestimmten Zeit. 16 αἴξ (die Ziegen sollten sie aufsäugen.) 17 πλήθω ich bin erfüllt (πλήσαντα steht hier statt πλησάντων αὐτῶν) 18 γάλα. 19 statt τὰ ἄλλα. 20 dann sollte er (der Hirte) an seine andern Geschäfte gehn. 21 ἀπαλλάσσω. 22 wenn sie unartikulirt zu schreien aufhörten, und ordentliche Töne zu formiren anfingen. 23 ῥήγνυμι (in was für einen Laut sie ausbrechen würden; was ihr erster Laut sein würde). 24 statt ἅπερ. 25 statt ἐν. 26 γίνομαι. 27 ionisch statt φοιτάοντι. 28 während er die Kinder pflegte und besorgte. 29 er hörte dies Wort (βεκὸς) sehr oft von ihnen. 30 welche Menschen in ihrer Sprache irgend etwas mit dem Worte βεκὸς benennen. 31 συγχωρέω. 32 ςαθμάομαι.

2. Der verachtete König.

Ἄμασις ἐβασίλευσε Αἰγύπτου· τὰ μὲν δὴ πρῶτα κατώνοντο[1] τὸν Ἄμασιν Αἰγύπτιοι, καὶ ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον [2], ἅτε δὴ δημότην τὸ πρὶν ἐόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος· μετὰ δὲ, σοφίῃ αὐτοὺς ὁ Ἄμασις, οὐκ ἀγνωμοσύνῃ προσηγάγετο [3]. ἦν οἱ ἄλλα τε ἀγαθὰ μυρία, ἐν δὲ [4] καὶ ποδανιπτὴρ χρύσεος, ἐν τῷ αὐτός τε ὁ Ἄμασις καὶ οἱ δαιτυμόνες οἱ πάντες τοὺς πόδας ἑκάστοτε ἐναπενίζεατο [5]. τοῦτον κατ᾽ ὦν κόψας [6], ἄγαλμα δαίμονος ἐξ αὐτοῦ ἐποιήσατο καὶ ἵδρυσε τῆς πόλιος ὅκου [7] ἦν ἐπιτηδεώτατον· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, φοιτέοντες πρὸς τὤγαλμα [8], ἐσέβοντο μεγάλως. μαθὼν δὲ Ἄμασις τὸ ἐκ τῶν ἀςῶν ποιεύμενον [9], συγκαλέσας Αἰγυπτίους, ἐξέφηνε [10], φὰς [11] ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρος τὤγαλμα γεγονέναι, ἐς τὸν [12] πρότερον μὲν τοὺς Αἰγυπτίους ἐνεμεῖν τε καὶ ἐνουρέειν, καὶ πόδας ἐναπονίζεσθαι· τότε δὲ μεγάλως σέβεσθαι. ἤδη ὦν ἔφη λέγων ὁμοίως

αὐτὸς

αὐτὸς τῷ ποδανιπτῆρι πεπρηγέναι [13]. εἰ γὰρ πρότερον ἦεν [14] δημότης, ἀλλ' ἐν τῷ παρεόντι εἶναι [15] αὐτέων βασιλεύς· καὶ τιμᾷν τε καὶ προμηθέεσθαι [16] ἑωϋτοῦ ἐκέλευε. τοιούτῳ μὲν τρόπῳ προσηγάγετο τοὺς Αἰγυπτίους, ὥστε δικαιοῦν δουλεύειν.

1 κατόνομαι. 2 sie achteten ihn nicht sonderlich. 3 προσάγομαι (er gewann sie). 4 sc αὐτοῖς oder τούτοις. 5 ἐναπονίζω. (ionisch statt ἐναπενίζοντο). 6 κόπτω. Man muß κατὰ mit κόψας zusammenziehen. ὦν steht ionisch für οὖν. 7 ionisch statt ὅπου. 8 zusammengezogen aus τὸ ἄγαλμα. 9 ionisch für ποιούμενον. 10 ἐκφαίνω. 11 φημί. 12 statt ὃν. 13 πράσσω. (es sei ihm eben so ergangen als dem Fußbekken). 14 εἰμί. 15 der Infinitiv wird noch von ἔφη regiert. 15 προμηθέομαι.

3. Grausame Geschicklichkeit.

Πολλὰ ἐς τοὺς Πέρσας ἐξεμάνη [1] ὁ Καμβύσης· λέγεται γὰρ εἰπεῖν αὐτὸν πρὸς Πρηξάσπεα, τὸν ἐτίμα τε μάλιστα, καὶ οἱ τὰς ἀγγελίας ἐφόρεε οὗτος, τούτου τε ὁ παῖς οἰνοχόος ἦν τῷ Καμβύσῃ (τιμὴ δὲ αὕτη οὐ σμικρή)· εἰπεῖν δὲ λέγεται τάδε, „Πρήξασπες, κοῖόν [2] με τίνα νομίζουσι Πέρσαι εἶ„ναι ἄνδρα; τίνας τε λόγους περὶ ἐμέο [3] ποιεῦν„ται [4];“ Τὸν δὲ εἰπεῖν, „Ὦ δέσποτα, τὰ μὲν „ἄλλα πάντα μεγάλως ἐπαινέεαι· τῇ δὲ φιλοινίῃ „σέ φασι πλεόνως προσκέεσθαι [5].“ Τὸν μὲν δὴ λέγειν [6] ταῦτα περὶ Περσέων· τὸν δὲ θυμωθέντα [7] τοιάδε ἀμείβεσθαι· „Νῦν ἄρα μέ φασι Πέρσαι „οἴνῳ προσκείμενον παραφρονέειν, καὶ οὐκ εἶναι νοή„μονα· οὐδ' ἄρα σφεων [8] οἱ πρότεροι λόγοι ἦσαν „ἀληθέες.“ Πρότερον γὰρ δὴ ἄρα Περσέων οἱ [9] συνέδρων ἐόντων καὶ Κροίσου [10] εἴρετο [11] Καμβύσης, κοῖός τις δοκέοι ἀνὴρ εἶναι πρὸς τὸν πατέρα [12] Κῦρον·

οἱ

οἱ δὲ ἀμείβοντο ὡς εἴη ἀμείνων τοῦ πατρός· τά τε γὰρ ἐκείνου πάντα ἔχειν αὐτὸν καὶ προσεκτῆσθαι[13] Αἴγυπτόν τε καὶ τὴν θάλασσαν. Πέρσαι μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγον. Κροῖσος δὲ παρεὼν[14] τε καὶ οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ κρίσει, εἶπε πρὸς τὸν Καμβύσεα τάδε· „Ἐμοὶ „μέν νῦν, ὦ παῖ Κύρου, οὐ δοκέεις ὅμοιος εἶναι τῷ πα„τέρι· οὐ γάρ κώ τοί ἐστι υἱὸς οἷόν σε ἐκεῖνος κατελί„πετο[15]." Ἥσθη[16] τε ταῦτα ἀκούσας ὁ Καμβύσης καὶ ἐπαίνεε τὴν Κροίσου κρίσιν. Τούτων δὴ ὦν ἐπιμνησθέντα[17], ὀργῇ λέγειν πρὸς τὸν Πρηξάσπεα. „Σὺ νῦν μάθε αὐτὸς, εἰ λέγουσι Πέρσαι ἀληθέα, „εἴτε αὐτοὶ λέγοντες ταῦτα παραφρονέουσι. εἰ μὲν „γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ τοῦδε ἐστεῶτος[18] ἐν τοῖσι προ„θύροισι βαλὼν τύχοιμι[19] μέσης τῆς καρδίης, Πέρ„σαι φανέονται[20] λέγοντες οὐδέν[21]· ἢν δὲ ἁμάρτω, „φάναι, Πέρσας τε λέγειν ἀληθέα, καί με „μὴ σωφρονέειν." Ταῦτα δὲ εἰπόντα καὶ διατείναντα τὸ τόξον βαλέειν τὸν παῖδα. Πεσόντος δὲ τοῦ παιδὸς, ἀνασχίζειν αὐτὸν κελεύειν καὶ σκέψασθαι[22] τὸ βλῆμα. ὡς δὲ ἐν τῇ καρδίῃ εὑρεθῆναι[23] ἐνεόντα[24] τὸν ὀϊστὸν, εἰπεῖν πρὸς τὸν πατέρα τοῦ παιδὸς, γελάσαντα καὶ περιχαρέα γενόμενον· „Πρήξασπες, ὡς μὲν ἔγωγε οὐ μαίνομαι, Πέρσαι „τε παραφρονέουσι, δῆλά τοι γέγονε· νῦν δέ μοι εἰ„πὲ, τίνα εἶδες ἤδη πάντων ἀνθρώπων οὕτως ἐπίσκο„πα τοξεύοντα;" Πρηξάσπεα δὲ ὁρέοντα[25] ἄνδρα οὐ φρενήρεα καὶ περὶ ἑαυτῷ δειμαίνοντα εἰπεῖν· „Δέσποτα, οὐδ᾽ ἂν αὐτὸν ἔγωγε δοκέω τὸν θεὸν „οὕτω ἂν καλῶς βαλέειν."

1 ἐκμαίνομαι. 2 ionisch statt ποῖον. 3 statt ἐμοῦ. 4 statt ποιοῦνται. 5 statt προσκεῖσθαι von πρόσκειμαι (ergeben sein). 6 der Infinitiv wird noch von dem obigen λέγεται regiert. 7 θυμόω. 8 σφεῖς (statt αὐτῶν).

τῶν). 9 statt αὐτῷ. 10 Krösus hielt sich, nachdem er vom Kyrus besiegt worden war, immer am Persischen Hof als Freund und Rathgeber auf. 11 ἔρομαι. 12 in Vergleichung mit seinem Vater Kyrus. 13 προσκτάομαι. 14 statt παρὼν (von πάρειμι). 15 καταλείπω. 16 ἥδομαι. 16 ἐπιμνάομαι. 18 statt ἑστηκότος (von ἵστημι). 19 τυγχάνω. 20 φαίνω. 21 es wird sich zeigen, daß die Perser Unrecht haben. 22 σκέπτομαι. 23 εὑρίσκω. 24 statt ἐνόντα (von ἔνειμι). 25 ὁράω.

4. Vom Krokodil und der göttlichen Verehrung desselben in Egypten.

Τῶν Κροκοδείλων φύσις ἐστὶ τοιήδε. τοὺς χειμεριωτάτους μῆνας τέσσερας ἐσθίει οὐδέν· ἐὸν δὲ τετράπουν, χερσαῖον καὶ λιμναῖόν ἐστι. τίκτει μὲν γὰρ ᾠὰ ἐν γῇ, καὶ ἐκλέπει. καὶ τὸ πολλὸν τῆς ἡμέρης διατρίβει ἐν τῷ ξηρῷ, τὴν δὲ νύκτα πᾶσαν ἐν τῷ ποταμῷ· θερμότερον γάρ δή ἐστι τὸ ὕδωρ [1] τῆς τε αἰθρίης καὶ τῆς δρόσου. πάντων δὲ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν [2] θνητῶν, τοῦτο ἐξ ἐλαχίστου μέγιστον γίνεται. τὰ μὲν γὰρ ᾠὰ, χηνέων οὐ πολλῷ μέζονα [3] τίκτει· καὶ ὁ νεοσσὸς κατὰ λόγον [4] τοῦ ᾠοῦ γίνεται· αὐξανόμενος δὲ γίνεται καὶ ἐς ἑπτακαίδεκα πήχεας, καὶ μέζων ἔτι. ἔχει δὲ ὀφθαλμοὺς μὲν ὑὸς [5], ὀδόντας δὲ μεγάλους καὶ χαυλιόδοντας, κατὰ λόγον τοῦ σώματος, γλῶσσαν δὲ μοῦνον θηρίων οὐκ ἔφυσε [6]. οὐδὲ τὴν κάτω κινέει γνάθον· ἀλλὰ καὶ τοῦτο μοῦνον θηρίων τὴν ἄνω γνάθον προσάγει τῇ κάτω. ἔχει δὲ καὶ ὄνυχας καρτεροὺς, καὶ δέρμα λεπιδωτὸν, ἄρρηκτον ἐπὶ τοῦ νώτου. τυφλὸν δὲ ἐν ὕδατι, ἐν δὲ τῇ αἰθρίῃ ὀξυδερκέστατον. ἅτε δὴ ὢν ἐν ὕδατι δίαιταν ποιεύμενον, τὸ στόμα ἔνδοθεν φορέει πᾶν μεστὸν βδελ-

βδελλέων. Τὰ μὲν δὴ ἄλλα ὄρνεα καὶ θηρία φεύγει μιν. ὁ δὲ τροχῖλος εἰρηναῖόν οἵ ἐςι, ἅτε ὠφελεομένῳ πρὸς αὐτῦ· ἐπεὰν γὰρ ἐς τὴν γῆν ἐκβῇ ἐκ τῦ ὕδατος ὁ κροκόδειλος, καὶ ἔπειτα χάνῃ[7] (ἐώθεε[8] γὰρ τῦτο ὡς ἐπίπαν ποιέειν πρὸς τὸν ζέφυρον) ἐνθαῦτα ὁ τροχῖλος ἐσδύνων ἐς τὸ ςόμα αὐτῦ καταπίνει τὰς βδέλλας· ὁ δὲ ὠφελεύμενος ἥδεται, καὶ ὐδὲν σίνεται τὸν τροχῖλον.

Τοῖσι μὲν δὴ τῶν Αἰγυπτίων ἱροί εἰσι οἱ κροκόδειλοι, τοῖσι δ᾽ ὔ, ἀλλ᾽ ἅτε πολεμίυς περιέπυσι. οἱ δὲ περί τε Θήβας καὶ τὴν Μοίριος λίμνην οἰκέοντες καὶ κάρτα ἥγηνται αὐτὺς εἶναι ἱρύς. ἐκ πάντων δὲ ἕνα[9] ἑκάτεροι τρέφυσι κροκόδειλον, δεδιδαγμένον εἶναι χειροήθεα· ἀρτήματά τε λίθινα καὶ χρύσεα ἐς τὰ ὦτα ἐνθέντες[10], καὶ ἀμφιδέας περὶ τὺς ἐμπροσθίυς πόδας, καὶ σιτία ἀπότακτα διδόντες καὶ ἱερήϊα[11], καὶ περιέποντες ὡς κάλλιςα ζῶντας· ἀποθανόντας δὲ ταριχεύοντες, θάπτυσι ἐν ἱερῇσι[12] θήκῃσι· οἱ δὲ περὶ Ἐλεφαντίνην πόλιν οἰκέοντες καὶ[13] ἐσθίυσι αὐτὺς, ὐκ ἡγεόμενοι ἱρὺς εἶναι.

1 nehmlich bei Nacht. 2 statt ἴσαμεν von ἴσημι. 3 ionisch statt μείζονα. 4 nach Proportion. 5 ὗς. 6 φύω. 7 χαίνω. 8 ἔθω. 9 εἷς. 10 ἐντίθημι. 11 ionisch statt ἱερεῖα. 12 statt ἱεραῖς. 13 sogar.

XVII.

Einige Lieder Anakreons.

1.

Θέλω λέγειν Ἀτρείδας[1],
Θέλω δὲ Κάδμον[2] ᾄδειν·

Ἁ βάρβιτος δὲ χορδαῖς
Ἔρωτα μοῦνον ἠχεῖ.
Ἤμειψα [3] νεῦρα πρώην,
Καὶ τὴν λύρην ἅπασαν·
Κἀγὼ μὲν ᾖδον [4] ἄθλους
Ἡρακλέους· λύρη δὲ
Ἔρωτας ἀντεφώνει [5].
Χαίροιτε λοιπὸν ἡμῖν
Ἥρωες· ἡ λύρη γὰρ
Μόνους ἔρωτας ᾄδει.

1 und 2 die Atriden (Agamemnon und Menelaus) und Kadmus stehn hier statt des Trojanischen und Thebanischen Kriegs. Ich wollte, will der Dichter sagen, ein Heldengedicht singen. 3 ἀμείβω. 4 ᾄδω. 5 ἀντιφωνέω.

2.

Φύσις κέρατα ταύροις,
Ὁπλὰς δ᾽ ἔδωκεν [1] ἵπποις·
Ποδωκίην λαγωοῖς·
Λέουσι [2] χάσμ᾽ ὀδόντων [3]·
Τοῖς ἰχθύσι τὸ νηκτόν·
Τοῖς ὀρνέοις πέτασθαι·
Τοῖς ἀνδράσι φρόνημα·
Γυναιξὶν οὐκ ἔτ᾽ εἶχεν. [4]
Τί οὖν δίδωσι; κάλλος·
Ἀντ᾽ ἀσπίδων ἁπασῶν,
Ἀντ᾽ ἐγχέων ἁπάντων·
Νικᾷ δὲ καὶ σίδηρον
Καὶ πῦρ, καλή τις οὖσα.

1 δίδωμι. 2 λέων. 3 einen zahnvollen Rachen. 4 ἔχω.

3.

Μεσονυκτίοις ποθ' ὥραις,
Στρέφεται ὅτ' Ἄρκτος ἤδη
Κατὰ χεῖρα τὴν Βοώτου·
Μερόπων δὲ φῦλα πάντα
Κέαται [1], κόπῳ δαμέντα [2]·
Τότ' Ἔρως ἐπισταθείς μευ
Θυρέων ἔκοπτ' ὀχῆας [3].
Τίς, ἔφην, θύρας ἀράσσει;
Κατὰ [4] μευ [5] σχίσεις ὀνείρους.
Ὁ δ' Ἔρως, ἄνοιγε, φησί·
Βρέφος εἰμὶ, μὴ φόβησαι·
Βρέχομαι δὲ, κἀσέληνον [6]
Κατὰ νύκτα πεπλάνημαι [7].
Ἐλέησα ταῦτ' ἀκούσας,
Ἀνὰ δ' εὐθὺ λύχνον ἅψας [8]
Ἀνέῳξα [9], καὶ βρέφος μὲν
Ἐσορῶ, φέροντα [10] τόξον,
Πτέρυγάς τε καὶ φαρέτρην.
Παρὰ δ' ἱστίην καθίξας
Παλάμαισι χεῖρας αὐτοῦ
Ἀνέθαλπον· ἐκ δὲ χαίτης
Ἀπέθλιβον ὑγρὸν ὕδωρ·
Ὁ δ', ἐπεὶ κρύος μεθῆκε [11],
Φέρε, φησὶ, πειράσωμεν
Τόδε τόξον, ἔς τί μοι νῦν
Βλάβεται βραχεῖσα [12] νευρή.
Τανύει δὲ καί με τύπτει
Μέσον ἧπαρ [13], ὥσπερ οἶστρος·
Ἀνὰ δ' ἅλλεται καχάζων·
Ξένε δ' εἶπε, συγχάρηθι [14].
Κέρας ἀβλαβὲς μέν ἐστι·
Σὺ δὲ καρδίαν πονήσεις.

1 statt κεῖνται von κεῖμαι. 2 δαμάω. 3 ὀχεύς. 4 κατὰ gehört mit σχίσεις zusammen, καταχίσεις von καταχίζω. 5 μεῦ statt μȣ̃. 6 statt καὶ ἀσέληνον. 7 πλανάομαι. 8 ἅπτω. ἀνὰ gehört zu ἅπτω, also eigentlich ἀνάψας von ἀνάπτω. 9 ανοίγω. 10 statt φέροντα sollte eigentlich φέρον, weil βρεφος ein Neut. ist, stehen. Aber φέροντα richtet sich hier nach dem Sinn. Es wird supplirt Ἔρωτα. 11 μεθίημι. 12 βρέχω. 13 die Leber ward ehedem für den Sitz der Leidenschaften gehalten und steht also hier statt des Herzens. 14 συγχαίρω.

4.

Ἐρασμίη πέλεια,
Πόθεν, πόθεν πέτασαι [1];
Πόθεν μύρων τοσȣ́των,
Ἐπ᾽ ἠέρος [2] θέουσα,
Πνέεις τε καὶ ψεκάζεις;
Τίς εἶ; τί σοι μέλει δέ;
Ἀνακρέων μ᾽ ἔπεμψε [3]
Πρὸς παῖδα, πρὸς Βάθυλλον,
Πέπρακέ [4] μ᾽ ἡ Κυθήρη,
Λαβȣ̃σα μικρὸν ὕμνον·
Ἐγὼ δ᾽ Ἀνακρέοντι
Διακονῶ τοσαῦτα [5].
Καὶ νῦν, ὁρᾷς, ἐκείνȣ
Ἐπιςολὰς κομίζω.
Καί φησιν εὐθέως με
Ἐλευθέρην ποιήσειν.
Ἐγὼ δὲ, κἢν ἀφῇ [6] με,
Δȣ́λη μενῶ παρ᾽ αὐτῷ·
Τί γάρ με δεῖ πέτασθαι
Ὄρη [7] τε καὶ κατ᾽ ἀγρȣ̀ς,
Καὶ δένδρεσιν καθίζειν,

Φαγοῦσαν ἄγριόν τι;
Τανῦν ἔδω μὲν ἄρτον
Ἀφαρπάσασα [8] χειρῶν
Ἀνακρέοντος αὐτοῦ·
Πιεῖν δέ μοι δίδωσι
Τὸν οἶνον, ὃν προπίνει.
Πιοῦσα δ' ἂν χορεύσω,
Καὶ δεσπότην γέροντα
Πτεροῖσι συγκαλύψω [9].
Κοιμωμένη δ' ἐπ' αὐτῷ
Τῷ βαρβίτῳ καθεύδω.
Ἔχεις ἅπαντ'· ἄπελθε·
Λαλιστέραν μ' ἔθηκας,
Ἄνθρωπε, καὶ κορώνης.

1 πέταμαι. 2 statt ἀέρος von ἀήρ. 3 πέμπω. 4 πιπράσκω. 5 also, in solchen Geschäften. 6 ἀφίημι. 7 ὄρος. 8 ἀφαρπάζω. 9 συγκαλύπτω.

5.

Λέγουσιν αἱ γυναῖκες·
Ἀνακρέων, γέρων εἶ·
Λαβὼν ἔσοπτρον ἄθρει
Κόμας μὲν οὐκέτ' οὔσας,
Ψιλὸν δέ σευ [1] μέτωπον.
Ἐγὼ δὲ τὰς κόμας μὲν,
Εἴτ' εἰσὶν, εἴτ' ἀπῆλθον,
Οὐκ οἶδα· τοῦτο δ' οἶδα,
Ὡς τῷ γέροντι μᾶλλον
Πρέπει τὰ τερπνὰ παίζειν,
Ὅσῳ πέλας τὰ Μοίρης [2].

1 σευ statt σοῦ. 2 der Tod.

6.

Οὔ μοι μέλει τὰ Γύγεω,
Τȣ͂ Σαρδίων ἄνακτος·
Οὐδ᾽ αἱρέει με χρυσὸς,
Οὐδὲ φθονῶ τυράννοις.
Ἐμοὶ μέλει μύροισι
Καταβρέχειν ὑπήνην·
Ἐμοὶ μέλει ῥόδοισι
Καταςέφειν κάρηνα.
Τὸ σήμερον μέλει μοι·
Τὸ δ᾽ αὔριον τίς οἶδεν;
Ὡς ȣ͂ν ἔτ᾽ εὐδί᾽ ἐςὶ,
Καὶ πῖνε καὶ κύβευε,
Καὶ σπένδε τῷ Λυαίῳ,
Μὴ νȣ͂σος, ἤν τις ἔλθῃ,
Λέγῃ· μὴ δεῖ σε πίνειν.

7.

Ὅταν πίνω τὸν οἶνον,
Εὕδȣσιν αἱ μέριμναι·
Τί μοι πόνων, τί μόχθων,
Τί μοι μέλει μεριμνῶν;
Θανεῖν με δεῖ κᾄκοντα *.
Τί δὲ τὸν βίον πλανῶμαι;
Πίωμεν ȣ͂ν τὸν οἶνον,
Τὸν τȣ͂ καλȣ͂ Λυαίȣ·
Σὺν τῷ δὲ πίνειν ἡμᾶς
Εὕδȣσιν αἱ μέριμναι.

* zusammengezogen aus καὶ ἄκοντα.

Erklärung

aller im Lesebuche vorkommenden Wörter.

m. bedeutet Maskulinum, f. Femininum, n Neutrum, c. (generis communis), A. (Aktivum), P. (Passivum), M. (Medium), J. (Indicativ), Inf. (Infinitiv), P. (Particip.), F. (Futurum), i. (Imperfektum), p. (Perfektum), pl. (Plusquamperfektum), pr. (Präsens), a. 1. (erster Aoristus), a. 2. (zweiter Aor.), zsgz. (zusammengezogen). E. (Eigentlich), d. (daher), st. (statt), übh. (überhaupt), * ein unregelmäßiges Verbum.

A.

A bezeichnet im Anfange vieler Wörter eine Beraubung oder Verneinung, und ist insofern einerlei mit der im Deutschen vielen Wörtern vorgesetzten Silbe un. z. E. ἄβροχος unbenetzt, ἀγράμματος ungelehrt. Wenn das eigentliche Wort mit einem Vokal anfängt, wird gewöhnlich noch ein ν dazwischen gesetzt z. E. ἀναιδὴς unverschämt. Man nennt dis α das α privativum oder das beraubende α.

Ἃ welche, was Plur. Neutr. des Pronom. ὃς ἣ, ὃ welcher, u. s. w.

Ἁ dor. statt ἡ. 140.

Ἀβδηρίτης aus Abdera (einer Stadt in Thrakien) gebürtig.

Ἀβλαβὴς unbeschädigt.

Ἄβροχος c. unbenetzt, trokken (vom α pr. u. βρέχω, ich benetze).

Ἄβυδος Abydus, eine asiatische Stadt am Hellespont.

Ἀγαθοκλῆς, Agathokles, König von Sicilien.

Ἀγαθὸς, ὴ, ὸν gut. τὰ ἀγαθὰ die Güter, Vortheile.

Ἀγάλλομαι, sich womit brüsten, sich freuen.

Ἄγαλμα, ατος, n. eine Bildsäule.

Ἀγαλματοποιὸς, ȣ m. der Bildhauer.

Ἀγαμέμνων Agamemnon, oberster Feldherr der Griechen im trojanischen Kriege.

Ἀγανακτέω, εῖν, unwillig, zornig sein oder werden.

Ἀγγελία, ας f die Nachricht, der Rapport.

Ἄγγελος, ȣ m. der Bote.

Ἄγε. E. führe oder gehe als Imp von ἄγω. überhaupt ein Aufmunterungswort: wolan!

Ἀγέλαςος der nicht lacht (von γελάω lachen).

Ἀγέραςος unbelohnt (v. γέρας die Belohnung).

Ἀγησίλαος Agesilaus, ein berühmter lakedämonischer König. Eben so hieß der weniger bekannte Bruder des Themistokles.

Ἄγις Agis ein lakedämonischer König.

Ἀγκάλη der Ellbogen, der Arm.

Ἄγκιςρον, ȣ n. die Angel.

Ἀγλαΐη Aglaja, eine von den drei Grazien.

Ἀγνοέω, εῖν nicht wissen, nicht erkennen, nicht bemerken, nicht verstehen. ἀγνοȣ́μενος P. pr. P. unerkannt.

Ἄγνοια f die Unwissenheit, der Irrthum.

Ἀγνωμοσύνη Betrug, Arglist.

Ἀγορὰ, ᾶς, f. der Markt.

Ἀγοράζω kaufen. ἀγοράσας P. a. 1. A.

Ἄγρα, ας f. die Jagd, der Fang.

Ἀγράμματος c. ungelehrt, unwissend.

Ἀγραυλέω, εῖν auf dem Feld übernachten.

Ἄγριος, α, ον wild.

Ἀγρίππας Agrippa, ein angesehener Römer.

Ἄγροικος E. bäurisch — daher ungesittet, roh.

Ἀγρὸς, ȣ m. der Akker, das Landgut.

Ἀγρότης, ȣ m. der Landmann.

Ἀγρυπνέω wachen.

Ἀγύρτης ein Landstreicher, Marktschreier.

Ἄγχι nahe, Superl. ἄγχιςα am nächsten.

Ἄγχω würgen.

Ἄγω führen, bringen. ἡσυχίαν αγειν sich ruhig verhalten. ἑορτὴν ἄγειν ein Fest feiren. ἤγαγεν I. a. 2. ἀγαγεῖν Inf. a. 2. att. ἤχθη, a. 1. P. αχθείς P. a.

a. 1. P. Ἄγεσθαι πρὸς γάμον heirathen.

Ἀγὼν, ῶνος m. das Gefecht, der Streit, ein Kampfspiel.

Ἀγωνίζομαι, fechten, kämpfen, streiten.

Ἀδεὴς furchtlos (von δέος die Furcht).

Ἄδεια, ας f. Sicherheit (vom α pr. und δέος die Furcht), Freiheit.

Ἀδελφὴ, ῆς f. die Schwester.

Ἀδελφὸς, ȣ, m. der Bruder.

Ἀδήλως unvermerkt (von δῆλος offenbar).

Ἅιδης (lis ᾅδης), ȣ m. 1) die Unterwelt. 2) der Gott des Unterreichs, Pluto.

Ἀδιάφορος gleichgültig.

Ἀδικέω, εῖν beleidigen, beschädigen. ἀδικηθήσεσθαι. Inf. F. 1. P.

Ἄδικος ungerecht.

Ἄδμητος Admet, ein alter griechischer Fürst in Thessalien.

Ἀδολέσχης, ȣ, m. der Schwätzer.

Ἄδοξος verachtet.

Ἀδράςεια Namen einer Nymphe.

Ἄδρας̣ος, Adrastus, König von Argos, Schwiegervater des aus Theben vertriebnen Polynikes und Anführer in dem Thebischen Krieg.

Ἀδυναμία, ας f. die Kraftlosigkeit, Ohnmacht, Schwäche (vom α pr. und δύναμαι ich kann).

Ἀδυνατέω, εῖν nicht können.

Ἀδύνατος unmöglich.

Ἄιδω (ᾄδω) singen.

Ἀεὶ immer, zeitlebens.

Ἀείρω aufheben, wegtragen.

Ἀετὸς, ȣ, m. der Adler.

Ἀηδὼν, όνος f. die Nachtigall.

Ἀήθεια die Ungewohnheit.

Ἀὴρ, ἀέρος die Luft.

Ἀθάμας Athamas, ein alter König in Böotien.

Ἀθανασία die Unsterblichkeit.

Ἀθάνατος c. unsterblich.

Ἄθεσμος c. unerlaubt, verboten.

Ἀθηνᾶ Minerva, die Göttin der Weisheit.

Ἀθῆναι Athen, die berühmteste Stadt in Griechenland, Hauptstadt der Athener.

Ἀθηναῖοι, die Athener, das berühmteste Volk in Griechenland.

Ἀθλητὴς, ȣ ein Athlet, ein Kämpfer in den griech. Kampfspielen.

Ἄθλιος unglücklich, elend.

Ἆθλον, ȣ n. der Kampfpreis; überhaupt jeder ausgesetzte Preis.

Ἆθλος, ȣ m. der Kampf, 2) Ar-

2) Arbeit, die Verrichtung.

Ἀθρέω sehen, anschauen.

Ἀθροίζω ich versammle. ἠθροισμένος P. p. P. versammelt.

Ἄθροος versammlet.

Ἀθρόως versammelt, in dichtem Haufen. 2) stark.

Ἀθυμέω muthlos werden, sich ängstigen.

Ἄθυμος, muthlos (von θυμὸς der Muth).

Ἄθυρος c ohne Thür, unverschlossen. (vom α pr. und θύρα die Thür).

Ἀθῶτες die Bewohner des Bergs Athos in Makedonien.

Αἱ Femin. Plur. des Artikels. von ἡ die.

Αἳ welche. Fem. Plur. vom Pronom. ὃς, ἣ ὅ.

Αἰακος Aeakus, einer von den Höllenrichtern.

Αἴας Ajax, einer von den berühmtesten griech. Helden vor Troja.

Αἴγειρος, ου der Pappelbaum

Αἴγινα Aegina, 1) eine Nymphe, des Flußgotts Asopus Tochter. 2) eine von dieser benannte griechische Insel.

Αἰγύπτιος, ία, ιον aus Aegypten, ein Aegypter, Aegyptisch.

Αἴγυπτος Aegypten, das berühmteste Land in Afrika.

Αἰήτης Aeetes, König von Kolchis, Vater der Medea.

Αἰθιοπία Aethiopien, ein Land in Afrika.

Αἰθίοψ, οπος 1) ein Aethiopier, 2) übh. ein Neger oder Mor.

Αἰθρία der heitre, freie Himmel.

Αἰκίζω zerpeitschen, geißeln.

Αἴλουρος, ου c. die Katze.

Αἷμα, τος n. das Blut.

Αἰμίλιος, Paul Aemil, römischer Feldherr, Zerstörer des makedonischen Reichs.

Αἴνιγμα, τος n. das Räthsel.

Αἰνίττομαι, zu verstehen geben. ᾐνίττετο i.

Αἴξ, αἰγὸς f. die Ziege.

* Αἱρέω, übh. nehmen 2) einnehmen (eine Stadt) 3) wählen. 4) sich entschließen. Nimmt den a. 2. von dem alten Verbum ἕλω.

Αἴρω tragen, in die Höhe heben. ἄρης Conjunct. a. 1. A. ἆρον Imp. a. 1. A.

Αἰσθάνομαι ich merke. αἰσθέσθαι I. a. 2.

Αἴσθησις, εως die Empfindung, der Sinn.

Αἰσχρὸς, ὰ, ὸν 1) schändlich, 2) häßlich.

Αἰσχύνη, ης f. die Scham, die Schande.

Αἰσχύνομαι ich schäme mich.

Αἴσωπος Aesop, ein berühmter griechis. Fabeldichter.

Αἰτέω ich verlange, fordre, bitte. αἰτηθεὶς a. 1. P. einer, von dem man etwas verlangt hat. ᾔτει i.

Αἰτία, ας f. 1) die Ursache, 2) Beschuldigung, Vorwurf.

Αἰτιάομαι beschuldigen.

Αἴτιος, α, ον der an etwas Schuld oder von etwas Urheber ist.

Αἰτωλὸς, ȣ ein Aetolier, aus der Landschaft Aetolien in Griechenland.

Αἰχμάλωτος ein Gefangener.

Αἰχμὴ, ῆς f. E. die Spitze, die Lanze, der Spieß.

Ἀκανθώδης c. u. ἀκανθῶδες n. dornicht (von ἄκανθα der Dorn).

Ἀκαρπία, ας f. die Unfruchtbarkeit des Feldes, Mißwachs (von καρπὸς die Frucht).

Ἀκονιτὶ ohne Streit, ohne Mühe.

Ἀκοντίζω den Wurfspieß schleudern, besonders nach dem Ziel.

Ἀκοντίον, ȣ n. ein Wurfspieß, Pfeil.

Ἄκος, εος n. die Arznei.

Ἀκȣσίως ungern (v. ἄκων)

Ἀκȣ́ω ich höre. ἤκȣσε a. 1. A. ἤκȣκα (dorisch ἄκȣκα. ss) p. 1. ἀκήκοα p. M. ἀκηκοέναι Inf. p. M. attisch.

Ἀκραγαντῖνος ein Einwohner der Stadt Agrigent, griech. Ἀκράγας, in Sicilien.

Ἀκρατὴς, der einer Sache nicht mächtig ist. ἀκρατὴς ἐγένετο τῶν κεράτων sie verlor die Hörner.

Ἄκρατος, ȣ m. (gewöhnlich ἄκρατον n.) lauterer mit keinem Wasser vermischter Wein.

Ἀκρίβεια Sorgfalt, genauere Ueberlegung.

Ἀκριβῶς genau, völlig.

Ἀκρόπολις, εως f. die Burg, Festung.

Ἄκρος der Höchste.

Ἀκρωτηριάζω ich verstümle.

Ἀκταίων ein griech. Prinz, der von der Diana in einen Hirsch verwandelt und so von seinen eignen Hunden zerrissen ward.

Ἀκῶν (οντος) ἄκȣσα, ἄκον ungern, wider Willen. (zsgz. aus dem α priv. u. ἑκὼν freiwillig).

Ἀλαζονεύομαι ich prale.

Ἀλαλάζω ich jauchze.

Ἄλβη Alba, eine Stadt in Italien.

Ἄλγος, εος Schmerz, Drangsal.

Ἀλείφω ich salbe.

Ἀλεκτρυὼν, όνος m. der Hahn.

Ἀλέξανδρος Alexander der Große, König von Makedonien, der berühmte Eroberer und Zerstörer der alten Persischen Monarchie.

Ἀληθεύω ich rede die Wahrheit.

Ἀληθὴς, έος c. wahr.

Ἀληθινὸς, ὴ, ὸν wahrhaftig, würklich. ἀληθινὸς ἵππος ein würkliches, nicht bloß gemaltes Pferd.

Ἀληθῶς würklich, wahrhaftig.

Ἁλιὰς, άδος f. der Fischerkahn.

Ἁλιεὺς, έως m. der Fischer.

Ἁλιεύω ich fische.

Ἀλινδέω wälzen. Im Med. sich wälzen.

* Ἁλίσκω (gewöhnlicher im Präs. als ἅλωμι) ich erobere, bezwinge, nehme gefangen, ergreife. Im Aor. 2. hat es passive Bedeutung; ἁλῶναι bezwungen werden; ἁλοὺς gefangen genommen.

Ἀλκηςις Alkestis, Gemahlin des Königs Admet, für den sie starb.

Ἀλκιβιάδης Alkibiades, ein Schüler des Sokrates, nachmals ein berühmter atheniſcher Feldherr.

Ἄλκιμος stark. Superl. ἀλκιμώτατος.

Ἀλκμήνη Alkmene, des Herkules Mutter.

Ἀλλὰ aber, sondern. ἀλλὰ καὶ sondern auch. ἀλλ᾽ οὖν aber wol.

Ἀλλάσσω F. ξω ich verwandle.

Ἄλλῃ anderswohin.

Ἀλλήλων, (Genit.) einander, gegenseitig. Der Nominativ ist nicht gebräuchlich; aber wol die andern Casus.

Ἅλλομαι ich springe.

Ἄλλος, η, ο, ein andrer. τὰ ἄλλα (zsgz. τἄλλα) im übrigen.

Ἀλλότριος fremd, 2) unschiklich.

Ἄλλως anders, 2) außerdem.

Ἄλογος c. unvernünftig. (vom α pr. und λόγος die Vernunft.)

Ἀλουργὶς das Purpurkleid.

Ἄλπεις die Alpen, das bekannte Gebürge zwischen Italien und Gallien.

Ἅλς, ἁλὸς m. das Salz.

Ἄλσος, εος n. der Hain.

Ἀλφειὸς Alpheus, ein griech. Fluß im Peloponnes, in der Landschaft Elis.

Ἀλώπηξ, εκος f. der Fuchs.

Ἅμα zugleich. ἅμα [σὺν] ἡμέρᾳ gleich mit Tages Anbruch.

Ἀμά-

Ἀμάζονες die Amazonen, ein kriegerisches Weibervolk in Asien.

Ἀμάλθεια Namen der Ziege, mit deren Milch Jupiter als Kind von den Nymphen ernährt wurde

Ἁμαρτάνω fehlen, sündigen, einen Fehler begehen.

Ἁμάρτημα, τος n. der Fehler, das Vergehn.

Ἀμβροσία, ας f. Speise und Salbe der Götter.

Ἀμείβομαι erwiedern, antworten.

Ἀμείβω verwechseln, vertauschen.

Ἀμείνων besser, tapfer.

Ἀμέλει nehmlich, in der That.

Ἀμέλεια, ας f. Nachläßigkeit, Vernachläßigung.

Ἀμελέω sorglos sein, vernachläßigen, an etwas nicht denken. ἠμέληκε p. A.

Ἀμεταθέτως unwandelbar.

Ἀμηχανέω, εῖν in Verlegenheit sein, sich nicht zu helfen wissen. (von μηχανὴ das Werkzeug, Hülfsmittel).

Ἅμιλλα, ης f der Streit.

Ἄμμων Jupiter Ammon, der in Afrika verehrt ward, und daselbst ein berühmtes Orakel hatte.

Ἀμοιβὴ, ῆς f. die Vergeltung, Belohnung.

Ἄμορφος c ungestalt, häßlich. (von μορφὴ die Gestalt).

Ἀμέλιος, Amulius, König von Alba in Italien.

Ἄμπελος, ȣ f. der Weinstok.

Ἀμπελὼν, ῶνος m. der Weinberg.

Ἀμπέχω 1) E. ich umgebe. daher 2) ich bekleide. ἀμπεχόμενος bekleidet (von ἀμφὶ und ἔχω).

Ἀμύνω beistehen. 2) rächen, bestrafen.

Ἀμφὶ Präp. um, herum. 2) auch wegen, so wie unser deutsches um. 130.

Ἀμφιάραος Amphiaraus, ein griech. Wahrsager und Fürst, der mit dem Adrast und Polynikes in den Thebischen Krieg zog.

Ἀμφιδέξι Armbänder.

Ἀμφιέννυμι ich bekleide, ziehe an. ἠμφιεσμένος (P. p P.) bekleidet.

Ἀμφίῤῥοπος auf beide Seiten sich neigend (von ῥέπω ich neige wohin) ἀμφίῤῥοπος νικη ein unentschiedener Sieg.

Ἀμφίςομος mit zwei Oeffnungen. (von ςόμα der Mund).

Ἀμφιτρίτη Amphitrite, Neptuns Gemalin.

Ἀμφίων Amphion, König von Theben.

Ἀμφότερος, έρα, ερον beide.

Ἄμφω beide.

Ἂν macht die Rede unbestimmt, und kann häufig durch nur, wol, etwa gegeben werden. Wenn es bei einem Indikativ steht, wird dieser im Deutschen durch den Konjunktiv ausgedrükt. ὅσα ἂν was nur. τϑτο ἂν γένοιτο dis möchte wol geschehen. ϑκ ἂν ἐκίνεις du würdest wol nicht bewegt haben. ϑκ ἂν ποιήσειε τις das mögte wol niemand thun. 2) Oefters steht es statt ἐὰν und heißt wenn.

Ἀνὰ in. ἀνὰ τὰς γείτονας πόλεις ringsherum in den benachbarten Städten. 2) eintheilungsweise, ἀνὰ πεντήκοντα je funfzig. ἀνὰ ἑκατὸν je hundert. In der Zusammensetzung bedeutet es meistentheils eine Bewegung nach einem Orte hin, vornehmlich hinauf; — auch zurük.

Ἀναβαίνω ich steige hinauf oder hinein. ἀνέβη a. 2. ἀναβεβηκὼς P. p. ἀναβὰς P. a. 2.

Ἀνάβασις f. das Hinsteigen, Hinfahren nach einem Orte.

Ἀναβιβάζω hinaufheben.

Ἀναβολὴ f. der Aufschub, das Zögern.

Ἀναγγέλλω ich verkündige, berichte. ἀνήγγειλε a. 1. A.

Ἀναγινώσκω ich lese.

Ἀναγκάζω, F. — σω ich zwinge, nöthige.

Ἀναγκαῖος nothwendig. τὰ ἀναγκαῖα die nothwendigen Geschäfte.

Ἀνάγκη, ης f. Nothwendigkeit, Zwang, Widerwärtigkeit, Schmerz, 2) der Tod, die Todesstrafe. (p. 89.)

Ἀναγορεύω ich ernenne zu einem Amt.

Ἀναγράφω aufschreiben.

Ἀνάγω 1) E. hinaufführen, heraufholen, zurükbringen. 2) ἀνάγεσϑαι absegeln, zu Schiffe ankommen. ἀναχϑεὶς P. a. 1. P. einer, der zur See angekommen.

Ἀναδέχομαι F. — ξομαι annehmen, aufnehmen.

Ἀναδίδωμι, όναι hingeben, hervorgeben α. μυκηϑμὸν einen brüllenden Ton von sich geben. 2) hervorbringen.

Ἀναδύω hervorkommen.

Ἀναζεύγνυμι das Lager abbrechen, abmarschieren. ἀνέζευξεν a. 1. A.

Ἀνάζευξις, εως f. der Abmarsch.

Ἀναζητέω, εῖν aufsuchen.

Ἀναθάλπω ich erwärme.

Ἀναίδεια f. die Schamlosigkeit, Unverschämtheit. (von αἰδὼς die Scham.)

Ἀναίρεσις, εως f. die Ermordung.

Ἀναιρέω 1) E. aufheben, wegschaffen, daher 2) umbringen, tödten. ἀνείλετο a. 2. M. ἀνελεῖν a. 2. A. 3) als Kind annehmen, erziehen. 4) vom Orakel, einen Ausspruch thun.

Ἀναίσθητος c. unempfindlich, geschmaklos.

Ἀνακαθίζω F. — σω sich aufrichten.

Ἀνακαίω anzünden.

Ἀνάκειμαι, εῖσθαι da liegen, aufgestellt sein, vorhanden sein.

Ἀνακομίζω F. σω heraufholen.

Ἀνακρίνω verhören, vor Gericht ziehen.

Ἀναλαμβάνω, annehmen, wiedernehmen, zurükbringen. ἀνείληφα p. A. att.

Ἀναλίσκω ich verzehre. ἀναλωθέντων G. P. a. 1. P.

Ἀνάλλομαι ich springe in die Höhe.

Ἀνάλωτος c. unüberwindlich, nicht zu erobern (vom α pr. und ἁλίσκω).

Ἀναμὶξ durch einander gemengt.

Ἀνανταγώνιστος der keinen Gegner, oder Nebenbuhler hat.

Ἄναξ, ακτος m. der König.

Ἀναξαγόρας, Anaxagoras ein berühmter griech. Philosoph.

Ἀναπαύομαι, ruhen, stillsitzen.

Ἀναπείθω ich berede.

Ἀναπέμπω zurükschikken, heraufschikken.

Ἀναπίμπλημι anfüllen, erfüllen.

Ἀναπλέω zurükschiffen.

Ἀναπνέω Athem schöpfen.

Ἀναπνοὴ. ῆς f. der Athem.

Ἀνάπτω ich zünde an.

Ἀναρπάζω F. — σω entführen, entrükken.

Ἀναρτάω aufhängen.

Ἀνασκολοπίζω, ans Kreuz oder an einen Pfahl schlagen (von σκόλοψ der Pfahl).

Ἀνασπάω ich ziehe herauf.

Ἀνάστατος verwüstet.

Ἀναστέλλω ich halte zurük. ἀναστέλλεσθαι sich zurükhalten, d. i. abstehen von etwas.

Ἀναστρέφω umdrehen, 2) zurükkehren.

Ἀνασχίζω, zerspalten, von ein-

einander schneiden. ἀνέσχισεν a. 1. A.

Ἀνατείνω ich hebe in die Höhe.

Ἀνατέλλω hervorwachsen.

Ἀνατίθημι auflegen, aufsetzen. ἀναθέμενος a. 2. M.

Ἀνατολή, ῆς f. der Aufgang. 2) der Auswuchs, Hervorwuchs.

Ἀνατρέχω E. aufwärtslaufen. b. herauslaufen, (ans Ufer).

Ἄναυρος Anaurus, ein Fluß in Thessalien.

Ἀναφέρω tragen, bringen, herausholen. ἀνήνεγκε a. 1. A. von dem alten Verb. ἐνέγκω.

Ἀναφεύγω fliehen, seine Zuflucht wohin nehmen. ἀναφυγὼν a. 2. A.

Ἀναφύω ich lasse wieder hervorwachsen. Im M. ich wachse wieder hervor.

Ἀνάχαρσις Anacharsis, ein skythischer Philosoph, der sich lange Zeit in Griechenland aufhielt.

Ἀναχωρέω, εῖν zurükgehen.

Ἀνδραγάθημα, τος n. die Heldenthat.

Ἀνδραγαθία f. der Edelmuth.

Ἀνδρεία, ας f. die Tapferkeit.

Ἀνδρεῖος männlich, tapfer.

Ἀνδρία, ας f. Tapferkeit.

Ἀνδριάς, άντος m. die Bildsäule.

Ἀνδρομέδα Andromeda, Tochter des Aethiopischen Königs Kepheus, u. Gemalin des Perseus.

Ἀνδροφόνος, ου m. ein Menschenmörder.

Ἀνδρώδης mannhaft.

Ἄνειμι, ἰέναι hinaufgehen, hinaufsteigen, hervorkommen. ἀνῄει pl. M, ἀνιέναι Inf. pr.

Ἀνέκπληκτος unerschrokken (von ἐκπλήσσω).

Ἀνέλκω ich ziehe herauf. ἀνεῖλκε i.

Ἀνελπίστως unverhoft (von ἐλπίζω ich hoffe).

Ἀνεμέσητος verzeihlich.

Ἄνεμος, ου m. der Wind.

Ἀνέρχομαι, εσθαι hineingehen. ἀνῆλθε a. 2.

Ἄνεσις, εως f die Erholung, Freistunde.

Ἄνευ ohne.

Ἀνευρίσκω erfinden, aussinnen.

Ἀνέχω in die Höhe halten. ἀνέσχε a. 2.

Ἀνεψιός der Vetter, Geschwisterkind.

Ἀνήρ, ἀνδρός m. 1) übh. der Mann. 2) der Ehemann, Gemal.

Ἀνθέω blühen.

Ἀνθοβαφής geblümt, bunt.

Ἄνθος, εος n. 1) E die Blume

Blume, Blüte; daher 2) die blühende Farbe.

Ἄνθραξ, ακος m. die Kole.

Ἀνθρώπειος menschlich. σάρκες ἀνθρώπειαι Menschenfleisch.

Ἄνθρωπος, ε m. der Mensch.

Ἀνιάω ich betrübe, ärgere.

Ἀνίην, Anio, ein Fluß nicht weit von Rom.

Ἀνίστημι, άναι 1) E. in die Höhe richten, aufrichten; daher 2) aufwekken. ἀνίστη i. Im a. 2, u. im Med. aufstehen.

Ἀνοδία, ας f. eine unwegsame Gegend.

Ἀνόητος unverständig.

Ἄνοια, Narrheit, Unverstand (vom α pr. und νοῦς Verstand).

Ἀνοίγω ich öffne.

Ἀνοιδέω, εῖν aufschwellen.

Ἀνομία, ας f Gesetzlosigkeit; ein solcher Zustand, da keine Gesetze gelten.

Ἀνόμοιος c unähnlich.

Ἀνταγωνιστὴς, οῦ m. der Gegner.

Ἀντεξετάζομαι ich streite mit jemanden worüber.

Ἀντέρομαι ich frage wieder (von ἀντὶ u. ἔρομαι ich frage).

Ἀντέχω widerstehn.

Ἀντὶ Präp. mit dem Genit. anstatt, für. - ἀνθ' ὧν dafür, daß.

Ἀντιγόνη Antigone, Tochter des unglücklichen Thebischen Königs Oedipus.

Ἀντίγονος Antigonus, einer von Alexanders Generalen, nachher König von Kleinasien.

Ἀντιγράφω ich schreibe zurük.

Ἀντιδίδωμι dagegen geben, zur Vergeltung geben. ἀντέδωκε a. 1. A.

Ἀντίκυρα Antikyra, eine griech. Stadt in der Landschaft Phokis, in deren Gegend viel Niesewurz wuchs.

Ἀντιλογία, ας f. Widerspruch, Zank.

Ἀντίον vor jemandes Augen oder Ohren.

Ἀντίοχος Antiochus, ein syrischer König.

Ἀντιποιέομαι sich eine Sache anmaßen.

Ἀντισθένης Antisthenes, ein griechischer Philosoph, Schüler des Sokrates.

Ἀντιτάσσω ich stelle entgegen. Med ἀντιτάσσομαι ich stelle mich entgegen, d. i. ich liefre eine Schlacht. ἀντιταχθεὶς a. 1. P.

Ἀντιφωνέω entgegentönen.

Ἀντλέω schöpfen, pumpen.

῎Αντρον, ου n. die Höle.

῎Αντώνιος Markus Antonius, Augusts Kollege im Triumvirat.

῎Ανυδρος wasserlos, dürr (von ὕδωρ Wasser).

᾿Ανυπέρβλητος c. 1) unübertreflich. 2) ungeheuer.

᾿Ανύω vollbringen, ausrichten. ἀνυσθήσεται F. 1. P.

῎Ανω oben, hinauf.

᾿Ανώμοτος ungeschworen (vom α pr. und ὄμνυμι ich schwöre).

᾿Αξία, ας f. der Werth, die Würdigkeit, Würde. κατὰ τὴν ἀξίαν nach Verdienst.

᾿Αξίνη, ης f. die Axt.

᾿Αξιόπιςος, glaubwürdig. ἀξιοπιστότερος Compar. (von ἄξιος würdig und πίστις der Glaube).

῎Αξιος, ία, ον werth, würdig. 2) anständig, schiklich.

᾿Αξιόω E. für würdig halten; daher 2) verlangen, fordern. 3) wollen.

᾿Αξίωμα, τος n. Ansehn, Würde.

῎Αοικος c. der kein Haus hat.

᾿Απαγγέλλω verkündigen, hinterbringen.

᾿Απαγορεύω. f. σω ich verbiete 2) zu schwach zu einer Sache sein; erliegen.

᾿Απάγχω F. ξω. aufhängen, stranguliren. Med. ἀπάγχεσθαι sich aufhängen. ἀπήγξαντο a 1. M.

᾿Απάγω ich führe weg. ἀπαχθεὶς P. a. 1. P.

᾿Απαιτέω, εῖν verlangen, fordern.

᾿Απαλλαγὴ, ῆς f. die Befreiung, die Abwendung.

᾿Απαλλάσσω, attisch ἀπαλλάττω ich entlasse, befreie. M. ἀπαλλάσσομαι ich entlasse mich, d. i. ich gehe weg, trete ab. ἀπηλλάγη a. 2. P. ἀπλλαγεὶς P. ἀπαλλαγήσεσθαι Inf. F. 2. P.

᾿Απανθέω verblühen.

᾿Απαντάω, ᾷν begegnen. ἀπήντων 3. i. απηντηκότων. G. P. p. 2) geschehen, vorfallen, wie das deutsche begegnen.

῞Απαξ einmal.

᾿Απαριθμέω, εῖν aufzählen, auszahlen (von ἀριθμὸς die Zahl).

᾿Απαρτάω aufhängen, anhängen, schweben lassen ἀπηρτημένος P. p. P. schwebend.

῞Απας, ασα, αν all, ganz. G ἅπαντος, άσης, αντος. Einerlei mit πᾶς. ἅπας ὁ δῆμος das ganze Volk.

᾿Απείδω hinabsehen.

'Απειθέω ich bin ungehorsam.
'Απείθεια, ας f. der Ungehorsam.
'Απειλέω drohen.
"Απειμι, ἰέναι weggehen, ἀπῄει pl. M.
'Απειπεῖν a. 2. verbieten. 2) einer Sache entsagen.
'Απελαύνω ich treibe fort.
'Απελλῆς, ȣ Apelles, ein berühmter Maler zu Alexanders des Großen Zeit.
'Απεμπολέω, F. ήσω. verkaufen.
"Απερ was, welches. Neutr. Plur. von ὅσπερ welcher.
'Απέρχομαι, εσθαι weggehen, sich entfernen. ἀπῆλθεν a. 2. A. ἀπελθȣ̃σα P. a. 2.
'Απέχομαι ich enthalte mich. ἀποχόμενος P. a. 2.
'Απηνη der Wagen.
"Απις Apis, der vergötterte Stier der Aegypter.
'Απιςέω, εῖν, nicht glauben wollen, mistrauisch sein.
"Απιςος 1) mistrauisch, 2) unglaublich.
"Απληςος unersättlich.
'Απλόω, ȣ̃ν ausbreiten, von einander thun.
'Απὸ Präp mit dem Gen. von. ἀπὸ τȣ̃ δένδρȣ von dem Baum. ἀπὸ τȣ̃ ἡλίȣ aus der Sonne. Vor einem aspirirten Vokal ἀφ' z. E. ἀφ' ἧς ἡμέρας von welchem Tage an. In der Zusammensetzung mit einem Verbum bezeichnet es gewöhnlich eine Entfernung.
'Αποβάλλω E. wegwerfen; 2) verlieren.
'Αποβίωσις f das Ableben, der Tod (von βίος das Leben).
'Αποβλέπω hinsehen, hinblikken.
'Απογίγνομαι ich sterbe.
'Απογιγνώσκω verzweifeln, die Hofnung aufgeben.
'Απογινώσκω eben das. ἀπέγνωςο pl. P.
'Απογράφω einschreiben, ins Rechnungsbuch eintragen.
'Αποδείκνυμι ich ernenne.
'Αποδέχομαι, F. ξομαι etwas gut aufnehmen.
'Αποδημέω, εῖν in der Fremde, auf Reisen sein (von δῆμος das Volk).
'Αποδιδράσκω ich laufe weg. ἀποδρὰς, άντος P. a. 2.
'Αποδίδωμι, όναι wieder geben, hingeben, hergeben, anvertrauen. χάριτας ἀποδιδόναι Dank abstatten, sich erkenntlich beweisen, ἀπόδος Imp. a. 2. gieb her.

'Απο-

Ἀποδύω u. ἀποδῦμι ausziehen (ein Kleid).

Ἄποθεν von fern.

Ἀποθλίβω ich drükke aus.

Ἀποθνήσκω ich sterbe. ἀπέθανε Ind. a. 2. A.

Ἀποικοδομέω, εῖν verbauen, zustopfen. 105.

Ἀποκαλέω nennen, schimpfen.

Ἀποκαρτερέω sich der Nahrung enthalten.

Ἀποκηρύττω ausrufen.

Ἀποκινέω weg bewegen, fortwälzen.

Ἀποκλείω versperren.

Ἀποκόπτω, F. ψω abhauen.

Ἀποκρίνομαι ich antworte. ἀποκριθῆναι Inf a. 1. P.

Ἀπόκρισις f. die Antwort.

Ἀποκρύπτω F. ψω verbergen; daher 2) verschweigen.

Ἀποκτείνω tödten, umbringen.

Ἀπόλαυσις, εως f. der Genuß.

Ἀπολέγω abschlagen, verweigern (von λέγω ich sage).

Ἀπολείπω, verlassen, hinterlassen, übrig lassen. ἀπολιπὼν P. a. 2. — 2) als ein Neutrum: aufhören, aussterben. 3) fehlen. ἐφόδια αὐτοὺς ἀπολείπει es fehlt ihnen an Lebensmitteln.

Ἀπόλλυμι, ύναι verderben, ins Unglük bringen. 2) verlieren. — Im Medium ἀπόλλυμαι ich komme um, werde unglüklich. ἀπολωλὼς P. p. M. verloren. ἀπολώλαμεν p. M. att. wir sind verloren.

Ἀπόλλων, ωνος Apollo, der Gott der Dichtkunst und der Weissagung.

Ἀπολύω loslassen, gehen lassen (von ἀπὸ u. λύω ich löse) befreien, lossprechen. Im Med. ἀπολύομαι ich mache mich los d. i. ich entferne mich.

Ἀπονέμω zutheilen, ertheilen. χάριτας ἀπονέμειν Dank abstatten.

Ἀποξύω abschaben.

Ἀπόπειρα, ας f. die Probe, der Versuch.

Ἀποπέμπω F. ψω ich schikke weg.

Ἀποπλανάομαι ich verirre mich.

Ἀποπνίγω erstikken.

Ἀπορέω, εῖν in Verlegenheit sein 2) etwas nicht haben. καθέδρας ἠπόρει er hatte keinen Siz.

Ἀποῤῥίπτω abwerfen.

Ἀποσκιρτάω, ᾷν herumspringen.

Ἀποσπάω hinwegziehen, entfernen.

Ἀπο-

Ἀποστέλλω absenden. ἀποστέλλειν δόξαν eine Meinung veranlassen. ἀπεστάλη a. 2. P. ἀποσταλῆναι Inf. a. 2. P.

Ἀποστρέφω ich wende ab. Im Med. ἀποστρέφομαι ich wende mich weg, ich fliehe. ἀποστραφέντος P. a. 2. P.

Ἀποσφάττω ich schlachte, erwürge.

Ἀποσώζω erretten. νῆες ἀποσωζόμεναι glüklich angelangte Schiffe.

Ἀπότακτος bestimmt, festgesezt.

Ἀποτέμνω abschneiden, abhauen. ἀποτμηθεὶς P. a. 1. P.

Ἀποτίθημι, έναι weglegen, ablegen.

Ἀπότομος hart, grausam.

Ἀποτρέπω abwenden, abhalten.

Ἀποτυγχάνω mit dem Genit. etwas nicht erlangen, nicht glüklich in einer Sache sein.

Ἀποφαίνω ich zeige; dann ich ernenne, erkläre.

Ἀπρεπὴς unanständig.

Ἀπρεπῶς Adv. unanständig.

Ἀπροσδόκητος unerwartet, unvermuthet.

Ἄπτερος unbefiedert (von πτερὸν die Feder).

Ἅπτομαι, F. ψομαι (mit dem Genit.) berühren, anrühren, angreifen.

Ἅπτω anzünden.

Ἀπώλεια der Verlust.

Ἄρα nehmlich.

Ἆρα Fragewort ob?

Ἀρά, ᾶς f. der Fluch.

Ἀράσσω klopfen.

Ἀργεῖος ein Argiver. Zunächst ein Einwohner der Stadt Argos, dann einer aus der Landschaft Argolis im Peloponnes, von der Argos die Hauptstadt war.

Ἀργοναῦται die Argonauten.

Ἄργος, ες die ebengenannte berühmte große Stadt im Peloponnes.

Ἀργὸς, ὴ, ὸν 1) müßig, unthätig, 2) (vom Felde,) unbebauet.

Ἀργυρέος, έα, εον zsgz. ἀργυρᾶς silbern.

Ἀργύριον, ε n. Silber, Geld.

Ἄργυρος, ε m. Silber.

Ἀργυρώνητος ein für Geld gekaufter, ein Sklave (von ἀργ. und ὠνέομαι ich kaufe).

Ἀργὼ das Schif Argo, worauf die Argonauten nach Kolchis fuhren.

Ἄρειος πάγος E. der Marshügel. Sodann der Areopagus, das höchste Gericht zu Athen.

Ἀρέσκομαι mit etwas zufrieden sein.

Ἀρετὴ, ῆς f. 1) Tapferkeit. 2) Tugend. 3) übh. die gute Beschaffenheit, Güte.

Ἄρης, εος Mars, der Kriegsgott.

Ἀρίβαζος Aribazus, Name eines Persischen Vasallen.

Ἀριθμὸς, ȣ m. die Zahl.

Ἀριςάω, ᾶν Mittagbrodt essen.

Ἀριςείδης Aristides, ein wegen seiner Rechtschaffenheit berühmter Athenischer Feldherr u. Staatsmann.

Ἀριςερὸς, ὰ, ὸν links. ἡ ἀριςερὰ (scil. χεὶρ) die linke Hand.

Ἀριςεὺς, έος der Fürst.

Ἄριστος 1) der tapferste, 2) der beste.

Ἀριςοτέλης Aristoteles, ein berühmter griech. Philosoph.

Ἀρίστων Ariston, ein Lakedämonier.

Ἀρίων Name des Pferdes des Königs Adrast.

Ἀρκὰς, άδος ein Arkadier, aus der griech. Landschaft Arkadien im Peloponnes.

Ἀρκέω, εῖν hinreichend, genug sein.

Ἄρκτος, ȣ, c. der Bär, 2) das Gestirn, der Bär.

Ἄρκυς, υος, f. das Netz.

Ἅρμα, τος n. der Wagen, das Gespann.

Ἀρνέομαι leugnen, ausschlagen. ἠρνήσατο a. 1. M.

Ἅρπαγος Harpagus, ein Freund des Perserkönigs Cyrus.

Ἁρπάζω ich raube, entführe, ergreife.

Ἅρπης Harpes, einer von den Kyklopen.

Ἄῤῥηκτος unzerbrechlich, undurchdringlich.

Ἄῤῥην, ενος männlichen Geschlechts 2) als ein Substantiv die Mannsperson.

Ἀῤῥώςημα, τος n. die Krankheit.

Ἄῤῥωςος c. krank.

Ἀρς, (oder ἀρὴν) ἀρνὸς c. das Lamm.

Ἄρτεμις, ιδος Diana, die Jagdgöttin.

Ἀρτεμίσιον, Artemisium, ein Vorgebürge in Griechenland.

Ἄρτημα das Ohrgehenk.

Ἄρτι eben, kürzlich.

Ἀρτίως eben, kürzlich.

Ἄρτος, ȣ m. das Brodt.

Ἀρύω ich schöpfe.

Ἀρχαῖος alt.

Ἀρχέλαος Archelaus, ein makedonischer König.

Ἀρχὴ, ῆς f. die Regierung 2) der Anfang.

Ἀρχηγὸς der Anführer, Stifter.

Ἀρχιτέκτων m. der Baumeister.

Ἄρχομαι F. ξομαι ich fange an.

Ἄρχω ich herrsche, beherrsche, kommandire.

Ἄρχων, οντος jede obrigkeitliche Person.

Ἀσεβὴς c. gottlos, ruchlos.

Ἀσελγὴς, έος c. beleidigend, injuriös, ausgelassen.

Ἀσέληνος ohne Mond, mondlos.

Ἄσημος unartikulirt.

Ἀσία Asien.

Ἄσιτος c. ohne Nahrung.

Ἀσθένεια, ας die Schwachheit, Unpäßlichkeit (v. α pr. u. σθένος die Kraft).

Ἀσθενὴς, έος c. schwach.

Ἀσκέω ich übe. ἠσκημένος P. p. P. geübt.

Ἀσκληπιὸς Aeskulap, der Gott der Arzneikunst.

Ἀσμένως gern, mit Vergnügen.

Ἀσπάζομαι ich grüße freundlich.

Ἀσπαίρω ich zappele.

Ἀσπὶς, ίδος f. der Schild.

Ἀσσύριος ein Assyrer, aus dem Lande Assyrien in Asien.

Ἀστεῖος c. lustig, spaßhaft.

Ἀστενάκτως ohne Seufzer.

Ἀστεφάνωτος unbekränzt, ohne Krone. 48. Bei den Römern wurden denen, die sich im Kriege besonders ausgezeichnet hatten, Kronen mancherlei Art gegeben. (v. στέφανος der Kranz).

Ἀστὴρ, έρος m. der Stern.

Ἀστὸς, ᾶ m. der Bürger.

Ἀστρολόγος, ᾶ m. der Sternseher.

Ἄστυ E. jede Stadt; besonders 2) die Stadt Athen.

Ἀσύμβολος c. der nichts mit beiträgt.

Ἀσφαλῶς sicher.

Ἀσχολέω ich beschäftige. Im Med. ἀσχολᾶμαι ich bin beschäftigt.

Ἄσωπος Asopus, ein Fluß in Griechenland.

Ἄσωτος, ᾶ der Verschwender.

Ἄταφος unbegraben.

Ἅτε nehmlich, 1) gleich als.

Ἀτέας Ateas, ein skythischer König, der mit dem makedonischen Könige Philipp Krieg geführt.

Ἀτενὴς starr. ἀτενὲς βλέπειν starr ansehen.

Ἀτίλιος Attilius Regulus, ein berühmter Römischer Feldherr im ersten Punischen Kriege.

Ἄτιμος ungeehrt, unehrlich (von τιμὴ die Ehre).

Ἄτλας, αντος, Atlas, Vater der Maja, der Mutter Merkurs.

Ἄτοπος 1) unrecht, 2) abgeschmakt.

Ἀτρεῖδαι die Atriden, die Söhne des Atreus, Agamemnon und Menelaus.

Ἄτρεπτος unverändert. ἄτρεπτον βλέμμα ein unverwandter Blik.

Ἄτροπος Atropos, eine von den drei Parzen.

Ἄτρωτος unverwundbar.

Ἀττικὴ, ῆς Attika, die berühmteste Provinz in Griechenland, in der Athen die Hauptstadt war.

Ἀτυχέω 1) E. ich bin unglüklich. 2) ich erlange etwas nicht.

Αὖ wieder, hingegen.

Αὐγείας Augias, ein alter griech. Fürst, dessen Stall Herkules ausmistete.

Αὖθις abermals, wieder aufs neue, nachmals.

Αὐλέω, εῖν die Flöte spielen, pfeifen. ηὔλεις impf.

Αὐλὴ, ῆς f. der Hof.

Αὐλητὴς, ȣ m. der Flötenspieler.

Αὐλὸς, ȣ m. die Flöte.

Αὐξάνω ich vermehre. Im Med. αὐξάνομαι, ich vermehre mich, d. i. ich wachse.

Αὔριον, morgen.

Αὕτη diese. Das Femininum von ȣ̃τος.

Αὑτὴν sich selbst. Fem. statt ἑαυτὴν.

Αὑτῆς statt ἑαυτῆς. κεφαλὴν αὑτῆς ihren eignen Kopf.

Αὐτίκα sogleich.

Αὐτόθι daselbst.

Αὐτοκράτωρ der Imperator.

Αὐτόμολος, ȣ m. ein Ueberläufer.

Αὐτὸς, ὴ, ὸ 1) er, sie, es. 2) er, sie, es selbst. αὐτȣ̃ sein, αὐτῷ ihm, αὐτῇ ihr, αὐτοῖς ihnen, αὐτȣ̀ς sie u. s. w. 3) mit dem Artikel: ὁ αὐτὸς eben derselbe, ἡ αὐτὴ eben dieselbe, τὸ αὐτὸ zsgz. ταὐτὸ eben dasselbe.

Αὑτȣ̃ statt ἑαυτȣ̃.

Αὑτῷ statt ἑαυτῷ.

Αὐχέω ich rühme mich, ich prale.

*Ἀφαιρέω wegnehmen, abnehmen, berauben. ἀφελεῖν Inf. a. 2. ἀφαιρεθήσεσθαι Inf. F. 1. P.

Ἀφάλλομαι ich springe herab (von ἀπὸ und ἄλλομαι).

Ἀφανὴς, έος 1) E. dunkel 2) fig. unberühmt. (von φαίνω ich zeige).

Ἀφανίζω ich mache verschwinden, vernichte. Im Med. ich mache mich unsicht-

unsichtbar, verschwinde. ἠφανίσθη a. 1. P.
Ἀφανῶς Adv. ungesehen.
Ἀφαρπάζω ich raube.
Ἀφέλεια, ας Simplicität, einfache prachtlose Lebensart.
Ἀφελεῖν a. 2. von ἀφαιρέω abnehmen, wegnehmen.
Ἀφηνιάζω (von Pferden) den Zügel zerreißen, durchgehn.
Ἄφθονος c. reichlich. εὐωχία ἄφθονος ein Schmaus, wo alles vollauf ist.
Ἀφιερόω heiligen, widmen.
Ἀφίημι, ιέναι loslassen, befreien, fahren lassen, fallen lassen, wegwerfen. ἀφεὶς P. a. 2. ἀφῆκεν a. 1. A. ἀφεθῇ C. a. 1. P. ἀφειμένος P. p. P.
Ἀφικνέομαι ich komme an, ich gelange wohin. ἀφίκετο a. 2. ἀφῖκται p. P.
Ἀφίστημι 1) E. entfernen, absondern (von ἀπὸ und ἵστημι ich stelle) 2) abhalten, 3) im Aor. 2. und im Medium wegtreten. ferner, sich loßreißen, abfallen von jemanden, von etwas ablassen. ἀποστῆναι Inf. a. 2. A.
Ἄφνω plötzlich.
Ἀφορία Unfruchtbarkeit, Miswachs.
Ἀφορίζω, F. σω absondern.
Ἀφορμὴ, ῆς f. die Gelegenheit.
Ἀφροδίτη Venus, die Göttin der Liebe.
Ἄφροντις c. sorgenlos.
Ἀφροντίστως sorglos, unbekümmert (von φροντὶς die Sorge).
Ἄφρων, ονος c. unsinnig. (von φρὴν der Verstand.)
Ἀφυὴς, έος c. ungeschikt.
Ἀχαιοὶ die Achäer, die Einwohner von Achaja, einer griech. Landschaft im Peloponnes.
Ἀχανὴς weit, ungeheuer tief.
Ἀχαριστέω ungefällig gegen jemand sein.
Ἄχθομαι ich ärgere mich, bin unzufrieden.
Ἀχθοφορέω, εῖν eine Last tragen. (von ἄχθος die Last u. φορέω ich trage).
Ἀχιλλεὺς Achilles, der berühmte siegreiche Held in dem trojanischen Krieg.
Ἀχρὰς, άδος f. eine wilde Birne.
Ἄχρι bis.
Ἀψιμαχέω ich werde handgemein.
Ἄψυρτος, Absyrtus, Sohn des Aeetes und Bruder der Medea, den diese auf ihrer Flucht zerstükte.

B.

Βαβυλὼν, ῶνος Babylon, eine der größten Städte in Asien.

Βαβυλώνιος, aus Babylon.

Βαδίζω ich gehe.

Βάθος, εος die Tiefe.

Βαθὺς, εῖα, ὺ, tief.

Βαίνω ich steige, gehe. μεγάλα βαίνων mit großen Schritten.

Βακτηρία, ας f. der Stok.

Βάκτρον, ȣ n der Stok.

Βάλλω werfen, schleudern, wegwerfen, niederstürzen. βαλὼν P. a. 2.

Βάπτω F. ψω eintauchen.

Βάραθρον, ȣ eine tiefe Grube.

Βάρβαρος, ȣ ein Barbar. So nannten die Griechen alle Ausländer, vornehmlich die Perser Z. E. S. 48 und 58. 2) unwissend, ungesittet.

Βάρβιτος, ȣ f. die Leier, Laute.

Βάρος, εος n. die Last.

Βαρὺς, εῖα, ὺ schwer; daher 2) lästig, aufsätzig.

Βασανίζω ich foltere.

Βάσανος, ȣ die Folter.

Βασιλεία, ας f. die königl. Würde; Regierung.

Βασίλειον, ȣ n. die königl. Residenz, der königl. Pallast.

Βασιλεὺς der König.

Βασιλεύω König sein, beherrschen.

Βασιλικὸς, ὴ, ὸν königlich.

Βασιλικῶς Adv. königlich.

Βάσις, εως f. der Fuß.

Βαςάζω tragen, aufheben.

Βαφὴ die Farbe.

Βδέλλα der Blutigel.

Βέβαιος fest, d. 2) zuverläßig.

Βεκὸς ein phrygisch Wort, das Brod bedeuten soll.

Βέλος, εος n. das Geschoß, der Pfeil.

Βέλτιον besser.

Βέλτιςος, η, ον (der unregelmäßige Superlat. von ἀγαθὸς gut) E. der beste 2) wird es bei freundschaftlichen Anreden gebraucht, wie im Deutschen; mein Bester.

Βῆμα, τος n. der Richterstuhl, die Rednerbühne.

Βιάζομαι ich erzwinge.

Βιαίως gewaltsam. (von βία die Gewalt).

Βίας G. Βίαντος Bias, einer von den sieben Weisen Griechenlands.

Βιβλίον, ȣ n. das Buch.

Βίβλος, ȣ f. das Buch.

Βίος, ȣ m. das Leben. διὰ βίȣ lebenslang.

Βιόω ich lebe.

Βίτων ein argivischer Jüngling,

ling, bekannt durch seine kindliche Liebe für seine Mutter.

Βίωμι ich lebe.

Βλάβω ich beschädige, (wofür gewöhnlicher βλάπτω).

Βλάσφημος lästernd. πολλὰ βλάσφημα viele Schmähreden.

Βλέμμα, τος n. der Blik.

Βλέπω ich sehe, blikke.

Βλῆμα, τος, die Wunde.

Βλοσυρὸς ά, ὸν finster (vom Blik), mürrisch.

Βοάω, ῶν ich schreie.

Βοὴ, ῆς f. das Geschrei.

Βοηθέω ich helfe.

Βοηθὸς, οῦ m. der Helfer.

Βοιωτία Böotien, eine Provinz von Griechenland.

Βοιωτὸς ein Böotier.

Βόλος, ȣ. m. E. der Wurf. daher 2) vom Fischen, der Fischzug.

Βορὰ, ᾶς f. der Fraß, die Speise.

Βόσκημα, τος m. das Vieh, die Heerde.

Βοτάνη, ης f. das Kraut.

Βότρυς, υος m. die Weintraube.

Βȣθυτέω, εῖν E. einen Stier opfern; dann 2) übh. opfern.

Βȣκόλος, ȣ m. der Rinderhirt.

Βȣ́λευμα, τος n. der Anschlag, Rathschluß, Entschluß.

Βȣλεύω überlegen, berathschlagen, beschließen.

Βȣλὴ, ῆς f. der Rath, daher 2) das Rathscollegium, der Senat.

Βȣ́λομαι ich will.

Βȣ̃ς G. βοὸς der Ochse, Stier.

Βοώτης das nördliche Gestirn Bootes.

Βραδύνω ich zögere.

Βραχίων, ονος m. der Arm.

Βραχυκομέω kurze Haare tragen.

Βραχὺς, εῖα, ὺ kurz, klein. βραχύ τι ein klein wenig

Βρέφος n. das Kind.

Βρέχω ich benetze, beregne. βραχέντων P. a. 2. P.

Βριάρεως Briareus, einer von den hunderthändigen Söhnen der Erde.

Βροντὴ, ῆς f. der Donner.

Βρόντης Brontes, einer von den Kyklopen.

Βρȣ̃τος Brutus, der vornehmste Mörder des Cäsar.

Βρώσκω verzehren, auffressen. βεβρῶσι C. a. 1. P. βεβρῶσθαι Inf. p. P. βρωθησόμενος P. F. 1. P.

Βυθὸς, ȣ̃ m. der Abgrund des Meers.

Βωμὸς, ȣ̃ m. der Altar.

Γ.

Γάϊος der römische Vorname Cajus.

Γαίτȣλοι die Gätulier, ein barbarisches Volk in Afrika.

Γαλα, G. γάλακτος die Milch.

Γαλακτοφάγοι die Galaktophagen (d. i. Milchesser) ein scythisches Volk in Asien.

Γαλάται überh. die Gallier, hernach die Galater, ein ursprünglich aus Gallien herstammendes Volk in Asien.

Γαλεάγρα, ας f. der Kerker, das Gefängnis.

Γαμέω ich heirathe. γήμας P. a. 1. A.

Γάμος, ȣ m. die Ehe, Verheirathung. πρὸς γάμον ἄγεσθαι heirathen.

Γάννυμαι ich freue mich.

Γὰρ denn.

Γαςὴρ, έρος f. der Bauch, 2) der Magen.

Γείτων c. benachbart.

Γελάω, ῶν ich lache, verlache.

Γελοῖος, α, ον lächerlich.

Γέλων Gelon, König von Syrakus.

Γέλως, ωτος das Lachen, Gelächter.

Γελωτοποιὸς m. ein Possenreißer.

Γένειον der Bart.

Γένεσις f. die Geburt.

Γενναῖος tapfer.

Γενναίως Adv. tapfer.

Γεννάω, ῶν erzeugen, gebären. γεγεννηκὼς P. p. A. τὰ γεννώμενα die gebornen Kinder.

Γένος, εος n. das Geschlecht.

Γέρανος, ȣ m. der Kranich.

Γέρων, οντος m. der Greis.

Γεύομαι ich koste, esse.

Γεώλοφος, ȣ m. der Hügel.

Γεωργεω, εῖν den Akkerbau treiben.

Γεωργία, ας f. der Akkerbau.

Γεωργικὴ sc. τέχνη die Landwirthschaft.

Γεωργικὸς zum Akkerbau gehörig. γεωργικὸς βȣ̃ς ein Zugochse.

Γεωργὸς, ȣ̃ m. ein Akkersmann.

Γῆ, γῆς f. 1) die Erde. 2) die Göttin der Erde, bei den Lateinern Tellus.

Γῆρας, ατος n. das Alter.

Γηράσκω F. άσω alt werden. γεγηρακὼς P. p. A.

Γηράω, ᾶν ich altere.

Γίγνομαι und

Γίνομαι 1) werden, 2) geboren

boren werden, entstehen, 3) geschehen, 4) sein, 5) hinkommen. ἐγένετο a. 2. γέγονε p. M. ἐγενήθη a. 1. P.

Γινώσκω 1) erkennen, kennen, merken, wissen 2) beschließen. ἔγνω a. 2. A. γνῦσα P. a. 2. γνῶναι Inf. a 2. ἔγνωκα p. A.

Γλῶττα f. auch γλῶσσα, ης die Zunge.

Γνάθος, ȣ f. der Bakken, der Kinnbakken.

Γνήσιος, ία, ον ächt.

Γνώμη, ης f. die Gesinnung, der Entschluß.

Γνωρίζω F. σω ich erkenne.

Γνώριμος ein Bekannter, ein Freund.

Γογγυλὶς, ίδος f. die Rübe.

Γονεὺς, έως der Vater. Im Plur. die Eltern.

Γόνυ G. γȣ́νατος poet., statt γόνατος, das Knie. θεῶν ἐν γȣ́νασι κεῖται wörtlich: es liegt auf den Knien oder im Schoße der Götter, d. i. es steht bei den Göttern.

Γοργίας G. ein griech. Lehrer der Beredsamkeit.

Γοργόνη Gorgone, des Sparterkönigs Leonidas Gemalin.

Γοργὼν die Gorgone. So heißen die Töchter des Phorkus, vornehmlich eine, Medusa, deren Kopf die Kraft hatte, jeden, der ihn anblikte, zu versteinern.

Γȣ̃ν nun, also, wenigstens.

Γραῖα, ας f. die alte Frau.

Γράμμα, τος n. der Buchstabe; ferner die Zeichnung. τὰ γράμματα der Brief, ferner die Inschrift.

Γραμμὴ, ῆς f. die Zeichnung.

Γραῦς G. γραὸς die alte Frau.

Γραφικὸς ein Kenner der Malerei. comp. γραφικώτερος ein größerer Kenner der Malerei.

Γράφω F. ψω schreiben; 2) malen. γέγραφα p. A.

Γρηγορέω ich wache.

Γρύλλος Gryllus, Sohn des Xenophon.

Γύγης Gyges, ein reicher König von Lydien.

Γύης Gyas, einer von den hunderthändigen Riesen.

Γυμνάζομαι Leibesübungen anstellen.

Γυμνάσιον, ȣ n. die Leibesübung.

Γυμνὸς, ὴ, ὸν nakkend, entblößt.

Γυναικεῖος weiblich.

Γυνὴ Gen. γυναικὸς das Weib. 2) die Gemalin.

Γὺψ, πὸς der Geier.

Δ.

Δαίδαλος Dädalus, ein berühmter Künstler des Alterthums.

Δαιμόνιον, ȣ n. der Geist, das Gespenst.

Δαίμων, ονος m. ein Gott, ein Schutzgeist. ἀγαθὸς δαίμων ein guter Geist. 2) das Schiksal.

Δαιτρεύω schlachten, eine Speise zubereiten.

Δαιτυμὼν der Gast.

Δάκνω beißen, stechen, daher 2) tadeln. δηχθεὶς P. a. I. P.

Δάκρυ und

Δάκρυον, n. die Thräne. Doch bedeutet es auch überh. eine aus einem Körper hervorquellende Feuchtigkeit.

Δακρύω F. σω ich weine. δεδακρυμένος P. p. P.

Δακτύλιος, ȣ, m. der Ring.

Δαλὸς, ȣ m. der Feuerbrand.

Δάμαλις f. die Färse, oder eine junge Kuh.

Δαμάω ich bezähme.

Δάμων Damon, ein Muster der Freundschaft.

Δανειςὴς, ȣ m. der Wucherer, Gläubiger.

Δαρεῖος Darius, ein Name mehrerer Könige von Persien.

Δασὺς, εῖα, ὺ rauh, zottig.

Δαψιλῶς reichlich, freigebig.

Δὲ aber.

Δέησις, εως f. die Bitte.

Δεῖ ein Impersonale. Man muß, es ist nothwendig. ὅταν δέῃ (C. pr.) wenn es sein muß. 2) es fehlt, mangelt. ȣ̓δὲν ἐδέησεν es fehlte nichts.

Δείδω ich fürchte. δεδοικυῖα f. P. p. M.

Δείκνυμι F. δείξω ich zeige.

Δεικνύω eben das.

Δείλαιος elend.

Δείλη der Abend.

Δειλιάζω in Angst gerathen.

Δειλὸς feige.

Δειμαίνω fürchten, bange sein.

Δεινὸς, ὴ, ὸν grausam. 2) fürchterlich. 3) unglüklich. τὰ δεινὰ Widerwärtigkeiten, Uebel. δεινότατα aufs fürchterlichste.

Δειπνέω ich speise.

Δεῖπνον n. das Gastmal.

Δεισιδαιμονία f. der Aberglaube.

Δέκα zehn.

Δεκαταῖος der seit zehn Tagen angekommen.

Δέκατος, η, ον der zehnte. ἡ δεκάτη sc. μερὶς (Theil) der zehnte Theil.

Δελφοὶ Delphi, eine Stadt in

in Griechenland, wo das berühmteste Orakel des Apollo war.

Δένδρον, ȣ n. der Baum.

Δένδρος, εος n. der Baum.

Δεξιός, ά, όν rechts. δεξιὰ χεὶρ die rechte Hand. Eben dis bedeutet δεξιὰ allein, ohne χεὶρ.

Δεξιȣ̃μαι freundschaftlich bewirthen.

Δέομαι, δεῖσθαι bedürfen, daher 2) bitten. δεόμενος einer der Audienz sucht.

Δέος n. die Furcht.

Δέρας, ατος n. das Fell.

Δέρβικες die Derbiker, ein barbarisches Volk in Asien.

Δέρμα, τος n. das Fell, die Haut.

Δεσμεύω F. σω ich binde.

Δέσμη, ης das Bündel.

Δέσμιος gefesselt.

Δεσμὸς die Fessel.

Δεσμωτήριον, ȣ n. das Gefängnis.

Δέσποινα, ης f. die Gebieterin.

Δεσπότης, ȣ m. der Gebieter, der Herr.

Δεσπότις f. die Gebieterin.

Δευκαλίων Deukalion, Sohn des Prometheus.

Δεῦρο hieher.

Δεῦτε Plural. von δεῦρο. Kommt hieher.

Δεύτερος, α, ον der zweite. τὸ δεύτερον zum zweitenmal.

Δέχομαι F. ξομαι aufnehmen, annehmen, empfangen.

Δέω F. δήσω ich binde, fessele. ἐδέθην a. 1. P.

Δὴ nun. οἰόμενος δὴ da er nun glaubte. 2) nehmlich. 3) εἰ δὴ ob denn.

Δηλονότι nehmlich.

Δῆλος offenbar.

Δῆλος Delos, eine griech. Insel, der Geburtsort des Apollo und der Diana.

Δηλόω, ȣ̃ν offenbaren, lehren, an den Tag legen.

Δήμητρα, gewöhnlicher δημήτηρ Ceres, die Göttin des Kornbaues.

Δήμιος der Scharfrichter.

Δημόκριτος Demokrit, ein berühmter Philosoph des Alterthums.

Δῆμος, ȣ m. das Volk.

Δημοσθένης Demosthenes, ein berühmter griech. Redner.

Δημόσια öffentlich.

Δημόσιος, ία, ιον öffentlich, dem Staat gehörig. 90.

Δημοτελὴς öffentlich, feierlich.

Δημότης, ȣ m. ein Bürger, ein Privatmann. 135.

Δημοτικὸς beim Volk beliebt.

Δήποτε einmal, einst.

Διὰ Präposit. hat 2 Haupt-

bedeutungen 1) mit dem Genit. durch, vornehmlich von der Ursache und dem Instrument, aber auch von Ort und Zeit. δι' ἡμῶν durch uns. διὰ παντὸς alle Zeit durch, d. i. immer. 2) mit dem Akkusat. gewöhnlich wegen. διὰ τȣ̃το deswegen. διὰ τί weswegen.

Διαβαίνω hindurchgehen, hinübergehen, durchwaten.

Διάβασις, εως f. das Hindurchgehen, Durchwaten.

Διαβιβάζω hinüberführen, zu Schiff übersetzen.

Διαβλέπω F. ψω hinblikken.

Διαβοάω E. ausschreien. d. 2) laut rühmen.

Διαγελάω hönisch lachen.

Διαγίγνομαι, ausdauern.

Διαγινώσκω erkennen, unterscheiden.

Διαδέχομαι, F. ξομαι nachfolgen, succediren.

Διάδημα, τος n. das Diadem, die königliche Kopfbinde.

Διαδίδωμι austheilen.

Διαδοχή, ῆς f. die Nachfolge.

Διάδοχος der Nachfolger, der Stellvertreter.

Διαθρέω sich nach etwas umsehn; aufsuchen.

Διαιρέω theilen, 2) von einander reißen, aufbrechen, διελεῖν Inf. a. 2.

Δίαιτα, ης f. die Lebensart. 2) die Nahrung, 3) der Aufenthalt.

Διακαρτερέω, εῖν ausharren, ausdauren.

Διάκειμαι gesinnt sein.

Διακληρόω, ȣ̃ν durchs Loos theilen, loosen.

Διακονέω bedienen, aufwarten.

Διακονία, ας f. die Aufwartung.

Διακόσιοι, αι, α zweihundert.

Διακȣ́ω ich höre an.

Διαλέγω. Im Med. διαλέγομαι sprechen. διαλεχθῆναι Inf. a. 1. P.

Διαλείπω dazwischen lassen; (von der Zeit,) vorbei gehen lassen.

Διάλευκος weißlich.

Διαλλάσσω E. ich verändere. d. 2) ich versöhne.

Διαλύω trennen, zertrennen, aufheben. 2) zerschmettern.

Διαμειδιάω F. άσω lächeln.

Διαμένω ich bleibe, verharre.

Διανέμω ich vertheile.

Διανοέομαι zsgz. διανοȣ̃μαι überlegen.

Διάπειρα, ας f. der Versuch.

Διαπέμπω, F. ψω ich schikke aus.

Διαπολιτεύομαι, über Staatsangelegenheiten mit jemanden in Streit sein.

Διαπορέω in Verlegenheit sein, 2) zweifeln, eine Frage aufwerfen.

Διαπορθμεύω übersetzen über einen Fluß.

Διαπράσσω, F. ξω ausführen, ausrichten.

Διαρκέω ausdauern, hinreichende Kraft haben.

Διασπάω, ᾶν zerreißen, hin und her zerren.

Διάςημα, τος n. der Zwischenraum, Abstand.

Διαςροφὴ E. die Verdrehung, dah. 2) Verschlimmerung.

Διαςρώννυμι mit einem Teppich bedekken.

Διασώζω ich errette. διασωθέντες P. a. 1. P.

Διαταράσσω erschrekken. διαταραχθεὶς (P. a. 1. P.) erschrokken.

Διατείνω ausstrekken, spannen.

Διατελέω, εῖν verharren, fortfahren. 2) sein Leben zubringen.

Διατί weswegen, warum.

Διατίθημι, έναι einrichten, verwalten, behandeln. Im Passiv drükt es eine Gesinnung oder einen Gemüthszustand aus. λέγεται ἔτως διατεθῆναι (Inf. a. 1. P.) er soll so gesinnt gewesen sein.

Διατρέφω ich ernähre.

Διατρέω, F. ήσω ich durchbore.

Διατριβὴ, ῆς f. die zugebrachte Zeit. 2) der Umgang, vornehmlich mit einem Gelehrten, daher 3) eine philosophische Unterredung.

Διατρίβω sich wo aufhalten.

Διαφερόντως ausnehmend, vorzüglich.

Διαφέρω herumtragen, 2) unterscheiden; d. 3) sich auszeichnen; 4) διαφέρει es ist daran gelegen. τί διοίσει (F. 1.) was kann daran gelegen sein?

Διαφεύγω ich entwische.

Διαφθείρω E. verderben, verwüsten. 2) tödten, hinrichten. Im Passiv umkommen.

Διαφθορὰ, ᾶς f. die Verwüstung, das Morden.

Διαφορὰ, ᾶς f. der Streit, Zwist.

Διαφυλάσσω F. ξω ich beschütze.

Διαχέω E. übergießen, d. heiter machen. διαχυθεὶς (P. a. 1. P.) mit heiterer Miene. S. 65.

Διδασκαλεῖον n. die Schule.
Διδάσκαλος, ȣ m. der Lehrer.
Διδάσκω f. διδάξω lehren, belehren, abrichten. διδάξαι a. 1. A. δεδιδαγμένος P. p. P. κυνηγὸς ἐδιδάχϑη (a. 1. P.) er ward zum Jäger gebildet.
Δίδυμος, ȣ, ὁ ein Zwilling.
Δίδωμι ich gebe. ἔδωκε a. 1. A. δέδωκε p. δὸς Imp. a. 2. gieb. δȣ̃ναι Inf. a. 2. δώσειν Inf. F. 1. διδόασι (pr.) sie geben, st. διδȣ̃σι.
Διεγείρω ich wekke auf.
Διεξελαύνω nachsetzen, verfolgen.
Διεξέρχομαι (durchgehen) erzälen. διεξεληλυϑεν p. M.
Διέτης zweijährig.
Διηγέομαι ich erzäle.
Διήγημα, τος n. die Erzälung.
Διίςημι trennen, an verschiedne Orte hinschikken, zerspalten. — Im a. 2. auseinander treten. διέςησαν sie traten auseinander.
Δίκαιος gerecht, recht, erlaubt.
Δικαιοσύνη, ης f. Gerechtigkeit, Ehrlichkeit.
Δικαιόω für gerecht und billig halten.
Δικαίως mit Recht.
Δικαςήριον der Richterstuhl,
Δικαςὴς der Richter.
Δικέλλα f. eine Hakke, Karst.
Δίκη Dike, eine von den Horen, Tochter der Themis.
Δίκη, ης f. die Strafe, Buße. δίκας δίδωμι ich büße für etwas.
Διὸ weshalb, daher (von διὰ und ὃ was).
Διογένης Diogenes, ein berühmter griech. Philosoph von der cynischen Secte.
Διοικέω, εῖν Einrichtungen machen.
Διονύσιος Dionysius. Diesen Namen führten zwei Tyrannen von Syrakus in Sicilien, Vater und Sohn.
Διόνυσος, ȣ Bakchus, der Gott des Weins.
Διόπερ daher denn.
Διὸς der Genit. von Ζεὺς Jupiter.
Διότι weil.
Διπλάσιος noch einmal so groß. διπλάσιον noch einmal soviel.
Δίπȣς c. und δίπȣν n. zweifüßig.
Δὶς zweimal.
Διςάζω F. σω sich bedenken.
Διφρηλάτης der Wagenlenker.

Δίφρος,

Δίφρος, ϰ der Wagensitz.
Διψάω E. dürsten; daher 2) begierig sein.
Δίψος, ϰς n. der Durst.
Διωγμὸς, ϰ m. E. die Verfolgung, daher 2) (von der Jagd) die Hetze.
Διωθέω wegstoßen, von sich stoßen.
Διώκω ich verfolge, verbanne.
Διώνη Dione; eine von den Titaninnen, Mutter der Venus.
Δίωξις, εως f. die Verfolgung.
Δοκέω, εῖν meinen, 2) scheinen, 3) gut dünken.
Δοκιμάζω ich prüfe, bewähre.
Δοκὸς, ϰ f. der Balken.
Δολιχόδειρος c. langhälsig.
Δόμος, ϰ m. das Haus.
Δόξα, ης f. die Meinung 2) die gute Meinung andrer von uns d. i. der Ruhm.
Δορὰ, ᾶς f. das Fell.
Δόρυ, G. δόρατος der Spieß, die Lanze.
Δορυφόρος, ϰ m. der Trabant.
Δϰλεία, ας f. die Sklaverei, Knechtschaft.
Δϰλεύω Sklave sein, gehorchen.
Δϰλη f. die Sklavin.
Δϰλος, ϰ m. der Sklave.
Δράκων, οντος m. der Drache.
Δρᾶμα, τος n. das Drama, das Schauspiel.
Δραχμὴ, ῆς die Drachme, eine griechische Münze, ohngefähr vier Groschen nach unserm Gelde.
Δράω, δρᾶν ich thue.
Δρέπανον, ϰ n. die Sichel.
Δριμὺς, εῖα, ὺ scharf, zornig, δριμὺ ἐνιδὼν indem er sie scharf ansah.
Δρομαῖος laufend.
Δρόμος, ϰ m. der Lauf, die Reise.
Δρόσος, ϰ der Thau.
Δρϰσος Drusus, ein Tribun des Volks zu Rom.
Δρυοβάλανος, ϰ f. eine Eichel.
Δρῦς, υὸς f. die Eiche.
Δύναμαι ich kann. ἠδύνατο Imp. 3. (Att.) er konnte.
Δύναμις, εως f. die Gewalt, Stärke. 2) die Armee.
Δυναςεία, ας f. die Herrschaft.
Δυναςεύω ich herrsche.
Δυνάςης, ϰ m. ein Mächtiger, ein Fürst.
Δυνατὸς mächtig, 2) möglich.
Δύο zwei.
Δὺς bedeutet in der Zusammensetzung mit andern

Wör-

Wörtern meistentheils eine Schwierigkeit.

Δυσαγρέω kein Glük auf der Jagd oder beim Fischzug haben. (von ἄγρα die Jagd, der Fang).

Δυσεξίτηλος schwer auszulöschen, nicht verschießend (von Farben).

Δύσμαχος c. schwer zu bezwingen.

Δύςηνος elend, armseelig.

Δυστυχέω ich bin unglüklich.

Δυστύχημα, τος n. das Unglück.

Δυστυχὴς, ἐς unglüklich.

Δωμάτιον, ȣ n. das Zimmer.

Δωρεὰ, ᾶς f. das Geschenk.

Δωρέω F. ήσω ich schenke.

Δῶρον, ȣ n. das Geschenk.

E.

Ἐὰν wenn.

Ἑαυτȣ̃, ῆς sein oder ihr eigen. ἑαυτῆς σκιὰν ihren eignen Schatten. ἑαυτὸν, ὴν sich selbst.

Ἐάω lassen, verstatten. 2) liegen lassen. 3) etwas gut sein lassen.

Ἑβδομήκοντα siebzig.

Ἐγγράφω auf etwas schreiben.

Ἐγγυάω ich verlobe.

Ἐγγυητὴς, ȣ̃ m der Bürge.

Ἔγγυος der Bürge.

Ἐγγὺς nahe.

Ἐγείρω E. aufrichten; daher 2) aufwekken.

Ἐγκαλέω, εῖν anklagen, Vorwürfe machen.

Ἐγκαρτερέω aushalten.

Ἔγκαυμα, τος das Brandmal, die Brandblase.

Ἔγκειμαι in jemand dringen.

Ἔγκλημα, τος n. der Vorwurf, die Klage.

Ἐγκράζω anschreien.

Ἐγκράτεια Mäßigkeit, Enthaltsamkeit.

Ἐγκρατὴς c. einer Sache mächtig.

Ἐγκρύπτω ich verstekke, verberge.

Ἐγχειρίζω einhändigen, daher 2) anvertrauen.

Ἐγχέω, eingießen, einschenken.

Ἔγχος, εος n. der Spieß.

Ἐγχώριος der Landeseinwohner, 2) National.

Ἐγὼ ich. Mit der Anhangssylbe γε, ἔγωγε ich für mein Theil.

Ἔδαφος, εος n. Erdboden, Fußboden.

Ἐθέλω ich will. Einerlei mit θέλω.

Ἔθνος n. das Volk.

Ἔθος, εος n. die Gewohnheit.

Ἔθω ich bin gewohnt. εἰώθειν pl.

Εἰ wenn, 2) fragend ob. εἰ μὴ wenn nicht, außer daß.

Εἰδέω ich weiß, verstehe. (ist im Präs. nicht gebräuchlich) οἶδα p. Med. hat die Bedeutung des Präsens: ich weiß. ᾔδειν pl. ich wußte.

Εἶδος n. die Gestalt.

Εἴδω ich sehe (im Präs. nicht gebräuchlich) ἰδὼν P. a. 2.

Εἴδωλον n. ein Bild.

Εἰκάζω gleich machen. εἰκάζειν ἑαυτὸν ἀνθρώπῳ die Gestalt eines Menschen annehmen.

Εἰκὸς schiklich, wahrscheinlich. οἷον oder ὡς εἰκὸς wie natürlich.

Εἴκοσι zwanzig.

Εἰκότως wie natürlich, mit Recht.

Εἴκω gleich, ähnlich sein 2) scheinen; besonders im p. M. ἔοικα.

Εἰκὼν, όνος f. das Bild, die Statue.

Εἰλείθυια Lucina, die Geburtsgöttin.

Εἱλῶται die Heloten, Sklaven der Lacedämonier.

Εἰμὶ ich bin. ἐστὶ er ist, εἰσὶ sie sind. εἶναι sein. ὢν P. Präs. ἦσθα S. 42. Imperf. äolisch statt ἦς du warest. 2) ἐστί μοι ich habe.

Εἴποτε wenn etwa (sind eigentlich zwei Wörter).

Εἴργω ich halte zurük.

Εἰρηναῖος friedlich, freundschaftlich.

Εἰρήνη der Frieden. 2) Irene, Namen einer von den drei Horen.

Εἱρκτὴ f. das Gefängnis.

Εἴρω ich sage. (ungebräuchlich im Präs.) F. ἐρῶ und ἐρέω.

Εἷς, μία, ἓν einer, eine, eins. G. ἑνός. καθ' ἕνα einzeln.

Εἰς Präposit. mit dem Akkusat. drükt vornehmlich eine Bewegung nach einem Orte hin aus, daher soviel als: in, zu, nach. Oft bedeutet es einen Zwek. εἰς ἀπόπειραν zum Versuch. εἰς τροφὴν zur Nahrung. Wenn es zuweilen mit dem Genit. steht, muß immer etwas hinzugedacht werden. Z. E. εἰς ἀγαλματοποιοῦ sc. οἶκον. In der Zusammensetzung mit Verben: hinein, herein.

Εἰσάγω hereinführen.

Εἴσειμι, ἰέναι hineingehen, eindringen.

Εἰσέρχομαι hineinkommen.

Εἰσκομίζω hineintragen.

Εἴσοδος, ἡ der Eingang.

Εἰσφέρω hineinbringen 2) anwenden, 3) εἰσφέρειν πό-

πόλεμον Krieg anfangen, bekriegen (wie im Lat. bellum inferre).

Εἶτα nachher, darauf (vor einem aspir. Vokal εἶϑ').

'Εκ Präposit. (vor einem Vokal ἐξ) mit dem Genit. aus, von: zuweilen: wegen. Oft steht es mit seinem Casus nur statt eines Adverb. Z. E. ἐκ τρίτȣ zum drittenmal.

Ἕκαςος, η, ον jeder.

Ἑκάςοτε jedesmal, immer.

Ἑκάτερος jeder von beiden, 2) alle beide.

Ἑκάτη Hekate, die Zaubergöttin.

Ἑκατόγχειρ der Hunderthändige.

Ἑκατὸν hundert.

Ἑκατοντέτης hundert Jahr alt.

'Εκβαίνω herausgehen.

'Εκβάλλω herauswerfen, wegwerfen, herausschaffen, vertreiben, verbannen.

'Εκβολὴ die Vertreibung.

'Εκδέχομαι F. — ξομαι ich warte, laure.

'Εκδιδάσκω ich unterrichte.

'Εκδίδωμι herausgeben, Preis geben.

'Εκδιφρεύω vom Wagen herabstürzen.

'Εκεῖ daselbst.

'Εκεῖνος, η, ον jener, auch bloß: er, sie, es. ἐξ ἐκείνȣ von der Zeit an.

'Εκεῖσε daselbst.

'Εκθεραπεύω sich durch Gefälligkeiten bei jemanden beliebt zu machen suchen.

'Εκθλίβω herausdrükken.

'Εκθορέω aufspringen.

'Εκκαθαίρω ich reinige.

'Εκκαλύπτω F. — ψω aufdekken, offenbaren.

'Εκκλησία f. die Versammlung, vornehmlich des Volks.

'Εκκλησιάζω eine Volksversammlung halten.

'Εκκλίνω E. ausbeugen, d. 2) vermeiden.

'Εκκόπτω ich haue ab.

'Εκλαμβάνω ich übernehme.

'Εκλανθάνω verborgen sein. Mit einem Partic. verbunden vertritt es die Stelle eines Adverbiums: unvermerkt. ἐξέλαθε πεσὼν er fiel unvermerkt. Im Med. ἐκλανθάνομαι ich vergesse.

'Εκλέγω. F. ξω auswälen.

'Εκλείπω verlassen, 2) fehlen. daher 3) (von der Sonne) verfinstert werden.

'Εκλέπω ich brüte aus.

'Εκλήθομαι ich vergesse.

'Εκμαίνομαι wüthen, rasen.

'Εκμανθάνω ich erlerne. ἐκμαθεῖν Inf. a. 2.

'Εκȣσίως freiwillig.

'Εκπέμ-

Ἐκπέμπω ausschikken, heraustragen.
Ἐκπετάννυμι ausbreiten, ausstrekken.
Ἐκπίπτω herabfallen.
Ἐκπλήσσω oder
Ἐκπλήττω in Schrekken oder in Staunen setzen.
Ἐκποδὼν E. von den Füßen weg (von πᾶς der Fuß) übh. aus den Augen. ἐκποδὼν ἀπιέναι verschwinden.
Ἐκρέω abfließen.
Ἐκτείνω ausstrekken.
Ἐκτέμνω ausschneiden.
Ἐκτίθημι aussetzen. ἐκθεῖναι Inf. a. 2.
Ἐκτρέπω ablenken.
Ἐκτρέφω ich ernähre. ἐκτραφεὶς P. a. 2. P.
Ἐκτρέχω hervorlaufen.
Ἐκτυφλόω ich blende, steche die Augen aus.
Ἐκφαίνω ich zeige an.
Ἐκφέρω herausbringen, forttragen, herausholen. ἐξήνεγκε a. 1. vom alten Verb. ἐνέγκω.
Ἐκφεύγω ich entfliehe, vermeide.
Ἐκφορὰ, ᾶς f. das Leichenbegängnis.
Ἐκφορέω F. ήσω ich trage aus.
Ἔκφυλος c. ungewöhnlich.
Ἐκχέω ich gieße aus.
Ἐκχωρέω aus dem Wege gehn, Platz machen.
Ἑκὼν freiwillig, vorsätzlich.
Ἔλασις, εως das Treiben, Fahren.
Ἐλάττων kleiner, weniger.
Ἐλαύνω ich treibe, vertreibe, jage weg, 2) ich fahre.
Ἔλαφος, ου c. der Hirsch.
Ἐλαφρὸς rasch, schnell.
Ἐλάχιστος der Kleinste, der Geringste, sehr gering.
Ἐλέγχω 1) ich überführe, beschuldige, 2) tadele.
Ἐλεέω ich habe Mitleiden.
Ἑλένη Helena, Gemalin des Menelaus, vom Paris nach Troja entführt.
Ἔλεος, ου das Mitleid. κατ' ἔλεον aus Barmherzigkeit.
Ἐλευθερία f. die Freiheit.
Ἐλευθερίως freimüthig.
Ἐλεύθερος frei. 2) ein freier Mensch.
Ἐλευθερόω ich befreie.
Ἐλεφαντίνη Elephantine, eine Stadt in Oberägypten.
Ἐλεφάντινος von Elfenbein.
Ἐλέφας, αντος der Elephant.
Ἕλκω ich ziehe.
Ἑλλὰς, αδος Griechenland.
Ἕλλη Helle, die Tochter des Athamas.
Ἕλλην, ος ein Grieche.

Ἑλληνικὸς griechisch, 2) eines Griechen würdig.
Ἑλλήσποντος, ȣ das Meer der Helle, der Hellespont, die bekannte Meerenge zwischen Europa und Asien.
Ἑλλόβιον, ȣ n. der Ohrring.
Ἕλος, εος n. der Sumpf.
Ἐλπίζω ich hoffe.
Ἐλπὶς, ιδος die Hofnung.
Ἐμαυτȣ̃ meiner selbst. περὶ ἐμαυτȣ̃ von mir selbst.
Ἐμβαίνω hineinsteigen.
Ἐμβάλλω E. hineinwerfen. ἐμβαλεῖν κυσὶν λύσσαν die Hunde toll machen. λόγον ἐμβάλλειν die Rede auf etwas bringen, erwähnen.
Ἐμβιβάζω hineinsetzen, (in ein Schif).
Ἐμβρόντητος vom Donner getroffen.
Ἐμὲ mich. Akkus. von ἐγὼ.
Ἐμμελῶς geschickt, artig.
Ἐμοὶ mir, Dativ. von ἐγὼ.
Ἔμπειρος erfahren, geschikt.
Ἐμπίπτω hineinfallen. λόγȣ ἐμπεσόντος da die Rede darauf fiel.
Ἐμπιςεύω ich traue.
Ἐμπλέκω ich verflechte. ἐμπλακεὶς P. a. 2. P.
Ἐμπλέω in einem Schif fahren.
Ἔμπροσθεν vorn.
Ἐμπρόσθιος der vordere.
Ἐμφαίνομαι sich an jemanden zeigen, äußern. εὐγενές τι ἐνεφαίνετο τῷ Θεμιςοκλεῖ es zeigte sich beim Themistokles etwas edles.
Ἐμφανὴς sichtbar.
Ἐμφράσσω ich versperre.
Ἔμψυχος belebt.
Ἓν eins. n. von εἷς. —
Ἐν Präposit. mit dem Ablat. in, an, bei. Es bedeutet eine Ruhe und ein Sein an einem gewissen Orte oder in einem gewissen Zustande. Doch steht es zuweilen statt εἰς.
Ἐναντιόομαι zsgz. ἐναντιȣ̃μαι ich bin zuwider.
Ἐναντίος entgegengesetzt. τὸ ἐναντίον das Gegentheil, zsgz. τȣ̃ναντίον.
Ἐναπονίζω ich wasche darin ab.
Ἐναύω ich zünde an.
Ἔνδεια, ας f. der Mangel.
Ἐνδίδωμι nachgeben.
Ἔνδοθεν inwendig.
Ἔνδον inwendig.
Ἔνδοξος angesehn.
Ἐνδύω anziehn, ankleiden.
Ἐνεδρεύω nachstellen.
Ἐνείδω (im Präs. nicht gebräuchlich) ansehen.
Ἔνειμι darin sein. ἔνεςι es stekt darin, ist enthalten.

Ἕνεκα wegen.
Ἐνεμέω hineinspeien.
Ἐνενήκοντα neunzig.
Ἐνέχομαι sich fest an etwas hängen.
Ἔνθα wo, woselbst.
Ἐνθάδε hier.
Ἐνιαυτὸς, ȣ das Jahr.
Ἔνιοι, αι, α einige.
Ἐνίοτε zuweilen.
Ἐνίςημι ich stelle daneben. Im a. 2. da stehn, da sein.
Ἐνναετὴς neun Jahre alt. (von ἐννέα und ἔτος).
Ἐννέα neun.
Ἐννοέω ich verstehe.
Ἔννυχος nächtlich, zur Nacht. ἐννυχώτερον noch früher in der Nacht.
Ἔνοπλος bewafnet.
Ἐνȣρέω, hineinpissen.
Ἐνοχλέω, ein ich störe. Im M. ἐνοχλȣ̃μαι, sich ärgern
Ἐνταῦθα hier, daselbst 2) alsdann.
Ἐντέλλομαι ich befehle.
Ἔντερον, ȣ das Eingeweide.
Ἔντευξις, εως f. der Umgang, Gesellschaft.
Ἐντήκω E. hineinschmelzen. d. 2) einprägen. (in die Seele.)
Ἐντίθημι einsetzen, einhändigen.
Ἔντιμος geehrt, ansehnlich, 2) schön.
Ἐντινάσσω jemanden womit stoßen.

Ἐντολὴ der Auftrag.
Ἐντὸς innerhalb.
Ἐντυγχάνω 1) auf etwas stoßen, etwas antreffen. 2) mit jemand zusammen kommen, bei jemand Audienz haben.
Ἐξ einerlei mit ἐκ, außer daß es vor einem Vokal steht. ἐξ ἐκείνȣ von der Zeit an.
Ἐξαιρέω herausnehmen. d. 2) von etwas befreien.
Ἐξαίρω wegbringen, herausbringen.
Ἐξαίφνης plözlich.
Ἐξαμαρτάνω sündigen, ein Verbrechen begehen.
Ἐξανίςημι auftragen, aufwekken. Im a. 2. aufstehen. ἐξαναςὰς P. a. 2.
Ἐξαποςέλλω heraussenden.
Ἐξαφίημι herauslassen.
Ἔξειμι, ιέναι herausgehen.
Ἐξελέγχω schelten, hitzig anfahren.
Ἐξεμέω ausspeien.
Ἐξεπιτηδὲς mit Fleiß.
Ἐξέρχομαι ausgehn, herauskommen.
Ἔξεςι es ist erlaubt, man kann.
Ἐξέτασις, εως f. die Prüfung, Musterung.
Ἐξευρίσκω auffinden.
Ἑξήκοντα sechzig.
Ἔξοδος, ȣ f. der Ausgang.

Ἐξόπισθεν hinterwärts.
Ἐξοπλισία, ας eine militärische Uebung.
Ἐξορίζω ich verbanne.
Ἐξορκέω ich vereidige.
Ἐξουσία, ας die Gewalt, Freiheit etwas zu thun.
Ἐξυφαίνω ich webe fertig.
Ἔξω heraus, draußen, außerhalb.
Ἔξωθεν draußen.
Ἑορτὴ, ῆς das Fest.
Ἐπαγγέλλομαι ich verspreche.
Ἐπαγινέω herzuführen.
Ἐπάγω herbeiführen.
Ἐπαινέω ich lobe.
Ἐπαίρω ich erhebe. Im M. sich erheben; sich lobpreisen lassen.
Ἐπαμάομαι aufhäufen.
Ἐπαμύνω helfen, beistehn.
Ἐπάν. st. ἐπεὶ ἄν.
Ἐπάνειμι zurückkommen.
Ἐπανέρχομαι zurückkehren.
Ἐπανορθόω, ῶν verbessern.
Ἐπανόρθωσις Besserung.
Ἐπαντλέω, εῖν aufgießen, begießen.
Ἐπάνω oben auf.
Ἐπαυλία die Hütte.
Ἔπαυλις ebenf. die Hütte, das Gehöft.
Ἐπαχθὴς lästig, aufsätzig.
Ἐπεὰν wenn, da.
Ἐπεὶ da, als, weil.
Ἐπείγω ich dränge.
Ἐπειδὰν wann.
Ἐπειδὴ 1) nachdem, als. 2) weil.
Ἐπεισάγω dazu hereinführen.
Ἐπεισέρχομαι überfallen, 2) darüber zukommen.
Ἔπειτα nachher, sodann.
Ἐπενδύτης, ε der Ueberrok.
Ἐπενδύω überziehen, (von der Kleidung), über ein Kleid noch ein andres ziehen.
Ἐπέπω (im Präs. nicht gebräuchl.) dazu sagen, ἐπειπὼν indem er die Worte hinzusetzte.
Ἐπέρχομαι hinzukommen. 2) angreifen.
Ἐπὶ eine Präposit. die nach dem verschiedenen Zusammenhange und nach Verschiedenheit des Casus sehr viel Bedeutungen hat 1) mit dem Genit. gewöhnlich auf, in, über. 2) mit dem Dat. am gewöhnlichsten bei, an, auf. Häufig heißt es auch wegen. τετυφωμένος ἐπὶ τῷ πλέτῳ stolz wegen seines Reichthums. 3) mit dem Akkusat. eine Bewegung nach einem Orte hin, oder übh. ein Streben oder Treiben nach einem gewissen Ziele. Daher soviel als zu, auf, an, auch gegen.

Ἐπιβαίνω aufsteigen.
Ἐπιβάλλω hineinwerfen, hineinstrekken.
Ἐπιβάτης einer der aufsteigt, der Passagier.
Ἐπιβοάω zu Hülfe rufen.
Ἐπιβοηθέω helfen, beistehn.
Ἐπιβουλεύω nachstellen.
Ἐπιβουλή die Nachstellung.
Ἐπίβουλος tükkisch, hinterlistig.
Ἐπίγαμος mannbar.
Ἐπιγελάω dazu lachen.
Ἐπιγινώσκω ich erkenne, erfahre.
Ἐπίγονοι die Nachkommen, besonders der 7 gegen Theben im ersten thebischen Kriege vereinigten Fürsten.
Ἐπιγράφω drauf schreiben, eine Inschrift machen lassen.
Ἐπιδείκνυμι zeigen, beweisen.
Ἐπίδειξις, εως das Zeigen. πρὸς ἐπίδειξιν zur Schau.
Ἐπιδίδωμι an jemand geben, übergeben.
Ἐπιεικής leutselig, gefällig.
Ἐπιζητέω, εῖν suchen, verlangen, fordern.
Ἐπιθυμέω ich begehre.
Ἐπικαίω anzünden.
Ἐπικαλέω, εῖν ich rufe. Im M. ἐπικαλοῦμαι anrufen, zu Hülfe rufen.
Ἐπίκλησις, der Zuname.
Ἐπικύπτω F. ψω sich bükken, 2) vorwärts hinblikken.
Ἐπιλαμβάνω ich ergreife.
Ἐπιλανθάνομαι ich vergesse.
Ἐπιλέγω F. ξω ich erwähle, vornehmlich im Med.
Ἐπιμέλεια f. die Sorge, Vorsorge.
Ἐπιμελέομαι für etwas sorgen.
Ἐπιμελής wofür gesorgt wird. οἷς ἐστιν ἐπιμελές die dafür zu sorgen haben.
Ἐπιμελῶς sorgfältig.
Ἐπιμένω ich bleibe.
Ἐπιμηθεύς Epimetheus, des Prometheus Bruder.
Ἐπιμνάομαι oder ἐπιμιμνήσκομαι ich erinnre mich, ich gedenke, erwähne.
Ἐπινεύω zuwinken, mit Kopfnikken versprechen, 2) sich herabsenken.
Ἐπίνοια, ας f. die List.
Ἐπίπαν überall.
Ἐπιπολὺ sehr.
Ἐπιπορεύομαι ich gehe heran.
Ἐπισημειόω ich applaudire.
Ἐπίσημος Ε. bezeichnet. d. 2) zierlich.
Ἐπισκέπτομαι ich besuche.
Ἐπίσκεψις, εως f. der Besuch.
Ἐπισκήπτω anbefehlen.
Ἐπισκοπέω, εῖν ich betrachte. 2) besuche.

Ἐπίσκοπος zum Ziel treffend. 139.
Ἐπισκότησις f. die Verfinsterung.
Ἐπισκώπτω ich verspotte.
Ἐπιςαθεὶς hinzutretend, dastehend. P. a. 1. ionisch von ἐφίςημι.
Ἐπίςαμαι ich weiß.
Ἐπιςολὴ, ῆς f der Brief.
Ἐπιςρέφω umdrehen. Im M sich umkehren, zurükkehren.
Ἐπιταγὴ, ῆς f. der Auftrag, Befehl.
Ἐπιταράττω u. σσω ich störe, verwirre.
Ἐπιτάσσω und ττω F. ξω auftragen, befehlen.
Ἐπιτελέω, ausführen, verrichten.
Ἐπιτεχνάομαι ich ersinne.
Ἐπιτήδειος geschikt, bequem. 2) als ein Subst. ein Freund. 3) τὰ ἐπιτήδεια was zum Lebensunterhalt nöthig.
Ἐπιτήδευσις f. die Bemühung.
Ἐπιτηδεύω sich bemühen.
Ἐπιτηρέω F. ήσω ich gebe Acht.
Ἐπιτίθημι, ἐναι auflegen, aufsetzen. ἐπιθεὶς, έντος P. a. 2. A. Im M. ἐπιτίθεμαι sich gegen jemand auflehnen, rebelliren.
Ἐπιτιμάω ich schelte.
Ἐπιτίμιον die Strafe.
Ἐπιτρέπω anvertrauen, übergeben. 2) erlauben.
Ἐπιτρέχω herzulaufen, über etwas weglaufen. ἐπέδραμεν a. 2.
Ἐπιτυγχάνω auf etwas stoßen, jemanden in den Wurf kommen. ὁ ἐπιτυχὼν der erste beste.
Ἐπιφαίνω ich zeige. Im M. ἐπιφαίνομαι ich zeige mich d. i. ich erscheine. ἐπιφανεὶς P. a 2. P.
Ἐπιφανὴς angesehen.
Ἐπιφέρω ich trage, bringe.
Ἐπιφοιτάω zu jemanden kommen.
Ἐπιχειρέω Hand anlegen.
Ἐπίχριςος aufgesalbt, aufgestrichen.
Ἐπιχώριος zu einem Lande oder Volke gehörig. νόμος ἐπιχώριος Nationalsitte. 2) ein Einwohner des Landes.
Ἕπομαι ich folge.
Ἐπόπτομαι zusehn, Acht geben.
Ἔπος, εος n. das Wort.
Ἑπτὰ sieben.
Ἑπτακαίδεκα siebzehn.
Ἔπω ich sage. Ist im Präs. nicht gebräuchlich. εἶπε a. 2. er sagte. εἰπὼν P. a. 2.
Ἐπώνυμος der seinen Namen von etwas hat.
Ἔραμαι lieben, liebgewinnen.

Ἐράσμιος lieblich.
Ἐραστὴς, ȣ der Liebhaber.
Ἐρατὼ Erato, eine von den neun Musen.
Ἐράω ich liebe.
Ἐργάζομαι ich arbeite.
Ἔργον, ȣ n. die Arbeit, Handlung, That.
Ἐρεβώδης finster.
Ἐρεȣ̃ς, ῆ, οῦν von Wolle.
Ἐρημία, ας f. die Wüste.
Ἐρημός wüste, unbewohnt.
Ἐρίζω ich streite, hadere.
Ἔριον, ȣ n. die Wolle.
Ἔρις, ιδος der Streit.
Ἐριφύλη Eriphyle, Gemalin des Propheten Amphiaraus.
Ἑρμῆς, ȣ Merkur, der Götterbote.
Ἔρομαι ich frage.
Ἐῤῥωμένος stark. E. das Part. perf. p. von ῥώννυμι ich stärke.
Ἔρχομαι ich komme, gehe. ἦλθον a. 2.
Ἔρως, ωτος die Liebe, 2) der Gott Amor.
Ἐρωτάω, ῶν ich frage. ἠρώτα 3 P. Imp. A.
Ἐς ion. u. attisch statt εἰς.
Ἐσδύνω hineinschleichen.
Ἐσθὴς, ῆτος f. das Kleid.
Ἐσθίω ich esse, fresse.
Ἔσοπτρον (statt εἴσοπτρον) der Spiegel.
Ἐσορῶ statt εἰσοράω ich erblikke.
Ἑσπέρα, ας f. der Abend.
Ἔστε bis.
Ἐστὶ er ist, von εἰμὶ.
Ἑστία die Göttin Vesta.
Ἑστιὰς die vestalische Jungfrau, Priesterin der Vesta
Ἑστίασις, εως ein Schmaus.
Ἑστιάω eine Gasterei anstellen. εἱστία i. Im M. schmausen.
Ἐσχάρα, ας der Feuerheerd.
Ἔσχατος der lezte.
Ἑταῖρος, ȣ m. der Freund, Gefährte. 2) jemandes Schüler.
Ἐτεοκλῆς Eteokles, Sohn des Oedipus, u. Bruder des Polynikes.
Ἕτερος, ρα, ρον der andre.
Ἐτήσιος jährlich.
Ἔτι noch 2) überdies.
Ἔτος, εος n. das Jahr. κατὰ ἔτος jährlich.
Εὖ wohl. — In der Zusammensetzung mit andern Wörtern bedeutet es eine gute Beschaffenheit, oder auch die Leichtigkeit einer gewissen Handlung. εὖ πράττειν sich nach Wunsch befinden, glüklich sein. Dis ward als eine Anfangsformel bei Briefen gebraucht. εὖ μάλα gar sehr.
Εὐγένεια, ας f. der Adel.
Εὐγενὴς edel.
Εὐγνώμων billig.
Εὐδαιμονία, ας f. die Glükseligkeit

Εὐδαιμονίζω glüklich preisen.
Εὐδαίμων glüklich.
Εὐδία, ας f. heiteres Wetter.
Εὐδοκιμέω, ειν Beifall finden.
Εὕδω ich schlafe.
Εὐεξία, ας die gute Leibesbeschaffenheit.
Εὐεργεσία, ας f. die Wohlthat.
Εὐεργετέω wohlthun.
Εὐεργέτης, ου m. der Wohlthäter.
Εὐήθεια, ας f. die Einfalt.
Εὐήθης einfältig.
Εὐήλιος sonnicht, der Sonne ausgesezt.
Εὐθαρσὴς beherzt.
Εὐθαρσῶς unerschrokken.
Εὐθετέω anordnen, in Ordnung bringen.
Εὐθέως sogleich, bald.
Εὐθυμέω gutes Muths sein.
Εὐθὺς sogleich.
Εὐκλεὴς rühmlich.
Εὐκολία, ας Gefälligkeit, Herablassung.
Εὐκόλως leichtlich.
Εὐλαὶ die Maden.
Εὐμεγέθης c. sehr groß.
Εὐμενίδες die Furien, oder die Göttinnen der Strafgerechtigkeit.
Εὐνὴ, ῆς f. die Lagerstätte (besonders von Thieren.)
Εὐνοέω, εῖν wolwollen.
Εὔνοια, ας f. das Wolwollen, Liebe.

Εὐνομία, ας f. die gute Gesetzgebung. 2) Name einer von den 3 Horen.
Εὔνοος zsgz. εὔνους wolwollend, geneigt. Superl. εὐνούστατος.
Εὔοσμος wohlriechend.
Εὐπάρυφος prächtig gekleidet.
Εὐπρεπὴς c. schön, hübsch, wolanständig.
Εὐπρόσιτος C. zugänglich. d. 2) leicht.
Εὑρετὴς, οῦ der Erfinder.
Εὑρίσκω ich finde, F. εὑρήσω. εὗρον a 2.
Εὐρυδίκη Eurydice, Orpheus Gemalin.
Εὐρυνόμη Eurynome, die Mutter der Grazien.
Εὐρυσθεὺς Eurystheus, König von Mykenä in Griechenland.
Εὐρώστως Adv. standhaft.
Εὐσέβεια, ας Frömmigkeit, Rechtschaffenheit.
Εὐσεβὴς fromm, rechtschaffen.
Εὔτεκνος fruchtbar an Kindern.
Εὐτελὴς armselig.
Εὐτέρπη Euterpe, eine von den neun Musen.
Εὔτολμος c. kühn.
Εὐτύχημα, τος n. das Glük.
Εὐφροσύνη, ης die Freude. 2) Euphrosyne, eine von den drei Grazien.

Εὐφυΐα, ας f. gute natürliche Anlage und Fähigkeiten.
Εὔχομαι ich flehe.
Εὐωδία, ας f. Wolgeruch.
Εὐωχία der Schmaus.
Εὐωχοῦμαι ich schmause.
Ἔφεσος Ephesus, eine berühmte griech. Stadt in Kleinasien.
Ἑφθὸς gekocht.
Ἐφίημι nachgeben, nachlassen.
Ἔφιππος zu Pferd (von ἵππος das Pferd).
Ἐφίπταμαι herzufliegen.
Ἐφίστημι über etwas setzen. 2) nachdenken.
Ἐφόδιον, ου n. Lebensmittel auf dem Marsch.
Ἔφοδος, ου f. der Anmarsch.
Ἐχθὲς gestern.
Ἐχθρὸς, οῦ m. der Feind.
Ἔχω F. ἕξω ich habe, besitze. εἶχε i. er hatte. 2) bei einem Inf. ich kann οὐκ εἶχε od. ἔσχε (a. 2.) er konnte nicht. 3) sich in irgend einem Zustande befinden. πῶς ἔχει; wie befindet er sich? 4) sich womit beschäftigen.
Ἔχομαι sich woran hängen, festhalten.
Ἕψω kochen.
Ἕωθεν früh Morgens.
Ἕως bis.

Z.

Ζάω, ζῆν ich lebe. ζῇ er lebt.
Ζευγνύω, F. ζεύξω anspannen.
Ζεὺς Gen. Διὸς Zeus, bei den Lateinern Jupiter, der oberste Gott der Griechen und Römer.
Ζέφυρος, ου m. der Westwind.
Ζηλωτὸς, ή, ὸν beneidenswerth.
Ζημία, ας f. die Strafe.
Ζημιόω in Schaden bringen. μέγα ἐζημιώθην a. 1. P. ich habe großen Schaden erlitten. 2) bestrafen.
Ζήνων Zeno, ein berühmter griech. Philosoph, Stifter der stoischen Sekte.
Ζητέω suchen. 2) sich wornach erkundigen.
Ζήτησις, εως f. das Suchen, die Untersuchung.
Ζωγράφος, ου m. der Maler.
Ζώνη, ης f. ein Gürtel.
Ζῶον, ου n. das Thier.
Ζώπυρος Zopyrus, ein Satrap oder Statthalter des persischen Königs Darius Hystaspis.

H.

Ἡ die, der Artikel des Feminin. — ἥ welche.

Ἤ entweder, oder. 2) als, nach einem Comparativ. 3) Fragweise etwa. ἢ διότι etwa weil.

Ἥβη Hebe, die Göttin der Jugend.

Ἡγεμὼν, όνος m. der Anführer, General.

Ἡγέομαι E. ἡγήσομαι, anführen, 2) dafür halten.

Ἡγησίλαος Hegesilaus, Vater des spartischen Feldherrn Pausanias.

Ἥδε diese, Fem. von ὅδε.

Ἤδη schon.

Ἥδιον lieber. Der Compar. von ἡδὺς süß, angenehm.

Ἥδομαι sich freuen.

Ἡδονὴ, ῆς f. das Vergnügen, die Freude. ὑφ᾽ ἡδονῆς vor Freuden.

Ἀὴρ c. die Luft.

Ἦθος, εος n. ein Charakterzug.

Ἥκιστα am wenigsten, sehr wenig.

Ἥκω ich komme.

Ἤλεκτρον n. der Bernstein.

Ἡλικία, ας f. das Alter überhaupt, das Zeitalter.

Ἡλίκος wie groß. ἡλίκος θόρυβος was für ein Lärm!

Ἧλιξ, κος einer der gleiches Alters mit mir ist.

Ἥλιος, ȣ m. die Sonne.

Ἦλις, ιδος Elis, eine griech. Landschaft im Peloponnes.

Ἡμεῖς wir. Gen. ἡμῶν, D. ἡμῖν, A. ἡμᾶς uns.

Ἡμέρα, ας f. der Tag. μεθ᾽ ἡμέραν bei Tage. ἡ καθ᾽ ἡμέραν δίαιτα die tägliche Nahrung.

Ἡμεροδρομέω ich bin ein Laufer.

Ἥμερος c. 1) zahm, 2) leutselig.

Ἡμερόω E. zahm machen. d. 2) urbar machen. 3 l.

Ἡμίονος, ȣ der Maulesel.

Ἥμισυς, εια, υ halb.

Ἡμίφλεκτος halb verbrañt.

Ἤν wenn. statt ἐὰν.

Ἡνία, ας der Zügel.

Ἡνίκα wenn.

Ἡνιοχέω, εῖν kutschieren.

Ἡνίοχος, ȣ m. der Kutscher, Wagenlenker.

Ἧπαρ, ατος die Leber.

Ἤπειρος f. das feste Land.

Ἥρα Juno, die oberste Göttin, Jupiters Gemalin.

Ἡρακλῆς Herkules, der berühmteste griech. fabelhafte Held.

Ἠρεμέω ich ruhe mich aus.

Ἠριδανὸς ein Fluß in Italien, heut zu Tage der Po.

Ἥρως, ωος m. der Held.

Ἡσυχῆ still, leise.

Ἡσυχία, ας f. E. die Ruhe. ἡσυχίαν ἄγειν sich ruhig verhalten. ἡσυχίαν παρέχειν τινὶ jemanden in Ruhe lassen.

Ἥσυχος ruhig.

Ἥτις welche. f. von ὅςις.

Ἧττα, ης f. die Niederlage.

Ἡττάομαι besieget werden.

Ἥττων auch ἥσσων kleiner, geringer. ἧττον u. Plur. ἥττονα weniger. οὐχ ἧττον nicht weniger d. i. eben soviel.

Ἥφαιςος, ου Vulkan, der Gott der Schmiedekunst.

Ἠχέω ich töne.

Θ.

Θάλασσα u. θάλαττα, ης f. das Meer.

Θαλάσσιος, α, ον im Meer wohnend.

Θάλεια Thalia 1) eine von den drei Grazien. 2) eine von den neun Musen.

Θαλῆς Thales, aus der Stadt Milet, einer von den sieben Weisen.

Θάμβος, εος n. das Schrekken.

Θάνατος, ου m. der Tod.

Θάπτω, F. θάψω a. 2. ἔταφον ich begrabe.

Θαῤῥέω gutes Muths sein.

Θαρσέω gutes Muths sein.

Θατέρῳ dem einen von beiden (statt τῷ ἑτέρῳ).

Θαυμάζω, F. σω bewundern, sich wundern.

Θαυμάσιος, α, ον sonderbar.

Θαυμαςὸς, ἡ, ὸν bewundernswerth. 2) wunderlich.

Θέα, ας f. das Schauspiel.

Θεάομαι ich sehe. θεασάμενος P. a. 1. M.

Θεατὴς, οῦ m. ein Zuschauer.

Θεία Thia, eine von den Titanninnen oder Töchtern des Himmels und der Erde.

Θεῖος, ου m. der Oheim, Onkel.

Θεῖος göttlich. τὸ θεῖον die Gottheit.

Θέλω ich will.

Θεμέλιον, ου n. das Fundament, der Fußboden, das Steinpflaster.

Θέμις Themis, die Göttin der Gerechtigkeit. 2) Adverb. erlaubt.

Θεμιςοκλῆς Themistokles, ein berühmter atheniſcher Feldherr.

Θεὸς, οῦ Gott. ἡ θεὸς die Göttin.

Θεόφραςος Theophrast, ein gri-

griechischer Philosoph und Schriftsteller.

Θεράπαινα und Θεραπαινίς, ίδος f. die Magd.

Θεραπεία, f. ας der Dienst, die Verehrung.

Θεραπεύω heilen, daher 2) einbalsamiren.

Θεράπων, όντος m. der Diener.

Θερμὸς, ὴ, ὸν warm.

Θερμώδων, οντος Thermodon, ein Fluß in Asien.

Θέρος, εος n. der Sommer.

Θεσπίζω, F. σω ich weißage, thue einen Orakelausspruch.

Θεσπιωδέω, εῖν weißagen.

Θέτις, ιδος Thetis, eine Meergöttin, Mutter des Achilles.

Θέω ich laufe, eile.

Θεωρέω, εῖν ich sehe.

Θῆβαι Theben, eine der berühmtesten Städte in Griechenland. 2) Eine ebenfalls berühmte Stadt gleiches Namens in Aegypten.

Θηβαῖος ein Theber, aus Theben.

Θήγω, ξω ich wetze.

Θήκη, ης f. das Behältnis νεκρῶν θῆκαι die Gräber.

Θήλεια, ας f. ein Kind weiblichen Geschlechts, ein Mädchen.

Θῆλυς, εια, υ weiblich.

Θήρα, ας f. E. die Jagd; daher 2) das Wildpret, der Fang.

Θηρατικὸς zur Jagd gehörig. λίνα θηρατικὰ Jägergarn.

Θηράω 1) jagen. 2) auflauren, um jemanden aufzufangen.

Θήρευμα, τος n. das Wildpret.

Θηρεύω auf die Jagd gehn.

Θηρίον, ου n. das Thier.

Θησαυρὸς, οῦ m. der Schatz.

Θησεὺς Theseus, ein berühmter Held des Alterthums und König von Athen.

Θητεύω F. σω für Lohn dienen.

Θλίβω ich drükke.

Θνήσκω ich sterbe. τεθνηκέναι Infin. p. τεθνάναι eben das.

Θνητὸς, ὴ, ὸν sterblich. 2) τὸ θνητὸν das Thier 139.

Θοίνη, ης E. der Schmaus, das Gastmal.

Θορυβέω bestürzt machen.

Θόρυβος, ου m der Lärm.

Θρᾷξ, ακὸς ein Thracier, aus Thracien, itzt Romanien.

Θράσυλλος Thrasyllus, ein durch seinen besondern Wahnsinn bekannter atheniſcher Bürger.

Θρηνέω ich wehklage, bejammere.

Θρη-

Θρῆνος, ȣ m. das Wehklagen.
Θρυλλέω überall erzählen, verbreiten.
Θυγάτηρ, τέρος f. die Tochter.
Θυγάτριον, n. Dimin. das Töchterchen.
Θυμιατήριον, ȣ n. das Weihrauchfaß.
Θυμιάω ich räuchere.
Θυμὸς, ȣ m. der Muth, 2) der Grimm.
Θυμόω erzürnen. Im Med. zornig werden.
Θύρα, ας f. die Thür.
Θυρεὸς, ȣ m. der Schild.
Θυρὶς, ίδος f. E. eine kleine Thür; daher 2) das Fenster.
Θυσία, ας f. E. das Opfer.
Θύω F. σω ich opfere.
Θώραξ, ακος der Panzer.

I.

Ἰάομαι F. σομαι ich heile.
Ἰαπετὸς Japetus, einer von den Titanen, Prometheus Vater.
Ἰάσων Jason, Anführer der Argonauten.
Ἰατρὸς, ȣ, m. der Arzt.
Ἴβηρες Iberier, der alte Name der Spanier.
Ἶβις der Ibis, ein Aegyptischer Vogel, der mit dem Storch Aehnlichkeit hat.
Ἴδη Ida, Namen einer Nymphe.
Ἰδία besonders, für sich.
Ἴδιος, ία, ιον sein eigen, eigenthümlich. τὰ ἴδια seine Angelegenheiten.
Ἰδιώτης, ȣ m. ein Privatmann, ein gemeiner Mensch.
Ἰδὲ siehe.
Ἱδρύω aufrichten, aufbauen.
Ἱέραξ, ακος m. der Habicht.
Ἱέρεια, ας f. die Priesterin.
Ἱερεῖον Opfer, Opferfleisch.
Ἱερεὺς, έως m. der Priester.
Ἱερὸν, ȣ n. der Tempel.
Ἱερὸς, ὰ, ὸν heilig.
Ἱέρων Hiero, ein König von Syrakus.
Ἰθακήσιος der aus der Insel Ithaka her ist.
Ἱκανὸς hinlänglich, groß genug.
Ἱκεσία, ας f. die flehentliche Bitte.
Ἱκετηρία, ας das Zeichen des flehenden. Es bestand in einem mit Wolle umwundnen Oelzweig.
Ἱκέτης, ȣ m. der Flehende, der Schutzsuchende.

Ἱκνέομαι ich komme. τῷ ἱκνεμένῳ χρόνῳ in der kommenden Zeit, d. i. nachmals.

Ἰλιγγιάζω schwindelicht werden.

Ἴλιον ein Name der Stadt Troja, vom König Ilus.

Ἰλλύριοι ein Volk, welches am Hadriatischen Meere wohnte.

Ἱμάτιον, ȣ das Gewand.

Ἵνα daß, damit, auf daß.

Ἰνδικὸς indisch. ἡ Ἰνδικὴ sc. γῆ Indien.

Ἰνδὸς ein Indier.

Ἰνὼ Ino Gemalin des Athamas.

Ἰοκάςη Jokaste, Oedipus Mutter und Gemalin.

Ἰόλαος Jolaus, Herkules Begleiter.

Ἰοφῶν ein Sohn des Tragödiendichters Sophokles.

Ἱππάζομαι ich reite.

Ἱππάριον, ȣ n. ein kleines Pferd.

Ἵππειος 1) was vom Pferde kömmt. ἵππειον γάλα Pferdemilch. 2) ein Beiname des Neptun, weil er das Pferd zuerst hervorgebracht haben sollte.

Ἱπποθυτέω, εῖν Pferde opfern.

Ἱππομέδων Hippomedon, einer von den sieben Feldherrn, die mit dem Polynikes gegen Theben zu Felde zogen.

Ἵππος, ȣ m. das Pferd.

Ἱππότης, ȣ m. der Reuter.

Ἱρός, ά, όν heilig.

Ἴσημι ich weiß. ἴσθι (Imp. pr. zsgz. statt ἴσαθι) wisse.

Ἰσθμὸς der Isthmus d. i. jeder schmale Erdstrich zwischen zwei Meeren. Besonders 2) die Landenge bei Korinth, die den Peloponnes an das übrige Griechenland kettet.

Ἰσμήνη Ismene, Tochter des Oedipus.

Ἰσμηνίας, ȣ Ismenias, ein Gesandter der Theber. S. 42 kömmt ein andrer Ismenias, ein Virtuos auf der Flöte, vor.

Ἰσμήνιος, der Ismenische, ein Beiname des Apollo zu Theben, vom Fluß Ismenus.

Ἴσος gleich, gleichviel.

Ἰσότιμος gleich vornehm, von gleichem Range, (von τιμὴ die Ehre).

Ἵςημι stellen, aufrichten, stehen lassen; im a. 2. stehen. ςᾶσα P. a. 2. ςῆναι Inf. a. 2. Im M. ἵςαμαι sich stellen oder stehen.

Ἱςίη

'Ἰςίη (Jon. statt ἑςία) der Heerd. 141.
'Ἰςορέω, εἶν ich erzäle, berichte.
'Ἴςρος die Donau.
'Ἰσχυρὸς, ὰ, ὸν stark, mächtig.
'Ἰσχύω F. σω ich vermag, bin im Stande.
'Ἰταλία Italien.
'Ἰφικράτης Iphikrates, ein athenischer Feldherr.
'Ἶφις Iphis, ein griech. Prinz.
'Ἰχθυοφαγέω, εἶν ich esse Fische, lebe von Fischen.
'Ἰχθυοφάγοι die Ichthyophagen, eine äthiopische Völkerschaft in Afrika.
'Ἰχθὺς, ύος m. der Fisch.
'Ἰχνεύμων, ονος der Ichneumon, ein in Aegypten zu Hause gehöriges vierfüßiges Thier, Feind des Krokodil.
'Ἴχνος, εος n. die Spur, Fußstapfe.
'Ἰχὼρ Götterblut, oder ein weißer Saft, der nach der Fabel die Stelle des Bluts bei den Göttern vertreten sollte.
'Ἰωλκὸς, ȣ Jolkos, eine Stadt in Thessalien.

K.

Κάδμος Kadmus, Sohn des Agenor, eines Phönizischen Königs, und Bruder der Europa.
Καδμεῖοι die Kadmeer d. i. Theber, vom Kadmus, Thebens Erbauer.
Καθὰ sowie. zsgz. aus κατὰ ἅ.
Καθαιρέω ich zerstöre, demolire.
Καθαίρω ich reinige.
Καθάπερ so wie.
Κάθεδρα, ας f. der Sitz.
Καθέζομαι ich sitze, setze mich, lasse mich nieder.
Καθείργω ich schließe ein, sperre ein.
Καθεύδω ich schlafe.
Καθήκω erforderlich sein, schiklich sein.
Καθηλόω ich nagele an.
Κάθημαι ich sitze.
Καθιερόω ich heilige, widme.
Καθίζω, F. σω setzen. Auch (ἑαυτὸν hinzugedacht) sich setzen.
Καθίημι ich werfe hinab, versenke.
Καθικνέομαι, F. ίξομαι ich berühre, schlage.
Καθίπτημι ich fliege herab.
Καθίςημι stellen, hinstellen. κατέςησε a. 1. anstellen, bestellen Im p. u. a. 2. stehen

hen, sein. καθειςήκεσαν pl. sie waren.

Καθοπλίζω, F. σω ich bewafne.

Καθορμίζω ich lande an, laufe in den Hafen ein.

Καθυλακτέω, εῖν anbellen.

Καὶ und 2) auch 3) sogar.

Καὶ μὴν jedoch.

Καινὸς, ἡ, ὸν neu.

Καίπερ obgleich. (wird auch getrennt als zwei Wörter geschrieben).

Καίριος tödtlich, gefährlich. (von einer Wunde.)

Καιρὸς, ȣ m. übh. die Zeit. 2) die rechte Zeit, die Gelegenheit.

Καῖσαρ Cäsar, der größte römische Feldherr, 2) auch sein adoptirter Sohn, der Kaiser August.

Καίτοι und doch, gleichwol, wiewol.

Καίω ich brenne, verbrenne.

Κἀκεῖ und daselbst. zsgz. aus καὶ ἐκεῖ.

Κἀκεῖνος und er, und jener, oder: auch er. (zsgz. aus καὶ und ἐκεῖνος.)

Κἀκεῖσε und daselbst (zsgz. aus καὶ u. ἐκεῖσε.)

Κάκιςος der schlimmste, ungeschikteste. Superl. von κακός.

Κακοδαιμονία, ας das Unglük.

Κακοδαιμονίζω für unglüklich halten.

Κακὸς, ἡ, ὸν böse, schlecht. τὰ κακὰ die Uebel. 2) verachtet, gering. 3) schlechtgesinnt.

Κακῶς übel, schlimm. κακῶς ἐρεῖν τινὰ jemand lästern. κακῶς ποιεῖν τινὰ jemand Schaden zufügen.

Κάλαμος, ȣ E. das Rohr. daher 2) die Angelruthe. 3) das Stekkenpferd.

Καλέω rufen. daher 2) nennen. κληθεὶς P. a. 1. P. genannt. 3) einladen. — Im M.

Καλȣ̃μαι ich heiße.

Καλλίνικος der Siegberühmte, Beiname eines syrischen Königs Seleukus.

Καλλιόπη Kalliope, eine Muse.

Κάλλιςος der schönste, beste. Superl. von καλὸς.

Κάλλος, (εος zsgz. ȣς) n. die Schönheit.

Καλὸς, ἡ, ὸν schön, recht. τὸ καλὸν der Vorzug.

Καλυδὼν Kalydon, eine griech. Stadt, die Hauptstadt in Aetolien.

Καλύπτω, F. ψω ich bedekke. 2) verberge, verheele. 3) begrabe.

Κάλχας,

Κάλχας, αντος Kalchas, ein berühmter griech. Wahrsager.

Καλῶς schön, gut. 2) mit Recht. — καλῶς ἔχει es gebührt sich, es ist schiklich.

Κάματος, ε die Mühe, Arbeit.

Καμβύσης Kambyses, ein Sohn des Kyrus, Königs der Perser.

Κἀμὲ und mich. zsgz. aus καὶ ἐμέ.

Κάμιλλος, ε Kamillus, ein berühmter röm. Feldherr.

Κάμιλος, ε ein dikker Strik, ein Tau.

Κάμνω ich arbeite. καμοῦσα f. P. a. 2. dah. 2) ich werde müde.

Καμπὴ die Beugung.

Κανωβίτης aus Kanopus, einer Stadt in Aegypten.

Καπανεὺς Kapaneus, einer von den sieben gegen Theben vereinigten Fürsten.

Κἄπειτα und darauf. zsgz. aus καὶ ἔπειτα.

Κάπρος, ε das wilde Schwein, der Eber.

Κάρα der Kopf.

Καραδοκέω voll ungeduldiger Erwartung sein.

Κάρδαμον Kresse.

Καρδία das Herz.

Κάρη das Haupt.

Κάρηνον, ε n. das Haupt.

Καρκῖνος, ε m. der Krebs.

Καρπὸς, ε m. die Frucht.

Κάρτα sehr, vorzüglich.

Καρτερία f. Standhaftigkeit.

Καρτερὸς, ὰ, ὸν stark, heftig.

Κάρυον, ε n. die Nuß.

Καρχηδόνιοι die Karthager, Einwohner der Stadt Karthago in Afrika.

Κάσπιοι die Kaspier, ein asiatisches Volk am kaspischen Meer.

Κασσιόπεια Kassiopeja, des Aethiop. Königs Kepheus Gemalin.

Κατὰ Präposit. (vor einem aspirirten Vokal καθ) mit mancherlei Bedeutungen. 1) mit einem Genitiv vornehmlich: gegen. κατ' αὐτῶν παρώξυνεν sie reizte sie gegen sie. Ferner eine Bewegung hinab. κατὰ βυθε hinunter in die Tiefe. 2) mit einem Akkusat. vornehmlich: in Beziehung auf, in Ansehung, welches doch auch häufig durch den bloßen Akkus. mit Auslaßung des κατὰ ausgedrükt wird. Ferner in; κατὰ Αἴγυπτον in Aegypten, an, καθ' ἑκάστην ἡμέραν an jedem Tage. Oft steht es mit sei-

nem Substantiv statt eines Adverbs. Z. E. καθ' ὑπερβολὴν übermäßig. κατ' ἔτος jährlich. κατ' ὄναρ im Traum. In der Zusammensetzung mit andern Wörtern drükt es häufig eine hinuntergehende Bewegung, auch eine Entgegensetzung, öfters bloß eine Verstärkung aus.

Καταβαίνω ich steige hinunter. καταβὰς P. a. 2.

Καταβάλλω umwerfen, hinabstürzen, hinwerfen.

Καταβιβρώσκω ich verzehre, fresse auf.

Καταβρέχω ich begieße.

Καταβρώσκω ich verzehre, fresse auf. κατεβρώθη a. 1. P.

Καταγγέλλω verkündigen.

Καταγελάω verlachen, auslachen.

Καταγινώσκω ich verurtheile, tadele.

Καταγνύω ich zertrümmere. κατέαγε p. M.

Κατάγω F. ξω hinbringen, zurükbringen, ziehen.

Καταγωνίζομαι ich bekämpfe, besiege.

Καταδικάζω, F. σω ich verurtheile.

Καταδολεσχέω jemand durch Plaudern ermüden.

Κατάδυμι hinuntersteigen in die Tiefe.

Καταζευγνύω ich spanne an.

Κατάζευξις, εως f. die Anspannung.

Καταθαῤῥέω Muth gegen jemand haben, ohne Furcht gegen jemand sein.

Καταθραύω ich zerbreche.

Καταίρω einlaufen in den Hafen, landen.

Κατακαίνω ich tödte.

Κατακαίω, F. αύσω ich verbrenne.

Κατακαλύπτω ich bedekke, ich hülle ein.

Κατάκειμαι hingestrekt liegen.

Κατακλίνω hinlehnen, hinlegen, hinstrekken. κατακλινθεὶς P. a. 1. P.

Κατακλύζω überschwemmen, mit Wasser überschütten.

Κατακοιμάω einschläfern. daher κατακοιμάομαι einschlafen.

Κατακοιμίζω einschläfern.

Κατακόπτω, ich zerhakke. κατακοπῶσι Conj. a. 2. P. 2) ich schlachte.

Κατακρύπτω F. ψω ich verberge.

Κατακτείνω ich tödte.

Καταλαμβάνω ich überfalle, ergreife. ὡς δ' ἑσπέρα κατέλαβεν (a. 2.) als der Abend einbrach. καταληφθεὶς P. a. 1. P. 2) besetzen. 3) fig. begreifen.

sen, erfahren. 4) antreffen, finden.

Καταλείπω übrig lassen, hinterlassen.

Καταλιπαρέω dringend bitten.

Καταλύω, F. σω auflösen. καταλῦσαι (I. a. 1. A.) τὸν βίον sterben. 2) zerstören. 3) bei jemanden einkehren.

Καταντης abschüssig, niederwärts.

Καταπίνω E. hinuntertrinken; daher 2) verschlingen.

Καταπίπτω herabfallen.

Καταπλήσσω ich schlage.

Καταπράσσω, F. ξω zu Stande bringen.

Καταπρήθω F. σω in Brand stekken.

Κατάρατος verflucht.

Καταῤῥηγνύω zerreißen.

Κατασκάπτω umgraben.

Κατασκευάζω ich bereite, verfertige.

Κατάσκοπος, ε der Kundschafter.

Κατασοφίζομαι ich überliste.

Κατασπάω herabzerren.

Καταστέφω ich bekränze.

Καταστρέφω, F. ψω umdrehen.

Κατασύρω herunterziehen, versenken.

Κατασχίζω zerreißen.

Καταταρταρόω zum Tartarus oder zur Hölle hinunterstürzen.

Κατατίθημι ablegen, niederlegen, niedersetzen.

Κατατιτρώσκω ich verwunde.

Κατατοξεύω mit Pfeilen erschießen.

Καταφάγω essen, auffressen, verschlingen.

Καταφέρω E. heruntertragen. λύχνος ἤδη καταφερόμενος ein schon heruntergebranntes Licht. κατηνέχθη a. 1. P.

Καταφθείρω E. verderben; d. 2) umbringen.

Καταφιλέω, εῖν küssen.

Καταφλέγω, F. ξω ich verbrenne.

Καταφρονέω ich verachte.

Καταψηφίζομαι ich verurtheile.

Κατερείπω zu Boden stürzen.

Κατέρχομαι herabgehen.

Κατεσθίω auffressen, verzehren.

Κατεύχομαι, F. ξομαι ich flehe.

Κατέχω ich habe. 2) ich ergreife, überfalle. 3) ich behalte. ὀ κατέχεν (ἑαυτὸν) er konnte sich nicht halten.

Κατηγορέω anklagen, beschuldigen.

Κατηγορία die Anklage.

Κατοικέω ich bewohne.
Κατοίχομαι herunterfahren, reisen; daher 2) sterben.
Κατόνομαι ich verachte.
Κατόπιν hinterwärts.
Κατορθόω glüklich ausführen.
Κατορύσσω, F. ξω ich vergrabe.
Κάτω unten. τὰ κάτω was unten ist.
Κάτων Kato, ein berühmter Römer.
Κατωρύω ich heule.
Καύκασος Kaukasus, ein großes Gebirge in Asien.
Καῦμα, τος n. die Hitze.
Καχάζω laut lachen.
Κεδρία, ας Cedernöl.
Κεῖμαι liegen. 2) aufgestellt sein.
Κείρω scheren, barbieren.
Κελεύω ich befehle, verlange.
Κελτοὶ die Celten. So hießen vornehmlich die Einwohner von Gallien.
Κενόδοξος eitel, hoffärtig.
Κεραμέος irden, tönern.
Κεραμεὺς der Töpfer.
Κέρας, ατος n. das Horn. 2) der Bogen.
Κεραυνὸς, ȣ m. der Bliz.
Κεραυνόω niederdonnern.
Κέρδος, εος n. der Gewinnst, der Vortheil.
Κερδῷος der Gewinnstverleiher, ein Beiname Merkurs, sofern er der Gott der Kaufmannschaft war.
Κεφάλαιον ȣ, n. der Hauptinhalt.
Κεφαλὴ, ῆς der Kopf.
Κηδεύω beerdigen.
Κήδομαι für jemand sorgen.
Κἄν für καὶ ἐὰν wenn auch.
Κῆπος, ȣ der Garten.
Κηρὸς, ȣ Wachs.
Κήρυξ, κος der Herold, Ausrufer.
Κηρύσσω ausrufen, ausrufen lassen.
Κῆτος, εος n. übh. ein Seeungeheuer, vornehmlich ein Wallfisch.
Κηφεὺς Kepheus, König in Aethiopien.
Κιθαιρὼν Kithäron, ein Berg bey Theben.
Κιθάρα, ας die Cither.
Κιθαρίζω die Cither spielen.
Κιθάρισμα, τος n. ein Citherconzert.
Κιθαρῳδία f. das Citherspielen.
Κικέρων Cicero, der bekannte größte römische Redner.
Κίλιξ aus Cilicien, einer Provinz von Kleinasien.
Κινδυνεύω in Gefahr kommen.
Κίνδυνος, ȣ die Gefahr.
Κινέω, εῖν bewegen, schütteln.

Κινυράδαι Abkömmlinge des Cinyras, Königs von Cypern.
Κλάδος, ȣ der Zweig.
Κλαζομένιος aus Klazomenä, einer kleinasiatischen Stadt in Jonien.
Κλαίω ich weine.
Κλεάνθης ein griechischer Philosoph und Schüler des Zeno.
Κλείω ich verschließe.
Κλειὼ Klio, eine Muse.
Κλέοβις Kleobis, ein argivischer Jüngling.
Κλεομένης Kleomenes, ein lakedämonischer König.
Κλεοπάτρα Kleopatra, Königin von Aegypten.
Κλέπτης, ȣ der Dieb.
Κλέπτω F. ψω stehlen, heimlich wegbringen. κεκλοφέναι p. M.
Κληρονομία die Erbschaft.
Κλίμαξ, ακος die Leiter.
Κλίνη das Bette.
Κλυμένη Klymene, des Phaethon Mutter.
Κλώδιος Klodius, ein angesehner Römer.
Κλωθὼ eine von den drei Parzen.
Κνύζημα n. Kindergeschrei, Geplerr.
Κόδρος Kodrus, der letzte König in Athen.
Κοῖλος hohl.
Κοιμάομαι ich schlafe.
Κοινῇ gemeinschaftlich.
Κοινὸς gemeinschaftlich, allgemein. ἐν κοινῷ öffentlich. 2) alltäglich.
Κοινότης, τητος Gemeinschaft.
Κοινωνέω mit jemand zugleich Theil an einer Sache haben, theilhaftig sein.
Κοινωνία, ας f. Gemeinschaft, Gesellschaft.
Κοῖος Köus, einer von den Hunderthändigen. 2) einer von den Titanen.
Κολάζω strafen.
Κολακεύω ich schmeichele, liebkose.
Κόλαξ, ακος der Schmeichler.
Κολεὸς, ȣ̃ die Scheide.
Κολοιὸς, ȣ̃ die Dohle.
Κόλπος, ȣ der Busen.
Κολυμβάω ich schwimme.
Κολχικὴ γῆ Kolchis, ein asiatisches Land am schwarzen Meer.
Κόλχοι Kolchis.
Κολωνὸς ein Flekken in Attika.
Κόμη das Haar.
Κομίζω, F. σω ich trage, bringe. Im Med. erlange.
Κόνις f. der Staub.
Κονίω ich bestäube. κεκονιμένος P. p. P.
Κόπος, ȣ die Arbeit. d. 2) die Ermüdung.

Κοπρία, ας der Misthaufen.
Κόπτω, F. ψω ich schlage, haue. 2) fig. ich betäube.
Κόραξ, ακος der Rabe.
Κόρη das Mädchen. 2) Proserpina, die Königin des Schattenreichs.
Κορίνθιος Korinthisch, aus Korinth.
Κόρινθος Korinth, eine der ansehnlichsten Städte Griechenlands, auf dem Isthmus.
Κοριολανὸς Koriolan, ein berühmter Römer.
Κόρος, ȣ der Knabe, Jüngling.
Κορυνήφορος ein Keulenträger, ein Trabant.
Κορώνη f. die Krähe.
Κοσμέω, εῖν schmükken, auszieren.
Κόσμος die Welt.
Κȣρεὺς, έως der Barbier.
Κȣρητες die Kureten, Priester der Rhea.
Κȣρικὸς zum Barbier gehörig. κȣρικὴ μάχαιρα das Barbiermesser.
Κȣ́ριος Kurius, ein römischer Feldherr.
Κραδαίνω ich schwenke.
Κράζω ich schreie.
Κράνειον das Kraneum, ein Gymnasium zu Korinth.
Κρανίον, ȣ n. der Hirnschädel.
Κράνος, εος n. der Helm.
Κρατέω, F. ήσω sich bemächtigen, ergreifen. 2) siegen, besiegen. 3) beherrschen.
Κράτιϛος der stärkste, der beste.
Κράτος, εος n. Macht, Gewalt. κατὰ κράτος gewaltsam.
Κρέας, ατος n. das Fleisch.
Κρείσσων besser, 2) schöner. 3) der Sieger.
Κρέμαμαι hangen.
Κρεμάω, ᾶν aufhängen.
Κρέων Kreon, König von Theben.
Κρημνώδης steil, jäh. πρός τι κρημνῶδες zu einer gewissen Anhöhe.
Κρήτη Kreta, die größte griechische Insel.
Κριθὴ, ῆς Gersten.
Κρίθινος was von Gersten gemacht ist.
Κρίκος, ȣ ein Ring.
Κρίνον eine Lilie.
Κρίνω urtheilen, beurtheilen. 2) vor Gericht ziehen, ꝛc. richten.
Κριὸς, ȣ̃ der Widder.
Κρίσις f. das Gericht, die Entscheidung.
Κριτὴς, ȣ̃ der Beurtheiler, der Richter.
Κροῖσος Krösus, König von Lydien, der vom Kyrus besiegt wurde.
Κροκόδειλος der Krokodil.
Κρόνος Saturn, Jupiters Vater.

Κρότος, ȣ das Händeklatschen.

Κροτωνιάτης aus Krotona, einer griech. Stadt in Unteritalien.

Κρȣ̃μα, τος n. der Akkord in der Musik, die Melodie.

Κρȣ́ω schlagen. In der Musik: eine Saite anschlagen.

Κρύος n. die Kälte, der Frost.

Κρύπτω, F. ψω ich verberge; daher 2) ich begrabe.

Κρύφα heimlich. κρύφα τȣ̃ πατρὸς ohne daß es ihr Vater wußte.

Κτάομαι ich erwerbe.

Κτείνω ich tödte.

Κτῆνος, ȣς n. das Lastvieh.

Κυβερνήτης, ȣ der Steuermann.

Κυβεύω mit Würfeln spielen.

Κύκλωψ, ωπος ein Cyklop. Die Cyklopen waren die Gehülfen Vulkans in der Götterschmiede.

Κύλιξ, ικος f. der Becher.

Κυλίω ich wälze.

Κύμη Kumä, eine Italische Stadt in der Provinz Kampanien.

Κυνέη der Helm.

Κυνηγέσιον, ȣ n. die Jagd.

Κυνηγετέω jagen, auf der Jagd sein.

Κυνηγὸς, ȣ̃ m. der Jäger.

Κυνίδιον n. das Hündchen.

Κυριεύω Herr über etwas sein.

Κύριος, ȣ der Herr.

Κῦρος Kyrus, König der Perser.

Κύων G. κυνὸς c. der Hund.

Κω 137 ionisch statt πω. ȣ́κω statt ȣ́πω noch nicht.

Κῶλον n. übh. das Glied. Besonders von Füßen.

Κωλύω ich hindere, verbiete, κεκωλυμένον (P. p. P.) verboten.

Κωμικὸς ein Komödienschreiber.

Κώμη, ης f. der Flekken, das Dorf.

Κώνειον n. der Schierlingstrank, eine gewöhnliche Todesstrafe zu Athen.

Κῶος ein Einwohner der Insel Kos.

Κώπη, ης f. das Ruder.

Λ.

Λαβύρινθος das Labyrinth, der Irrgarten.

Λαγχάνω durch das Loos bekommen.

Λαγωὸς der Haase.

Λαγὼς der Haase.

Λαέρτης Laertes, der Vater des Ulysses.

Λάθρα heimlich. λάθρα Διὸς ohne daß Jupiter es wußte.

Λαιμὸς, ȣ̃ der Schlund, die Kehle.

Λάϊος Lajus, König von Theben, Vater des Oedipus.

Λαιὸς, ὰ, ὸν, was linker Hand ist.

Λακεδαιμόνιος ein Lakedämonier.

Λάκωνες die Lakedämonier.

Λαλέω ich rede, spreche.

Λαλίςερος geschwätziger. Comp. vom Posit. λάλος geschwätzig, plauderhaft.

Λαμβάνω nehmen, bekommen. ἔλαβον a. 2. 2) einnehmen, erobern.

Λαμπρὸς E. glänzend, d. 2) herrlich.

Λαμπρῶς glänzend, ehrenvoll.

Λανθάνω verborgen sein, entgehen.

Λάρναξ, κος der Kasten.

Λάχεσις Lachesis, eine von den drei Parzen.

Λέαινα, ης f. die Löwin.

Λέγω ich sage, rede. λέγεται man sagt. 2) ich singe.

Λεηλατέω ich plündere.

Λεία, ας f. die Beute.

Λείπω ich hinterlasse.

Λειτȣργία das Geschäft, vornehmlich zum Besten des Staats.

Λείψανον n. das Ueberbleibsel.

Λεοντῖνος aus Leontium, einer Stadt in Sicilien.

Λεοντῆ eine Löwenhaut.

Λεπιδωτὸς, ὴ, ὸν schuppicht.

Λεπτὸς dünn, mager.

Λερναῖος im Sumpf Lerna sich aufhaltend.

Λέρνη Lerna, ein Sumpf im Peloponnes.

Λευκὸς weiß.

Λευχειμονέω sich weiß kleiden.

Λέων, οντος der Löwe.

Λεωνίδας Leonidas, König von Sparta.

Λήδα Leda, die Mutter des Kastor und Pollux.

Ληςεία, ας f. Räuberei.

Ληςεύω Räuberei treiben.

Ληςὴς, ȣ̃ der Räuber.

Λητὼ, τȣ̃ς Latona, die Mutter des Apollo und der Diana.

Λίαν gar sehr.

Λίβυς ein Libyer, Afrikaner.

Λίθινος, η, ον was von Stein gemacht ist.

Λίθος, ȣ c. der Stein.

Λιθόω versteinern.

Λιμὴν, ένος m. der Hafen.

Λιμναῖος, ȣ der in Seen lebt.

Λίμνη der See.

Λιμοκτονέω, F. ήσω durch Hunger tödten.

Λιμὸς, ȣ̃ m. der Hunger.

Λιμώττω hungern.

Λίνον, ȣ n. das Garn, Netz. λίνα θηρατικὰ Jägernetze.

Λινȣ̃ς, ῆ, ȣ̃ν leinen.

Λιπαρὴς c anhaltend, ausdaurend.

Λιτὸς schlecht, ungeschmückt.

Λοβὸς der äußerste Theil der Leber.

Λόγιον n. der Orakelspruch.

Λόγος, ȣ die Rede, Unterredung. 2) der Betracht, die Achtung. νομίσας πολὺν αὐτȣ̃ εἶναι τὸν λόγον da er glaubte, daß er in großer Achtung stehe. 3) das Verhältnis. 4) Rechenschaft.

Λόγχη f. die Lanze.

Λοιδορέω ich schmähe, schimpfe.

Λοιπὸς, ὴ, ὸν übrig. τȣ̃ λοιπȣ̃ die übrige Zeit durch. λοιπὸν künftig.

Λȣτρὸν, ȣ̃ das Bad.

Λȣ́ω waschen, baden. Im M. sich baden.

Λόφος, ȣ m. der Hügel.

Λυαῖος Lyäus, ein Beiname des Bakchus.

Λυδία Lydien, eine Provinz in klein Asien.

Λύκιοι die Einwohner von Lycien, einer Provinz in klein Asien.

Λύκος, ȣ der Wolf.

Λυπέω, ȣ̃ν betrüben. Im M. sich betrüben, betrübt sein.

Λύπη, ης die Betrübnis, der Verdruß.

Λυπρὸς armselig.

Λύρα f. (ionisch λύρη) die Leier.

Λύσις, εως f. die Auslösung.

Λύσσα, ης f. die Tollheit, vorzüglich der Hunde.

Λύτρον, ȣ n. das Lösegeld.

Λύχνος. ȣ das Licht.

Λύω F. λύσω auflösen, befreien.

Λωβάομαι ich verunstalte, verderbe.

Λῷστος der beste. ὦ λῷστε mein Bester.

M.

Μὰ eine gewöhnlich verneinende Betheurungsformel. Μὰ Δία nein beim Zeus. 63.

Μάγοι die Magier, die Gelehrten und Priester der Perser.

Μάζα Brei; Teig.

Μάθημα, τος n. der Unterricht, die Lehrstunde.

Μαθητὴς, ȣ̃ m. der Schüler.

Μαῖα Maja, des Atlas Tochter, und Mutter Merkurs.
Μαινάδες die Mänaden, Priesterinnen des Bakchus.
Μαίνομαι rasen.
Μαίων Mäon (ein Theber).
Μάκαρ selig.
Μακαρίζω glüklich preisen.
Μακάριος glükselig.
Μακεδὼν, όνος ein Makedonier, aus Makedonien, einer großen Provinz in Griechenland.
Μακρὰν von ferne.
Μακρόβιος, der lange lebt.
Μακροκέφαλος langköpfig.
Μακροκομέω langes Haar haben.
Μακρὸς lang.
Μάλα sehr.
Μάλιϛα am meisten, vornehmlich. Super. von μάλα.
Μᾶλλον mehr, lieber.
Μάνης Manes, Diogenes Sklave.
Μανθάνω lernen. 2) erfahren, einsehen. ἔμαθον a. 2.
Μανία f die Raserei.
Μάνιος Manius, ein römischer Vorname.
Μαντεῖον das Orakel.
Μαντεύομαι 1) das Orakel fragen. 2) weißagen.
Μαντικὴ sc. τέχνη die Kunst zu weißagen.
Μαντίνεια Mantinea, eine Stadt in Arkadien.
Μάντις, εως m. der Prophet.
Μαραθὼν Marathon, ein Flekken in Attika.
Μαρσύας Marsyas, ein Satyr.
Μαρτύρομαι ich bezeuge.
Μασσαγέται die Massageten, ein barbarisches Volk in Asien.
Μαϛεύω aufsuchen.
Μαϛίζω ich geißle.
Μαχαλιϛὴρ das Wagengeschirr.
Μάτην umsonst.
Μάχαιρα f. das Messer. d. 2) das Schwerdt.
Μάχη der Streit, das Gefecht.
Μάχιμος streitbar.
Μάχομαι streiten, kämpfen.
Μὲ mich. Akkus. von ἐγὼ ich.
Μέγα gar sehr.
Μεγαβύζης Megabyzes, ein vornehmer Perser.
Μεγακλῆς Megakles, ein vornehmer Athener.
Μεγαλοπράγμων unternehmend.
Μεγαλοπρεπὴς c. prächtig.
Μεγαλοπρεπῶς Adv. prächtig.
Μεγαλόφρων stolz, hochherzig.
Μεγαλοφωνία eine laute Stimme.

Μεγάλως sehr.
Μεγάραδε nach Megara, eine griech. Stadt, nicht weit von Athen.
Μεγαρικὸς aus der Stadt Megara.
Μέγας, μεγάλη, μέγα groß.
Μέγεθος n. die Größe. 2) Freimüthigkeit, Edelmuth.
Μέγιςος der größte, sehr groß. Superl. von μέγας. τὰ μέγιςα die wichtigsten Angelegenheiten.
Μεθίημι loslassen, freilassen. μεθεῖναι I. a. 2.
Μεθίςημι bei Seite stellen. Im a. 2. bei Seite treten.
Μέθοδος f. Methode, List.
Μεθύσκω F. ύσω betrunken machen.
Μεθύω sich besaufen.
Μειδιάω ich lächle.
Μείζων größer.
Μειράκιον n. ein junger Mensch.
Μελαγχολάω wahnsinnig, rasend sein.
Μελανειμονέω, εῖν sich schwarz kleiden.
Μέλας αινα, αν schwarz.
Μελετάω auf etwas studiren.
Μέλει, es ist daran gelegen. μέλει μοι ich bekümmere mich um etwas.
Μέλι, τος n. Honig.
Μελίζω, σω zerstükken.
Μελισσεὺς ein alter König von Kreta.
Μέλλω zukünftig sein. Wenn es bei einem Infinitiv steht, drükt es mit diesem zusammen das Futurum aus. μέλλων βασιλεύειν der künftig König sein soll. d. 2) im Begrif sein etwas zu thun, oder zu leiden. 3) zaudern.
Μέλος, εος n. das Glied. 2) die Melodie.
Μελπομένη Melpomene, eine Muse.
Μέμνων Memnon, ein persischer General.
Μέμφις Memphis, alte Hauptstadt von Egypten.
Μέμφομαι F. ψομαι ich zürne, schelte.
Μὲν zwar.
Μενοικεὺς Menöceus, Sohn des Thebischen Königs Kreon.
Μέντοι jedoch.
Μένω ich bleibe. ἔμεινα I. a. 1.
Μερίζω ich theile, zertheile. μεμερισμένος P. p. P. der an mehrern Orten geschäftig sein muß, sich gleichsam theilen muß. 123.
Μέριμνα f. die Sorge.
Μερὶς, ίδος f. der Theil.
Μέροπες die Menschen.
Μέρος n. der Theil.

Μερ-

Μεσολαβέω auffangen.
Μεσονύκτιος mitternächtlich.
Μέσος, η, ον mitten. εἰς τὸ μέσον in die Mitte.
Μεσόω, ῶν in der Mitte sein.
Μεϛὸς voll.
Μετὰ (vor einem aspirirten Vokal μεθ') 1) mit dem Genit. vornehmlich mit. μετ' ἄλλων mit andern. 2) mit dem Akkusat. nach. μετὰ ταῦτα nach diesem. μετ' ὀλίγον nach kurzer Zeit. — Zuweilen steht es mit seinem Casus nur statt eines Adverbiums. μεθ' ἡμέραν bei Tage.
Μεταβάλλω ich verändere, verwandele.
Μεταβολὴ Veränderung.
Μεταδίδωμι mittheilen.
Μεταλαγχάνω theilhaftig werden. μεταλαγχάνειν λόγȣ zur Audienz zugelassen werden.
Μεταλαμβάνω theilhaftig werden. μετειληφας 2. p. A.
Μεταξὺ in der Mitte, zwischen, zwischen inne. μεταξὺ τυφλȣμενος 124 während er geblendet wurde.
Μεταπέμπομαι, F. ψομαι kommen lassen.
Μεταϛρέφω umdrehen. Im M. sich umdrehen.
Μετέρχομαι aufsuchen, holen.
Μετέχω Theil haben.
Μέτριος bescheiden.
Μέτρον, ȣ das Maaß.
Μέτωπον, ȣ n. die Stirn.
Μεῦ jonisch statt μȣ meiner (Gen. von ἐγὼ).
Μέχρι so lange als. 2) bis. μέχρι τῶν τειχῶν bis an die Mauren. μέχρι νῦν bis itzt. μέχρι πολλȣ eine lange Zeit.
Μέχρις eben das, nur vor einem Vokal.
Μὴ nicht 2) daß nicht 3) fragend: ob, ob nicht? 45.
Μηδαμῶς keinesweges.
Μηδὲ nicht einmal.
Μηδεὶς, (μηδενὸς) μηδεμία, μηδὲν keiner, niemand.
Μηδὲν nichts.
Μηδέποτε niemals.
Μῆδος ein Medier, aus dem Lande Medien in Asien.
Μηκέτι nicht mehr.
Μηλῖς melische Erde, eine aschgraue Malerfarbe.
Μῆλον, ȣ n. ein Apfel.
Μὴν, μηνὸς m. der Monat.
Μὴν jedoch. ȣ μὴν jedoch nicht.
Μῆνις der Zorn.
Μηνίω, σω ich zürne.
Μηνύω F. σω ich zeige an.
Μήπω noch nicht.

Μήτε weder — noch.
Μήτηρ, έρος oder ρὸς die Mutter. 2) Matrone.
Μήτοι nicht etwa.
Μητρόθεν von, nach der Mutter. καλȣ̃νται μητρόθεν sie werden nach der Mutter benannt.
Μητρυιὰ, ᾶς die Stiefmutter.
Μία das Femin. von εἷς einer.
Μιαίνω besudeln.
Μιαρὸς, ȣ̃ (ein Schimpfwort.) E. ein schmutziger Mensch. 2) ein Bösewicht, Schurke.
Μικρὸς, ὰ, ὸν klein. μικρὸν ein wenig. παρὰ μικρὸν beinahe. μικρȣ̃ beinahe. κατὰ μικρὸν allmälig.
Μικρὰ eine kleine Weile.
Μιλήσιος ein Einwohner der Stadt Milet.
Μίλητος, Milet, eine griech. Stadt in klein Asien.
Μιλτιάδης, ȣ Miltiades, ein berühmter Athenischer Feldherr.
Μίλων Milo, ein berühmter Klopffechter.
Μιμέομαι, εῖσθαι nachahmen.
Μίνως Minos, König von der Insel Kreta.
Μινώταυρος der Minotaur, ein Ungeheuer in Kreta, halb Mensch halb Ochse.
Μισέω ich hasse.
Μισθὸς, οῦ der Lohn.
Μισθοφόρος ein Miethssoldat.
Μισθόω für Lohn verdingen, vermiethen. μεμισθωκέναι I. p. A. Im M. μισθόομαι miethen. ὁ μεμισθωμένος (P. p. P.) der Miether.
Μνᾶ eine Mine d. i. 1) ein griech. Pfund. 2) eine griech. (eingebildete) Münze, 100 Drachmen werth, nach unserm Gelde ohngefähr 16 Rthlr. 16 Gr.
Μνάομαι sich erinnern. ἐμέμνητο pl.
Μνημεῖον n. das Denkmal, Grabmal.
Μνήμη f. das Gedächtnis, Andenken.
Μνημονεύω sich erinnern.
Μνημοσύνη Mnemosyne, die Mutter der Musen.
Μνησικακέω, ήσω im Bösen gedenken, einer Beleidigung gedenken, rachsüchtig sein.
Μνηστεύομαι um eine freien, um ein Mädchen anhalten.
Μοὶ mir. Dat. von ἐγώ.
Μοῖρα, ας f. das Schiksal. 2) der Tod.
Μοῖραι die Parzen, oder Schiksalsgöttinnen.
Μοῖρις 139 ein See dieses Namens in Aegypten.

Μολέω kommen. μολὼν P. a. 2.
Μολίβδινος bleiern.
Μόλις kaum.
Μονομαχέω einen Zweykampf halten.
Μονομάχος ein Gladiator, ein Fechter.
Μόνον Adv. allein, nur.
Μόνος, η, ον allein, einzig.
Μονοσάνδαλος ein Mensch mit einem Schuh.
Μορφὴ die Gestalt.
Μόσχος, ϫ das Kalb, der junge Stier.
Μϫ mein. G. von ἐγώ.
Μϫνος allein (statt μόνος.)
Μϫσα die Muse. Die Musen waren die Göttinnen der schönen Künste, vornehmlich der Dichtkunst.
Μϫσικὴ scil. τέχνη die Musik.
Μϫσικῶς musikalisch, harmonisch.
Μοχθηρὸς schlecht, unredlich.
Μόχθος, ϫ m. Arbeit, Mühseligkeit.
Μοχλὸς, ϫ m. Hebebaum, Stange.
Μυελὸς, ϫ das Mark.
Μῦθος, ϫ m. die Fabel.
Μυκηθμὸς das Gebrüll.
Μυκῆναι Mykenä, eine griech. Stadt im Peloponnes.
Μύνδιος aus der Stadt Myndus.
Μύνδος Myndus, eine Stadt in klein Asien.
Μυριὰς, άδος eine Myriade, d. i. eine Zahl von zehntausend.
Μύρμηξ, ηκος m. die Ameise.
Μύρον, ϫ n. Salbe, Balsam.
Μῦς, υὸς m. die Maus.
Μυσαρὸς verabscheuungswerth.
Μυςήριον, ϫ ein Geheimnis, ein geheimer Gottesdienst.

N.

Ναὶ ja.
Ναὸς, ϫ der Tempel.
Νάρθηξ, ηκος die Ruthe.
Νάρκισσος, des Kephisus Sohn, ein schöner Jüngling, der in die Blume gleiches Namens verwandelt wurde.
Ναῦς G. ναὸς u. νεὼς f. das Schif.
Νεανίας, ϫ m. der Jüngling, der Knabe.
Νεανίσκος, ϫ ein Jüngling.
Νέηλυς c. der so eben erst ankommt.

Nei-

Νεῖλος, ȣ der Nilfluß in Aegypten.

Νειλȣ́πολις, die Nilstadt in Aegypten.

Νεκρικὸν pl. τὰ νεκρικὰ die Geschäfte für die Todten.

Νεκροπομπὸς, ȣ̃ der Todtenbegleiter, ein Beiname des Merkur.

Νεκρὸς der Todte, der Leichnam.

Νέκταρ, αρος n. der Göttertrank.

Νέκυς, υος der Leichnam.

Νεμέα ein Ort im Peloponnes.

Νεμεαῖος aus Nemea.

Νέμω zutheilen, widmen. 2) weiden, hüten. M. νέμομαι weiden (als ein Neutr.), sich weiden lassen.

Νεογνὸς, im Neutr. νεογνὸν eben erst geboren.

Νέος jung. οἱ νέοι die jungen Leute.

Νεοσσὸς m. das Junge.

Νεότης, ητος f. die Jugend.

Νευρὰ f. (Jon. νευρὴ) die Sehne.

Νεῦρον, ȣ n. die Sehne.

Νεύω ich winke.

Νεφέλη, Nephele, die Mutter des Phryxus und der Helle.

Νεωλκέω, das Schiff auf das Ufer ziehen.

Νεώνητος, ȣ der so eben gekauft ist, der Neue (von einem Sklaven).

Νεὼς, ὼ der Tempel. attisch statt ναὸς.

Νεώτατος der jüngste.

Νεώτερος der jüngere.

Νὴ ein Betheurungswort. νὴ Δία beim Zeus.

Νηκτὸς, ὴ, ὸν schwimmend. τὸ νηκτὸν das Schwimmen, das Vermögen zu schwimmen. 140.

Νήπιος, α, ον noch ganz klein, zart. νήπιος παῖς noch ein zartes Kind.

Νηρηΐδες die Nereiden, oder Töchter des Meergottes Nereus.

Νῆσος, ȣ f. die Insel.

Νῆψις, εως die Nüchternheit.

Νικάω F. ήσω ich siege, besiege.

Νίκη f. der Sieg.

Νιόβη Niobe, des Königs Amphion Gemalin.

Νίπτω waschen. Im M. sich waschen.

Νίτρον, ȣ Salpeter.

Νοήμων, ονος c. der bei Verstande ist.

Νομαδικῶς nach Art der Nomaden d. i. Hirtenvölker.

Νομεὺς, έως m. der Hirt.

Νομὴ, ῆς die Weide, das Weiden.

Νομήτωρ Numitor, Romulus Großvater.

Νομίζω, F. σω meinen, wofür halten.

Νόμιμος gebräuchlich.

Νομοθέτης m. der Gesezgeber.

Νόμος, ȣ m. das Gesez. 2) der Gebrauch, die Sitte. τὰ ἐκ τȣ̃ νόμȣ was dem hergebrachten Gebrauch gemäß ist.

Νοσέω, εῖν ich bin krank.

Νόσος, ȣ f. die Krankheit.

Νȣ̃ς das Gemüth. προσέχειν τὸν νȣ̃ν Acht geben.

Νȣ̃σος jon. statt νόσος die Krankheit.

Νύκτωρ Adv. bei Nacht.

Νυμφη eine Nymphe.

Νυμφίος, ȣ der Bräutigam.

Νῦν nun, itzt. τὰ νῦν gegenwärtig.

Νὺξ f. die Nacht. G. νυκτὸς bei Nacht.

Νῶτος, ȣ m. der Rükken. Pl. νῶτα.

Ξ.

Ξαίνω, F. ανῶ hecheln, spinnen.

Ξεῖνος ionisch statt des gewöhnlichern ξένος ein Fremdling.

Ξεναγέω, εῖν einen Fremden herumführen.

Ξένη die Gastfreundin.

Ξενιάδης Xeniades, des Philosophen Diogenes Herr.

Ξενοκράτης Xenokrates, ein griech. Philosoph.

Ξένος ein Fremdling, 2) ein Gastfreund.

Ξενοφῶν ein berühmter Athenischer Feldherr und Philosoph.

Ξέρξης Xerxes, der bekannte Perserkönig.

Ξηρὸς, ὰ, ὸν trokken d. 2) verblühet (von Blumen).

Ξίφος, εος n. das Schwerdt.

Ξυλεύομαι ich fälle Holz.

Ξύλινος hölzern.

Ξύλον, ȣ n. das Holz. d. 2) der Prügel.

Ξὺν attisch statt σὺν mit.

Ξυνȣσία, ας die Gesellschaft.

Ξυνταράσσω ich verwirre.

Ξυντρίβω attisch statt συντρίβω ich zermalme, zertrete.

Ξυράω die Haare abscheren.

O.

Ὁ, ἡ, τὸ Artikel, der, die, das.

Ὀβολὸς ein Obol, eine kleine griech. Münze, nach unserm Gelde ohngefähr 8 Pfennige. Sechs Obolen machten eine Drachme.

Ὅδε dieser, jener.

Ὀγδοήκοντα achtzig.

Ὁδεύω eine Reise machen, marschieren.

Ὁδὸς, ȣ f. der Weg, der Marsch.

Ὀδȣ̀ς, όντος der Zahn.

Ὀδύρομαι wehklagen.

Ὀδυσσεὺς Ulysses, einer der berühmtesten griechischen Helden im trojanischen Kriege.

Ὄζω ich rieche.

Ὅθεν woher. 2) daher.

Οἷ sich, ihm, Dat. von ȣ̃.

Οἴαγρος Oeager, ein thrazischer König, Orpheus Vater.

Οἴκαδε nach Hause.

Οἰκεῖος eigen, eigenthümlich.

Οἰκέτης, ȣ der Sklave.

Οἰκέω ich wohne.

Οἴκημα, τος die Wohnung, das Zimmer.

Οἰκία f. das Haus. 2) die Familie.

Οἰκοδομέω ich baue.

Οἴκοι zu Hause.

Οἰκόπεδον eine Baustelle.

S 4.

Οἶκος, ȣ das Haus.

Οἰκτείρω Mitleiden haben.

Οἴκτιστος, η, ον sehr mitleidenswürdig.

Οἶμαι ich meine, glaube, st. οἴομαι.

Οἴμοι wehe mir, ach!

Οἰμωγὴ das Geheul.

Οἰμώζω heulen, wehklagen.

Οἰνεὺς Oeneus, Vater des Tydeus, König von Aetolien.

Οἶνος, ȣ der Wein.

Οἰνοχόος, ȣ der Mundschenke.

Οἴομαι ich meine.

Οἷον wie; zum Exempel.

Οἷος 1) wie beschaffen, von welcher Art, was für ein, dergleichen. 2) der im Stande oder vermögend ist etwas zu thun, vornehmlich mit Hinzusezung der Partikel τε. 3) geneigt.

Ὄϊς, ὄϊος f. das Schaf.

Ὀΐστευμα, τος das Geschoß, der Pfeil.

Ὀϊστὸς, ȣ der Pfeil.

Οἶστρος, ȣ m. die Bremse.

Οἴτη f. Oeta, ein Berg in Thessalien.

Οἴχομαι davon gehen, sich entfernen.

Οἰωνόβρωτος den Vögeln zum Fraß.

Οἰωνὸς E. der Vogel, d. 2) die Vorbedeutung.

Οἰωνοσκόπος der Augur, der Vogelflugdeuter.

Ὀκνέω sich vor etwas scheuen, nicht Lust wozu haben.

Ὀκτὼ acht.

Ὀλέθριος verderblich.

Ὀλίγος wenig. κατ᾽ ὀλίγον allmälig.

Ὀλιγοχρόνιος was nur kurze Zeit dauert.

Ὀλισθαίνω herabfallen.

Ὁλοκλήρως ganz und gar.

Ὅλος ganz.

Ὀλυμπία, ας der Ort Olympia im Peloponnes, wo die Olymp. Spiele gefeiert wurden.

Ὀλύμπια, ων die Olympischen Spiele.

Ὀλυμπιὰς, ἀδος eben das.

Ὅλως ganz und gar; überhaupt.

Ὄμβρος der Regen.

Ὅμηρος Homer, der berühmteste griech. Dichter

Ὄμνυμι, auch ὀμνύω, ich schwöre.

Ὅμοιος ähnlich, gleich.

Ὁμοίως auf gleiche Weise.

Ὁμολογέω ich bekenne. 2) ich verspreche.

Ὁμȣ̃ zugleich.

Ὄμφαξ, ακος eine saure Traube, Heerling.

Ὅμως dennoch.

Ὄναρ der Traum.

Ὀνειδίζω ich schimpfe.

Ὄνειρος, ȣ m. der Traum.

Ὀνηλάτης, ȣ der Eseltreiber.

Ὀνημι F. ὀνήσω, nützen, ȣ̓ σε ὀνήσει es wird dir nichts helfen.

Ὄνθος, ȣ der Mist.

Ὄνομα, τος der Name.

Ὀνομάζω ich nenne.

Ὄνος, ȣ der Esel.

Ὄνυξ, υχος m. der Nagel am Finger, Klaue, Kralle.

Ὀξυδερκὴς scharfsichtig.

Ὀξυδορκία ein scharfes Gesicht.

Ὀξύχολος, der schnell zornig wird, jachzornig.

Ὄπισθεν hinten.

Ὀπίσω rükwärts.

Ὁπλὴ f. der Huf.

Ὁπλίζω ich bewafne.

Ὅπλον, ȣ n. Waffe, Gewehr

Ὁπλοποιέω Waffen verfertigen.

Ὁποῖος was für ein, welcherlei.

Ὁπόσος, η, ον wie groß.

Ὁπότε wenn.

Ὅπȣ wo.

Ὄπτομαι, F. ψομαι sehen.

Ὀπτὸς gebraten.

Ὀπώρα das Obst.

Ὅπως wie. 2) daß.

Ὁράω ich sehe.

Ὄργανον das Werkzeug.

Ὀρ-

Ὀργὴ, ῆς f. der Zorn.
Ὀργίζω ich erzürne. M. ὀργίζομαι ich erzürne mich.
Ὀρέγομαι ich strebe nach etwas.
Ὀρέγω F. ξω darreichen.
Ὀρεινὸς bergicht. ὀρεινὴ sc. γῆ das Gebirge.
Ὄρειος der Gebirgbewohner.
Ὄρεξις die Begierde.
Ὀρθὸς, ἡ, ὸν grade, recht.
Ὄρθρος die Morgendämmerung.
Ὁρίζω E. begränzen, d. 2) erklären.
Ὅριον, ȣ die Gränze.
Ὅρκος, ȣ der Eid.
Ὁρμάω E. antreiben, dann (mit Hinzudenkung des Pronom. ἑαυτὸν) sich antreiben. d. 1) daher: stürzen, eilen. 2) nach etwas trachten, beginnen, sich entschließen.
Ὁρμὴ f. die Begierde.
Ὁρμιὰ die Angelschnur.
Ὅρμος, ȣ das Halsband.
Ὄρνεον der Vogel.
Ὄρνις, ιθος 1) überh. der Vogel. 2) die Henne.
Ὄρος, εος der Berg.
Ὅρος, ȣ die Gränze.
Ὀρύσσω, F. ξω ich grabe.
Ὀρχέομαι ich tanze.
Ὄρχησις das Tanzen.
Ὃς, ἣ, ὃ welcher, wer.
Ὅσιος heilig, der Religion gemäß.
Ὁσιότης Religiosität.
Ὅσον wieviel, so sehr auch. τοσȣ̃τον — ὅσον so sehr — als.
Ὅσος wieviel, soviel, so groß.
Ὅσπερ welcher.
Ὁσπερȣ̃ν welcher nehmlich.
Ὀςέον der Knochen.
Ὅςις, ἥτις, ὅ, τι wer, was.
Ὄςρακον eine Scherbe.
Ὅταν wann.
Ὅτε wann, als.
Ὅτι weil. 2) daß. 3) steht es vor den Wörtern eines redend eingeführten.
Ὅ, τι was. n. von ὅςις.
Οὐ nicht (vor einem Konson.) 2) nein.
Οὗ wo.
Οὐδαμȣ̃ nirgends.
Οὐδαμῶς keineswegs.
Οὐδὲ nicht, nicht einmal. 2) weder — noch.
Οὐδεὶς, ȣ̓δεμία, ȣ̓δὲν keiner.
Οὐδὲν n. nichts.
Οὐδέποτε niemals.
Οὐετȣ̓ρια Veturia.
Οὐκ nicht. (vor einem nicht aspirirten Vokal).
Οὐκέτι nicht mehr.
Οὐκȣ̃ν daher, folglich, nun aber. 2) ein negatives Fragwort.
Οὖν daher, nun, also.

Οὔπω noch nicht.
Οὐρὰ, ᾶς der Schwanz.
Οὐρανὸς, ȣ der Himmel 2) als nomen propr. Cölus, der älteste Gott, Vater des Saturn.
Οὐρέω pissen.
Οὖς, ὠτὸς das Ohr.
Οὐσία, ας das Vermögen, Haab und Gut.
Οὔτε weder — noch.
Οὔτις E. Niemand. Ein Name, den sich Ulysses beim Kyklop Polyphem gab.
Οὗτος, αὕτη, τȣ͂το dieser, diese, dis.
Οὕτω und ȣ̈τως also, so sehr.
Οὐχ nicht. (vor einem aspirirten Vokal).
Οὐχὶ nicht.
Ὄφελος, εος der Nutzen. τί δ' ὄφελος was hilfts?
Ὀφθαλμὸς, ȣ das Auge.
Ὄφις, εως die Schlange.
Ὀχέω tragen. Im Pass. unter andern: fahren.
Ὀχεὺς, έως jon. ῆος m. der Riegel.
Ὄχημα, τος das Fuhrwerk.
Ὄχθη das Ufer.
Ὄχλος der Schwarm, der Pöbel.
Ὀχυρὸς befestigt.
Ὄψις der Anblik. 2) das Gesicht. 3) die Gestalt.

Π.

Πάγκαλος sehr schön.
Πάγος, ȣ der Hügel.
Πάθος, ȣς n. die Krankheit. 2) die Leidenschaft, Neigung. 3) Unglük.
Παιδαγωγὸς der Hofmeister.
Παιδάριον ein Junge.
Παιδεία 1) der Unterricht, 2) die Gelehrsamkeit überhaupt.
Παιδεύω ich unterrichte.
Παιδίον ein kleiner Knabe. 2) übh. ein Kind.
Παίζω spielen, schäkern.
Παιήων, ονος, ein Beiname Apolls, als des Beschützers der Aerzte.
Παῖς, παιδὸς der Knabe, ein junger Mensch. 2) der Sohn. Im pl. παῖδες übh. die Kinder.
Παίω ich schlage, stoße.
Παιωνίζω ich frohlokke.
Παλαιὸς alt.
Παλαίστρα, ας, der Kampfplaz.
Παλάμη, ης f. die flache Hand.
Πάλιν wiederum.
Πάλτον eine Lanze, ein Spieß.

Παμμεγέθης sehr groß.
Πὰν, ανὸς Pan, der Hirtengott.
Πανάθλιος sehr unglüklich.
Πανδώρα Pandora, das erste Weib nach der Mythologie.
Πανέλληνες alle Griechen insgesamt.
Πανοπλία, ας die Rüstung.
Πανοῦργος der alles wagt. 2) ein Schelm.
Πανταπασι durchaus.
Πανταχοῦ überall.
Παντελῶς durchaus, völlig.
Πάντη überall.
Πάντως allerdings, durchaus.
Πάνυ gar sehr.
Παπαὶ eine Interjection, Ei! Ha!
Παρὰ Präposit. 1) mit dem Genit. von. 2) mit dem Dativ. bei, neben. 3) mit dem Accusat. zu, an, neben, über.
Παραβαίνω übertreten.
Παραβάλλω vorwerfen, hinwerfen, hinhalten.
Παραγγέλλω befehlen, jemanden eine Regel geben.
Παράγγελμα, τος n. der Befehl.
Παραγίνομαι ankommen, hinkommen, zu Hause kommen.
Παραδέχομαι aufnehmen.
Παραδίδωμι ich übergebe, überlasse.
Παράδοξος sonderbar, auffallend.
Παραδόξως auf eine wunderbare, abentheuerliche Art.
Παραζευγνύω E. nebenanspannen. dah. 2) zu Hülfe geben.
Παραινέω ermahnen, zureden.
Παραιτέω (vornehmlich im Med.) ich verbitte.
Παραίτησις die Fürbitte, Entschuldigung.
Παρακαθίζω neben jemand sitzen.
Παρακαλέω ich bitte, ermahne.
Παρακαλύπτω ich verhülle.
Παρακατατίθημι überliefern.
Παράκειμαι da liegen.
Παρακελεύω ich befehle.
Παραλαμβάνω in Besitz nehmen, zu sich nehmen.
Παραμένω bei jemand bleiben.
Παραμυθέομαι ich tröste.
Παραμύθιον n. der Trost.
Παράνοια, ας der Wahnsinn
Παρανομέω das Gesez übertreten, etwas versehen.
Παρανομία die Ungerechtigkeit.
Παράνομος gesezwidrig, verboten.

Παράπαν durchaus, überhaupt.

Παραπλέω, F. εύσω vorbeischiffen.

Παραπλήσιος nahekommend, ähnlich.

Παράσημον ein Kennzeichen.

Παρασκευάζω bereiten, bewirken, anrichten, anstiften.

Παρατάσσω, F. ξω in Schlachtordnung stellen; im M. eine Schlacht liefern.

Παρατίθημι hinsetzen.

Παράφορος schwärmerisch, enthusiastisch.

Παραφρονέω unsinnig sein.

Παραφυλάσσω auf etwas lauren.

Παραχρῆμα plötzlich, auf der Stelle.

Παραχωρέω abtreten.

Πάρδαλις ein Panther.

Πάρειμι, εἶναι zugegen sein, da sein, erscheinen. τὰ παρόντα das was da ist.

Παρεπιδημέω als Reisender oder Fremdling wohin kommen, oder sich aufhalten.

Παρέρχομαι zu jemand kommen, hinein oder hinangehen.

Παρέχω, F. ξω darreichen, geben, verschaffen.

Παρημελημένως vernachläßigt, in Verachtung.

Παρθενεύομαι Jungfrau sein, unverheurathet leben.

Παρθένος, ȣ die Jungfrau.

Παρίημι vorbei lassen.

Παρίστημι daneben stellen. — Im Medium

Παρίσαμαι zur Uebergabe bringen.

Παριὼν ein Vorübergehender, Durchreisender, von πάρειμι.

Παρμενίων Parmenio, ein Makedonischer Feldherr.

Παρνασσὸς der Berg Parnassus in der griech. Landschaft Phokis.

Πάροδος f. das Vorbeimarschiren.

Παρόντα (τὰ) das was schon da ist.

Παροξύνω reizen, aufhetzen.

Παροράω übersehen, vernachläßigen.

Παροχετεύω durch einen Kanal ableiten.

Πᾶς, πᾶσα, πᾶν, G. παντὸς, πάσης, παντὸς ganz, alle. διὰ παντὸς (sc. χρόνȣ) jedesmal. πάντα (sc. κατὰ) in allen Dingen.

Πάσχω leiden. 2) gerührt werden.

Πατάσσω, F. ξω stoßen.

Πατὴρ, G. πατρὸς der Vater

Πατρὶς, ίδος das Vaterland.

Πατροκτόνος ein Vatermörder.

Πατρῷος väterlich, vom Vater her.

Παῦλα, ης das Aufhören, das Ende.

Παύομαι, F. σομαι aufhören, von etwas befreit werden.

Παύω aufhören machen d. i. endigen.

Πάφος Paphus, Hauptstadt der Insel Cypern.

Πέδιλον der Schuh.

Πεδινὸς der Einwohner des platten Landes.

Πεδίον das Feld.

Πεζὸς ein Fußgänger, Fußsoldat.

Πείθω, F. σω überreden. Im M. 1) sich überreden lassen. d. 2) vertrauen. ἐπεποίθειν pl. M. 3) glauben, und 4) gehorchen

Πειράζω ich versuche.

Πειραιεὺς der Pireäische Hafen bei Athen.

Πειρατὴς der Seeräuber.

Πειράω ich versuche.

Πείσων Piso, ein Römer.

Πέλαγος, εος n. das Meer.

Πέλας nahe. οἱ πέλας andre Menschen.

Πελάτης der Klient.

Πέλεια f. die Taube.

Πέλεκυς, εως das Beil.

Πελοποννησιακὸς Peloponnesisch, zum Peloponnes, der berühmten Halbinsel Griechenlands, gehörig.

Πελοποννήσιος ein Einwohner des Peloponnes.

Πέμπω, F. ψω ich schikke.

Πένης, ητος arm.

Πένθος, εος n. das Trauren.

Πενιχρὸς arm.

Πεντακόσιοι fünfhundert.

Πέντε fünf

Πένταθλον der Fünfkampf, ein aus fünf besondern Kämpfen (Wettrennen, Springen, Ringen, Faustkampf, Diskuswurf) zusammengesetzter Kampf.

Πεντήκοντα funfzig.

Πεντηκόντορος (ναῦς) (ein Schiff) mit 50 Rudern.

Πέπειρος, c. reif.

Πεπρωμένον das Schiksal.

Πὲρ eine an andre Partikeln sich anhängende Partikel, die sich nicht immer genau übersetzen läßt, und etwas unbestimmtes ausdrükt. οἷός περ dergleichen doch. καίπερ obgleich. ἄν (statt ἃ ἄν) περ was auch nur.

Περάω übersetzen (über einen Fluß.)

Περδίκκας Perdikkas, ein General des Alexander.

Περὶ Präpos. 1) mit dem Genit. wegen, von (de) über. ἠρώτα περὶ τῆς ὑγιείας er fragte ihn nach seinem Befinden. 2) mit dem Dat. um. 3) mit

dem Akkus. um, in Ansehung, anlangend, gegen, bei.

Περιάγω herumbeugen.

Περιαιρέω von allen Seiten wegnehmen, abnehmen.

Περιβάλλω E. herumwerfen, umhängen. 2) (ἑαυτὸν hinzugedacht) umarmen.

Περιγίνομαι Herr über etwas werden, besiegen.

Περίειμι, περιιέναι herumgehn.

Περίειμι Inf. περιεῖναι übrig sein.

Περιέπω behandeln. ἅτε πολεμίας περιέπουσι, sie behandeln sie (die Krokodile) als Feinde. S. 139.

Περιέρχομαι herumkommen, beschleichen, vorbeimarschiren.

Περικαθάπτω anhängen.

Περικαίω ringsherum absengen.

Περικατάληπτος ergriffen.

Περίκειμαι E. umliegen. d. 2) womit bekleidet sein.

Περικλῆς Perikles, ein berühmter Athenischer Staatsmann.

Περιλαμβάνω umfassen.

Πέριξ herum. οἱ πέριξ die um jemand sind.

Περίοδος f. Umkreis, Abris.

Περιοσφραίνομαι ringsum beriechen.

Περιπαθέω in großer Betrübnis sein.

Περιπείρω anheften, anhängen.

Περιπίπτω hineinfallen, hineingerathen. περιπεσεῖν a. 2. — π. θανάτῳ in Todesstrafe verfallen.

Περιπλάσσω überziehen, rundum bestreichen.

Περιπλέκω E. herumflechten. Im M. sich herumflechten, d. i. umfassen.

Περισπάω abziehn, abreissen.

Περιστέλλω beerdigen.

Περισώζω retten.

Περιτίθημι umhängen, herumwerfen.

Περιτρώγω ringsum benagen.

Περιφέρω herumtragen.

Περίφοβος in großer Furcht

Περιχαρὴς sehr froh.

Περόνη eine Nadel.

Περσεὺς Perseus, ein berühmter fabelhafter Held

Πέρσης der Perser.

Περσίζω Persische Sitten haben.

Περσικὸς Persisch.

Πέταμαι ich fliege.

Πέτρα der Fels.

Πέτρος ein Stein, Fels.

Πηγὴ die Quelle.

Πήγνυμι oder πηγνύω befestigen. Im M. sich befestigen d. i. stekken bleiben. ἐπεπήγει pl. M.

Πηνειὸς Peneus, ein Fluß in Thessalien.
Πήρα, ας ein Felleisen, Ränzel, Tornister.
Πήρωσις, f. die Verstümmelung, Verletzung.
Πῆχυς, εως ein griech. Längenmaaß, vom Ellenbogen angerechnet bis zur Spitze des Mittelfingers. (ohngefähr anderthalb Fuß.)
Πιέζω bedrängen, bedrükken
Πιερία Pieria, eine Landschaft in Makedonien.
Πίθηκος der Affe.
Πικρῶς bitterlich.
Πιμελὴς fett.
Πινάκιον eine Tafel.
Πίναξ, ακος das Gemälde.
Πίνω ich trinke.
Πιπράσκω ich verkaufe.
Πίπτω fallen. πεσὼν P. a. 2. d. 2) umkommen.
Πιςεύω ich glaube, traue. 2) ich vertraue an.
Πίςις die Treue, das Versprechen.
Πιςὸς treu.
Πιττακὸς Pittakus, einer von den sieben Weisen.
Πίτυς, υος die Tanne.
Πλακᾶς, ᾶντος der Kuchen.
Πλάνη das Herumschweifen
Πλανῶμαι umherirren.
Πλάσσω, F. άσω ich bilde, formire.
Πλάτων Plato, ein berühmter griech. Philosoph.
Πλειότερος C. voller (von πλέος) d. 2) mehr.
Πλεῖςος der größte. οἱ πλεῖςοι die meisten.
Πλείων (Kompar. von πολὺς) mehr, größer. πλείονες mehrere.
Πλέον mehr.
Πλεονεκτέω habsüchtig sein
Πλεονεξία, ας die Habsucht.
Πλεόνως etwas zu sehr. 136.
Πλευρὰ die Seite.
Πλέω, F. πλεύσω ich schiffe.
Πληγὴ, ῆς f. Hieb, Schlag.
Πλῆθος, εος n. die Menge. dah. 2) das Volk.
Πλήθω, F. σω füllen. d. 2) sättigen.
Πλημμύρα die Ueberschwemmung.
Πλὴν jedoch. 2) außer, ausgenommen.
Πληρόω ich erfülle.
Πλησίον nahe.
Πλήσσω, F. ξω ich schlage, daher 2) ich verwunde. πληγεὶς P. a. 2. P.
Πλίνθος der Ziegel.
Πλοῖον, ȣ n. das Schif.
Πλόος m. zsgz. πλȣ̃ς die Seereise.
Πλȣ́σιος reich.
Πλȣ̃τος, ȣ der Reichthum.
Πλȣ́των Pluto, der Gott des Unterreichs.
Πνεῦμα, τος n. der Athem.
Πνέω. F. εύσω wehen, hauchen.
Πνίγω ich erstikke.

Ποδανιπτὴρ, ῆρος m. das Fußbekken.
Ποδήρης bis auf die Füße reichend.
Ποδώκης schnell auf den Füßen.
Ποδωκία f. Schnellfüßigkeit, Schnelligkeit.
Πόθεν woher. 2) wie?
Πόθος, ȣ Begierde, Liebe.
Ποῖ irgendwohin.
Ποιέω ich mache, thue.
Ποίημα, τος n. ein Gedicht.
Ποιητὴς, ȣ m. der Dichter.
Ποικιλία Mannigfaltigkeit
Ποικίλλω bunt machen 75.
Ποιμαίνω weiden, Vieh hüten.
Ποιμὴν, ένος der Schäfer.
Ποίμνη die Heerde.
Ποίμνιον die Heerde Schafe
Ποῖος welcher, was für ein.
Πολεμέω Krieg führen.
Πολεμικὸς kriegerisch, tapfer.
Πολέμιος feindlich. 2) zum Kriegswesen gehörig. 3) als ein Substant. der Feind.
Πόλεμος der Krieg.
Πολιορκέω belagern.
Πολιὸς grau.
Πόλις die Stadt.
Πολιτεία das Bürgerrecht.
Πολίτης der Bürger.
Πολιτικὸς politisch, staatsklug. 2) um die Staatsgeschäfte sich bekümmernd. πολιτικὸς ἀνὴρ ein Staatsmann.
Πολίχνιον ein Städtchen.
Πολλάκις öfters.
Πολλαπλάσιος vielfältig.
Πολυμνία Polyhymnia, eine von den neun Musen.
Πολυνείκης Polynikes, Oedips Sohn.
Πολύπλοκος verwikkelt, durcheinander geschlungen.
Πολὺς, πολλὴ, πολὺ viel. πολλῷ um vieles. κατὰ πολὺ bei weitem. πολλὰ (sc. κατὰ) oft. οἱ πολλοὶ der große Hause, der gemeine Mann. τῶν πολλῶν τις Μακεδονων ein gemeiner Makedonier
Πολυτεκνία die Menge der Kinder.
Πολυχρόνιος dauerhaft. d. 2) alt.
Πομπήϊος Pompejus.
Πονέω arbeiten. 2) leiden, Schmerz empfinden.
Πονηρὸς böse, lasterhaft.
Πόνος, ȣ m. die Arbeit.
Ποντικὸς aus der Landschaft Pontus in Asien.
Ποπλικόλας Valerius Publicola.
Πορεύομαι gehn, weggehn, reisen.
Πορθέω ich verwüste.
Πορθμεῖον, ȣ n. die Fähre.
Πορθμία, τὰ, pl. das Fährgeld.
Πόρος, ȣ E. der Gang, Weg

d. 2) die Art und Weise, etwas zu erhalten.

Πορρωτέρω weiter hin. Comp. von πόῤῥω fern.

Πορσίνας Porsenna, König von Hetrurien.

Πορφύρα und πορφυρὶς, ίδος der Purpurrok.

Ποσειδῶν Neptun.

Πόσος wie groß, wieviel. πόσȣ um wieviel.

Ποταμὸς, ȣ der Fluß.

Ποτὲ einmal, einst.

Πότερον ob.

Πότερος, α, ον welcher von beiden?

Ποτήριον ein Becher.

Ποτὸν, ȣ das Getränk.

Πȣ͂ wo?

Πȣ͂ς, ποδὸς der Fuß.

Πρᾶγμα, τος n. ein Geschäft. 2) ein Vorfall. 3) die Sache.

Πραγματείαf. das Geschäft

Πρᾶξις die That.

Πρασιὰ ein Gartenbeet.

Πράσσω und πράττω thun, machen. 2) sich bemühen. εὖ πράττειν glüklich sein.

Πρέπει es gebürt sich, schikt sich.

Πρεσβεύω Gesandter sein. 24.

Πρέσβυς der Gesandte.

Πρεσβύτερος der ältere 2) der Greis. 3) Senator.

Πρεσβύτης, ȣ m. ein Greis.

Πρεσβύτις, ιδος f. eine alte Frau.

Πρῆγμα, τος n. jon. statt πρᾶγμα.

Πρηξάσπης Prexaspes, ein Freund, und Kammerherr des Perserkönigs Kambyses.

Πρήσσω ion. statt πράσσω.

Πρίαμαι ich kaufe.

Πριήνη Priene, eine Stadt in Jonien.

Πρὶν bevor. bis.

Πρὸ Präposit. mit dem Genit. vor und für.

Προαγορέω das Wort führen.

Προάγω hervorführen.

Προαιρέομαι ich beschließe.

Προαίρεσις der Entschluß, Vorsaz.

Προαλίσκω ich fange vorher.

Προάστειον die Vorstadt.

Προβάτειον was von Schafen herrührt. προβάτειον κρέας Hammelfleisch.

Πρόβατον das Schaf.

Προδίδωμι verrathen, hülflos lassen.

Προδοσία die Verrätherei.

Προδότης, ȣ der Verräther.

Πρόδρομος der Vorläufer.

Προειδέω vorherwissen.

Πρόειμι hervorgehn.

Προείρω (im Präs. nicht gebräuchl.) vorhersagen.

Προέπω (im Präs. nicht gebräuchl.) vorhersagen. προειπεῖν a. 2.

Προερέω ich werde oder soll vorher sagen. F. ion. für προερῶ von προείρω.
Προέρχομαι E. hervorgehn. 2) sich zeigen, sich äussern.
Προέχω zuvorkommen.
Προθέω voranlaufen.
Προθυμοῦμαι Lust haben, sich bemühen.
Πρόθυρον, pl. πρόθυρα der Plaz vor dem Hause.
Προῖκα umsonst.
Προΐσχω vor sich halten.
Προκαλέω besonders im M. προκαλοῦμαι auffordern, herausfordern.
Προκατακλίνομαι bei Tische den höhern Plaz haben.
Πρόκειμαι vorliegen, vorragen.
Προμανθάνω vorhererfahren.
Προμηθέομαι ich sorge für etwas.
Προμηθεύς Prometheus, der fabelhafte Menschenschöpfer.
Προοράω vorhersehen.
Προπέμπω überh. das Geleit geben, besonders in Procession begleiten. 2) hinschikken.
Προπέτεια Unbesonnenheit
Προπίνω zutrinken.
Προπίπτω vorragen. προπεπτωκώς P. p. A.
Πρός Präposit. 1) mit dem Genit. vornehmlich von. 2) mit dem Dat. vornehmlich zu u. bei. 3) mit dem Akkusat. eine Bewegung, zu, gegen, an.
Προσαγορεύω nennen, begrüßen.
Προσάγω heranführen, nahe bringen. προσάγειν ἑαυτόν hinreisen, daher: kommen. 2) anwenden. 3) geneigt machen.
Προσαπόλλυμι oben ein oder noch dazu verlieren.
Προσβάλλω angreifen.
Προσβλέπω ansehn.
Πρόσγειος der Erde nahe.
Προσγίνομαι hinzukommen
Προσδέχομαι aufnehmen.
Προσδέω anbinden.
Προσδίδωμι zugeben.
Προσδοκάω erwarten. Im P. sich erwarten lassen.
Προσδοκία die Erwartung.
Πρόσειμι herankommen, herangehen.
Προσέλκω heranziehen. Im M. zu sich heranziehen.
Προσέπω (im Präs. nicht gebr.) anreden.
Προσέρχομαι herangehen, zu jemand kommen.
Προσερωτάω weiter fragen
Προσέχω E. heranhalten. d. προσέχειν τὸν νοῦν sein Gemüth oder Aufmerksamkeit auf etwas richten. 2) doch heißt auch προσέχω allein; auf etwas achten.

Πρόσηβος erwachsen, im Jünglingsalter.
Προσηγορία der Zuname.
Προσήκω zugehören. οἱ προσήκοντες die Angehörigen, Verwandten.
Προσηλόω E. annageln, d. 2) kreuzigen.
Προσθήκη die Zugabe.
Προσίημι E. heranschikken. Im M. vor sich lassen.
Προσίσχω anlanden.
Προσκαλέω heranrufen.
Πρόσκειμαι E. bei etwas liegen. d. 2) sich ergeben. z. B. dem Trinken sich ergeben. S. 136.
Προσκτάομαι hinzu erwerben.
Προσκυνέω vor jemanden ehrfurchtsvoll niederfallen.
Προσκύνησις die Anbetung, das ehrfurchtsvolle Niederfallen.
Προσλαμβάνω mit hinzunehmen.
Προσνήχομαι, heranschwimmen.
Πρόσοδος f. die Einkünfte.
Προσορμίζω anlanden.
Προσπελάζω sich nahen.
Προσπέμπω an jemand schikken.
Προσπίπτω auf jemanden stoßen, antreffen.
Προσποιέομαι sich stellen.
Πρόσταγμα n. der Befehl.
Προςασία die Aufsicht.
Προστάσσω att. προστάττω F. ξω befehlen.
Προστίθημι hinzufügen, zulegen. 2) zuschreiben.
Προστρέχω herzulaufen.
Προσφέρω heranhalten, bringen. Im M. zu sich heranbewegen d. i. genießen. προσενηνέχθαι Inf. p. P. genossen haben. προσενεγκάμενος P. a. 1. M.
Προσφιλής lieb, geliebt.
Προσωπεῖον die Maske.
Πρόσωπον das Gesicht.
Προτείνω darreichen, vorlegen.
Πρότερος eher, vorig. τὸ πρότερον das vorige mal, vorher.
Προτίθημι vorsetzen.
Προτιμάω vorziehen, mehr ehren, den Preis geben.
Προτομὴ die Abbildung (eines Thiers.)
Προτρέπω ich ermuntere, bitte.
Προϋπάρχω F. ξω vorher sein. τῷ προϋπάρξαντι dem vorigen.
Προφυλάττω ich bewache.
Προχειρίζω ich erwähle.
Πρώην neulich.
Πρωτεῖον die erste Stelle, die höchste Gewalt.
Πρωτεύω der erste sein, vorzüglich geehrt werden
Πρῶτον zuerst, zuvor. τὰ πρῶτα anfänglich.
Πρῶτος der erste.

Πτε-

Πτερὸν, ȣ n. der Flügel.
Πτέρυξ, γος der Flügel.
Πτῆσις, εως f. der Flug.
Πτήσσω F. ξω in Angst gerathen.
Πτολεμαῖος Ptolemäus, König von Aegypten.
Πτωχὸς arm.
Πυθαγόρειος ein Pythagoreer, der philosoph. Sekte des Pythagoras zugethan.
Πυθία die Pythia, oder Orakelpriesterin zu Delphi.
Πύθων nom. propr. einer Schlange zu Delphi, die vom Apoll erlegt ward.
Πύλη das Thor.
Πυνθάνομαι sich nach etwas erkundigen, erfragen. πυθόμενος P. a. 2. 2) erfahren.
Πῦρ n. das Feuer.
Πυρὸς, ȣ der Weizen, auch überh. Korn.
Πυρόω glühend machen.
Πύῤῥα Pyrrha, Gemalin des Deukalion.
Πυῤῥιχίζω ich tanze.
Πυῤῥιχιστὴς der Tänzer.
Πυῤῥος Pyrrhus, König von Epirus in Griechenland.
Πυρώδης feurig, glühend.
Πωλέω ich verkaufe, biete feil.
Πῶμα, ατος n. der Dekkel, der Spund.
Πῶρος Porus, ein Indischer König, von Alexander besiegt.
Πῶς wie? 2) warum?

P.

Ῥαδίως leicht.
Ῥαθυμέω faullenzen.
Ῥάκος, εος n. der Lumpen, Lappen.
Ῥὰξ, αγὸς f. eine Weinbeere.
Ῥέα die Göttin Rhea, Gemalin des Saturn.
Ῥεῖθρον der Fluß.
Ῥεῦμα, τος n. der Fluß.
Ῥέω, εῖν fließen.
Ῥέω, (ungewöhnlich im Präs.) sagen. εἴρηκα p. A. τὸ ῥηθὲν (P. a. 1. P.) das gesagte. εἰρημένος P. p. P ῥηθησόμενος P. F. 1. P.
Ῥήσσω oder ῥηγνύω reißen, zerreißen. ῥήξας (P. a. 1.) φωνὴν der laut an zu schreien fängt.
Ῥήτωρ der Redner.
Ῥιγόω ich friere.
Ῥιζοτομέω Wurzeln sammlen.
Ῥιζοτόμος, ȣ m. ein Wurzelsammler.
Ῥιζοφαγέω Wurzeln essen.

῾Ρὶν, ινὸς f. die Nase.
῾Ρίπτω, ψω f. werfen, herabstürzen. ἐῤῥιμμένος (P. p. P.) hingeworfen.
῾Ρόδον, ȣ die Rose.
῾Ρόπαλον, ȣ der Prügel, die Keule, der Knittel.
῾Ροπὴ E. der Ausschlag auf der Waage. ἡ ἐσχάτη τȣ̃ χρόνȣ ῥοπὴ der letzte Augenblik.
῾Ροφέω, ειν schlürfen, trinken.
῾Ρύγχος, εος n. die Schnauze.
῾Ρύμμα Reinigungsmittel.
῾Ρυμὸς, ȣ m. die Deichsel.
῾Ρύσις der Fluß, das Fließen.
῾Ρωμαῖος ein Römer.
῾Ρώμη die Stärke. 2) nom. propr. die Stadt Rom.
῾Ρωμύλος Romulus, der Erbauer Roms.
῾Ρώννυμι stärken. ἐῤῥωμένος, η, ον P. p. P.

Σ.

Σάγαρις die Streitaxt.
Σαγήνη das Fischernetz.
Σαίρω, F. αρω̃ ausfegen.
Σάνδαλον, ȣ n. ein Pantoffel.
Σαπρόςομος der die Mundfäule hat, dem es aus dem Munde riecht.
Σάρδεις, Sardes, Hauptstadt in Lydien.
Σαρμάται die Sarmaten, ein barbarisches nördliches Volk, itzt ohngefähr Polen und Russen.
Σὰρξ, κὸς f. das Fleisch.
Σατράπης ein persischer Statthalter.
Σαύνιον ein Speer oder Spieß.
Σαυνῖται die Samniten, ein Volk in Italien.
Σαυρομάται die Sauromaten, einerlei mit den Sarmaten.
Σαυτȣ̃ deiner selbst.
Σὲ dich. Akkusat. von σὺ du.
Σεαυτὸν dich selbst.
Σεαυτῷ dir selbst, für dich selbst.
Σεβασμὸς, ȣ m. die Verehrung.
Σέβομαι ich verehre.
Σέλευκος Seleukus, ein griechischer König.
Σελήνη der Mond.
Σεμέλη Semele, Tochter des Kadmus, und Mutter des Bakchus.
Σεμίραμις Semiramis, eine assyrische Königin.
Σεῦ jon. statt σοῦ dein Gen. von σύ.
Σηκὸς, ȣ Tempel, Kapelle.
Σημαίνω anzeigen.
Σημεῖον ein Zeichen, Merkmal.
Σήμερον heute. ἡ σήμερον scil.

(scil. ἡμέρα) der heutige Tag.

Σῆρες die Serer ein altes Volk im südostlichen Asien (ohngefähr itzt China).

Σήσαμον Sesam = Oel von der morgenländischen Pflanze Sesam.

Σιβύλλειος sibyllinisch. (Sibyllen hießen verschiedene Prophetinnen des Alterthums).

Σιγάω, ῶν schweigen.

Σίγειον das Vorgebirge Sigeum in Asien am Hellespont.

Σιγῇ stillschweigend.

Σίγιννοι ein barbarisches Volk in Asien.

Σίδηρος, ȣ das Eisen. 2) das Schwerdt.

Σιδηροφορέω E. Eisen tragen. d. 2) einen Degen tragen.

Σικελία Sicilien.

Σιλȣία Rhea Silvia, Romulus Mutter.

Σινδονίσκη ein kleines leinenes Kleid.

Σινδὼν, όνος feine Leinewand.

Σίνομαι ich schade, verletze.

Σίπυλος Sipylus, eine Stadt in Phrygien, des Tantalus Residenz.

Σιτίον pl. τὰ σιτία Futter, Speise.

Σῖτος, ȣ das Korn, Getreide d. 2) übh. die Speise.

Σιωπάω ich schweige.

Σιωπὴ das Stillschweigen.

Σκέλος, εος n. der Schenkel.

Σκέπτομαι, F. ψομαι ich sehe.

Σκευάζω zubereiten, machen.

Σκεῦος, εος n. ein Werkzeug.

Σκηνὴ das Zelt, die Hütte.

Σκηπίων Scipio, Name mehrerer berühmter römischer Feldherrn.

Σκῆπτρον ein Stab.

Σκιὰ, ᾶς der Schatten.

Σκίλȣρος Skilurus, ein skythischer Fürst.

Σκληρὸς hart.

Σκοπεύω Acht geben, lauren.

Σκοπέω ich beobachte, betrachte.

Σκοπὸς, ȣ̃ das Ziel.

Σκότος, εος n. die Finsterniß.

Σκυθὴς ein Skythe. So nannte man die nördlichsten Völker.

Σκυθικὸς skythisch.

Σκυθικῶς nach Skythenart

Σκύμνος ein junger Löwe.

Σκύφος, εος n. ein Becher.

Σκώπτω ich spotte, verspotte.

Σμικρὸς klein. (attisch st. μικρὸς.)

Σοβαρὸς übermüthig, eitel, pralerisch.

Σο-

Σοβέω, εῖν treiben. 2) eilen.
Σοὶ dir. Dat. von σὺ du.
Σόλων Solon, einer von den sieben Weisen und Gesetzgeber der Athener.
Σὸς, σὴ, σὸν dein.
Σȣ (G. von σὺ) dein.
Σοφία die Weisheit.
Σοφοκλῆς Sophokles, ein griech. Tragödiendichter.
Σοφὸς weise, klug.
Σπαργανόω einwindeln, wikkeln.
Σπάρτη Sparta, die berühmteste griech. Stadt im Peloponnes.
Σπαρτιάτης ein Spartaner.
Σπάω F. άσω ziehen, herausziehen.
Σπείρω ich säe.
Σπένδω, f. σπείσω spenden, ein Trankopfer bringen.
Σπεύδω, F. σω 1) eilen. dah. 2) sich bemühen.
Σπήλαιον die Höle.
Σπλάγχνον das Eingeweide.
Σπόριμος was zu besäen ist. τὰ σπόριμα Saaten.
Σπȣδάζω eilen: daher 2) sich bemühen.
Σπȣδὴ Eifer, Bemühung.
Στάδιον ein Stadium, ein Längenmaß von 625 Fuß oder 125 Schritt. 2) die Laufbahn.
Σταθμάομαι E. abwägen. 2) aus Erwägung der Umstände schließen.
Στασιάζω in Uneinigkeit leben.
Στάσις 1) Aufenthaltsort, Wohnung, 2) Aufruhr, Streitigkeit.
Σταφυλὴ, ῆς die Weintraube.
Στέγη, ης f. das Dach, 2) Hütte, Haus.
Στεναγμὸς, ȣ das Seufzen, Stöhnen.
Στενὸς eng. τὸ ϛενὸν die Meerenge.
Στερέω ich beraube.
Στέρνον n. die Brust.
Στεῤῥὸς stark. ϛεῤῥότατος, η, ον sehr munter.
Στέφανος, ȣ der Kranz.
Στεφανόω ich bekränze.
Στῆθος, εος n. die Brust.
Στίζω brandmarken, tatuiren d. i Figuren in den Körper einbrennen oder einschneiden.
Στολὴ das Kleid.
Στόμα, τος n. der Mund.
Στρατεία f. der Kriegsdienst.
Στράτευμα, τος n. die Armee.
Στρατεύω Krieg führen, zu Felde gehen. Im M. Kriegsdienste thun.
Στρατηγέω die Armee kommandiren.
Στρατήγημα, τος n. die Kriegslist.

Στρατηγία das Kommando
Στρατηγὸς, ȣ der Feldherr.
Στρατιὰ, ᾶς f. die Armee.
Στρατιώτης, ȣ der Soldat.
Στρατόπεδον das Lager.
Στρατὸς, ȣ die Armee.
Στρεβλόω verdrehen, foltern.
Στρέφω ich drehe.
Στρȣθὸς, ȣ ein Sperling.
Σὺ du. G. σȣ͂. D. σοὶ. Akkusat. σὲ.
Συγγενὴς ein Verwandter.
Συγγίνομαι mit jemand zusammenkommen, bei einem Audienz haben.
Συγγνώμη die Verzeihung.
Συγκαλέω, zusammen rufen.
Συγκαλύπτω F. 1. ψω. ich bedekke.
Συγκαταθάπτω mitbegraben.
Συγκατακαίω mit verbrennen.
Συγκλάω, F. άσω ich zerbreche.
Συγκλείω E. zuschließen. d. 1) von der Zeit: verlaufen, sich zu Ende neigen.
Σύγκλητος E. zusammengerufen. 2) als ein Substantiv (βȣλὴ hinzugedacht): der Senat.
Συγκοινωνέω Theil nehmen.
Συγκρȣ́ω zusammenschlagen.
Συγχαίρω sich mit jemand freuen.
Συγχέω E. zusammengießen. d. 2) verwirren, in Bestůrtzung setzen.
Συγχωρέω E. mit jemand Einen Weg gehen. d. 2) sich etwas gefallen lassen. d. 3) verzeihen.
Συζευγνύω verbinden, vermålen.
Συζυγία die Verbindung, die Ehe.
Συκῆ der Feigenbaum.
Σῦκον, ȣ n. die Feige.
Συλλαμβάνω fangen, arretiren. Im M. συλλαμβάνομαι helfen.
Συλλέγω versammlen.
Συμβαίνω widerfahren, sich zutragen. τὰ συμβεβηκότα (P. p.) das vorgefallene.
Συμβάλλω fechten, streiten. 2) überdenken.
Συμβȣλεύω ich rathe.
Σύμμαχος der Mitstreiter, Bundesgenosse.
Συμπαίζω mit jemand spielen.
Σύμπας ganz.
Συμπήγνυμι, zusammensetzen, ganz machen.
Συμπλέω mit jemand schiffen.
Συμπλȣς einer der mitschift.
Συμπολεμέω mit in den Krieg ziehen.

Συμπόσιον, ȣ das Gastmal.
Συμφεύγω fliehen.
Συμφιλοσοφέω mit jemand philosophiren.
Συμφορὰ, ᾶς das Schiksal. 2) vornehml. das Unglük.
Συμψεύδομαι E. mitlügen. dah. 2) jemandes Lüge oder Verheimlichung unterstüzen.
Σὺν (Präpos. mit dem Dat.) mit.
Συνάγω zusammenbringen, sammlen.
Συναγωνίζομαι E. mitkämpfen. d. 2) sich mitbemühen.
Συναθροίζω versammeln, zusammensuchen.
Συναίρομαι ich helfe.
Συναναγκάζω mit nöthigen, mit zwingen.
Συναντάω, F. ήσω ich begegne.
Συναποθνήσκω mitsterben.
Συνάπτω E. zusammenknüpfen. συνάπτειν μάχην handgemein werden. 2) hinzufügen.
Συναρπάζω ergreifen, gefangen nehmen.
Συνδιαπράττω zugleich thun.
Συνδιώκω, F. ξω verfolgen.
Σύνεγγυς nahe.
Σύνεδρος der Beisitzer, vorzüglich im Rath.
Συνειλέω zusammenbinden.
Σύνειμι zusammenkommen.
Συνεπιβȣλεύω mit nachstellen.
Συνέπομαι mitfolgen, begleiten.
Συνεργέω ich helfe.
Συνεργὸς c. der Gehülf und die Gehülfin.
Συνέρχομαι zusammen kommen.
Σύνεσις der Verstand.
Συνετὸς verständig.
Συνεφάπτομαι, F. ψομαι mit anfassen, helfen.
Συνέχω E. ich halte, drükke zusammen. d. 2) ich ängstige. συσχεθεῖσα P. a. 1. P.
Συνεχῶς beständig, ohne Unterlaß.
Συνηγορία Vertheidigung.
Συνήδομαι sich mit jemand freuen, gratuliren.
Συνήθεια die Gewohnheit.
Συνήθης 1) vertraut. d. 2) ein Freund, Gesellschafter
Σύνθημα, τος n. ein Zeichen, Signal.
Συνίημι einsehen, merken. συνεὶς P. a. 2.
Συνίστημι zusammenstellen. Im Perf. und a. 2. passive und neutraliter: zusammentreten, sich vereinigen. συστάντες P. a. 2.
Σύννȣς nachdenkend, tiefsinnig.

Συνοδοιπορέω mit jemand reisen.
Συνοικέω E. zusammenwohnen. d. 2) sich verheirathen. 3) behaftet sein. συνοικῶν ἀῤῥωςήματι mit einer Krankheit behaftet.
Συνοικίζω verheirathen, ausstatten.
Συνοργίζομαι mitzürnen.
Συνεσία der Umgang.
Συνταράσσω, F. 1. ξω in Bestürzung setzen.
Συντάττω zusammensetzen. d. 2) verfertigen.
Συντελέω gemeinschaftlich, öffentlich feiern.
Συντίθημι zusammensetzen. Im M. συντίθεμαι sich zusammensetzen d. i. sich vereinigen, einen Vertrag machen.
Συντρέφω zugleich mit erziehen.
Συντρέχω zusam̃enlaufen.
Συντρίβω zerschmettern.
Σύντροφος mit ernährt, mit aufgewachsen.
Συντυγχάνω begegnen.
Συντυχία der glükliche Zufall.
Συρος ein Syrer, aus dem Lande Syrien in Asien.
Συῤῥάπτω, F. ψω zusammennähen.
Σῦς, συὸς das Schwein.
Συςρατεύω mit jemand zu Felde ziehen.
Συςρατιώτης Mitstreiter.
Συχνὸς viel, häufig.
Σφάγιον, ȣ das Schlachtopfer.
Σφᾶς sich. Akkus. Plur. von ȣ̃.
Σφάττω, F. 1. ξω schlachten, lebendig opfern.
Σφενδονέω schleudern.
Σφέτερος ihr.
Σφὶγξ, G. σφιγγὸς ein weiblich Ungeheuer, das bei Theben sich aufhielt. s. S. 110.
Σφὶν ihnen (statt σφίσι) Dat. Plur. vom Pronom. der 3ten Person ȣ̃.
Σφόδρα sehr.
Σφοδρὸς, ᾶ, ὸν n. heftig, schnell.
Σφοδρῶς sehr.
Σφραγὶς, ίδος ein Siegelring.
Σφυρὸν der Knöchel, übh. der Fuß.
Σχῆμα, τος der Anzug, die Tracht.
Σχίζω, ich spalte.
Σχολάζω Zeit haben.
Σχολαςικὸς, ȣ̃, ὁ eigentl. ein Schüler, Student, Litteratus sodann: ein einfältiger Mensch.
Σχολὴ die Schule, 2) die Muße. ἄγειν σχολὴν müßig sein 41.
Σώζω retten, vor Gefahr sichern, am Leben lassen.
Σωκράτης Sokrates, der be

berühmteste griechische Philosoph des Alterthums.
Σῶμα, τος n. der Leib.
Σωματοφύλαξ, ακος ein Trabant, einer von der Leibwache.
Σῷος unbeschädigt.
Σωρεύω häufen, aufhäufen.
Σῶς unbeschädigt.
Σωτὴρ, ῆρος der Retter.
Σωτηρία die Errettung.
Σωτήριος heilsam.
Σωφρονέω, J. εῖν, klug, verständig sein.
Σωφρονισμὸς Klugheitsregel.
Σώφρων weise, rechtschaffen. Superl. σωφρονέςατος.

T.

Τάδε dieses. n. pl. von ὅδε.
Ταλαιπωρέω unglüklich machen. Im M. sich unglüklich finden
Ταλαιπωρία f. Unglük, Beschwerlichkeit.
Ταλαίπωρος unglüklich.
Τάλαντον ein Talent, eine Geldsumme bei den Griechen von 60 Minen oder 6000 Drachmen, also nach unserm Gelde ohngefähr 1000 Thaler.
Τἄλλα im übrigen. zsgz. st. (κατὰ) τὰ ἄλλα.
Τάλως G. ω Talus, der Neffe des Dädalus.
Τανῦν oder τὰ νῦν gegenwärtig, itzt.
Τανύω spannen.
Ταπεινὸς niedrig.
Ταπύριοι Tapyrier, ein barbarisches Volk in Asien.
Ταραχώδης, εος c. beunruhigend, berauschend.
Ταριχεία die Einbalsamirung.
Ταριχεύω einbalsamiren.
Τάριχος, εος n. eingepökelte Fische.
Ταρκύνιος Tarquinius.
Τάρταρος der Tartarus, die Hölle in der Mythologie.
Ταρτήσσιος der aus Tartessus ist, einer alten Stadt in Spanien.
Τάσσω F. ξω anordnen, einen über etwas setzen, festsetzen. τεταγμένος P. p. P.
Ταῦροι die Taurer, Einwohner der taurischen Halbinsel, itzt die Krim.
Ταῦρος, ȣ der Stier, Ochse.
Ταῦτα diese n. pl. von ȣ̓͂τος. — καὶ ταῦτα und noch dazu.
Ταύτας diese. Akk. f. pl. von ȣ̓͂τος.

Ταυτὸ ebendasselbe zgsz. st. τὸ αὐτὸ.
Τάφος, ꙋ m. das Grab.
Τάφρος, ꙋ f. der Graben.
Ταχέως Adv. schnell.
Τάχιςα aufs schnellste, sehr bald. Superl. von ταχύς.
Ταχὺ schnell, in der Eil.
Τὲ und (wird wie das lateinische que hinten angehängt).
Τέθριππον (sc. ἅρμα) ein vierspänniger Wagen.
Τεῖχος, ꙋς n. die Mauer.
Τεκμήριον, ꙋ ein Zeichen.
Τέκνον, ꙋ das Kind.
Τεκνόω erzeugen.
Τεκταίνω ich zimmere, verfertige.
Τελαμὼν, ῶνος der Riem.
Τέλειος E. vollkommen, d. 2) erwachsen.
Τελειόω vollkommen machen, vollführen. Im M. groß werden τελειωθεὶς P. a. 1. P. erwachsen.
Τελευταῖος der lezte. τὸ τελευταῖον zulezt.
Τελευτάω, ῶν endigen. d. 2) sterben, umkommen. τετελευτηκὼς P. p. A.
Τελευτὴ, ῆς f. der Tod.
Τελέω vollenden, zu Stande bringen, anstellen.
Τελέως vollkommen, völlig.
Τέλος, εος n. 1) das Ende 2) der Endzwek. 3) adverbialiter κατὰ hinzugedacht, endlich.
Τέμενος, ꙋς n. der Tempel. 2) der Hain.
Τέμνω ich schneide, haue.
Τέρμα, τος n. das Ziel.
Τερπνὸς, ὴ, ὸν angenehm, lustig.
Τερτία Tertia (die dritte) ein weiblicher Vorname bei den Römern.
Τέσσαρες vier.
Τέταρτος der vierte.
Τετραετὴς vierjährig.
Τετράπꙋς c. und n. τετράπꙋν vierfüßig.
Τετταράκοντα vierzig.
Τέτταρες vier.
Τέττιξ, ιγος die Grille, Heuschrekke.
Τέχνασμα, τος n. die List.
Τέχνη f. die Kunst. ἐπὶ τέχνῃ kunstmäßig.
Τέως unterdessen.
Τηθὺς Tethys, Oceanus Gemalin.
Τηλικꙋ̃τος so groß.
Τηνικαῦτα da, damals, alsdann.
Τηρέω, εῖν aufbewahren.
Τήρησις die Aufbewahrung.
Τὶ etwas n. von τὶς.
Τί was? n. von τίς.
Τίθημι setzen, festsetzen. Inf. τιθέναι. — τιθέασι st. τιθεῖσι sie setzen. ἔθετο a. 2. M. er sezte fest.
Τίκτω gebären. ὠὸν τίκτειν ein Ei legen. τέξεται F. 1. M. τεκεῖν a. 2. A.

Τίλλω rupfen. τίλας P. a. 1. A.
Τιμάω ich verehre.
Τιμὴ f. die Ehre. 2) der Preis.
Τιμὼν Timon, ein Menschenfeind zu Athen.
Τιμωρέω helfen. Im M. rächen.
Τιμωρία die Strafe.
Τιμωρὸς, ȣ der Rächer.
Τίνω büßen.
Τὶς, τινὸς c. u. n. τὶ jemand, ein gewisser oder eine gewiße; irgend ein.
Τίς, τίνος wer?
Τιτᾶνες die Titanen, des Cölus und der Tellus Söhne.
Τιτανίδες die Titaninnen, Töchter des Cölus.
Τίτθη, ης f. die Amme.
Τιτρώσκω, F. τρώσω ich verwunde.
Τοιγαρȣ͂ν nun, daher.
Τοίνυν nun, daher.
Τοῖος, α, ον ein solcher.
Τοιόσδε ein solcher.
Τοιȣ͂τος, τοιαύτη, τοιȣ͂το solcher, dergleichen.
Τολμάω ich wage.
Τόμοι Tomi, ein Ort am schwarzen Merr.
Τόξευμα, τος n. Geschoß.
Τοξεύω mit dem Bogen schießen, erschießen.
Τόξον, ȣ der Bogen.
Τοξότης, ȣ m. Bogenschütze
Τοπαράπαν ganz und gar.
Τόπος, ȣ m. der Ort.
Τόσος soviel. τόσῳ um soviel.
Τοσȣ͂τος, τοσαύτη, τοσȣ͂το sogroß, soviel.
Τοσȣ͂τον um soviel, sosehr.
Τότε damals.
Τȣ̓ναντίον zsgz. aus τὸ ἐναντίον.
Τȣ̓́νομα der Name. zsgz. st. τὸ ὄνομα.
Τȣ̓πίσω zsgz. st. τὸ ὀπίσω rückwärts.
Τȣτὶ attisch st. τȣ͂το dies.
Τραγωδοποιὸς ein Tragödiendichter.
Τραῦμα, τος n. die Wunde.
Τράχηλος, ȣ m. der Hals.
Τραχὺς rauh. Compar. τραχύτερος.
Τρεῖς c. u. τρία n. drei.
Τρέπω ich kehre, wende. τραπεὶς P. a. 2. P. d. 2) in die Flucht schlagen. ἐτρέψατο a. 1. M.
Τρέφω ich ernähre, futtre, erziehe. τραφεὶς P. a. 2. P.
Τρέχω ich laufe.
Τρίαινα der Trident, Dreizak; Neptuns Abzeichen.
Τριάκοντα dreißig.
Τριακόσιοι drei hundert.
Τρίβω ich reibe.
Τριήρης, εος f. ein dreirudrig Schif.
Τρίοδος, ȣ f. der Scheideweg
Τρίπȣς, οδος m. 1) als ein Adject. dreifüßig. 2) als ein Subst. der Dreifuß, ein Gefäß mit 3 Füßen.

Τρὶς dreimal.

Τρίτος der Dritte.. ἐκ τρίτε zum drittenmal. τρίτον eben das.

Τρίχες die Haare. vom Nominat. θρὶξ.

Τροία Troja, eine von den Griechen im trojanischen Kriege zerstörte Stadt in Asien.

Τρόπαιον ε n. Siegszeichen.

Τροπὴ E. die Wendung. d. 1) die Flucht.

Τρόπος, ε die Art und Weise.

Τροφεὺς, der Ernährer, Erzieher

Τροφὴ, ῆς, ἡ die Nahrung, das Futter.

Τροφὸς, ε c. der Ernährer, und die Ernährerin, Erzieherin. 128

Τροχίλος m. der Name eines Vogels, Zaunkönig.

Τροχὸς, ε m. das Rad.

Τρωὰς Troas, Landschaft in Asien am Hellespont.

Τρωγλοδύται die Troglodyten, ein barbarisches Volk in Afrika

Τρώγω, ειν essen, fressen.

Τυγχάνω ich bin. 2) hat es den Begrif des ohngefähren, zufälligen Seins. ἔτυχε (a. 2.) φορῶν er trug gerade. ὁ τυχὼν der erste beste. 3) (mit dem Genitiv.) ich erlange. 4) treffen z. B. mit dem Pfeil. S. 137.

Τύπτω ich schlage. 2) übh. ich verwunde.

Τυραννέω ich herrsche.

Τυραννικὸς tyrannisch.

Τυραννὶς, ίδος die Tyrannei, Herrschaft.

Τύραννος, ε der Usurpator, Regent, Tyrann.

Τυροποιέω Käse machen.

Τυρὸς, ε Käse.

Τυῤῥηνη Hetrurien (in Italien, itzt Toskana).

Τυῤῥηνίζω den Hetruriern nachmachen.

Τυῤῥηνικὸς hetrurisch.

Τυῤῥηνὶς f. hetrurisch.

Τυῤῥηνοὶ die Hetrurier.

Τυφλὸς blind.

Τυφλόω, F. ώσω blenden, blind machen.

Τύφος, ε E. der Rauch. d. 2) der (gleich dem Rauch benebelnde) Stolz.

Τυφόω E. mit Rauch benebeln oder betäuben. d. 2) stolz, aufgeblasen machen. τετυφωμένος (P. p. P.) hochmüthig.

Τύχη der Zufall. κατὰ τύχην zufälliger Weise. 2) das Glük.

Υ.

Ὑάκινθος Hyacinthus, des Königs Amyklas Sohn, ein schöner Jüngling, der in die Blume gleichen Na-

Namens verwandelt wurde.

Ὑβρίζω ich verhöne, vexire.

Ὑβριστὴς, ῦ ein Renomist, gewaltthätiger Mensch.

Ὑγιαίνω gesund sein, oder bleiben.

Ὑγίεια, ας, ἡ die Gesundheit.

Ὑγρὸς, ὰ, ὸν feucht, triefend.

Ὑδάτιον, ȣ Regenwasser.

Ὕδρα, ας f. Wasserschlange.

Ὑδροποτέω Wasser trinken.

Ὕδωρ, ὕδατος n. das Wasser.

Ὑετὸς, ȣ̃ der Regen.

Ὑιεὺς, έως der Sohn.

Ὑιὸς, ȣ̃ m. der Sohn.

Ὕλη der Wald.

Ὑλώδης waldig.

Ὑμεῖς ihr. Dat. ὑμῖν euch. Akk. ὑμᾶς euch.

Ὑμνέω ich preise.

Ὕμνος, ȣ m. der Lobgesang.

Ὑπάγω heranführen. 2) anspannen.

Ὕπαιθρον, ȣ ein Ort unter freiem Himmel.

Ὑπάρχω ich bin. ὑπάρχει μοι ich habe.

Ὑπατεύω f. σω der oberste sein. dah. 2) in Rom Consul (ὕπατος) sein.

Ὑπεναντίως entgegengesezt

Ὑπεξέρχομαι ich gehe heimlich hinaus.

Ὑπεξίσαμαι ich gehe weg.

Ὑπὲρ Präposit. 1) mit dem Genit. über, wegen, für. mit einem Infinitiv: so daß: 2) mit dem Akkusat. über.

Ὑπεραγανακτέω F. ήσω äußerst unwillig sein.

Ὑπερασπάζομαι sehr liebgewinnen.

Ὑπερβαίνω übersteigen, über eine Gegend wegreisen.

Ὑπερβάλλω über sich wegwälzen. 2) übertreffen.

Ὑπερβολὴ das Uebermaß. καθ' ὑπερβολὴν übermäßig.

Ὑπερεκτίνω für einen andern bezahlen. 130.

Ὑπερεπαινέω sehr loben.

Ὑπερέχω drüber halten.

Ὑπερήδομαι sich außerordentlich freuen. ὑπερησθεισα f. P. a. 1. P.

Ὑπερθαυμάζω sehr bewundern.

Ὑπερμεγέθης sehr groß.

Ὑπεροπτικῶς Adv. mit stolzer Miene.

Ὑπεροψία Stolz, Geringschätzung andrer.

Ὑπερτενὴς, έος (ȣ̃ς) hoch.

Ὑπερφέρω hinauf tragen oder führen. ὑπερενεχθῆναι J. a. 1. P.

Ὑπερχαίρω sich außerordentlich freuen.

Ὑπηρεσία, ας das Geschäft.

Ὑπηρετέω, εῖν ich diene.

Ὑπηρέτης, ȣ der Bediente.

Ὑπισχνέομαι ich verspreche. ὑπέσχετο a. 2. M.
Ὕπνος, ὁ der Schlaf.
Ὑπνώδης ein Freund des Schlafs, schläfrig.
Ὑπὸ Präposit. 1) mit dem Genit. von. 2) mit dem Dativ. und Akkus. unter.
Ὑποβάλλω an die Hand geben, 2) unterschieben. Im M. ein fremdes Kind als sein eignes annehmen.
Ὑπόβλητος ein Bastard, ein untergeschobenes Kind.
Ὑποδέχομαι aufnehmen.
Ὑποδῦμι untertreten.
Ὑποδύομαι unterkriechen.
Ὑπολαμβάνω aufnehmen, annehmen. 2) meinen.
Ὑπολισθαίνω ausglitschen, unvermerkt fallen.
Ὑπομένω übernehmen, aushalten, über's Herz bringen. ὑπέμεινε a. 1.
Ὑπομνάομαι oder ὑπομιμνήσκομαι sich erinnern.
Ὑπονήχομαι, F. νήξομαι unter dem Wasser herzuschwimmen.
Ὕποπτος verdächtig. 2) argwöhnisch.
Ὑποστρέφω zurükkehren.
Ὑποτίθημι, F. ὑποθήσω unterhalten, hinhalten. Im M. ὑποτίθεμαι an die Hand geben, rathen.
Ὑποφθάνω F. άσω von unten zuvorkommen.
Ὑποχείριος unterthan.
Ὑποψία der Verdacht.
Ὑρκανὸς aus Hyrkanien, einer Provinz des Persischen Reichs.
Ὗς, ὑὸς c. die Sau.
Ὑσσὸς ein Wurfspieß.
Ὑστάσπης, ὁ Hystaspes, Vater des Königs Darius von Persien.
Ὑστεραία (sc. ἡμέρα) der folgende Tag.
Ὑστερέω zögern, verfehlen, zu spät kommen.
Ὕστερον nachher, nachmals.
Ὑφίστημι im a. 2. bestehen, angreifen. ὑποστὰς P. a. 2.
Ὑψηλὸς hoch.

Φ.

Φαβρίκιος Fabricius, ein römischer Feldherr.
Φάγω (im Präs. nicht gebräuchl.) ich esse. φαγὼν P. a. 2.
Φαιδρὸς heiter.
Φαιδρύνω reinigen, weiß machen.
Φαίνω zeigen. Im M. Φαίνομαι sich zeigen, an den Tag kommen. 2) scheinen. φανήσομαι F. 2. P. φανεὶς P. a. 2. P.

Φαλε-

Φαλερίοι die Falisker, Einwohner der Stadt Falerii in Italien.

Φανερὸς augenscheinlich, kenntlich, sichtbar.

Φαρέτρα, ας f. der Köcher.

Φαρίτης Einwohner der kleinen Insel Pharus in Aegypten.

Φαρμακεὺς, έως der Quaksalber.

Φαρμακὶς, ίδος f. eine Zauberin.

Φάρμακον, ου n. ein Arzneimittel. 2) ein Zaubermittel. 3) Gift. 4) eine Farbe.

Φαρνάκης Pharnakes, König von Pontus in Asien.

Φάρσαλος Pharsalus, ein Ort in Thessalien, in dessen Gegend die entscheidende Schlacht zwischen dem Cäsar und Pompejus vorfiel.

Φάσκω ich sage.

Φᾶσις Phasis, ein Fluß in Kolchis.

Φάσμα, τος n. das Gespenst.

Φείδομαι ich schone.

Φεραὶ, Pherä, eine Stadt in Thessalien.

Φέρω ich trage, bringe. Dies Verbum entlehnt verschiedne Tempora, vornehmlich den a. 1. von dem alten Verbum ἐνέγκω. Im M. φέρομαι sich bewegen, auf welche Art es sei, daher: reiten, fahren, fliegen. u. s. w.

Φεύγω ich fliehe. ἔφυγον a. 2.

Φημὶ, F. φήσω ich sage. ἔφη (i.) er sagte. φάμενος P. a. 2. M. φασὶ sie sagen, man sagt. φάναι Infin. φὰς P. pr.

Φθάνω, F. άσω zuvorkommen. 2) etwas geschwind thun. φθάσας ἀνέβη er stieg eilends hinauf.

Φθέγγομαι F. γξομαι einen Laut von sich geben. d. 2) einen Ausspruch thun.

Φθείρω verderben, zerstören 110.

Φθία Phthia, ein Distrikt in Thessalien.

Φθίνω untergehn, zu Ende gehn.

Φθονέω ich beneide.

Φθόνος, ου m. der Neid.

Φίκειον ὄρος der Phiceische Berg bei Theben.

Φιλαδέλφος der seine Schwester liebt. (ein Beiname des Ptolemäus, eines Egyptischen Königs.)

Φιλάνθρωπος menschenfreundlich.

Φιλεργὸς c. arbeitsam.

Φιλέω, F. ήσω lieben, d. 2) küssen.

Φίλημα, τος n. der Kuß.

Φιλήμων Philemon, ein griech. Komödiendichter.

Φιλία die Freundschaft.

Φίλιππος Philippus, König von

von Makedonien, Alexanders des Großen Vater.
Φιλόζωος ein Freund des Lebens, der das Leben liebt.
Φιλόθηρος ein Freund der Jagd.
Φιλοικτίρμων mitleidig.
Φιλοινία, ας die Liebe zum Wein.
Φιλοποίμην Philopömen, ein berühmter griechischer Feldherr.
Φιλοπόνως emsig, eifrig.
Φίλος ȣ m. der Freund.
Φιλοσοφία die Philosophie oder Weltweisheit.
Φιλόσοφος der Philosoph.
Φιλότεκνος Kinderfreund.
Φιλοτεχνέω künstlich verfertigen.
Φιλοτησία das Zutrinken, der zugetrunkne Trank.
Φιλοτιμία Ehrbegierde, Nacheiferung, Beeiferung.
Φιλοτιμȣ̃μαι in Eifer gerathen.
Φιλοφρονȣ̃μαι freundlich aufnehmen.
Φλέγω brennen.
Φλοιός, ȣ̃ die Rinde.
Φλυαρέω ich schwatze.
Φοβέομαι, εῖσθαι sich fürchten, erschrekken. ἐφοβήθη a. 1. P. φόβησαι Imp. a. M.
Φοβερός furchtbar, fürchterlich.
Φόβος, ȣ die Furcht.
Φοιτάω gehn.
Φονεύς, έως der Mörder.
Φονεύω todtschlagen, tödten.
Φόνος, ȣ der Mord. dah. 2) das durch einen Mord vergoßne Blut.
Φορά der Schwung, heftige Bewegung. d. 2) Eifer, Enthusiasmus.
Φορέω ich trage.
Φορτίον die Last.
Φόρτος, ȣ m. die Last.
Φράζω, ich sage,
Φρέαρ, ατος n. der Brunnen.
Φρενήρης seines Verstandes mächtig.
Φρήν, G. φρενός Verstand.
Φρίξος Phrixus, Sohn des Athamas.
Φρονέω ich denke, urtheile, weiß. μέγα φρονεῖν hoch von sich denken, stolz sein. 2) φρονέω allein hat auch die Bedeutung: stolz sein.
Φρόνημα, ατος n. Klugheit, Verstand.
Φρόνιμος klug.
Φροντίζω ich sorge.
Φρȣρέω bewachen, bewachen lassen (vornehmlich im Gefängnis.)
Φρȣ́ριον eine Vestung.
Φρυγανισμός das Holzfällen
Φρυγανιστήρ ein Holzfäller.
Φρύγες, ῶν die Phryger, ein Volk in Asien.
Φρύγω ich röste, dörre. πεφρυγμένος P. p. p.
Φρύξος einerlei mit Φρίξος.

Φυγα-

Φυγαδεύω ich verweise, verjage. Φυγαδευθεὶς P. a. 1. P.

Φυγὰς, ἀδος ein Flüchtling, ein Verbannter.

Φυγὴ die Flucht. d. 2) die Verbannung aus dem Vaterlande.

Φυλακὴ die Wache. d. 2) die Aufsicht.

Φύλαξ, ακος der Wächter, der Trabant. 2) übh. ein Aufseher.

Φυλάσσω u. φυλάττω, F. ξω ich beschütze, bewache, bewahre. Im M φυλάσσομαι sich hüten, sich in Acht nehmen. φύλαξαι (Imp. a. 1. M. vorgesehn!)

Φυλὴ der Stamm, die Zunft.

Φῦλον, ϰ n. das Geschlecht, Volk.

Φῦμα n. ein Auswuchs, ein Gewächs am Körper.

Φῦμι geboren werden. φὺς G. φύντος ein Geborner.

Φύξιος ein Beiname des Jupiter, als Befreiers und Beschützers der Flüchtigen.

Φυσάω ich blase, schnaube.

Φύσις, εως f. die Natur.

Φυτεργέω pflanzen, übh. Gartenarbeit thun.

Φύω erzeugen. Im p u. a. 2. werden, wachsen. πέφυκε p. A.

Φωκίων Phokion, ein berühmter Athenischer Staatsmann.

Φωκη der Seehund.

Φωλεὸς die Grube oder das Loch, worinn sich ein Thier aufhält.

Φωνέω einen Ton von sich geben, rufen.

Φωνὴ f. die Stimme, sowol der Menschen als der Thiere.

Φωνήεις G. εντος redend, mit Stimme begabt.

Φωράω ertappen, (vornehmlich auf einem Diebstal), entdekken.

Φῶς, φωτὸς n. das Licht.

X.

Χαβρίας Chabrias, ein Athenischer Feldherr.

Χαίνω, F. ανῶ den Rachen aufsperren, (vom Krokodil.)

Χαίτη f. das Haar.

Χαλεπαίνω ich zürne.

Χαίρω ich freue mich.

Χαῖρε lebe wol. Eigentl. freue dich.

Χαλδαῖοι die Chaldäer, ein altes Volk in Asien.

Χαλεπὸς grausam, hart, wild. 2) schwer.

Χαλινὸς m. der Zügel.

Χαλκηδόνιος aus Chalcedon,

don, einer Stadt in Bithynien.

Χαλκόπους, οδος mit ehernen Füßen begabt.

Χαλκὸς, ου das Erz.

Χαλκουργὸς, ου der Erzarbeiter, Kupferschmidt.

Χαλκοῦς, ῆ, οῦν ehern.

Χάραξ der Wall.

Χαρίεις, εσσα, εν lustig, angenehm.

Χαριέντως witzig, artig.

Χαρίζομαι einen Gefallen thun.

Χάριν (mit dem Genitiv) wegen.

Χάρις, ιτος f. der Dank.

Χάριτες die Grazien, die Göttinnen des Reizes und Anstands, Begleiterinnen der Venus.

Χάσμα, τος n. die Kluft (dergleichen unter andern beim Delphischen Orakel war, woraus ein begeisternder Dampf aufstieg S. 97). 2) der Schlund. χάσμ' ὀδόντων ein mit Zähnen bewafneter Rachen. 140.

Χαυλιοδους, όντος ein hervorragender Zahn. (vom Krokodil).

Χεῖλος, εος n. die Lippe.

Χειμάζομαι vom Sturm umhergetrieben werden.

Χειμαῤῥος, ου ein Waldstrom.

Χειμέριος winterlich, kalt. χειμεριώτατοι μῆνες die kältesten Monate.

Χειμὼν, ῶνος der Winter.

Χεὶρ, ὸς f. die Hand.

Χείριστος der böseste, der schlimste.

Χειροήθης zahm. v. χεὶρ und ἦθος.

Χειροτονητὸς öffentlich erwählt.

Χείρων c. und χεῖρον n. schlimmer. (der irregulaire Comparativ von κακὸς).

Χείρων Chiron, der bekannteste Centaur.

Χεῤῥόνησος überh. jede Halbinsel, vornehmlich die Thrazische beim Hellespont.

Χερσαῖος, α, ον was auf dem Lande lebt.

Χέω gießen, herabschütten.

Χὴν, ηνὸς c. die Gans.

Χῆρος, α, ον verwittwet.

Χθὲς gestern. ἡ χθὲς scil. ἡμέρα) der gestrige Tag.

Χιλίαρχος der Oberste, ein Officier über tausend Mann. (von χίλιοι tausend).

Χίλιοι, αι, α tausend.

Χιτὼν, ῶνος das Unterkleid, Hemde.

Χιὼν, όνος der Schnee.

Χλαμύδιον ein kleiner Rok.

Χλαμὺς, ύδος f. der Rok. (vornehmlich des Feldherrn).

Χοεὺς

Χοεὺς ein Maaß für flüßige Dinge, ohngefehr 3 Quart.
Χολὴ f. die Galle.
Χόνδρος ein Klümpchen.
Χορδὴ, ῆς die Saite (an einem musikalischen Instrument)
Χορεύω ich tanze.
Χόω, auch χωννύω, F. χώσω überschütten, aufhäufen.
Χραίνω besudeln, entheiligen.
Χράομαι F. χρήσομαι, gebrauchen, sich einer Sache bedienen. d. 2) genießen. 3) jemanden behandeln. πῶς σοι χρήσομαι wie soll ich dich behandeln?
Χράω, F. χρήσω einen Orakelausspruch thun, weißagen. κεχρησμένον (P. p. P.) vom Orakel geantwortet. Im M. χράομαι das Orakel fragen.
Χρεία das Bedürfnis. 2) das Geschäft. 3) die Sache, der Vorfall. 4) ein Sittenspruch.
Χρεμετίζω, F. ισω wiehern.
Χρὴ (ein Impersonale) man muß, es gebürt sich.
Χρήζω ich bedarf.
Χρῆμα, τος n. die Sache. Im Plur. χρήματα Schätze, Geld.
Χρήσιμος nützlich.
Χρησμὸς, ȣ der Orakelspruch.
Χρησμωδέω weißagen, Orakelaussprüche thun.
Χρηςὸς gut, brav.
Χρίω, F ίσω ich salbe. Im M. sich salben. χρισάμενος P. a. 1. M. χρισθεὶς a. 1. P.
Χροιὰ, ᾶς die Farbe.
Χρόνος, ȣ m. die Zeit.
Χρυσίον das Gold.
Χρυσόμαλλος goldfellig, von μαλλὸς das Fell.
Χρυσὸς, ȣ m. das Gold.
Χρυσȣ͂ς, ῆ, ȣ͂ν golden.
Χρυσοχάλινοι (ἵπποι) Pferde mit goldnem Gebiß.
Χρυσόω ich vergolde. κεχρυσωμένος P. p. P. vergoldet.
Χρῶμα, τος n. die Farbe.
Χύτρα der Topf.
Χωλεύω lähmen.
Χώρα, ας f. die Gegend.
Χωρίον ein Feld.
Χωρὶς ohne, außer.

Ψ.

Ψάλτης, ȣ der Sänger.
Ψαμμήτιχος Psammetich, ein Aegyptischer König.
Ψάμμος, ȣ f. der Sand.
Ψαύω, F. σω berühren, erreichen.
Ψεκάζω tröpfeln.
Ψευδομαι ich lüge.
Ψεῦδος, ȣς n. die Lüge.
Ψεύςης, ȣ der Lügner.
Ψηφίζω und vornehmlich das Medium:
Ψηφιζομαι öffentlich durch Stimmensammlen beschließen, verordnen.
Ψῆφος, ȣ f. das Steinchen. Weil aber dergleichen zur Stimmensammlung gebraucht wurden. 2) die Stimme (bei Umstimmungen).
Ψήχω reiben, striegeln.
Ψιλὸς glatt, eben. 2) kahl.
Ψόφος, ȣ das Geräusch, der Klang.
Ψυχαγωγέω, εῖν die abgeschiednen Seelen begleiten. 123. Dies Amt hatte Merkur.
Ψυχὴ, ῆς f. die Seele.
Ψυχος, εος n. der Frost.
Ψύχω troknen, lüften.

Ω.

Ὦ der Ausruf: O!
Ὧδε hieher. 2) also, so.
Ὠιδὴ der Gesang.
Ὠθέω ich stoße.
Ὠκεανὸς Ocean, der älteste Meergott.
Ὠμόλινον die Serviette.
Ὦμος, ȣ die Schulter.
Ὢν einer der da ist. P. von εἰμὶ ich bin.
Ὢν ion. statt οὖν.
Ὠνέομαι ich kaufe. ὠνήσατο a. 1. M. (εωνημένος attisch) P. p. P.
Ὠὸν das Ei
Ὥρα, ας übh. die Zeit. 2) die Jahrszeit. 3) die Stunde.
Ὧραι die Horen, die Göttinnen der Jahrszeiten.
Ὡς wie. 2) daß. 3) so daß. 4) weil 5) als, da. 6) gleich als. 7) solange, bis. 8) oft vertritt es die Stelle der Präposition πρὸς oder εἰς und heißt zu, scheint aber in dieser Bedeutung aus ἕως (bis hin) zusammengezogen zu sein.
Ὥσπερ so wie.
Ὥςε (mit dem Infin.) so daß. 2) daher 127.
Ὠτίον, ȣ das Ohrläpchen.
Ὠφελέω ich nütze, helfe.
Ὠφέλιμος nützlich.

Berlin, gedrukt bei George Friedrich Starcke.

Bayerische Staatsbibliothek MÜNCHEN

BSB Bayerische StaatsBibliothek
MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Gedike, Friedrich

Griechisches Lesebuch für die ersten Anfänger

Berlin 1795

L.gr. 555 d
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10585524-5
VD18 14661675-001